

Euroopa Liidu Teataja

C 391

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

55. aastakäik

18. detsember 2012

Teatis nr	Sisukord	Lehekülg
I	<i>Resolutsioonid, soovitused ja arvamused</i>	
	ARVAMUSED	
	Regioonide Komitee	
	Täiskogu 97. istungjärk 8., 9. ja 10. oktoobril 2012	
2012/C 391/01	Regioonide Komitee aramus „Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia väljatöötamine”	1
2012/C 391/02	Regioonide Komitee aramus „Valge raamat „Piisava, kindla ja jätkusuutliku pensioni tagamise tegevuskava” ”	7
2012/C 391/03	Regioonide Komitee aramus „ELi Läänemere piirkonna läbivaadatud strateegia”	11
2012/C 391/04	Regioonide Komitee aramus „Energia tegevuskava aastani 2050”	16
2012/C 391/05	Regioonide Komitee aramus „Kliimamuutustega kohanemine ja piirkondlikud lahendused: rannapiirkonnad”	21
2012/C 391/06	Regioonide Komitee aramus „ELi kliimamuutusi käsitlevad piirkondlikud strateegiad, mis on koostatud mägiapiirkondade näitel”	27

ET

Hind:
7 EUR

(Jätkub pöördel)

III Ettevalmistavad aktid

REGIOONIDE KOMITEE

Täiskogu 97. istungjärk 8., 9. ja 10. oktoobril 2012

2012/C 391/07	Regioonide Komitee arvamus „Uus mitmeaastane finantsraamistik pärast 2013. aastat”	31
2012/C 391/08	Regioonide Komitee arvamus „Ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020)”	37
2012/C 391/09	Regioonide Komitee arvamus „Riigihangete pakett”	49
2012/C 391/10	Regioonide Komitee arvamus „Euroopa Merendus- ja Kalandusfond”	84
2012/C 391/11	Regioonide Komitee arvamus „EL kui ülemaailmne partner: uus lähenemisviis ELi välistegevuse rahastamisele”	110
2012/C 391/12	Regioonide Komitee arvamus „Avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitleva direktiivi muutmine ja avatud andmed”	120
2012/C 391/13	Regioonide Komitee arvamus „Andmekaitsepakett”	127
2012/C 391/14	Regioonide Komitee arvamus „Seadusliku majanduse kaitse pakett”	134

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

ARVAMUSED

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 97. ISTUNGJÄRK 8., 9. JA 10. OKTOOBRI 2012

Regioonide Komitee arvamus „Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia väljatöötamine”

(2012/C 391/01)

REGIOONIDE KOMITEE

- väljendab heameelt ettepaneku „Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia väljatöötamine” ja Atlandi tegevuskava 2014–2020 koostamise üle;
- rõhutab, et tema heakskiit Atlandi strateegiale sõltub sellest, kas strateegia järgib laiemat käsitlust, kaasates täielikult territoriaalse mõõtme, luues selgeid seoseid maa ja mere vahel ning aidates saavutada ELi teisi olulisi poliitikaeesmärke, ning nõuab seepärast, et Euroopa Komisjon nimetaks strateegia ümber Atlandi ookeani piirkonna integreeritud strateegiaks;
- tunnistab, et Atlandi tegevuskava projektid peavad kasutama olemasolevaid ELi tasandi rahastamisallikaid (ühise strateegilise raamistiku ja muud vahendid) ning muid riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ja erasektori rahastamisallikaid;
- ei nõustu ettepanekuga lõpetada pärast tegevuskava vastuvõtmist Atlandi foorumi tegevus ning soovib Atlandi foorumi töö jätkumist 2020. aastani, et jälgida strateegia eesmärkide elluviimist, selle arengut ja strateegia täitmist suunata;
- soovib, et juhtimisstruktuur kasutaks maksimaalselt ära Atlandi strateegia paljude sidusrühmade ja potentsiaalsete osalejate panust. Komitee nõuab, et tegevuskava väljatöötamisel, rakendamisel, hindamisel ja järelevalves järgitaks mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisi.

Raportöör	Paul O'DONOGHUE (IE/ALDE), Kerry krahvkonnavalikogu ja Edela-Iirimaa piirkondliku omavalitsuse liige
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia väljatöötamine”
	COM(2011) 782 final

I. ÜLDISED MÄRKUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. väljendab heameelt ettepaneku „Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia väljatöötamine” ja Atlandi tegevuskava 2014–2020 koostamise üle;
2. leiab, et Atlandi ookeani piirkond on siiani kannatanud selle all, et ei ole kokku lepitud strateegilises visioonis selle edasiseks arendamiseks. Komitee peab kõnealust ettepanekut reaalseks võimaluseks koostada strateegiline visioon, mille keskmes peavad olema territoriaalne ühekuuluvus ja heaolu;
3. toetab põhjendust, et vaja on Euroopa tasandi strateegiat, sest Atlandi ookeani piirkonna väljakutsed ja võimalused ületavad riigipiirid ning eeldavad terviklikku ja integreeritud käsitlust. Seega rõhutab komitee, et strateegia peab näitama tulemuste saavutamise ja elluviimise seisukohast tõelist lisaväärtust;
4. mõistab, et Euroopa Komisjon esitab selle ettepaneku merebasseini strateegiana integreeritud merenduspoliitika raames (mitte makropiirkondliku strateegiana). Siiski **rõhutab komitee, et tema heakskiit Atlandi strateegiale sõltub sellest, kas strateegia järgib laiemat käsitlust**, kaasates täielikult territoriaalse mõõtme, luues selgeid seoseid maa ja mere vahel ning aidates saavutada ELi teisi olulisi poliitikaeesmärke;
5. nõuab seepärast, et Euroopa Komisjon nimetaks strateegia ümber Atlandi ookeani piirkonna integreeritud strateegiaks, ning on seisukohal, et sarnased strateegiad tuleks Atlandi ookeani piirkonna kogemusele tuginedes välja töötada ka Euroopa teiste merepiirkondade jaoks (nt Põhjameri piirkonna jaoks);
6. tunnistab Atlandi ookeani äärepoolseimate piirkondade erivajadusi ning leiab, et strateegia võib anda võimaluse suurendada ELi poliitikaraamistike tõhusust ja sidusust neis piirkondades;
7. nõuab, et Atlandi strateegia ja selle tegevuskava **pööraksid suurt tähelepanu töökohtadele, jätkusuutlikule majanduskasvule ja investeringutele**, aidates samal ajal parandada merekeskkonda;
8. leiab seoses strateegia geograafilise ulatusega, et strateegia peaks järgima pragmaatilist lähenemisviisi, mis annaks selle piirkonna piirialadele paindlikkuse lahendada probleeme ilma kunstlikke piiranguid seadmata. Komitee kutsub üles kaaluma geograafilise ulatuse laiendamist põhja suunas, et anda Islandile võimalus strateegiaga liituda;
9. on mures, et Atlandi strateegia protsessis ei võeta arvesse olemasolevate makropiirkondlike ja teiste riigiüleste strateegiate⁽¹⁾ koostamisel saadud väärtuslikke kogemusi, eelkõige sellistes küsimustes nagu juhtimine, poliitika kujundamine, poliitiline kommunikatsioon ja vastutustundlikkus, eesmärgid ja hindamine;
10. toonitab, et Atlandi foorumiga kaasneb suur vastutus tulla vastu sidusrühmade ootustele, töötada välja kaasav protsess tegevuskava väljatöötamiseks ning luua sidusad raamistikud prioriteetsete meetmete ja projektide planeerimiseks ja elluviimiseks;

II. VÄLJAKUTSED JA VÕIMALUSED

11. ei ole eriarvamusel Euroopa Komisjoni nimetatud väljakutsete ja võimaluste suhtes, ent leiab, et tegevuskavas tuleks keskenduda käegakatsutavate tulemuste saavutamisele ja selliste väljakutsetega tegelemisele, kus partnerluspõhine käsitus viib tõhusamate tulemusteni;
12. rõhutab, et tegevuskava teemad peavad olema rohkem kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020” ja selle juhtalgatustega, ent samuti vastama teemadele, millele keskendutakse ühises strateegilises raamistikus ja selle raamistiku fondide kavandatavates reformides;
13. kiidab üldiselt heaks teemavaldkonnad, mis Atlandi kaare komisjon (Euroopa Mereliste Äärealade Konverents)⁽²⁾ on esitanud ja milleks on: (1) ligipääs ja transport Atlandi ookeani piirkonnas; (2) majandus ja merendussektorid; (3) kliima ja keskkond; (4) teadusuuringud ja innovatsioon; (5) piirkondade atraktiivsus;

⁽¹⁾ Eelkõige aruanne ELi Läänemere piirkonna strateegia rakendamise kohta, juuni 2011 (COM(2011) 381 final).

⁽²⁾ Atlandi kaare komisjoni seisukoht ja ettepanekud Euroopa Komisjoni teatise kohta, millega luuakse Atlandi ookeani strateegia, poliitilises juhatuses vastu võetud 22. märtsil 2012.

14. rõhutab kalanduse, karp- ja koorikloomade püügi, vesiviljeluse ning meresaaduste töötlemise ja turustamise tähtsust Atlandi ookeani piirkonnas ja kalandusest sõltuvate töökohtade arvu. Selle piirkonna majanduskasvu- ja tööhõivestrategias tuleb kindlasti keskenduda selle eriala kindlustamisele ja tugevdamisele;

15. leiab, et tegevuskavas tuleb tegeleda vajadusega järgida plaanipõhist Atlandi ookeani piirkonna merekeskkonna käsitlemist. Komitee arvates on selleks vaja kokku leppida, kuidas kordineerida mereala ruumilist planeerimist ja merendusvaldkonna juhtimisprotsesse kogu piirkonnas ning kuidas paremini kordineerida mereala ja maakasutuse planeerimise raamistikke;

16. arvab, et Atlandi ookeani piirkonna rannikualad on väga külgetõmbavad nii uutele alalistele elanikele kui ka hooajalistele veespordi harrastajatele, turistidele ja vaba aja veetjatele. Oluline on, et nendel aladel valmistutaks uute elanike vastuvõtmiseks, sest see võib rannikualadel tekitada kinnisvaraga seotud, majanduslikku, keskkonnaalast jne survet;

17. toonitab, et strateegia peab ära kasutama Atlandi ookeani piirkonna varasemate ja käimasolevate ELi rahastatavate projektide saavutusi, sh tuleb hinnata, milliseid projekte on siiani rahastatud ja millistele saab tegevuskavas toetuda. Komitee rõhutab, et see võib avaldada mõju mõnele programmile, kui on vaja projekte laiendada, et tagada suurem ja konkreetsem mõju;

18. soovib tegevuskava välismõõtmel arendamist, et edendada strateegilisi eemärke sidusrühmadega üle Atlandi ookeani;

III. ATLANDI STRATEEGIA RAHASTAMINE

19. tunnistab, et Atlandi tegevuskava projektid peavad kasutama olemasolevaid ELi tasandi rahastamisallikaid (ühise strateegilise raamistiku ja muud vahendid) ning muid riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ja erasektori rahastamisallikaid. Komitee rõhutab, et see **tekitab mitmeid küsimusi selle kohta, kust täpselt saada strateegia rakendamiseks rahalist toetust**, eelkõige seetõttu, et tegevuskava koostamine toimub samal ajal mitmete ELi rahastamisprogrammide planeerimisega;

20. rõhutab, et tegevuskava tulemuslikkuseks peab see olema kooskõlas kättesaadavate rahastamisvahenditega. Komitee toonitab, et seetõttu on veelgi olulisem, et strateegia järgiks integreerimat territoriaalset lähenemisviisi ning tegevuskava vastaks paremini strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidele ja oleks kooskõlas ELi eri fondide õiguslike nõuetega;

Rahastamine ühise strateegilise raamistiku raames

21. soovib, et Atlandi foorum kaasaks viie liikmesriigi asjaomased haldusasutused, tagamaks Atlandi strateegia prioriteetide piisav arvessevõtmine **riiklikes partnerluslepingutes** ning rakendusprogrammide ja tegevuskava meetmete piisav vastastikkune täiendus. Siiski väljendab komitee muret, et kui strateegia luuakse integreeritud merenduspoliitika raames, piirab see võimalust viia see kooskõlla ühises strateegilises raamistikus rahastatavate programmidega, v.a Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga;

22. märgib, et tegevuskava koostamisel tuleb järgida fondide ja eelkõige ühise strateegilise raamistiku fondide põhimõtteid ja eesmärgi;

23. ei poolda ressursside eraldamist Atlandi tegevuskavale iga **rakenduskava** raames, arvestades juba ettenähtud temaatilist koondumist, mida haldusasutustelt nõutakse;

24. soovib aga, et Atlandi foorum töötaks planeerimisel koos haldusasutustega, et leida lahendusi tegevuskava meetmete rahastamiseks, seades need selgelt kooskõlla valitud temaatiliste prioriteetidega asjaomastes programmides ja konkreetsete projektide valikukriteeriumidega;

25. rõhutab ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate määruste mõne aspekti, eelkõige **mitmest fondist rahastamise** võimalikku potentsiaali Atlandi strateegia peamiste eesmärkide toetamisel ja elluviimisel. Lisaks arvab komitee, et kui tagada sidusus Atlandi strateegia ning ühise strateegilise raamistiku mõne integreeritud käsitluse (näiteks linnamõõde, integreeritud territoriaalsed investeeringud, ühised tegevuskavad) vahel, oleks selle õige rakendamise korral võimalik kasutada kohalike omavalitsuste kogemusi ja pädevust peamiste Atlandi strateegia eesmärkide saavutamisel;

26. teeb ettepaneku, et asjaomaste programmide elluviimise aastaaruannetesse lisataks hinnang selle kohta, mil viisil aitavad ühise strateegilise raamistiku programmid saavutada Atlandi strateegia eesmärgi ja rakendada tegevuskava;

Territoriaalse koostöö programmid

27. leiab, et tulevased territoriaalse koostöö programmid on keske tähtsusega Atlandi strateegia oluliste aspektide elluviimisel, ning rõhutab, et kavandatud strateegia piirkonnas on praegu käimas üle 10 territoriaalse koostöö programmi (piiriülelised, rahvusvahelised ja piirkondadevahelised programmid);

28. kiidab heaks **Atlandi ookeani piirkonna (rahvusvahelise) programmi** jätkumise ja sellele suuremate rahaliste vahendite eraldamise, et saavutada kooskõla Atlandi strateegia teatavate eesmärkidega. Lisaks arvab komitee, et Atlandi ookeani piirkonna programm kujutab endast sobivat vahendit Atlandi strateegia strateegiliste algatuste (juhtprojektide) väljakuulutamiseks ning rakendusplatvormi (vt punktid 40–41) rahastamiseks;

29. teeb ettepaneku, et Atlandi foorum **kaasaks programmi INTERACT, et toetada teadlikkuse suurendamise meetmeid** ja kaasata olemasolevate territoriaalse koostöö programmide haldusasutused varakult Atlandi tegevuskava koostamise protsessi;

30. rõhutab, et selline koostöö aitaks

(a) võtta tegevuskava kujundamisel arvesse INTERREGi programmi juhtimisest saadud kogemusi ja kasutada neid Atlandi strateegia puhul; analüüsida strateegia mõju programmi rakendamisele, sh sünergiaid ja kooskõla programmide vahel; teha kindlaks, mil moel saaks Atlandi strateegia projekte tõhusalt juhtida programmide lõikes;

(b) planeerimisprotsessis suurendada territoriaalse koostöö programmide raames teadlikkust Atlandi strateegiast; määratleda asjaomased projektid strateegia eesmärkide saavutamiseks; kasutada koostööprogramme temaatiliste küsimuste käsitlemiseks ja kogemustevahetuse hõlbustamiseks programmide vahel;

Rahastamine teistest ELi programmidest

31. on mures, et teiste ELi programmide vahel puudub piisav sidusus, mistõttu Atlandi strateegia eesmärkidele ja selle tegevuskava rahastamiseks 2014.–2020. aasta programmiperioodil ei ole tagatud piisavad vahendid;

32. toob eeskujuks uued integreeritud projektid programmi LIFE+ (2014–2020) raames, mille puhul on tegemist pikema kestvate projektidega, mis hõlmavad suuremaid territooriume, et keskkonna- ja kliimapolitiikat paremini ellu viia, ent mis ei hõlma merekeskkonnaprojekte⁽³⁾. Komitee leiab, et sellega jäetakse kasutamata võimalus saavutada integreeritud merenduspoliitika ja Atlandi strateegia peamisi eesmärke;

33. samuti väljendab kahetsust, et Atlandi ookeani piirkonda ei ole arvesse võetud üleeuroopaliste transpordivõrkude põhi-võrkude määratlemisel. Komitee nõuab, et Euroopa Ühendamise Rahastu kasutamisel seatakse prioriteediks Atlandi ookeani piirkonna lipipäasetavuse ja ääreoolsuse olulised küsimused (transpordi, energeetika ja info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas);

34. küsib, kuidas kavatseb Atlandi foorum muid saadavalolevaid ELi vahendeid paremini suunata ja kasutada ning leida täiendavaid ressursse strateegia eesmärkide saavutamiseks.

⁽³⁾ Vt arvamuse eelnõu „Ettepanek: määrus keskkonna ja kliimameetmete programmi (LIFE) kohta“, CdR 86/2012.

Näiteks soovib komitee, et tegevuskavas edendataks teadusuuringualast partnerlust kogu Atlandi ookeani piirkonnas, et maksimaalselt ära kasutada toetust programmi „Horisont 2020“ raames;

Muud rahastamisallikad

35. on mures, et tähelepanu ei pöörata erasektori vahendite ligi tõmbamisele ega üldse erasektori kaasamisele strateegia eesmärkide saavutamisele. Komitee arvates peab Atlandi foorum konsultatsiooniprotsessi ja sihipäraste teavituskampaaniate kaudu selle küsimusega tegelema;

36. märgib, et praeguse riigieelarvete kriisi tõttu peab Atlandi ookeani piirkond ligi tõmbama rahvusvahelisi investeringuid, et kasutada ära olemasolevaid võimalusi (sellistes valdkondades nagu meretaastuenergia, mereannid ja vesiviljelus, mereressursid, laevandus ja sadamate arendus). Komitee soovib, et tegevuskava raskuspunktis peaks olema Atlandi ookeani piirkonna reklaamimine piirkonnana, millesse tasub investeerida ja kus äri teha;

37. soovib Atlandi foorumil teha koostööd ka Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeeringupangaga, et hinnata, kas tasuks luua sihtotstarbeline rahastamisvahend, millega soodustada pankadest rahastatavate projektide ettevalmistamise lihtsustamist, kombineerides toetusi laenu, omakapitali ja riskikindlustusvahenditega ning töötades välja projektide sujuvama rakendamise;

IV. STRATEEGIA JUHTIMINE JA RAKENDAMINE

38. rõhutab, et Atlandi strateegia eduks on vajalik, et strateegia oleks tugevalt kinnistunud poliitilistes ja haldusstruktuurides. Komitee rõhutab, et see eeldab

(a) poliitilist pühendumust, kaasatust ja vastutustundlikkust;

(b) mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisi (ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil);

(c) piisavaid inimressursse ja tehnilisi abivahendeid;

Juhtimisaspektid

39. soovib, et juhtimisstruktuur kasutaks maksimaalselt ära Atlandi strateegia paljude sidusrühmade ja potentsiaalsete osalejate panust. Komitee nõuab, et tegevuskava väljatöötamisel, rakendamisel, hindamisel ja järelevalves järgitaks mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisi;

40. seetõttu tunnistab, et kui liikmesriikide kõrgeimal tasandil puudub tugev poliitiline tahe ja vastavates poliitikavaldkondades puuduvad riiklikud koordineerimisprotsessid, siis Atlandi strateegia ei saa täita ootusi ega saavutada oma eesmärke. Samuti leiab komitee, et tegevuskava ei saa olla edukas, kui selles ei osale täiel määral kohalikud ja piirkondlikud sidusrühmad ja kui nad ei tunne end strateegia eest vastutavatena;

41. ei nõustu ettepanekuga lõpetada pärast tegevuskava vastuvõtmist Atlandi foorumi tegevus ning soovib Atlandi foorumi töö jätkumist 2020. aastani, et jälgida strateegia eesmärkide elluviimist (rakendusplatvormi kaudu, vt punktid 27 ja 41), selle arengut ja strateegia täitmist suunata;

42. teeb ettepaneku, et Atlandi strateegia jaoks arendataks välja järgmine juhtimismudel: (a) **Atlandi foorum** – tagab poliitilise järelevalve ELi tasandil ja hõlmab **rakendusplatvormi**, mis toimib strateegia kontaktpunktina, algatab suutlikkuse suurendamise meetmeid, suunab projektide vormistamist ning edendab ja juhib tegevuskava elluviimist; (b) **riiklikud ja piirkondlikud koordineerimispunktid** – edendavad poliitilist sidusust ja julgustavad sidusrühmade ja potentsiaalsete projektijuhtide kaasamist Atlandi strateegia elluviimisse;

Rakendusaspektid

43. rõhutab, et Atlandi ookeani piirkond on keeruline geograafiline paik, mida iseloomustavad väga erinevad tunnused, kultuurid ja nägemused. Komitee arvates tuleks strateegia edu tagamiseks teha rohkem, et laiendada ja süvendada koostöö ulatust ja laadi kogu Atlandi ookeani piirkonnas. Komitee ootab, et Atlandi strateegia (a) tagab ühise viitepunkti, et seda võimaldada, ent (b) peab hõlmama ka suutlikkuse suurendamise meetmeid, et soodustada tugevamat koostöövaimu;

44. usub, et kui Atlandi tegevuskava vastu võetakse, on vaja sellesse **info- ja kommunikatsioonimoodulit**, mille abil suurendada nähtavust, edendada eesmärkide mõistmist, tõmmata ligi laiemat osalust (eriti erasektorist) ning aja jooksul tagada strateegia saavutused;

45. rõhutab võimalikku kasu, mida võib pakkuda Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste määrus kui vahend strateegia rakendamise lihtsustamiseks;

46. teeb ettepaneku luua Euroopa Komisjonis **Atlandi strateegia talitustevaheline töökond**, kes tagaks sidususe asjaomastes poliitikavaldkondades ning vastavuse Atlandi strateegia ning ELi programmide ja rahastamise eesmärkide vahel. Lisaks soovib komitee strateegia valdkonnaülest loomust arvestades, et seda töökonda juhiks peasekretariaat;

V. ATLANDI TEGEVUSKAVA PROTSESS

47. toonitab, et tegevuskava vastuvõtmise protsess peaks toimuma kiiremini, ning soovib Atlandi foorumil (juhtkonnal ja juhtkomiteedel) pidada koosolekuid sagedamini, et alustada protsessiga ja tagada õigeaegne tegutsemine;

48. ootab lubatud konsultatsioonidokumenti, mis peab moodustama aluse hiljem 2012. aastal toimuvaks sidusrühmade laiemaks ja struktureeritumaks kaasamiseks ja nendega konsulteerimiseks. Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles kiiresti

laiendama ja süvendama kaasatust, et sidusrühmad, sh kohalikud ja piirkondlikud tasandid, tunneksid piisavat vastutust tegevuskava eest, ning tagama protsessis tõelised alt üles ja kodanikeseks aspektid;

49. on mures, et esitatud temaatilistest seminaridest – üks iga liikmesriigi kohta – ei piisa sidusrühmade kaasamiseks ja neile strateegia suhtes vastutustunde tekitamiseks. Komitee soovib täiendada Atlandi strateegia meetmeid, et kokku leppida strateegilises visioonis, arutada juhtimisaspekte, seada sihtmärke ja edusammude kontrollitavaid näitajaid ning täpsustada rahastamise mõju. Lisaks soovib komitee Euroopa Komisjonil kasutada oma esindusi liikmesriikides, et võimaldada laiemat osalust tegevuskava protsessis;

50. toonitab, et **tegevuskava vastuvõtmiseks seatud ajakava tuleb ettepoole tuua**, et see oleks vastavuses asjaomaste rahastamisprogrammide prioriteetidega aastateks 2014–2020;

51. soovib, et Atlandi strateegia protsessis tuleb esmalt kokku leppida **Atlandi ookeani piirkonna strateegilises visioonis**, mis tagaks lähteraamistiku 2014.–2020. aasta Atlandi tegevuskavale. Lisaks teeb komitee ettepaneku, et tegevuskavaga tuleb

— seada **põhiprioriteedid ja -meetmed ning määratleda juhtprojektid**, sh lühiajalised, keskmise pikkusega ja pikaajalised meetmed;

— kehtestada **kõigile poliitikas ja rakendamises osalejatele selged ülesanded ja vastutusvaldkonnad** mitmetasandilise valitsemise struktuuris ning määrata selge rakendusahel strateegia eesmärkide elluviimiseks;

— lisada **suutlikkuse suurendamise meede**, et edendada piirkonnas tugevamat koostöövaimu;

— seada **põhieesmärgid ja mitmed näitajad**, millega mõõta saavutusi ja järgida tulemuspõhist lähenemisi;

— leppida kokku saavutuste **hindamise protsessis ja vahendamis**;

— kaasata **info- ja kommunikatsioonimoodul**, et suurendada nähtavust, edendada eesmärkide mõistmist ja tõmmata ligi laiemat osalust strateegias;

— määratleda tegevuskava rakendamiseks **vajalikud ressursid**, seejuures nii finants- kui ka inimressursid;

52. nõuab, et Atlandi strateegia ja selle tegevuskava koostamise protsess peavad kuuluma Euroopa Komisjoni makropiirkondliku käsitusviisi lisaväärtuse kavandatud hindamisse 2013. aastal, nagu on nõudnud Euroopa Ülemkogu;

53. teeb ettepaneku, et Atlandi foorum võtaks vastu tegevuskava, ning kutsub ELi tulevast eesistujariiki Iirimaa üles seadma prioriteediks selle, et Euroopa Ülemkogu kiidaks tegevuskava heaks Iirimaa eesistumise ajal, keskendudes tulemuste saavutamisele, usaldusväärsele järelevalveprotsessile, järjepidevale hindamisele ja kavandatud vahearuandele.

Brüssel, 9. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „Valge raamat „Piisava, kindla ja jätkusuutliku pensioni tagamise tegevuskava” ”

(2012/C 391/02)

REGIOONIDE KOMITEE

- märgib, et kõik tähtsamad osalejad, sh kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kes tegelevad enamiku avalike teenistujate täiendavate pensionisüsteemidega, peaksid osalema riikliku pensionisüsteemi reformimisega kaasnevas konsultatsiooniprotsessis;
- toonitab, et ELi pensionipoliitika ja strateegia „Euroopa 2020” mõned aspektid on üksteist vastastikku tugevdavad. Kõrgema tööhõivemäära eesmärgi saavutamine strateegia „Euroopa 2020” raames parandab sotsiaalkaitse ja pensionisüsteemide üldist jätkusuutlikkust. Piisavad pensionihüvitised on omakorda üks peamisi eeldusi, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” vaesuse vähendamise kauglepitärgiv eesmärk, sest Euroopa eakad elanikud on jätkuvalt haavatav sotsiaal-majanduslik rühm. Kõrvuti pensionisüsteemide reformiga on tarvis mitmeidki täiendavaid tööturupoliitika meetmeid, et tagada ka tulevikus piisav sissetulek vanemaealistele;
- võttes arvesse läbipaistvuse ning erapensionisüsteemide eri vormidega seonduvate tasude ja lõivude taseme küsimust, tervitaks komitee võrdlusuuringu läbiviimist, mille eesmärk oleks parimate tavade rakendamine kogu ELis.

Raportöör	Paul LINDQUIST (SE/EPP), Lidingö linnapea
Viitedokument	Valge raamat „Piisava, kindla ja jätkusuutliku pensioni tagamise tegevuskava” COM(2012) 55 final

I REGIOONIDE KOMITEE SEISUKOHAD

REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1. tervitab komisjoni ambitsioonikat kavatsust leida lahendus tõsistele väljakutsetele, mis ootavad ees paljude liikmesriikide pensionisüsteemi;
2. leiab, et jätkusuutlike ja piisavate pensionide tagamisel on määrav tähtsus mitte ainult meie majanduskasvu väljavaadetele, vaid ka kodanike heolule ja hüvangule;
3. on seisukohal, et kindlate ja piisavate pensionide peamiseks eelduseks on pensionisüsteemide pikaajaline majanduslik jätkusuutlikkus;
4. rõhutab, et riiklikul pensionil on ka tulevikus tähtis roll, tagamaks igale pensionärile piisava pensioni;
5. leiab, et kogu elu jooksul saadud piisavatele sissetulekutele tuginev pensionisüsteem aitab kaasa pikaajaliselt jätkusuutliku pensioni tagamisele;
6. rõhutab, et pensionisüsteeme on pikka aega arendatud konkreetse liikmesriigi olukorrast lähtuvalt. Seepärast on riikliku pensionisüsteemi kujundamine iga liikmesriigi pädevuses;
7. märgib, et kõik tähtsamad osalejad, sh kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kes tegelevad enamiku avalike teenistujate täiendavate pensionisüsteemidega, peaksid osalema riikliku pensionisüsteemi reformimisega kaasnevas konsultatsiooniprotsessis;
8. märgib, et mitmes liikmesriigis on just sotsiaalpartneritel suur roll tööandjapensionide kujundamisel. Sellises olukorras on loomulik, et just nemad teevad võimalikud muudatused;
9. nendib, et valge raamat toetub ELi toimimise lepingu artiklile 153. Just liikmesriikidel on põhiline vastutus oma pensionisüsteemi väljatöötamise eest ehkki EL peab toetama ja täiendama liikmesriikide sotsiaalkaitsealast tegevust. Valges raamatus ei esitata konkreetseid õigusakti ettepanekuid ja

seega ei peaks tekkima probleeme subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte osas. Siiski juhib komitee tähelepanu asjaolule, et kõiki edasisi pensione käsitlevaid õigusakti ettepanekuid tuleb väga hoolikalt analüüsida subsidiaarsuse põhimõtte seisukohalt;

10. toonitab, et ELi pensionipoliitika ja strateegia „Euroopa 2020” mõned aspektid on üksteist vastastikku tugevdavad. Kõrgema tööhõivemäära eesmärgi saavutamine strateegia „Euroopa 2020” raames parandab sotsiaalkaitse ja pensionisüsteemide üldist jätkusuutlikkust. Piisavad pensionihüvitised on omakorda üks peamisi eeldusi, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” vaesuse vähendamise kaugeleülgiv eesmärk, sest Euroopa eakad elanikud on jätkuvalt haavatav sotsiaal-majanduslik rühm⁽¹⁾. Kõrvuti pensionisüsteemide reformiga on tarvis mitmeidki täiendavaid tööturupoliitika meetmeid, et tagada ka tulevikus piisav sissetulek vanemaealistele;

Tasakaal tööelu ja pensionipõlve vahel

11. toetab komisjoni eesmärki tõsta võimaluse korral pensioniiga paralleelselt oodatava eluea tõusuga. See võib aidata tagada meie pensionisüsteemide finantsalase jätkusuutlikkuse; eri liikmesriikides võivad sellega seoses osutuda vajalikuks erisugused praktilised lahendused;

12. märgib, et tänu paindlikule pensionieale võivad osad inimesed otsustada, et nad lahkuvad töölt hiljem, kui kindlaks-määratud pensioniga seda võimaldab. See aitab pikendada tööelu iga üksikisiku eeldustest lähtuvalt;

13. rõhutab vajadust tõsta eakamate töötajate (55–64-aastased) osalemist tööturul. Kui oleks võimalik saavutada märkimisväärne tööhõivemäära suurenemine⁽²⁾, tooks see kaasa palju eeliseid nii majanduskasvu seisukohalt kui ka pensionisüsteemide parema jätkusuutlikkuse näol;

14. nendib, et oluliselt annab suurendada naiste, noorte ja sisseerandajate tööhõivet ja soovib seepärast rõhutada, kui võrd tähtis on suurendada kõigi vanuserühmade tööhõivet. Samuti on oluline parandada tingimusi noorte ja sisseerandajate varasemaks sisenemiseks tööturule;

⁽¹⁾ CdR 319/2010 fin.

⁽²⁾ Valges raamatus viidatud Eurostati andmete põhjal on see paljudes riikides alla 40 %.

15. kutsub liikmesriike ja tööandjaid kehtestama meetmed, mis hõlbustavad ja julgustavad eakamate töötajate tööturul püsimist;

16. soovib, et võimaluse korral kasutataks rohkem järkjärgulist pensionilejäämist ehk järkjärgulist liikumist täistööajaga töötamiselt täispensionile;

17. märgib, et pikaajalistest terviseprobleemidest või puudest tingitud piiratud töövõime tõenäosus kasvab koos eaga⁽³⁾. Seetõttu on suur tähtsus olemasolevatel tõhusatel ümberõppe- ja kohanemismeetmetel, mis võimaldavad karjääri ja ametikoha vahetamist kogu tööelu vältel, samuti asjaolul, et ühiskond toetab elukestvat õpet ning aktiivse ja tervena vananemist;

18. leiab, et riigiasutused ja sotsiaalpartnerid peaksid välja töötama ja ellu rakendama täiendavaid meetmeid, mille abil aidata eakamatel töötajatel töötamist jätkata ja seda soodustada, et vähendada vahet tööturult lahkumise tegeliku vanuse ja seadusjärgse pensioniea vahel ning see vahe kaotada;

Täiendavad pensionid

19. nendib, et tööandjapensionid võivad riiklikku pensioni oluliselt täiendada. EL peaks seega innustama heade näidete tutvustamist, et arendada liikmesriikide tööandjapensionisüsteeme ja suurendada toetust pensionisüsteemidele, mis tugi-nevad mitmele sambale;

20. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pöörama rohkem tähelepanu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate töötajatele ning madala kvalifikatsiooniga, ebatüüpilise või struktuurselt ebakindla lepinguga töötajatele, kes ei ole sageli tööandjapensionisüsteemiga sama hästi kaitstud kui teised;

21. märgib, et tööandjapensionisüsteem erineb erapensionisäästude süsteemist. Üldiselt erinevad tööandjapensionikavad kindlustustoodetest märkimisväärselt. Täiendavad nõuded maksevõime osas võivad kaasa tuua tööandjapensionikavade kulude kasvu, millest ei johtu paremad pensionitingimused töötajatele;

22. on seisukohal, et riiklikud pensionid, mida võivad täiendada tööandjapensionid, peavad olema piisavad selleks, et anda kodanikele võimalus säilitada pensionile jäämisel piisav elatus-tase, kuid innustada tuleks ka erasääste ja kolmanda pensioni-samba kasutamist;

23. rõhutab võimalust innustada vähendama tõkkeid tööturul osalemise määra suurendamise teelt. Eaga seotud

tööandjapensionimaksed, nagu need esinevad määratud välja-maksega skeemides, muudavad eakamate töötajate töölevõtmise ja nende töö hoidmise suhteliselt kalliks;

24. märgib, et tööandjapensionide puhul nõutakse pensioni-õiguste väljateenimiseks tihti kindlat tööstaaži. Samas vahetavad nooremad töötajad tööandjat ja mõnikord isegi riiki suhteliselt sageli. On tähtis, et needki töötajad saaksid arvestada väljatee-nitud pensioniga;

25. suhtub üldiselt positiivselt pensioniõiguste ülekandmise õigusesse ja ootab huviga komisjoni ettepanekuid. Ent tegu on väga keerulise probleemiga. Arvestada tuleb tööandjapensionis-keemide paljususega liikmesriikides eraldivõetuna. Elkõige ei tohi kahjustada tööandjate valmisolekut tööandjapensionide rahastamiseks. Lisaks tuleb arvesse võtta maksumõju, ühisvara jaotamist käsitlevaid seadusi jne;

26. võttes arvesse läbipaistvuse ning erapensionisüsteemide eri vormidega seonduvate tasude ja lõivude taseme küsimust, tervitaks komitee võrdlusuuringu läbiviimist, mille eesmärk oleks parimate tavade rakendamine kogu ELis;

Sooline võrdõiguslikkus

27. avaldab komisjonile kiitust, et see on võtnud arvesse komitee soovitusi⁽⁴⁾ pöörata rohkem tähelepanu soolise võrd-õiguslikkuse küsimusele. See temaatika on eriti oluline kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seisukohalt, sest selle sektori paljudes valdkondades on enamuses naised⁽⁵⁾;

28. avaldab toetust soolise erinevuse vähendamisele ja nais-tele parema pensioni tagamisele, mis peegeldub komisjoni soovitusel liikmesriikidele võrdsustada meeste ja naiste pensio-niiga;

29. tõdeb, et 55–64-aastaste meeste ja naiste tööhõivemää-rade suurest erinevusest tingituna tuleks eritählepanu pöörata tööea pikendamise ja aktiivsena vananemise soolistele aspekti-dele, nt meetmetele, mis muudaksid töö ja pere eest hoolitse-mise ühitamise lihtsamaks;

30. juhib tähelepanu asjaolule, et alternatiivsete hoolekande-võimaluste puudumine pingestab paljudes liikmesriikides peami-selt naiste elu veelgi, mis toob sageli kaasa enneaegse pensioni-lemineku;

31. märgib, et naiste suurem tööhõivemäär seab suuremaid nõudeid kvaliteetsetele lapsehoiu- ja vanurihooldusteenustele. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel peavad olema piisavad ressursid selle ülesandega toimetulekuks;

⁽³⁾ Applica, CESEP ja Alphametrics (2007), „Men and women with disabilities in the EU: Statistical analysis of the LFS ad hoc module and the EU-SILC”.

⁽⁴⁾ CdR 319/2010 fin.

⁽⁵⁾ Eurostat (2008) „The Life of Men and Women in Europe – a statis-tical portrait”.

32. märgib, et mõnes liikmesriigis kannatavad naised meestest sagedamini pikaajaliste krooniliste haiguste ja vaevuste käes ning tunnistavad sagedamini töövõime langust samas kui teistes liikmesriikides on haigemad just mehed. Seega peab kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel lasuma eriline vastutus oma töötajatele hea töökeskkonna tagamise eest;

33. nendib, et võimalus töötada osalise ajaga näiteks väike- laste kõrvalt võib olla oluliseks tööturule püsijäämise tingimuseks paljudele, esmajoones naistele. Samas on tähtis, et ei jäädaks soovimatu osalise tööaja küttesse, kui sel on negatiivne mõju tulevasele pensionile;

34. selleks, et seadusejärgne vanemapuhkus ei tooks kaasa pensioni vähenemist, tuleks komitee arvates innustada liikmesriike otsima võimalusi võtta pensioniõiguse omandamisel arvesse ka sel põhjusel eemaloldud aeg. Sama võiks kehtida ka ajateenistuses viibitud aja kohta;

Teave

35. on arvamusel, et reformide eesmärk peab olema sellise pensioniskeemi rajamine, mis tagab pikaajalise stabiilsuse. Reformid on edukad üksnes siis, kui neid peetakse õiglaseks, mis tähendab, et avalikkus peab olema hästi kursis tegelike probleemide ja nende kõigi võimalike lahendustega;

36. rõhutab vajadust koondatud pensionialase teabe järele, et kodanikel oleks lihtsam langetada oma pensioniplaani puudutavaid otsuseid. Vaba liikumine ELis tähendab lisaks, et edaspidi hakkab üha rohkem kodanikke oma tööelu jooksul teenima pensionit välja eri riikides, mis tõstab veelgi esile vajaduse koondatud teabe järele;

37. kutsub seega komisjoni üles kaaluma ühise internetipõhise platvormi väljatöötamist kõikehõlmava pensionialase teabe kohta;

Muud märkused

38. rõhutab, et piisavad pensionisüsteemid on olulised kodanike heaolu jaoks ja määrava tähtsusega, vältimaks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste majanduslikku ülekoormamist;

39. palub komisjonil tagada, et tema järgmiste sammudega selles valdkonnas kaasnevad nõuetekohased mõjuhindangud, milles käsitletakse kindlasti mõju kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele;

40. kutsub komisjoni üles hindama, kas selles valdkonnas on vaja kooskõlastamist avatud koordinatsiooni meetodi raames, et edendada nii vaba liikumist kui ka pensionisüsteemide jätkusuutlikkust.

Brüssel, 10. oktoober 2012

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „ELi Läänemere piirkonna läbivaadatud strateegia”

(2012/C 391/03)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab, et ELi Läänemere strateegia pakub sobiva aluse katsetamiseks, kuidas on ulatuslikumat geograafilist makropiirkonda puudutava täpsustatud strateegia abil tegelikkuses võimalik suurendada ELi konkurentsivõimet ning arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu;
- tervitab ELi Läänemere piirkonna strateegia eesmärkide – kaitsta Läänemerd, ühendada piirkond ja suurendada heaolu – paremat vastavusse viimist strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega;
- rõhutab, et majandusliku ühtekuuluvuse ja konkurentsivõime suurendamiseks on vaja tugevdada teadus-, innovatsiooni- ja tööstusvaldkonna osapoolte sidemeid. Piirkonnad ja ülikoolid peaksid kogu makropiirkonda hõlmavas koostöös muutma Läänemere piirkonna arukal spetsialiseerumisel põhinevate võrgustike mudeliks;
- leiab, et jätkuvalt tuleb tähelepanu pöörata säästvat arengut toetavate algatuste edendamisele ning töökohtade ja oskuste lisandumisele ja heaolu ja kaasatuse suurendamisele suunatud arvukamate meetmete esile toomisele;
- rõhutab, et ehkki tegemist on ELi-sisese strateegiaga, on koostöö EList väljaspool asuvate riikide ja eelkõige Venemaaga strateegia edu seisukohalt äärmiselt tähtis;
- rõhutab, et põhjamõõtmelise struktuuri tuleks maksimaalselt ära kasutada ELi ja Venemaa üha tihedamas koostöös Läänemere piirkonnas;
- on mures kohalike ja piirkondlike omavalitsuste liiga vähesest nähtavusest pärast strateegia elluviimist ning teeb ettepaneku, et nii strateegias kui ka läbivaadatud tegevuskavas sedastataks selgelt, et mitmetasandilise juhtimise põhimõte peaks nende elluviimises läbivalt kajastuma;
- rõhutab, et poliitilise tasandi osapoolte nähtav vastutuse võtmine ja roll teejuhina on põhieeldused selleks, et strateegia elluviimine edeneks kõigis osalevates riikides;
- märgib, et riiklike struktuurifondiprogrammide panust ELi Läänemere piirkonna strateegia elluviimisesse tuleb täpsustada, võttes arvesse piirkondade erinevusi liikmesriikide sees ja nende arenguajadusi.

Raportöör

Pauliina HAIJANEN (FI/EPP), Laitila linnavolikogu liige

Viitedokument

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, mis käsitleb Euroopa Liidu Läänemere piirkonna strateegiat

COM(2012) 128 final

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab komisjoni 23. märtsil 2012 avaldatud teatist ja peab selles esitatud meetmeid sammuks õiges suunas, et täpsustada ELi Läänemere piirkonna strateegilisi eesmärke, viia omavahel vastavusse poliitika ja rahastamine, muuta eri osapoolte vastutusalad selgemaks ja parandada teabevahetust;

2. tuletab meelde, et ELi Läänemere piirkonna strateegiaga soovitakse parandada poliitika koordineerimist ja ühtekuuluvust Läänemere piirkonna eri alade vahel Läänemere piirkonda puudutavate ühiste probleemide lahendamiseks ja piirkonna heaolu suurendamiseks jätkusuutlikul viisil. Strateegias käsitletakse selliseid küsimusi, millele piirkonnad ja liikmesriigid üksi lahendust ei leia. Keskkel kohal on koostöö ja meetmete koordineerimine makropiirkonna liikmesriikide, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, ELi, Läänemere koostööorganisatsioonide, rahastamisasutuste ja kodanikuorganisatsioonide vahel;

3. tuletab meelde, et Regioonide Komitee on oma arvamuses kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli kohta strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisel (CdR 72/2011 fin) toonud esile Läänemere piirkonna potentsiaali toimida Euroopa teejuhina;

4. rõhutab, et ELi Läänemere strateegia kui esimene ühendatud makropiirkonna strateegia pakub sobiva aluse katsetamiseks, kuidas on ulatuslikumat geograafilist makropiirkonda puudutava täpsustatud strateegia abil tegelikkuses võimalik suurendada ELi konkurentsivõimet ning arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu. Neid kogemusi tuleb aktiivselt esile tõsta eelkõige seoses Euroopa ühtekuuluvuspoliitika üle peetava aruteluga, pidades silmas järgmist programmitöö perioodi;

5. juhib tähelepanu Euroopa Komisjoni seisukohale, mille kohaselt ei kehtestata makropiirkondlike strateegiate rakendamiseks uusi eeskirju, ei looda uusi institutsioone ega kiideta heaks uusi assigneeringuid. Komitee leiab siiski, et samas peaks kehtima kolm „jaa-d”: makropiirkondade olemasolevate eeskirjade kasutamine ja kontroll ühisel kokkuleppel; kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja liikmesriikide platvormi, võrgustiku või territoriaalse rühmituse loomine, milles osaleksid ka sidusrühmad ja mille eest vastutaksid ELi institutsioonid; ELi olemasolevate rahaliste vahendite kokkulepitud kasutamine makropiirkondade strateegiate väljatöötamiseks ja elluviimiseks;

Makropiirkonna strateegial põhineva lähenemisviisi seosed strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega

6. tervitab ELi Läänemere piirkonna strateegia eesmärkide paremat vastavusse viimist strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega. Teatises esitatud kolm strateegia üldist eesmärki – kaitsta Läänemerd, ühendada piirkond ja suurendada heaolu – sobivad hästi kokku strateegia „Euroopa 2020” aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkidega. Lisaks on strateegia „Euroopa 2020” elluviimise seisukohalt esmatähtis rõhutada piirkondade koostöö suurendamist innovatsioonitegevuses;

7. täheldab, et strateegias „Euroopa 2020” esitatud juhtalgatuste konkreetne rakendamine on Läänemere piirkonna strateegia elluviimiseks oluline. Strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatustest tuleks arvesse võtta eelkõige algatusi „Digitaalne tegevuskava” ja „Innovatiivne liit”, mille eesmärkide edendamisele Läänemere piirkonnas tuleks uuendatud tegevuskavas senisest enam keskenduda. ELi Läänemere piirkonna strateegia ja Läänemere piirkonnas tegutsevad koostöövõrgustikud pakuvad suurepärase aluse aruka spetsialiseerumisega seonduvatele piirkondlikele teadusuuringutele ja innovatsioonistrateegiatele;

8. innustab nii liikmesriike kui ka kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kaaluma, kuidas ELi Läänemere piirkonna heaolu suurendamise ajakohastatud eesmärki konkretiseerida koostöös elluviimiseks. Töökohtade ja oskuste lisandumisele ning heaolu ja kaasatuse suurendamisele suunatud meetmed tuleb tegevuskavas jätkuvalt selgesti esile tuua. Praegu on tegevuskava neid teemasid käsitlevate strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatustega üsna vähe seotud;

9. on arvamusel, et strateegia „Euroopa 2020” prioriteeti – kaasav majanduskasv: kõrge tööhõivemääraga majanduse tugevdamine sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks – tuleks Läänemere strateegia rakendamisel arvesse võtta, kuna Läänemere piirkonna eri alade vahel on endiselt märkimisväärsed erinevusi heaolu ja majandussuutlikkuse osas. Jätkuvalt tuleb pöörata tähelepanu keskkonna seisundi parandamisele suunatud meetmete ning säästvat arengut toetavate juhtalgatuste edendamisele;

10. rõhutab, et tulevikus on veelgi olulisem pöörata tähelepanu mitmesuguste rahastamisprogrammide vahelisele sünergiale eesmärgiga saavutada programmi „Euroopa 2020” eesmärgid. Teadusuuringute ja innovatsiooni tulevase rahastamisprogrammi „Horisont 2020” osas tuleb teha tihedat ja integreeritud koostööd Läänemere piirkonnas liikmesriikide kasutatavate

ühitekuuluvuspoliitika rahastamisvahenditega, et teha kuuldavaks piirkondlik seisukoht ning ärgitada piirkondi teadus- ja innovatsioonitegevust suurendama;

11. soovib rõhutada, et ELi Läänemere piirkonna strateegia on pakkunud kohalikule ja piirkondlikule tasandile uusi võimalusi suurendada oma piirkondlikku konkurentsivõimet ja innovatsioonitegevuse potentsiaali ning edendada piirkondlikku arukat spetsialiseerumist. Piirkonnad ja ülikoolid peaksidki kogu makropiirkonda hõlmavas koostöös muutma Läänemere piirkonna arukal spetsialiseerumisel põhinevate võrgustike mudeliks, milles keskendutakse iga piirkonna põhiküsimustele ja tegevusele ning saavutatakse tänu võrgustumisele tippase ja kriitiline mass. Siinkohal on keskse tähtsusega kolme ja nelja osalejaga innovatsioonisüsteemide (*triple helix* ja *quadruple helix*) arendamine ja tugevdamine koostöös Läänemere piirkonna teadusringkonna, avaliku ja erasektori ning kodanikega;

12. teeb ettepaneku, et Läänemere piirkonna liikmesriigid innustaksid teaduskeskusi keskendumale oma piirkonna arukat spetsialiseerumist toetavatele uurimistemadele ning jagaksid oma oskusteavet Läänemere piirkonna koostöövõrgustikus. Oluline oleks ärgitada ka Euroopa Liitu mittekuuluvaid Läänemere piirkonnaga piirnevaid riike teaduskoostööst osa võtma, näiteks ühist valgala puudutavates keskkonna- ja energiaaktsioonides;

13. soovib rõhutada, et majandusliku ühtekuuluvuse ja konkurentsivõime suurendamiseks on vaja tugevdada teadus-, innovatsiooni- ja tööstusvaldkonna osapoolte sidemeid. Vaja on tagada tööstuse ja ettevõtete, samuti ülikoolide aktiivsem osalemine strateegias;

14. teeb ettepaneku innovatsiooni- ja klastrite koostöö suurendamiseks liikmesriikide ja ELi mittekuuluvate riikide vahel, samuti turunduskoostöö edendamiseks Läänemere piirkonnas, et suurendada investeringuid ja turismi väljastpoolt ELi. Need meetmed koos strateegia jõulise keskkonnamõõtmega edendavad tõhusalt strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamist Läänemere piirkonnas;

15. rõhutab eelõeldu kontekstis, et Läänemere piirkonna riigid peaksid neid küsimusi käsitlema oma riiklikes reformikavades ning et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid sellesse ettevalmistustöösse tihedalt kaasatud olema;

16. märgib, et ELi Läänemere piirkonna strateegia keskne eesmärk on Euroopa kõige saastatuma mere reostuse vähendamine ja seisundi parandamine. Sellega seoses tuleb tagada harmooniline sotsiaal- ja majandusareng rannikupiirkondades nii ELis kui ka EList väljaspool;

Strateegia välise mõõtmise ning koostöö tähtsus

17. rõhutab, et ehkki kõne all on ELi-sisene strateegia, on koostöö EList väljaspool asuvate riikide ja eelkõige Venemaaga strateegia edu seisukohalt äärmiselt tähtis;

18. soovib toonitada, et 2011. aastal kiitis Venemaa föderatsiooni tasandil heaks Läänemere piirkonnaga piirneva Loode-Venemaa piirkonda käsitleva strateegia (*Strategy on social and economic development of the North-West Federal District until 2020*). Loode-Venemaa käsitlevas strateegias seatakse piirkonna majanduse, infrastruktuuri ja logistika valdkonna eesmärgid. Strateegiaga loodetakse edendada tihedamat strateegilist koostööd ELi Läänemere piirkonna ja Venemaa vahel eelkõige keskkonna, majanduse, transpordi, energeetika, turismi ja kodanikuaitse valdkonnas;

19. rõhutab, et põhjamõõtmise struktuure tuleks maksimaalselt ära kasutada ELi ja Venemaa üha tihedamas koostöös Läänemere piirkonnas. Põhjamõõtmise poliitikas käsitletakse kogu põhjapiirkonda ühe tervikuna ning püütakse tugevdada koordineerimist Läänemere ja Barentsi mere piirkonna eri koostööorganisatsioonide vahel;

20. täheldab rahuloluga ja toetab seda, et kohalikul ja piirkondlikul tasandil on võetud praktilisi meetmeid konkreetse koostöö edendamiseks eelkõige Peterburi linna ja Leningradi oblastiga. Hea näide sellisest alt üles suunatud tegevusest on nn Turu protsess, mis on Turu linna, Pärissuome maakonna, Hamburgi ja Peterburi linnade ühine algatus;

Mitmetasandiline juhtimine ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll strateegia elluviimisel

21. peab positiivseks seda, et komisjon on võtnud oma teatistes arvesse Regioonide Komitee Läänemere piirkonna strateegiat käsitlevas arvamuses (CdR 255/2009 fin) esitatud seisukohti tegevuskava paindlikku, ent eesmärgistatud elluviimise ja juhtimise tugevdamise kohta, kuna täpsustab peamiste sidusrühmade (riiklikud kontaktpunktid, prioriteetsete valdkondade koordinaatorid, horisontaalsete meetmete juhid ja juhtprojektide juhid) ülesandeid ja vastutusalas;

22. leiab, et komisjoni ettepanekud strateegia juhtimisstruktuuri selgitamiseks ja tõhustamiseks liiguvad õiges suunas, ent on mures kohalike ja piirkondlike omavalitsuste liiga vähesenahtavuse pärast strateegia elluviimisel. Seetõttu teeb komitee ettepaneku, et nii strateegias kui ka läbivaadatud tegevuskavas sedastataks selgelt, et mitmetasandilise juhtimise põhimõte peaks läbivalt nende elluviimises kajastuma;

23. täheldab, et makropiirkondade strateegiate edu kogu Euroopas sõltub suurel määral kohalike ja piirkondlike osalejate vastutuse võtmisest ja panusest eesmärkide saavutamisse. Ka erasektori kaasamine on keskse tähtsusega. Poliitilise tasandi osapoolte nähtav vastutuse võtmine ja roll teejuhina on põhi-eeldused selleks, et strateegia elluviimine edeneks kõigis osalevates riikides;

24. märgib, et kohaliku ja piirkondliku tasandi osalejate ulatuslikum kaasamine Läänemere piirkonna strateegia elluviimisesse on endiselt vajalik. Seda tuleb arvesse võtta mitte ainult strateegia tegevuskava ajakohastamisel, vaid ka eri osapoolte rolli täpsustamisel. Praegu esindab suur osa prioriteetsete valdkondade koordinaatoritest näiteks asjaomase valdkonna ministeeriume või muid valitsusasutuste organisatsioone. Eelkõige liikmesriikide kontaktpunktidel peaks olema kohustus hoida korrapäraselt ühendust kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja organisatsioonidega;

Rahastamine ning järelevalve- ja hindamissüsteem

25. tõdeb, et ehkki ELi Läänemere piirkonna strateegia võeti vastu alles siis, kui ELi praegune programmitöö periood oli juba käivitunud, on struktuurifondide eri programmide kaudu suudetud ellu viia arvukaid strateegiat tugevdavaid projekte. Läänemere piirkonnas rakendatud Euroopa territoriaalse koostöö programmid on olnud põhiline rahastamisvahend eelkõige kohaliku ja piirkondliku tasandi tegevuse edendamisel;

26. soovib esile tuua riigitiilestele ja mitme osalejaga projektidele sunnatud rahastamisvahendite nappuse. Asjaolu, et otsus iga partneri rahastamise kohta tehakse eri ajal, muutub probleemiks juhul, kui kasutatakse eri rahastamisallikaid, mis aeglustab märkimisväärselt projekti elluviimist. Rahastamisotsused ei ole tingimata omavahel kooskõlastatud ja osa partnereid jääb ilma toetusest, mis takistab projekti käivitamist;

27. peab oluliseks, et 2011. aasta oktoobris avaldatud komisjoni määruse ettepanekutes on liikmesriike kohustatud struktuurifondide uute programmide koostamisel ja rakendamisel arvestama võimaliku makropiirkondade strateegiaga, ning rõhutab, et eelkõige uus riikidevaheline Läänemere piirkonna programm peab olema kooskõlas ELi Läänemere piirkonna strateegia põhipunktidega. Töö järgmise programmiperioodi projektidega peab käivituma kohe 2014. aasta algusest, et vältida asjatuid viivitusi projektide jätkumises;

28. märgib, et riiklike struktuurifondiprogrammide panust ELi Läänemere piirkonna strateegia elluviimisesse tuleb täpsustada, võttes arvesse piirkondade erinevust liikmesriikide sees ja nende arenguvajadusi. Just eritähelpanu pööramine piirkondliku aruka spetsialiseerumise edendamisele pakub tohutuid võimalusi strateegia eesmärkide saavutamiseks. Samamoodi peaks liikmesriigi ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud partnerlusleping sisaldama ka viidet ELi Läänemere piirkonna strateegiale;

29. peab oluliseks komisjoni teatistes kavandatud stardikapitali tagamist projektikoostöö edendamiseks, kuna sel viisil oleks projektidesse võimalik paremini kaasata nii kohaliku ja piirkondliku tasandi sidusrühmi kui ka organisatsioonide ja kodanikuühiskonna esindajaid;

30. rõhutab, et tulevikus on oluline suunata rahastamist selgemalt strateegiat otseselt ellu viivatele meetmetele ja muuta võimalikuks eri rahastamisviiside ühendamine. Lisaks avaliku sektori rahastamisele tuleb soodustada eri rahastamisasutuste pakutavate teenuste kasutamist ja rõhutada erasektori rahastamise osatähtsust. Riiklikest struktuurifondiprogrammidest rahastatavate projektide jaoks tuleb välja töötada meetodeid, mis võimaldaksid projektidesse senisest enam kaasata rahvusvahelise koostöö meetmeid;

31. on rahul komisjoni teatistes esitatud näitajatega strateegia elluviimise seireks, ent rõhutab, et järelevalve- ja hindamissüsteem peab olema võimalikult lihtne ja põhinema näitajatel, mis suudavad realselt kirjeldada strateegial põhineva koostöö kaudu saavutatud tulemusi. Regioonide Komitee on valmis osalema nende näitajate loomiseks ja valikuks peetavatel aruteludel;

Teabevahetuse edendamine ja sidusrühmade kaasamine

32. rõhutab, et makropiirkondade strateegiate elluviimine eeldab läbipaistvat otsustusprotsessi, ulatuslikku teabevahetust ja ühiste tavade väljatöötamist kõigil tasanditel. Just teabevahetust on vaja parandada nii Läänemere piirkonna liikmesriikide vahel kui ka nende sees riiklikul tasandil. Sellega edendatakse ulatuslikumat pühendumist strateegia eesmärkide elluviimisele;

33. toonitab, et strateegiaga seotud teabevahetuse suurendamine aitaks suurendada laiemat üldsuse teadlikkust ka ELi tegevusest üldiselt. Strateegia jaoks loodud veebilehed ja strateegia tegevuskava ajakohastamist käsitlev avalik konsultatsioon on samm õiges suunas;

34. teeb komisjonile ettepaneku, et teave rahastamisprogrammide kohta kogutaks süsteemselt kokku ja avaldataks selliselt, et rahastamise alast nõustamist oleks võimalik pakkuda tsentraliseeritult nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil. Praegusel hetkel seisneb väljakutse selles, et projektides osalejad ei saa piisavalt kergesti teavet. Teadmisi asjakohaste rahastamisvahendite kohta tuleks levitada tõhusamalt, nii et osalejatel ei oleks probleeme oma vajadustele vastava vahendi valikul;

Järeldused

35. tõdeb, et ELi Läänemere piirkonna strateegia on pakkunud liikmesriikidele ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele uusi võimalusi piirkondliku konkurentsivõime ja innovatsiooni tugevdamiseks ning piirkondade arukaks spetsialiseerumiseks. Strateegia on ka suurendanud kohalike ja piirkondlike sidusrühmade üldist huvi Läänemere piirkonna koostöö vastu ja vastutuse võtmist selles valdkonnas, samuti on see tugevdanud ja loonud juurde uuenduslikke koostöövorme;

36. teeb ettepaneku, et Regioonide Komitee jätkab aktiivselt Läänemere piirkonna strateegia elluviimise järelevalvet 2012. aasta lõpus avaldatava ajakohastatud tegevuskava alusel ning esitab oma tähelepanekud ja järeldused makropiirkondade strateegiaid käsitleva ulatuslikuma arutelu käigus, pidades eelkõige silmas ELi järgmist programmitöö perioodi (2014–2020).

Brüssel, 10. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „Energia tegevuskava aastani 2050”

(2012/C 391/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- nõuab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli nõuetekohaselt tunnustataks ning selle toetuseks tagataks piisavad rahalised vahendid, suutlikkus ja asjaomased juhtimisvahendid, kuna kõnealused omavalitsused täidavad esmatahtsaid ülesandeid kas partneritena jätkusuutlike kohalike energiaprojektide raames või uute taristute kavandamise, lubade andmise, investeringute, riigihangete, tootmise ja energiatarbimise haldamise valdkonnas;
- kordab vajadust prioriseerida sellise taastuenergia kaasamist jaotusvõrkudesse, mis on toodetud kohalikul tasandil mitmekesistest detsentraliseeritud allikatest (nt muu hulgas tuule-, vee-, geotermiline ja päikeseenergia ning biomass), muutes sel eesmärgil elektri edastamise ja jaotamise taristud arukamateks (arukad võrgud). See eeldab tõhusat konkurentsi, mis võib lõpptarbija jaoks väljenduda tegelikus kasus;
- rõhutab, et energiasüsteemide järjest suureneva paindlikkusvajaduse täitmiseks on kõigil pingetasetel vaja sobivaid salvestustehnoloogiaid (nt üksnes pumpamisel põhinev varujaamad), mis võimaldaksid ülejääke salvestada ja pärast uuesti suuremahuliselt kasutada. Sellega seoses tuleks arendada ja rakendada tehnoloogiauuringu- ja -arenduse strateegilisi vahendeid;
- soovib edendada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia osatähtsust uuenduste kasutuselevõtu tegurina, samuti teabe levitamisel ning energiatarbimisega seonduvate probleemide lahendamisel sellistes strateegilistes sektorites nagu säästev liikuvus, arukad energiavõrgud ning väikese keskkonnamõjuga ehitustegevus;
- rõhutab kiireloomulist vajadust viia 2014. aastaks lõpule energia siseturg, et tagada energiavarustus taskukohaste hindadega, kaotada 2015. aastaks teatud liikmesriikide energiaisolatsioon, viia läbi ressursside õiglane tasakaalustamine piirkondade vahel ning stabiliseerida ja parandada Euroopa energiamajanduse raamtingimusi.

Raportöör	Ugo CAPPELLACCI (IT/EPP), Sardiinia maavanem
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Energia tegevuskava aastani 2050” COM(2011) 885 final

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

A. Energiasüsteemide ümberkujundamise Euroopa strateegia

1. Regioonide Komitee nõustub vajadusega töötada energia-sektori jaoks võimalikult kiiresti välja pikaajaline ELi strateegia, mis võib oluliselt kaasa aidata Euroopa Liidu CO₂-heite vähendamise 2050. aasta eesmärgi saavutamisele. Energiasüsteemi ümberkujundamine on ülesanne, mis tuleb lahendada tulevase põlvkondi arvestades, kuid see pakub ka tõelise võimaluse majanduskasvu, arengu, töökohtade loomise, konkurentsivõime tagamiseks ja energiasõltumatuse suurendamiseks Euroopas;

2. tervitab energia tegevuskava aastani 2050, ent rõhutab, et tegevuskava ei ole piisavalt üksikasjalik ega selge, et liikmesriigid, piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused ning investorid saaksid oma uue energeetikamudeli valikutes sellest juba nüüd ja pärast 2020. aastat juhinduda ning et see annaks neile piisavalt planeerimiskindlust. Komitee rõhutab samas, et tegevuskavale peavad järgnema konkreetset meetmed. Näiteks võiks kaaluda fossiilkütuste riiklike toetuste keelustamise otsuse vastuvõtmist;

3. tunneb energia tegevuskavas puudust hinnangust lähteolukorrale seoses eesmärkidega, mis on käesolevaks aastakümneks seatud 2020. aasta energiastrateegias. Seepärast tuleks kavandada selle hinnangu koostamine enne eesmärkide ja poliitilise raamistiku kehtestamist 2030. aastaks, millele viidatakse tegevuskava viimases järelduses. Lisaks on vaja määratleda energiasüsteemi ümberkujundamise vaheetapid aastaks 2030 ja aastaks 2040 vastavalt dokumendis „Konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega majandus 2050. aastaks – edenemiskava”⁽¹⁾ seatud CO₂-heidete vähendamise eesmärkidele. Järgjärgulise protsessi raames võiks ette näha selliste üleminekukütuste/energiaallikate kasutamist, mis võimaldavad toetada järkjärgulist ümberkujundamist, tagades samal ajal energiasõltumatuse ja energiapuulgeoleku. See võimaldaks hõlbustada ka konkreetsete tulemuste saavutamist ja lihtsustada meetmete jälgimist ja hindamist;

4. komitee on seisukohal, et dokumendis vastuvõetud tehnoloogianeutraalne lähenemisviis ei ole asjakohane ja et see tuleks läbi vaadata, et pikas perspektiivis prioriseerida neid lähenemisviise ja tehnoloogiaid ja kütuseid, mille tulemused on kindlad

ning mille rakendamine on jätkusuutlik ja turvaline, võttes arvesse taastuvate energiaallikatega ja uuenduslike tehnoloogiate abil saadud olemasolevaid kogemusi ja teadmisi. Lisaks sellele tuleb energiasüsteemi jätkusuutlikuks muutmisel võtta arvesse asjaolu, et praegune majanduskriis on muutnud ressursside kättesaadavust, ning sellest tulenevaid võimalikke keskkonnanalaseid ja sotsiaalseid mõjusid;

5. on veendunud keskkonna- ja sotsiaalpoliitika vastastikuse sõltuvuse osatähtsuses ja sellest tulenevast vajadusest tagada kindla, võimalikult väheste keskkonnanalaste mõjude ja mõistliku hinnaga energia võrdne kättesaadavus kõikidele inimestele keskpikas ja pikas perspektiivis ning tagada kõigile juurdepääs vahenditele koduse tarbimise kontrollimiseks ja taastuvenergia tootmiseks kohapeal;

6. kutsub üles kaasama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi poliitikameetmete, nagu energiavaldkonna CO₂-heite vähendamise meetmete määratlemisse energiatõhususe, tarbimise haldamise, tootmise ja uute tehnoloogiate seisukohast; kutsub üles vaatama läbi tegevuskava vastavalt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste võimalustele ja vajadustele ning tagama piisavad finantsvahendid, suutlikkus ja juhtimisvahendid kooskõlas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osatähtsusega;

B. Piirkondliku ja sotsiaalse mõju hindamine

7. juhib tähelepanu asjaolule, et energiasüsteemide ümberkujundamine nõuab jõupingutusi ning toob endaga kaasa tagajärgi, mis piirkonniti erinevad sõltuvalt piirkondade energiaprofiilist ja ressursside olemasolust, ning asjaolule, et ELi energiapolitikast tulenevad võimalikud majandus-, finants- ja halduskulud peaksid olema põhjendatud üksikasjaliku mõjuhindangu alusel, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse kohaliku ja piirkondliku tasandi tegelikke iseärasusi, eelkõige energiasolatsiooni aspekte;

8. nõustub sellega, et energiasüsteemide struktuurimuutus hõlmab taristute rajamist ja/või ajakohastamist, kuid rõhutab asjaolu, et selle ümberkujundamisega kaasnevad erinevad kulud Euroopa eri piirkondade jaoks, mis omakorda ohustab sotsiaalset ühtekuuluvust;

9. soovib töötada välja vahendid, millega saaks hinnata energiasüsteemide ümberkujundamise mõju piirkondlikul tasandil nii majanduslikus mõttes kui ka sotsiaalselt ja keskkonnanalasel. Komitee rõhutab seega vajadust suurendada nende makromajanduslike näitajate kvaliteeti ja ulatust, mida kasutatakse kõige suuremas ulatuses poliitikameetmete tõhususe hindamiseks, kaasates viimastesse ühelt poolt energiateema

⁽¹⁾ COM(2011) 112 final.

jätksuutlikkuse võtmes ja teiselt poolt sotsiaalse ja keskkonnamõõdme, et kajastada olemasolevaid erinevusi sotsiaalse ühtekuuluvuse, mõistliku hinnaga esmaste kaupade ja teenuste kättesaadavuse, tervishoiu, vaesuse, sealhulgas kütteostuvõimetuse, loodusvarade ja üldise elukvaliteedi valdkonnas;

C. Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll

10. on veendunud, et globaalse mõõtmega tulemuste saavutamiseks energia valdkonnas tuleb ellu viia kohaliku tasandi algatused; Sellega seoses rõhutab komitee, et piirkondlike sihteesmärkide seadmine on juba erinevates kohalikes ja piirkondlikes kontekstides näidanud oma tõhusust energiasüsteemi ümberkujundamise mitmetasandilise valitsemise väljendusena;

11. rõhutab uue energiasüsteemi raames piiriülese koostöö ja solidaarsuse tähtsust ning seega kooskõlastamise vajadust Euroopa tasandil. Vajalik on kõigi valitsustasandite ühine jõupingutus, mis ei ole võimalik ilma kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tiheda koostööta, ning rollide ja vastastikuse koostöime mehhanismide selget määratlemist;

12. nõuab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli nõuetekohaselt tunnustataks ning selle toetuseks tagataks piisavad rahalised vahendid, suutlikkus ja asjaomased juhtimisvahendid, kuna kõnealused omavalitsused täidavad esmatahtsaid ülesandeid kas partneritena jätkusuutlike kohalike energiaprojektide raames või uute taristute kavandamise, lubade andmise, investeeringute, riigihangete, tootmise ja energiatarbimise haldamise valdkonnas. Lisaks sellele ei ole ümberkujundamise juhtimise tegevuskavas soovitatav sotsiaalne dialoog ja sotsiaalpartnerite osalus mõeldavad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suutlikkuseta ulatuslikult teavet levitada ja toimida vahendajana, keda tuleb seetõttu mitte üksnes selgelt tunnustada, vaid ka tõhusalt toetada;

13. soovib jätkata kohalikul tasandil olemasolevate väärtuslike meetmete ja tavade toetamist, arendades pühendumise ja kaasatuse taset kõigi koostöövormide raames, näiteks linnapeade pakti raames või muudes piirkondadevahelistes, riiklikes või rahvusvahelistes struktuurides, toetades nende osatähtsust muutuste edendamisel, kohaliku majandusarengu stimuleerimisel ning teabe- ja koostöövõrgustike loomisel;

D. Energiatõhusus, energiasääst ja taastuvenergia

14. nõustub prioriteediga edendada energiasäästu, et vähendada energianõudlust eelkõige kodanike teadlikkuse suurendamise, nende harimise ja käitumismudelite muutmise kaudu ning teiselt poolt toetada uute tehnoloogiate arendamist, et tagada ressursside tõhusam tarbimine ja suurem majanduskasv, konkurentsivõime ja tööhõive. Samuti peaksid liikmesriigid toetama enda tarbeks toodetava energia süsteeme, et edendada energiakasutuses maksimaalset otstarbekust, ühtlaselt jaotunud

energiasüsteemi ja kodanike reaalsemat osalemist otsuste tegemisel energia liikide ja kasutuse üle. Pidades silmas majanduskasvu lahutamist energiatarbimisest, leiab komitee, et tarbimise vähenemist, mis tuleneb protsesside suuremast tõhususest ja energiasäästust, võib vaadelda majandusarengu ja mitte majanduslanguse näitajana ning see võib olla majandusele kasulik;

15. kordab oma seisukohta toetada energiatõhusust kui üht määrava tähtsusega meedet 2050. aastaks seatud CO₂-heite vähendamise eesmärgi saavutamisel. Nõustub vajadusega määratleda ambitsioonikamad energiatõhususe meetmed ja strateegiad, mis tagavad optimaalse kulutõhususe suhte, ning peab sellega seoses vajalikuks ka siduvaid norme ELi tasandil. Igal juhul rõhutab komitee kiireloomulist vajadust tegutseda valdkondades, mis võiksid juba praegu aidata olulisel määral kaasa energiasäästule, nt ehitiste energiatõhususe ja säästva liikuvuse parandamine;

16. on seisukohal, et energiasüsteemi ümberkujundamiseks hädavajalike meetmete kindlaksmääramise ja rakendamise juures tuleb igal juhul tagada üksikute meetmete vaheline sidusus jätkusuutlikkuse perspektiivist. Eelkõige tuleb hinnata võimalikke riske, et tekitada ühe valdkonna edusammud ei tekitaks negatiivseid mõjusid teises valdkonnas;

17. toetab lisaväärtuse loomist tänu energiasäästule jätkusuutlike turumehhanismide kaudu, mida on analüüsitud dokumendis „Energiatõhususe kava 2011”⁽²⁾;

18. tunneb heameelt selle üle, et kõiki CO₂-heite vähendamise stsenaariume iseloomustab asjaolu, et taastuvenergiaallikate osakaalu tuleb suurendada juba 2030. aastaks ning et taastuvenergiaallikad peaksid 2050. aastal olema ülekaalus võrreldes teiste tehnoloogiatega. Komitee tunneb siiski kahetsust selle üle, et üheski tegevuskavas kavandatud stsenaariumis ei ole ette nähtud integreeritud lahendusi, mis ühendavad taastuvenergiaallikate kasutamise energiatõhususega, et suurendada energiasüsteemi ümberkujundamise järjepidevust stsenaariumiks ilma fossiilse energiata ning teha edusamme süsteemi CO₂-heite vähendamisel. Lisaks märgib komitee, et tegevuskavas tunnistatakse taastuvenergiaallikate hädavajalikkust kütmis- ja jahutussektoris, ent väljendab kahetsust, et puudub põhjalik analüüs selle sektori – millel on märkimisväärne mõju üldisele energiatarbimisele – prioriteetse rolli kohta, mis peaks sellel sektoril olema i) Euroopa energiasüsteemis CO₂-heite vähendamisel 2050. aastaks ning järelikult ka ii) praeguste ja tulevaste energiapolitika meetmete väljatöötamisel;

19. kordab 30. juuni – 1. juuli 2011. aasta resolutsioonis „Energiainfrastruktuuri prioriteedid aastaks 2020 ja pärast seda” (CdR 7/2011) sisalduvaid märkusi ning meenutab vajadust prioriseerida energiaedastuse võrkude edendamist ning sellise taastuvenergia kaasamist jaotusvõrkudesse, mis on toodetud kohalikul tasandil mitmekesistest detsentraliseeritud allikatest (nt muu hulgas tuule-, vee-, geotermiline ja päikeseenergia ning biomass), muutes sel eesmärgil elektri edastamise ja jaotamise taristud arukamateks (arukad võrgud). See eeldab tõhusat konkurentsi, mis võib lõpptarbija jaoks väljenduda tegelikult

⁽²⁾ COM(2011) 109 final.

kasus. Energiasüsteemide järjest suureneva paindlikkusvajaduse täitmiseks on kõigil pingetasemetel vaja sobivaid salvestustehnoloogiaid (nt üksnes pumpamisel põhinev varujaamad), mis võimaldaksid ülejääke salvestada ja pärast uuesti suuremahuliselt kasutada. Sellega seoses tuleks arendada ja rakendada tehnoloogiauuringute ja -arenduse strateegilisi vahendeid;

E. Traditsioonilised energiaallikad (gaas, süsi, nafta), mitte-traditsioonilised ja tuumaenergiaallikad

20. nõustub vajadusega mitmekesise varustamise järele, et tagada energiapuulgeolek. Komitee juhib tähelepanu asjaolule, et tuleks ette näha selgelt määratletud suunised üleminekuetapi jaoks, mille raames võib traditsioonilistel energiaallikatel (gaas, süsi, nafta) nende vastavalt kõige väiksemate heitekogustega ja keskkonnasõbralikumates vormides, pöörates erilist tähelepanu süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiale, olla energiasüsteemi CO₂-heite vähendamise protsessi toetav roll, arendades samal ajal tehnoloogiaid, taristuid ja muutuseks vajalikke käitumismudeleid;

21. väljendab muret tähtsuse üle, mis strateegias omistatakse tehnoloogiatele, mis ei ole veel kaubanduslikult kättesaadavad, ning soovib arutada ja uurida ELi tasandil selliste mittetraditsiooniliste gaasiallikate nagu kildagaas, ning selliste tehnoloogiate kasutamist, mille riskitegureid ei ole veel hinnatud ega kontrollitud ning mis võivad olla piiriülese loomuga, et hinnata nende võimalikku lühi- ja pikaajalist keskkonnamõju ja sotsiaalset mõju, vastavalt kehtivatele õigusaktidele ja näiteks kildagaasi puhul silmas pidades võimalikku vajadust reguleerimise järele. Komitee kiidab seega heaks komisjoni kavatsuse edendada selliste tehnoloogiate uurimist, mis võivad aidata energia muundamise protsessis CO₂-heiteid vähendada, ning teeb ettepaneku hõlmata sellesse olusringi analüüsid kui oluline hindamistegur otsuste tegemisel;

22. suhtub kriitiliselt tegevuskavas esitatud põhjuslikku seosesse CO₂-heite vähendamise ja tuumaenergia vahel ning arvamusse, et tuumaenergia aitab vähendada süsteemi kulusid ja elektri hinda, kui samas tunnistatakse, et „ohutuskulud, olemasolevate elektrijaamade dekomisjoneerimise ja jäätmeäitluse kulud tõenäoliselt kasvavad”. Seepärast leiab komitee, et erilist tähelepanu tuleb pöörata mittekonventsionaalsetel taastuvatel energiaallikatel põhinevatele pikaajalistele stsenaariumitele ning asjaolule, et üldsuse kasvav mure tuumaohutuse pärast võib vähendada erainvesteeringuid sellesse sektorisse ning tekitada seetõttu vajaduse suurendada avaliku sektori panust toetuste või elektrihindade tõstmise teel, mille all kannataksid kõige enam meie kogukondade kõige vaesemad kodanikud;

F. Investeeringud ja juurdepääs rahastamisele

23. leiab, et investeeringute viiteraamistiku määratlemine vähemalt 2030. aastani võib suurendada tegevuskava tõhusust ja luua tingimused turu suuremaks stabiilsuseks nii erasektori kui institutsiooniliste osalejate jaoks, eelkõige kui viidatakse ka

riikide investeerimisesmärkidele, milles võetakse arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tegevuskavasid. Suurem kindlus investeeringute osas võiks lisaks sellele aidata kaasa 2020. aasta eesmärkide saavutamisele, eelkõige energiatõhususe ja energiasäästu valdkonnas, mille nimel tuleb veelgi suuremaid jõupingutusi teha. Viiteraamistikule tuleks kasuks ka see, kui kaardistatakse energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate sektorite pädevused, mis võimaldaks investeeringuid suunata, et tugevdada nende sektorite kasvudünaamikat ja ettevõtjaid;

24. kutsub eelkõige üles selgelt määratlema vahendeid, millega edendada detsentraliseeritud investeeringuid säästvasse energiasse (sh tarbimise kontrollimine ja taastuvenergia tootmine) ning mis võimaldaksid panustada ressursside tõhusasse kasutamisse, keskkonnahoidliku majanduse arengusse ja keskkonnahoidlike töökohtade loomisesse kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Samuti kutsub komitee üles määratlema täiendava finantsvahendi, mille haldamine toimub detsentraliseeritult, et lihtsustada säästva energia tegevuskavade rakendamist. Lisaks tuleb (majanduslikult ja õiguslikult) toetada taastuvenergia detsentraliseeritud väiketootjaid, sealhulgas kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, eesmärgiga lihtsustada nende jaotusvõrku kaasamist;

25. soovib pikendada ja laiendada Euroopa aruka energeetika programmi positiivset kogemust ning selgelt määratleda korra, mille kaudu saada kasu märkimisväärselt rahastamisvahust ühtekuuluvuspoliitika raames. Komitee peab muu hulgas vajalikuks eraldada struktuurifondide raames vahendeid, et lihtsustada kohaliku tasandi koostööd, eesmärgiga arendada detsentraliseeritult vähese CO₂-heitega ja suure energiatõhususega tehnoloogiaid. Samuti tuleks Euroopa Sotsiaalfondi kasutada sellise personali arendamiseks, kes on võimeline kavandama, juhtima ja osutama tehnilist abi energiaküsimuste valdkonnas nii lahenduste kui ka tehnoloogiate ning rakenduseks vajalike partnerluste seisukohast;

26. leiab, et kohalikud omavalitsused peavad ka edaspidi kasu saama lihtsustatud juurdepääsust Euroopa Investeeringupanga finantseeringutele säästva energia valdkonnas. Prioriseerida tuleks projekte, mis hõlmavad energiatõhusust ja taastuvenergia säästva piirkondliku arengu nimel, lihtsustades menetlusi ja soodustades väiksemate omavalitsuste juurdepääsu finantseeringutele;

27. juhib tungivalt tähelepanu sellele, et riiklikest meetmetest ei piisa energiainfrastruktuuri tõhusaks rahastamiseks, ning teeb seetõttu ettepaneku ulatuslikuma finantstoeatuse kohta energia-sektori projektidele, eeskätt selleks, et suurendada taastuvenergialahenduste kasutamist, sealhulgas ka hoonete kütmisel ja jahutamisel;

28. teeb ettepaneku töötada välja tugistrateegia piirkondlike klastrite ja partnerluste loomiseks ning koostööstrateegia juba olemasolevate klastrite ja partnerluste jaoks, mis on ennast mõnes piirkonnas juba tõestanud tõhusa vahendina keskkonnahoidliku ja energiatõhusa energiaturu arendamisel, investeerimise mobiliseerimisel ning erialaoskuste ja töökohtade loomisel;

G. Teadustegevus, innovatsioon ja rakendamine

29. nõustub vajadusega edendada Euroopa tasandil innukat pühendumist teadus- ja uuendustegevusele veendumuses, et tõhusamate ja odavamate uuenduslike tehnoloogiate areng võiks aidata luua suuremat kindlust kõnealuses sektoris ning meelitada ligi kapitali, sealhulgas arukama vahendite eraldamisega uue programmi „Horisont 2020” raames;

30. rõhutab, et uue teadusuuringute programm „Horisont 2020” peab eesmärkide ja prioriteetide osas olema kooskõlas energia tegevuskavaga aastani 2050;

31. leiab, et teadus- ja uuendustegevust seoses väikesemahulise energiatootmisega tuleks rohkem innustada, nagu väiksemate vooluveekogude, eraisikutele või vähestele majapidamistele mõeldud tuuleenergia, kohaliku päikeseenergia ja soojatootmise eesmärgil võimalike olemasolevate kuumaveeallikate kasutamise puhul;

32. julgustab pöörama rohkem tähelepanu teadus- ja arengutegevusele ookeanienergia (laienete ja loodete energia) valdkonnas, mis pakub tohutut potentsiaali ohutu, turvalise, ja säästva energiaga varustamisel;

33. teeb ettepaneku luua korduvalt kasutatavaid mehhanisme, lähtudes eri piirkondade parimatest tavadest, et toetada innovatsiooniklastrite, piirkondlike energiaalaste innovatsiooniplatformide ning teiste avaliku ja erasektori partnerluste loomist kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, akadeemilise maailma ja tööstuse vahel. Sellised partnerlused võiksid olla olulisteks vahenditeks piirkondliku arengu ja kohaliku majanduse arengu jaoks, et tagada uuenduste ja tehnoloogiate parem kohandatus, kättesaadavus ja ökonoomsus kohalikul tasandil;

34. on seisukohal, et põllumajandus- ja metsanduspoliitikat mõjutab tegevuskava suurel määral ning et seetõttu on vajalik toetada uurimistegevust, mis võimaldaks nende sektorite kohanemist ja arengut suurema jätkusuutlikkuse saavutamiseks;

35. soovib edendada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia osatähtsust uuenduste kasutuselevõtu tegurina, samuti teabe levitamisel ning energiatarbimisega seonduvate probleemide lahendamisel sellistes strateegilistes sektorites nagu arukad linnad, mis sisaldavad säästvat liikuvust, arukaid energiavõrke ning säästvat ehitustegevust käsitlevaid poliitikameetmeid;

36. teeb ettepaneku, et eelkõige liikmesriigid rõhutaksid teadusuuringute ja spetsialistide väljaõppe tähtsust, et nad saaksid nii kasutada kvalifitseeritud tööjõudu ja asjakohaseid õppeprogramme, et viia läbi innovatsiooni ja rakendada strateegilisi kavasid;

H. Siseturg ja rahvusvaheline turg

37. rõhutab kiireloomulist vajadust viia 2014. aastaks lõpule energia siseturg, et tagada energiavarustus taskukohaste hindadega, kaotada 2015. aastaks teatud liikmesriikide energiaisolatsioon, viia läbi ressursside õiglane tasakaalustamine piirkondade vahel ning stabiliseerida ja parandada Euroopa energiamajanduse raamtingimusi;

38. soovib CO₂ heitkogustega kauplemise süsteemi edasi arendada ja menetlust, mille raames eraldatakse tasuta heitekoote, põhjalikult muuta, kuna praegusel kujul õõnestab see CO₂ heitkogustega kauplemise süsteemi regulatiivset eesmärki sertifikaatide hinna liiga madalal hoidmise tõttu. Sealjuures tuleb arvesse võtta ettevõtete olukorda, kes tegutsevad maailmaturul ja kelle konkurentsivõime võiks olla kahjustatud kasvuhonegaaside heite ülekandumisest kolmandatesse riikidesse.

Brüssel, 10. oktoober 2012

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „Kliimamuutustega kohanemine ja piirkondlikud lahendused: rannapiirkonnad”

(2012/C 391/05)

REGIOONIDE KOMITEE

- on veendunud, et rannikualade kohanemist on nii majanduslikust kui ka sotsiaalsest seisukohast oluline edendada, sh kui arvestada sellega, kui palju läheks maksma tegevusetus, ja seda hoolimata mõnedes euroala riikides püsivast riigieelarvekriisist; leiab, et ELi tulevane kohanemisstrateegia peab olema piisavalt üksikasjalik, et võtta arvesse piirkondlikke eripärasid;
- tunnistab, et rannikualade integreeritud majandamise vahend (ICZM) on väga oluline selleks, et lihtsustada poliitika integreerimist rannikualadel, eelkõige küsimustes, mida ei ole veel täielikult reguleeritud, näiteks erosioon, kliimamuutustega kohanemine ja keskkonnahoidlik infrastruktuur; samuti selleks, et toetada kohalike osalejate piirkondlikku koostööd selliste algatuste abil nagu Sardiinia harta Vahemere piirkonnas;
- rõhutab, et selliste vahendite loomine, mille abil on võimalik hinnata kohanemise kulu ja sellest saadavat kasu, võib anda tõhusa impulsi nendele kohalikele ja piirkondlikele protsessidele, mis on kohapealse kavandamise ja rakendamise aluseks, ning luua tingimused majanduslikult tõhusamate strateegiatega kujundamiseks;
- kordab, et Euroopa ja rahvusvahelistes kliimaalastes läbirääkimistes tuleks komiteega korrapäraselt konsulteerida ja loodab seega, et (i) ta kaasatakse ELi kliimamuutustega kohanemise töörühma, kus keskendutakse püsivate ebasoodsate tingimustega, sh kliimamuutuste mõju all kannatavatele aladele, mis hõlmavad seega rannikualasid, saari, mägipiirkondi ja äärepoolseimaid piirkondi, ning et (ii) talle antakse kohanemiskomitees vaatlaja staatus.

Raportöör Ugo CAPPELLACCI (IT/EPP), Sardiinia autonoomse maakonna president

Viitedokument Eesistujariigi Küprose konsulteerimistaotlus

I POLIITILISED SOOVIKESKUSTED

REGIOONIDE KOMITEE

A. Kliimamuutustega kohanemine ja selle kohalik mõõde

1. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid **nii kavandamise kui ka elluviimise etapis** osalema proaktiivselt kliimamuutustega kohanemise ja kohanemisvõimaluste (*adaptation assessment*) kindlakstegemise⁽¹⁾ protsessis. Seetõttu kordab⁽³⁾ komitee, et **kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on esmatähtis roll** kliimamuutuste mõjuga tegelemisel, väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa⁽⁴⁾ ja maailma tasandil⁽⁵⁾ on seda rolli tunnustatud ning kutsub üles lisama selle selgesõnaliselt ka ELi tulevasesse kohanemisstrateegiasse;

2. tuletab meelde, et kliimamuutused ja nende tagajärjed on lähiaastatel üks tõsisem Euroopa Liidu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ees seisev probleem. Selles kontekstis peaks prioriteediks olema vajalike sammude astumine, et võimalikult palju püüda piirata keskmise temperatuuri tõusu maailmas (leevendamine), kuid samas valmistada eri tasandeid ette vältimatuteks muutusteks (kohanemine);

3. toetab Rio+20 konverentsi järeldusi, et kliimamuutustega kohanemine on **viivitamatu ja kiire ülemaailmne prioriteet** ning et looduskatastroofide riski vähendamise ja kliimamuutustega kohanemise strateegiaid tuleb paremini integreerida ja kooskõlastada⁽⁶⁾. Komitee **rõhutab** siiski, et **selle ülemaailmse prioriteedi täitmise kohustus langeb kohalikele tasandile**, sest kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vastutavad katastroofidega tegelemise ja nende ärahoidmise eest ning nende mõjud keskkonnale, majandusele, sotsiaalsele struktuurile ja

kannatanud kogukonna kultuurilisele identiteedile on samuti kohaliku tasandi küsimused;

4. leiab, et kohalikul tasandil peaks kohanemise all mõtlema mitte **ajutist vastust ühele üleskutsele, vaid pigem järkjärgulist ja jätkusuutlikku kohanemist** mitme omavahel seotud teguriga. Komitee toetab seega komisjoni seadusandlikku ettepanekut aastateks 2014–2020, mille kohaselt kliimamuutustega kohanemine peab olema oluline osa ühise strateegilise raamistiku viies fondis nimetatud partnerluslepingutest ja rakenduskaavadest, kooskõlas säästva arengu põhimõtetega ja võrdset positsioonil nii keskkonnakaitse, ressursitõhususe, kliimamuutuste leevendamise, vastupanuvõimega katastroofide suhtes ning riskiennetuse ja -juhtimisega⁽⁷⁾;

5. märgib, et **kliimamuutuste mõju on varieeruv** nii kohas kui ka ajas, mistõttu ühised kohanemislahendused on harva tõhusad. Komitee leiab seetõttu, et ühised strateegiad ja igal juhul kasulikud meetmed, mida jagavad mitmed liikmesriigid, tuleks integreerida **kohalikul ja piirkondlikul tasandil tehtud hinnangutel põhinevatesse ning meetme, ulatuse (astme) ja kulutasuvuse alusel diferentseeritud strateegiatesse**;

6. võtab teadmiseks **kliimamuutuste mõju suuri kulusid** ja märgib samas, et piirkondlikud omavalitsused kandsid aastatel 1998–2015 umbes ühe kolmandiku Euroopa ranniku kaitse kulusid⁽⁸⁾. Komitee kordab⁽⁹⁾, et kliimamuutustega **kohanemise rahastamine on jätkuvalt otsustav ja tähtis tegur meetmete kohaldamisel kohalikul tasandil**;

B Kliimamuutustega kohanemise olulisus ja eripära rannikualadel

7. rõhutab **rannikualade haavatavust kliimamuutuste suhtes**⁽¹⁰⁾, sest nad on juba majandustegevuse, infrastruktuuri ja linnakeskuste koondumise tõttu tugeva surve all. 12 % vähem kui 10 km rannikust asuvast Euroopa rannikualast on 5 meetrit

⁽¹⁾ IPCC, 2012: „Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation. A Special Report of Working Groups I and II of the Intergovernmental Panel on Climate Change”.

⁽²⁾ *Adaptation assessment*: „The practice of identifying options to adapt to climate change and evaluating them in terms of criteria such as availability, benefits, costs, effectiveness, efficiency, and feasibility”; *Adaptation*: „In human systems, the process of adjustment to actual or expected climate and its effects, in order to moderate harm or exploit beneficial opportunities. In natural systems, the process of adjustment to actual climate and its effects; human intervention may facilitate adjustment to expected climate” (mõistet allmärkuses 1 viidatud mõistestikust).

⁽³⁾ CdR 118/2007 fin, CdR 72/2009 fin.

⁽⁴⁾ COM(2007) 354 fin; COM(2009) 147 fin, Regioonide Komitee ja ÜRO Keskkonnaprogrammi vahel 21. juunil 2012 sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandum.

⁽⁵⁾ Canúni kokkulepped, 2010: <http://cancun.unfccc.int/>.

⁽⁶⁾ „The Future We Want”, 19. juunil 2012 Rio+20 konverentsil vastu võetud dokument.

⁽⁷⁾ COM(2011) 615 final/2, 14. märts 2012.

⁽⁸⁾ Policy Research Corporation (2009), „The economics of climate change adaptation in EU coastal areas”.

⁽⁹⁾ CdR 72/2009 fin.

⁽¹⁰⁾ Rannikuala on määratletud kui kolmanda taseme territoriaallüksus (NUTS3), millel on rannikujoon ja mille elanikkonnast vähemalt pool elab vähem kui 50 km kaugusel merest. Ka Hamburg on rannikuala, kuigi ta ei vasta nendele kriteeriumidele, sest teda mõjutab oluliselt mere lähedus.

merepinnast allpool ja on seega suurel määral ohustatud üleujutustest, samas kui 20 % rannikust kannatab tõsiste erosiooniprobleemide all ja kaotab u 15 km² maad aastas ⁽¹¹⁾. 2000.–2006. aastal peeti rannikualade ökosüsteemi hävimise peamiseks põhjuseks erosiooni (65 % maa kaotusest) ⁽¹²⁾, samas kui mõningate hinnangute kohaselt võib aastaks 2100 kaduda 1995. aastaga võrreldes 35 % ELi märgaladest ⁽¹³⁾;

8. märgib, et **mõju laad varieerub piirkonniti oluliselt**. Läänemeres võib vee temperatuuri eeldatava tõus mõjutada merefaunat. Põhjamere ja Atlandi ookeani rannikualad on aga meretaseme tõusu tõttu vastuvõtlikumad üleujutustele. Vahe-mere piirkonna suurimad ohud on erosioon ja magevee puudus, kuna põhjavette satub üha rohkem soolast vett ja põuaperioodid pikenevad. Erosioon on probleemiks ka Musta mere piirkonnas, samas kui äärepoolsemad piirkonnad on tavaliselt avatud kõikidele mõjudele – alates üleujutustest kuni põua ja selliste äärmuslike nähtusteni nagu keeristormid ⁽¹⁴⁾. **Mõju varieerub mitte ainult haavatavuse ja looduslike süsteemide reageerimisvõime, vaid ka inimloodud süsteemide struktuuri poolest**, näiteks selle poolest, kuidas on korraldatud tervishoiusüsteemid ja looduskatastroofide, sh tsunamide ohu vähendamise (või vastava hoiatuse) mehhanismid;

9. rõhutab **probleemi mõõdet Euroopa Liidu tasandil**, sest 22 liikmesriigis on 447 rannikuala ja 6 peamist mereala. Nendes piirkondades elab 41 % Euroopa elanikkonnast, mis vastab 41 %-le ELi aktiivsest elanikkonnast ⁽¹⁵⁾. Nende 22 rannikualadega liikmesriigi sisemajanduse koguproduktist (SKP) 35 % ehk 3,5 triljonit eurot on toodetud 50 km raadiuses rannikust ja selle materiaalse vara väärtus, mis asub 500 m kaugusel rannikust, on hinnanguliselt 500–1 000 miljardit eurot ⁽¹⁶⁾. Kõik see **rõhutab rannikualade olulisust seoses tootmise ja nende majandusliku ja sotsiaalse väärtusega piirkonna arengu ja ühtekuuluvuse jaoks**. Need on väärtused, mida tuleb tingimata kliimamuutustega kohanemise protsessis hoida ja veelgi tugevdada;

10. on seega veendunud, et **rannikualade kohanemist on nii majanduslikust kui ka sotsiaalsest seisukohast oluline edendada, sh kui arvestada sellega, kui palju läheks maksma**

⁽¹¹⁾ Euroopa Keskkonnaameti andmed ja ettevõtte Policy Research Corporation projekt EuroSION (2009), „The economics of climate change adaptation in EU coastal areas”.

⁽¹²⁾ Euroopa Keskkonnaamet (2010), „10 Messages for 2010 – Coastal ecosystems”.

⁽¹³⁾ Brown S., Nicholls R.J., Vafeidis A., Hinkel J., ja Watkiss P. (2011). Euroopa Teadusfondi hinnangul kaob kliimamuutuste tõttu Atlandi rannikul 17 %, Vahemere rannikul 31–100 % ja Läänemere rannikul 84–98 % märgaladest (allikas: Euroopa Komisjon, keskkonna peadirektoraat (2012), „LIFE and coastal management”).

⁽¹⁴⁾ Policy Research Corporation (2009), „The economics of climate change adaptation in EU coastal areas”.

⁽¹⁵⁾ Eurostat regional yearbook 2011, peatükk 13 „Coastal regions”.

⁽¹⁶⁾ Policy Research Corporation (2009), „The economics of climate change adaptation in EU coastal areas”.

tegevusetus, ja seda hoolimata mõnedes euroala riikides püsivast riigieelarvekriisist. Hiljutised uuringud ⁽¹⁷⁾ näitavad, et lisakaitse puudumine 1995. aasta olukorraga võrreldes põhjustab ELile ajavahemikus 2041–2070 aastas 11,7 miljardit eurot kahju ja ajavahemikul 2071–2100 aastas 17,4 miljardit eurot kahju. Igal aastal üleujutuste ohus elavate inimeste arv võib neil võrdlusperioodidel suurene da u 40 000–80 000 võrra. Kliimamuutustega kohanemise aastakulu hinnatakse aga perioodil 2041–2070 u 1 miljardile eurole ja perioodil 2071–2100,7 miljardile eurole, mis näitab seega, et kohanemisest saadav kasu on palju suurem kui tegutsematuse kulu. Komitee märgib ära ka samas uuringus toodud väite, et rannikualade sotsiaal-majandusliku arengu ja seega kaitstavate kaupade ja investeeringute suurema väärtuse tõttu on **kohaneda vaja ka kliimamuutustest sõltumata**;

11. rõhutab ka seda, et nii kliimamuutustega kohanemisest kui ka selle tekitatud kahjustest tulenevad kulud varieeruvad liikmesriigiti sõltuvalt nende SKP-st märkimisväärselt ning et **just saared peavad oma geograafilise eripära tõttu kandma kohapeal meetmete elluviimisel suuremaid kulusid**;

12. rõhutab, et rannikualadel on **olulisi looduslikke elupaiku ja need alad aitavad kaitsta bioloogilist mitmekesisust**, ⁽¹⁸⁾ **maastikku**, selliseid **tundlikke ökosüsteeme** nagu märgalad, ja kasutada nende **ökosüsteemide teenuseid**, mille kaitsest sõltub nende piirkondade majanduslik atraktiivsus ja jätkusuutlikkus ning kultuuriline identiteet. Lisaks märgib komitee, et suurt hulk ranniku- ⁽¹⁹⁾ ja merealadest on võrgustiku NATURA 2000 kaitse all;

13. rõhutab **rannikualade kohanemise keerukust ja valdkondadevahelisust**. Need piirkonnad on nimelt maapealsete (linnakeskused, tööstus, põllumajandus, metsad, jõed) ja mere-süsteemide (kalandus, vesiviljelus, sadamad, meretransport, turism) ristteel. Lisaks sellele on nende haldusvolitused (seoses nt üleujutusohu, joogiveega varustamise ja maakasutusega) sageli mitme valitsemistasandi vahel jagatud ⁽²⁰⁾;

⁽¹⁷⁾ ClimateCost (the Full Costs of Climate Change): <http://www.climatecost.cc/home.html>. In Brown S., Nicholls R.J., Vafeidis A., Hinkel J., and Watkiss P. (2011). Andmed viitavad stabiliseerimisstsenaariumile ENSEMBLES E1 (van der Linden ja Mitchell, 2009; Lowe et al., 2009a), kus eeldatakse, et meretaseme tõuseb 2050. aastaks 18 cm ja 2080. aastaks 26 cm ning et temperatuur tõuseb tööstuseelsete tasemega võrreldes vähem kui 2 °C ehk et praegu rakendatav globaalne poliitika kliimamuutuste leevendamiseks on tõhus. Sellise stsenaariumiga on võimalik saavutada parem kulutõhusus.

⁽¹⁸⁾ Elupaikade direktiivi lisades on 50 rannikualade elupaiga tüüpi ja 150 liiki (lisaks lindudele), mis eelistavad ranniku ökosüsteemi (allikas: Euroopa Keskkonnaamet (2010), „10 Messages for 2010 – Coastal ecosystems”).

⁽¹⁹⁾ Euroopa Keskkonnaamet (2010), „10 Messages for 2010 – Coastal ecosystems”.

⁽²⁰⁾ Policy Research Corporation (2009), „The economics of climate change adaptation in EU coastal areas”.

C Euroopa lähenemisviis, subsidiaarsus ja proportsionaalsus

14. kiidab komisjoni kavatsust määrata **Euroopa Liidu tasandil** kindlaks **integreeritud strateegia ja ühised kohanemisvahendid** ning on veendunud, et ELis juba kohaldatav ja edaspidine lähenemisviis kliimamuutustele võib **pakkuda liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste meetmetele lisaväärtust, ilma et sellega rikutaks subsidiaarsuse põhimõtet**, sh arvestades asjaolu, et kliimamuutustel on piiriülene mõju;

15. leiab siiski, et ELi tulevane kohanemisstrateegia **peab olema piisavalt üksikasjalik, et võtta arvesse piirkondlikke eripärasid** seoses järgneva: (i) mõju laad; (ii) ohustatuse aste ja pikaajalised mõjud; (iii) majanduslikud tingimused (näiteks ohustatud kaubad ja ressursid); (iv) sotsiaalne struktuur (näiteks elanikkonna tihedus ja inimloodud süsteemide võimsus); (v) struktuurilised omadused (näiteks kui tegemist on ääremaaga või ebasoodsate tingimustega alaga, mis on väga haavatav kliimamuutustele. See on lisaks mägipiirkondadele omane ka rannikualadele, saartele ja äärepoolseimatele piirkondadele ⁽²¹⁾);

16. märgib ka, et tulevases strateegias tuleks teha kindlaks **kohanemismeetmed, mis koos rahastamisvahenditega on piisavalt paindlikud**, et sobitada ühelt poolt piirkondlike eripäradega ning teiselt poolt kohanemisprotsessi pideva arenguga. Sellised meetmed peavad ka olema **kooskõlastatud leevendusmeetmetega**, et vältida halvasti kohanemist, mis võib suurendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid või ohustatust;

17. leiab, et Euroopa Liidu ülesanne peaks rannikualade kliimamuutustega kohanemise konkreetsel juhul olema keskenduda järgmistele algatustele: (i) eri valitsemistasandite **kooskõlastamine ja koostöö** seal, kus mõjul või meetmetel on piiriülene mõõde; (ii) **koolitus**; (iii) teadmistepagasi loomine puuduste kõrvaldamiseks, mis rannikualade puhul nõuab sageli keerukat dünaamikat ja valdkondadevahelist lähenemisviisi; (iv) **teadmiste, heade tavade ja edulugude levitamine**; (v) **tehniline ja rahaline tugi** kohalike ja piirkondlike integreeritud kohanemisstrateegiate koostamiseks ja elluviimiseks; (vi) **uuenduslike kohanemistehnoloogiate** uurimine ja arendamine; (vii) **makropiirkondade tasandil kliimamuutustega kohanemise jaoks piiriüleste koostööprogrammide koostamine ja neile tehnilise ja rahalise toe pakkumine**;

18. leiab ka, et komisjonil peaks **paljude Euroopa fondidest kaasrahastatavate uurimis- ja investeerimisprojektide kooskõlastamisel ja hindamisel** olema keskne roll, et vältida dubleerimist, suurendada koostõimet ning toetada parimate lahenduste ja vahendite ulatuslikku levitamist ja rakendamist. Seejuures peaks Euroopa Komisjon hoolitsema naaberriikide

või rannapiirkondade ühismeetmete omavahelise kooskõlastamise ning ühiste uurimis- ja investeerimisprojektide elluviimise eest;

19. kordab ⁽²²⁾, et **tuleb püüelda selle poole, et Euroopa Liidu poliitika, eriti keskkonnapoliitika, oleks sidusam**. Komitee märgib, et kliimamuutustega kohanemise meetmed võivad seada ohtu näiteks elupaikade (92/43/EMÜ) ja linnudirektiivi (79/409/EMÜ) kohaldamise, eriti kui need on seotud infrastruktuuriga. Sellega seoses rõhutab komitee, kui oluline on luua tõhusad ja läbipaistvad kohalikud kooskõlastamismehhanismid, millega saaks määratleda parandus- ja/või kompensatsioonimeetmed nende ELi jaoks oluliste alade jaoks, mis kannatavad kohanemismeetmete negatiivse mõju või nendest tuleneva kahju all;

20. tunnistab, et rannikualade integreeritud majandamise vahend (ICZM) on väga oluline selleks, et lihtsustada poliitika integreerimist rannikualadel, eelkõige küsimustes, mida ei ole veel täielikult reguleeritud, näiteks erosioon, kliimamuutustega kohanemine ja keskkonnanahoidlik infrastruktuur; samuti selleks, et toetada kohalike osalejate piirkondlikku koostööd selliste algatuste abil nagu Sardiinia harta Vahemere piirkonnas ⁽²³⁾. Komitee tervitab seega 2002. aasta soovitusel läbivaatamist, mille käigus võetakse arvesse omavahel seotud valdkondadega Euroopa poliitilist raamistikku, mis on viimastel aastatel mere- ja rannikualade haldamiseks kujundatud ⁽²⁴⁾. Komitee loodab sellega seoses, et läbivaatamine annab **võimaluse keskenduda kohanemisprotsessis rohkem ICZM-i vahendile**;

21. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Liidu rahaline toetus suureneb oluliselt järgmises mitmeaastasest finantsraamistikus 2014–2020, kusjuures vähemalt 20 % on eraldatud kliimameetmete kogukulude katmiseks; kuid rõhutab vajadust tagada, et **rahastamisvõimused oleksid eri valitsemistasandite vahel õiglaselt ja realistlikult jaotatud**, nii et mh võetaks arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste praegusi majanduslikke raskusi ja peetaks kinni komplementaarsuse ja täiendavuse põhimõtteid. Samuti tuleb **lihtsustada alternatiivsete vahendite määratlemist**;

22. kordab sellega seoses ettepanekut ⁽²⁵⁾, et osa **Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemist saadud tulust** tuleks anda kohanemis- (ja leevendus-) meetmete elluviimiseks **kohalike ja piirkondlike omavalitsuste käsutusse**. Samuti soovib, et komisjon koostaks **soovitused erasektori**, sh kindlustusseltside **kaasamiseks** ohtude hindamise ja nende jagamise ning teadlikkuse tõstmise;

⁽²²⁾ CdR 118/2007 fin.

⁽²³⁾ Algheros Sardiinias 2008. aasta juulis kokku lepitud hartas määratakse kindlaks ICZM-i algatuste (ICZM Mediterranean Dialogue) dialoogi- ja mõttevahetussüsteemide põhimõtted ja eesmärgid Vahemere piirkonnas.

⁽²⁴⁾ Eelkõige Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika (COM(2007) 575) ja merekeskkonna strateegia raamdirektiiv (2008/56/EÜ).

⁽²⁵⁾ CdR 269/2011 fin; CdR 5/2011 fin; CdR 245/2010 fin; CdR 72/2009 fin.

⁽²¹⁾ CdR 89/2012 fin.

D Väljakutsetele vastamise ja kliimamuutustega kohanemise lahenduste väljapakumise tingimused

23. rõhutab, kui oluline on kohanemisprotsessi käsitleda mitte ainult kulude seisukohast, vaid samuti ja just eelkõige silmas pidades võimalusi ja kasu, mida sellest saadakse võrreldes tegevusetusega, ning kutsub üles⁽²⁶⁾ kaaluma seda kui ühte võimalikku vahendit konkurentsivõimelise ja keskkonnahoidliku piirkondliku majanduse arendamiseks. Komitee toonitab siiski, et **eelduseks on** kliimamuutuste ohtudest ja mõjust **teadlik kohalik omavalitsus**, kes **vastutab** nende meetmete eest, mis tuleb vastu võtta ja kes on **võimeline** kohalikul tasandil poliitikat ja meetmeid integreerima ning kasutama ära olemasolevaid rahastamisvõimalusi;

24. märgib, et kuigi mõnedel piirkondadel on kliimamuutustega tegelemisel aktiivne roll, on olemas **üldine oht, et probleemi ulatusest ei olda piisavalt teadlikud**. Seetõttu peab ta oluliseks korraldada **teabekampaaniaid** põhjusliku seose näitamiseks kliimamuutuste ja kohapeal lahendamist vajavate probleemide vahel, mille näiteks võib tuua veepuuduse, veepiiri taandumise, kuumalained, üleujutused ja maalihked. Samuti võiks anda teavet ja tuua konkreetseid edunäiteid olemasolevate kohanemis- ja leevendusvahendite kohta⁽²⁷⁾;

25. peab väga oluliseks Euroopa Sotsiaalfondi kasutamist selleks, et luua kohalikul ja piirkondlikul tasandil **nii avalikus kui ka erasektoris kohanemise haldamiseks vajalik suutlikkus ja paindlikkus**. Näiteks tuleks tugevdada kohalikku valitsemist, et integreerida kohanemisstrateegiad tema pädevusse kuuluvate valdkondade poliitikasse või selleks, et toetada asjakohaste kohalike ja piirkondlike õigusaktide koostamist. Teiselt poolt peavad erasektori kavandamis- ja ehitusvolitused vastama integreeritud valdkondadevahelisest poliitikast tulenevatele uutele vajadustele⁽²⁸⁾;

26. kutsub komisjoni üles ka üksikute projektidega saadud kogemustele tuginedes täiustama ja arendama edasi (i) kaardistamisinstrumente, et oleks piisavalt ulatuslikke geograafilisi andmeid ja teavet otsustusprotsesside toetamiseks kohalikul ja piirkondlikul tasandil; (ii) selge ja ühine viiteraamistik haavatavuse, mõju ja ohtude hindamiseks; (iii) suunised kohalike kohanemisstrateegiate kujundamiseks rannikualadel, milles võetakse arvesse vajalikku valdkondadevahelist lähenemisviisi ja mitmetasandilise valitsemise aspekte;

⁽²⁶⁾ CdR 118/2007 fin.

⁽²⁷⁾ Üks globaalse kampaania „Making Cities Resilient – My City is Getting Ready” (www.unisdr.org/campaign) konkreetne tulemus on brošüür „How To Make Cities More Resilient”, mis on suunatud just kohalike omavalitsuste juhtidele ja milles on struktureeritud sissehüatus riskide vähendamise ja reageerimisvõimesse, kuid milles on ka toodud heade tavade näiteid ja tutvustatud praegu olemasolevaid vahendeid.

⁽²⁸⁾ CdR 72/2009 fin.

27. peab eriti asjakohaseks **töötada välja rannikualade haavatavuse näitajad ja määratleda nendel põhinevad vahendid haavatavuse analüüsimiseks**. Lisaks sündmuste toimumise aja ennustamisele ja kohanemissuutlikkuse näitamisele võivad need näitajad ka **hõlbustada kohaliku tasandi tegevusprioriteetide määratlemist, nii et ressursse saaks koondata sinna, kus neid kõige rohkem vaja on**;

28. kiidab selliste teabeplatvormide arendamist nagu CLIMATE-ADAPT, kuid rõhutab, et nende **sisu tuleks** ühise keskkonnateabesüsteemi (SEIS)⁽²⁹⁾ põhimõtete kohaselt **lõppkasutajatele kättesaadavamaks muuta**, näiteks tõlkides teabe piisavalt paljudesse keeltesse. Lisaks võiks kaaluda seda, et luua platvormis eraldi osa **kohalikul ja piirkondlikul tasandil kliimamuutustega kohanemise rahastamise kohta** ja investeerin-gute andmebaas;

29. märgib, kui oluline on teadusuuringuid rohkem ära kasutada, **viies need paremini kooskõlla kohaliku ja piirkondliku poliitika vajadustega**, näiteks nii, et töötatakse välja kohanemisstrateegiad ja **meetmed, mis on majanduslikult tõhusad, sest need on kavandatud kohalike ja piirkondlike eripärade järgi**. Samuti on vaja hõlbustada teadusringkondade, poliitikute ja võimalusel kodanikuühiskonna dialoogi- ja/või partnerlus-mehhanismide loomist ja kui need on juba olemas, siis tugevdamist, nt **osaledes koos Euroopa Liidu projektides**;

30. kordab⁽³⁰⁾, kui **oluline on rannikualade jaoks** vastu võetud **poliitikameetmete kooskõlastamine**, nagu ka teadusuuringud, mille eesmärk on hinnata mõjusid äärepoolsemates piirkondades või piirialadel, et **probleemi ei kantaks lihtsalt** ühelt territoriaalselt üksuselt üle teisele. Kaasav lähenemisviis nende meetmete kindlakstegemisel ja kõigi peamiste osaliste osalemine võib hõlbustada **territoriaalselt sidusate meetmete** rakendamist;

31. leiab, et kliimamuutustega kohanemise kulud ja võimetus mõista selle võimalikku potentsiaali ja kasu on oluline takistus kohalike strateegiate ettevalmistamisel ja eriti nende rakendamisel. Komitee rõhutab seega, et **selliste vahendite loomine, mille abil on võimalik hinnata kohanemise kulu ja sellest saadavat kasu**, võib anda tõhusa impulsi nendele kohalikele ja piirkondlikele protsessidele, mis on kohapealse kavandamise ja rakendamise aluseks, ning luua tingimused majanduslikult tõhusamate strateegiate kujundamiseks;

⁽²⁹⁾ Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regionide Komiteele „Ühise keskkonnateabesüsteemi (SEIS) väljakujundamine”, COM (2008) 46 final.

⁽³⁰⁾ CdR 118/2007 fin.

32. on veendunud, et ka siis, kui on olemas suutlikkus, teadlikkus ja piisav teaduslik tugi, takistab rahaliste ressursside puudumine kohalikul ja piirkondlikul tasandil tõhusate meetmete võtmist. Seetõttu leiab komitee, et asju tuleks korraldada nii, et **kohalikke meetmeid saaks rahastada otse** sellistest **partnerlusvahenditest** nagu LIFE+ ja programm „Horisont 2020”, et luua sellised **turupõhised vahendid** nagu ökosüsteemi teenuste eest maksmine või kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemisest saadav tulu, ning sellised **maksuvahendid** nagu maksustiimulid;

33. märgib, et kohanemismeetmed tuleb muuta paindlikumaks, näiteks **eelistades tagasipööratavaid strateegiaid**, mis sisaldavad pigem nõrke meetmeid kõvade meetmete asemel (näiteks suurte marginaalsete meetmetega võrreldes tõhusam hoiatussüsteem) **või edendades keskkonnahoidlike infrastruktuuride arengut**, mille eesmärk on looduslike elupaikade taastamine ja mis on kohandamisel kohaldatava ökosüsteemi põhise lähenemisviisi aluseks;

34. toob sellega seoses välja, et ICZM muutus 2011. aasta märtsis, kui jõustus Barcelona konventsiooni ICZM-i käsitlev protokoll, Vahemere piirkonna liikmesriikide jaoks kohustuslikuks, ja et protokollis viidatakse ranniku säästva arengu tagamisel just ökosüsteemil põhinevale lähenemisviisi kasutamisele⁽³¹⁾. Komitee märgib ka, et ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegias⁽³²⁾ peetakse **ökosüsteemil põhinevaid lähenemisviise kulutõhusateks alternatiivideks kohanemise ja leevendamise tehnoloogilistele lahendustele** ning ootab seetõttu huviga, milline võiks olla tulevase ELi keskkonnahoidliku infrastruktuuri strateegia panus kohanemisprotsessi rannikualadel;

E Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste institutsiooniline panus ja rahvusvaheline koostöö

35. kutsub komisjoni üles **konsulteerima eelnevalt** kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajatega, et veenduda ELi

kohanemisstrateegia ettepaneku kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ja selle piisavas ja üksikasjalikus rõhuasetuses kohalikule tasandile, eelkõige pidades silmas kõige haavatavaid piirkondi, nagu rannikualad, saared ja mägipiirkonnad;

36. on veendunud, et komiteel võib olla **aktiivne roll** selliste **teabeplatvormide arendamisel** nagu CLIMATE-ADAPT ja OURCOAST, eelkõige aidates nende platvormide sisu paremini kohalikele vajadustele ja eripäradele kohandada ning suurendada seega kasutegurit teabe levitamisel kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes;

37. kordab⁽³³⁾, et **Euroopa ja rahvusvahelistes kliimaaalastes läbirääkimistes** tuleks komiteega **korrapäraselt konsulteerida** ja loodab seega, et (i) ta kaasatakse ELi kliimamuutustega kohanemise töörühma, kus keskendutakse püsivate ebasoodsate tingimustega, sh kliimamuutuste mõju all kannatavatele aladele, mis hõlmavad seega rannikualasid, saari, mägipiirkondi ja äärepoolsemaid piirkondi, ning et (ii) talle antakse kohanemiskomitees vaatleja staatus⁽³⁴⁾;

38. on veendunud, et **piirkonnad** peavad olema **solidaarsemad ja rohkem omavahel suhtlema**, et **nii Euroopa Liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil** oleks võimalik kasutada teadmisi ja kogemusi, mille kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on saanud kohanemisprotsessi käigus. Komitee toetab seega algatusi, millega kehtestatakse kohalikele omavalitsustele ühised kohustused, näiteks Durbani kliimamuutustega kohanemise harta, milles edendatakse selliseid uuenduslikke partnerlusi nagu territoriaalne lähenemisviis kliimamuutustele⁽³⁵⁾, või mille eesmärk on luua võrgustik keskkonnahoidlike tehnoloogiate levitamiseks, sellel alal koostöö tegemiseks ja kogemuste jagamiseks, nagu kliimatehnoloogia keskus ja võrgustik⁽³⁶⁾.

Brüssel, 10. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽³¹⁾ Euroopa Keskkonnaamet (2010), „10 Messages for 2010 – Coastal ecosystems”.

⁽³²⁾ COM(2011) 244 final.

⁽³³⁾ CdR 269/2011 fin.

⁽³⁴⁾ Kohanemiskomitee (*Adaption Committee*) loodi Canúni kokkulepetega selleks, et pakkuda ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osalistele tehnilist tuge, juhendamist, jagada teavet ja häid tavasid ning luua koostööd.

⁽³⁵⁾ *Territorial Approach to Climate Change – TACC*.

⁽³⁶⁾ *Climate Technology Centre and Network*: <http://unfccc.int/ttclear/jsp/CTCN.jsp>.

Regioonide Komitee arvamused „ELi kliimamuutusi käsitlevad piirkondlikud strateegiad, mis on koostatud mägi piirkondade näitel”

(2012/C 391/06)

REGIOONIDE KOMITEE

- märgib mägi piirkondade suurt tundlikkust kliimamuutustele ja pooldab kliimamuutustega kohanemise strateegia tõhusamat integreerimist ulatuslikumasse projekti, et suurendada individuaalset ja kollektiivset vastupanujõudu, ning mille raames võetakse arvesse ka kõiki kriitilisi keskkonna-, energia- ja sotsiaalseid tegureid, mis on omavahel vältimatult seotud;
- märgib, et 2013. aastal töötab Euroopa Liit välja kohanemisstrateegia ning peab esmatähtsaks, et see üldstrateegia hõlmaks piirkondlikku ja kohalikku mõõdet, vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 174. Soovitav oleks näha selles Euroopa kohanemisstrateegias ette konkreetselt mägi piirkondadele pühendatud peatükk;
- juhib tähelepanu asjaolule, et kuna mägi piirkondade haavatavus süveneb lähikümnenditel veelgi, on vaja teadusuuringute intensiivistamist ja asjakohast teabevahetussüsteemi. On oluline, et kliimamuutustega kohanemisele pühendatud vahendid oleksid selgelt kavandatud Euroopa Liidu eelarves 2014–2020. nõuab kliimamuutustest tulenevate uute probleemide tõttu selliste poliitikameetmete ettenägemist, mille eesmärk on tõhustada eriti haavatavates piirkondades üldhuviteenuste osutamist ja juurdepääsu nendele;
- märgib, et paljud mägi piirkonnad on juba hakanud arendama kohanemisstrateegiaid. Kiirelt tuleb kooskõlastada eesmärgid ja analüüsida tulemusi. Tuleb ühtlustada need keskkonnavalgatused, mis praegu on hajutatud paljude mägi piirkondade eri ühingute, uurimisinstituutide ja haldusasutuste vahel.

Raportöör	Luciano CAVERI (IT/ALDE) , Valle d'Aosta autonoomse maakonna volikogu liige
Viitedokument	Omaalgatuslik arvamus

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. märgib, et viimastel aastatel on nii Euroopa Liidus kui ka mujal lisandunud palju teaduslikku kirjandust, arvukalt poliitilisi dokumente ja teaduslikke projekte, milles rõhutatakse **mägipiirkondade suurt tundlikkust kliimamuutustele**, kuna piiratud alal esinevad korraga mitmesugused loodustingimused, mis tulenevad õhuvoolude kõrgusest, nendega kokkupuute ulatusest ja nende mõjust. Ka valitsustevahelise kliimamuutuste rühma arvates kuuluvad mägipiirkonnad kliimamuutuste suhtes eriti tundlike piirkondade (*hot-spot*) hulka. Lisaks sellele on Agenda 21 spetsiaalselt mägipiirkondadele pühendatud peatüki 13 (ÜRO keskkonna- ja arengukonverents Rios 1992) punktis 4 kinnitatud, et mägipiirkonnad on kliimamuutuste suhtes kõige tundlikumad – küsimus, mis jääb aktuaalseks ka 2012. aasta juunis toimuva konverentsi Rio+20 raames. Mägipiirkondades on Euroopas kõige rohkem metsi. Seepärast toimivad nad suurtes kogustes süsinikudioksiidi sidujatena, aidates lisaks parandada õhukvaliteeti, leevendades saaste kahjulikku mõju. Samuti pakuvad nad suuri vee- ja maastikuressursse. Kuid mägipiirkonnad on kliimamuutuste ees haavatavad. Mägipiirkonnad on mererannikute kõrval ühed olulisemad turismi piirkonnad tänu oma kliimale, bioloogilisele mitmekesisusele, maastikurikkusele, veevarudele, kultuurile, arhitektuurile, traditsioonidele ja tavadele;

2. rõhutab, et kliimamuutused mõjutavad Euroopa Liidu kõiki piirkondi ja kogu maailma, ent konkreetsed tagajärjed konkreetsele territooriumile ja seega vajalik ettevalmistus nendeks ja reageering neile sõltuvad väga erinevatest teguritest. Kõikides meetmetes, millega vastatakse kliimamuutustele, tuleb seetõttu arvestada eri territooriumide spetsiifilisi olusid. Regioonide Komitees esindatud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on seega olulised partnerid sobivate lahenduste väljatöötamisel ja rakendamisel;

3. tuletab meelde, et kliimamuutused ja nende tagajärjed on lähiaastatel üks tõsisem Euroopa Liidu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ees seisv väljakutse. Selles kontekstis tuleks prioriteediks seada vajalikud sammud, mille abil püüda võimalikult palju piirata keskmise temperatuuri tõusu maailmas (leevendamine), kuid samas valmistada eri tasandeid ette vältimatuteks muutusteks (kohanemine);

4. juhib tähelepanu asjaolule, et mägipiirkonnad on bioloogiliselt väga mitmekesised, mida aga ohustavad kiired

kliimamuutused: 43 % kõigist Natura 2000 aladest asub mägipiirkondades ja elupaigadirektiivi lisades II ja IV nimetatud 1 148 liigist 118 on mingil viisil seotud mägipiirkondadega ⁽¹⁾;

5. rõhutab, et kliimakõikumised, mis on tasandikel vähe märgatavad, tulevad mägipiirkondades eriti esile ja on justkui varajane hoiatussignaal eelseivate ulatuslike kliimamuutuste kohta: tänu sellele on tegemist erakordselt kasuliku vaatlusalikuga **teadusuuringute** tarbeks ning katsestendiga kohanemispoliitika kujundamiseks ja hindamiseks;

6. kordab, et kliimamuutustest **on saanud reaalsus**, mis mõjutab erinevaid valdkondi: hüdrogeoloogilise riski suurendamine (üleujutused, maanhked), nii inimeste kui ka taristu haavatavuse suurendamine, järjest suurem veenappus, eelkõige suvel (ka külgnematel aladel, mis ei ole mägipiirkonnad), jõgede veerežiimi muutumine (Alpide piirkonnas esineb sagedamini talviseid üleujutusi ja suvist põuda), liustike sulamine (alates 1850. aastast on Alpi liustikud kahanenud kahe kolmandiku võrra, nähtus, mis on pärast 1985. aastat selgelt kiirenenud) ja igikeltsa vähenemine, lumekatteaja lühenemine eelkõige kõrgusel 1 500 m ja vähem, laviinide sageduse muutumine, bioloogilist mitmekesisuse ning taimede ja loomade rände ohustamine, suvise ja talvise turismimajanduse ja hüdroelektrienergia tootmise muutumine, ebakindlus põllumajandussektoris ja metsanduse kahjustamine. Alpide tundlikkus sellise kiire kliimaarengu suhtes sunnib iseloomustama nimetatud piirkonda kui pidevalt problemaatilist piirkonda. Temperatuuri tõus viimase 150 aasta jooksul Alpides (+ 1,5 °C) on olnud kaks korda kõrgem kui maailma keskmine (+ 0,7 °C) ⁽²⁾. Alpi veevarude mõjutatavust uuris Euroopa Keskkonnaagentuur 2009. aastal ⁽³⁾;

7. rõhutab, et mägialade **traditsioonides** ja kultuuris on juurdunud **teadlikkus keskkonnavaldest piirangutest ja võimalustest**. Olulised füüsilised piirangud on võimaldanud aja jooksul välja töötada üksikasjalikud kriteeriumid jätkusuutlikkuse ja mõistliku ressursikasutuse kohta. Need **põhiväärtused võib integreerida modernsesse nägemusse** uue tehnika abil; nii luuakse teadmisi ja arengumudeleid, mis ei ole kasulikud mitte üksnes mägipiirkondadele vaid ka äärepoolseimatele aladele ja võivad osutada üldisemalt kohaldatavaks (maa- ja linnapiirkondade partnerluse eeskujul regionaalpoliitika peadirektoraadi ettevalmistava tegevuse raames (RURBAN –TCUM/Eu));

⁽¹⁾ Euroopa Keskkonnaagentuur, „Europe's ecological backbone: Recognising the true value of our mountains“, aruanne 6/2010.

⁽²⁾ JRC/WHO, „Impacts of Europe's changing climate“, aruanne 4/2008: http://www.eea.europa.eu/publications/eea_report_2008_4.

⁽³⁾ Euroopa Keskkonnaagentuur, Piirkondlik kliimamuutus ja sellega kohanemine Regional climate change and adaptation. Alpid ja veevarude muutumine, aruanne 8/2009.

8. rõhutab, et olgugi et kliimamuutused on olnud inimkonna kohanemisvõime jaoks kõige suurem väljakutse, millega on olnud vaja toime tulla, on see siiski ainult üks **osaline näitaja ulatuslikuma keskkonnakriisi** ning inimkonda ohustava kriisi jaoks, mis hõlmab ka järgmist:

- juurdepääs taastuvatele loodusvarudele (vesi, metsad, kalavarud, biomassi kogumine);
- ökosüsteemi kaupade ja teenuste kvaliteedi ja kvantiteedi kahanemine;
- bioloogilise mitmekesisuse vähenemine;
- toiduainetööstuse haprus (toiduainete kallidus fossiilkütuse kulu seisukohast, põllumaa vähenemine, söe-, lämmastiku- ja fosforitsükli tasakaalustamatus);
- maavarude vähenemine;
- odava fossiilkütuse vähenemine (naftatootmise tippaeg);
- õhu-, vee- ja mullasaaste ning bioloogiliselt mittelagunevate saasteainete kogumine;
- rahvastiku arvu suurenemine ja rändevood (mis on samuti põhjustatud kliimamuutustest);

9. juhib tähelepanu, et need probleemid toovad endaga sõltuvalt geograafilisest piirkonnast kaasa erinevad majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed, ning väljendab seetõttu kahetsust, et ELi Teadusuuringute Ühiskeskuse projekt PESETA (2009), mis on üks vähestest projektidest, milles analüüsitakse kliimamuutuste mõju Euroopa majandusele, ei hõlma mägipiirkondi;

10. märgib, et dokumendis „Valge raamat: Kliimamuutustega kohanemine: Euroopa tegevusraamistik” (COM(2009) 147 final) tunnistab Euroopa Komisjon kliimamuutuste mõju piirkondlikku erinevust ja asjaolu, et ükski kohanemisstrateegia ei saa toimida ilma kõigi valitsemistasandite koostööt. Kohanemine on dünaamiline protsess, mis kestab kaua ning nõuab tihedat koostööd poliitikute, teadlaste, ekspertide, ettevõtjate ja kohalike ametnike vahel;

11. peab tervitatavaks 2012. aasta kevadel algatatud üldsusega konsulteerimist, mille eesmärk on valmistada ette 2013. aastaks kavandatud ELi kohanemisstrateegia, aga ka platvorm CLIMATE-ADAPT – vahend, mis võimaldab koguda näiteid heade tavade kohta, kavandada tegevust piirkondade ja linnade tasandil, ning mis sisaldab ühtlasi mägipiirkondadele pühendatud tegevussuunda;

Eesmärgid

12. pooldab kliimamuutustega kohanemise strateegia tõhusamat integreerimist **ulatuslikumasse projekti, et suurendada individuaalset ja kollektiivset vastupanujõudu**, ning mille raames võetakse arvesse ka kõiki kriitilisi keskkonna-, energia- ja sotsiaalseid tegureid, mis on omavahel vältimatult seotud;

13. märgib, et 2013. aastal töötab Euroopa Liit välja kohanemisstrateegia ning peab esmatähtsaks, et see üldstrateegia

hõlmaks piirkondlikku ja kohalikku mõõdet, vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 174. Soovitav oleks näha selles Euroopa kohanemisstrateegias ette konkreetselt mägipiirkondadele pühendatud peatükk;

14. peab oluliseks, et ELi kohanemisstrateegias oleks eraldi peatükk äärepoolseimate piirkondade kohta, kelle piirangud ja iseärasused on välja toodud ELi toimimise lepingu artiklis 349;

15. juhib tähelepanu asjaolule, et kuna mägipiirkondade haavatavus süveneb lähikümnenditel veelgi, on vaja teadusuuringute intensiivistamist ja asjakohast teabevahetussüsteemi. On oluline, et kliimamuutustega kohanemisele pühendatud vahendid oleksid selgelt kavandatud Euroopa Liidu eelarves 2014–2020;

16. nõuab kliimamuutustest tulenevate uute probleemide tõttu selliste poliitikameetmete ettenägemist, mille eesmärk on tõhustada eriti haavatavates piirkondades üldhuviteenuste osutamist ja juurdepääsu nendele;

17. rõhutab, et kliimamuutuste leevendamist ja selleks ette nähtud vahendeid tuleb käsitleda kohandamise suhtes prioriteetseks. Kui Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsioonis sätestatud kasvuhoonegaaside märkimisväärtset ülemaailmset vähendamist ei suudeta saavutada, on ülemaailmse temperatuuri tõus, kliimamuutused ja äärmuslikud ilmastikutingimused vältimatud ning toovad kaasa tagajärjed kohalikule tasandile.

18. toonitab, et on vaja määratleda **tihedas omavahelises seoses olevad meetmed**, et lahendada olemasolevad probleemid ja käsitleda edasisi probleeme sektorites, mis kuuluvad juba ELi programmiperioodi, arvestades vajadust, et kõnealused valikud tehakse Euroopa kohaliku tasandi demokraatia raames ja kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Probleemistik on muuhulgas järgmine:

- a) mil viisil tagada maksimaalne energiatõhusus uutes hoonetes, olemasolevate hoonete ümberehitamine;
- b) mägi- ja maapiirkondade ehitustavade säilitamine ja toetamine koos ruumilise planeerimise ja loodusvarade kasutamise kavade koostamisega, mis aitab kaasa maaga spekulatsioonide taunimisele linnaarengule. Sellega välditakse tänapäeva maastiku, ökosüsteemide, elupaikade ja kaitsealade kahjustumist ning veevarude ja pinnase reostumist ning aidatakse kaasa vastutustundliku turismi arengule ja seeläbi ka elanikkonna püsijäämisele mägipiirkondadesse;
- c) taastuvenergia kasutuselevõtt kooskõlas piirkondlike iseärasustega (fotogalvaaniline päikeseenergia ja päikese soojusenergia, tuuleenergia, veeenergia, biomass), eesmärgiga saavutada seal kus võimalik energiaga omavarustus; vajadus piirkondlike integreeritud energiakavade järele, veejõujaamade juhtimine, et ladustada fotogalvaanilist päikeseenergiat;

- d) tõhustada energiaauditit kohalikul ja piirkondlikul tasandil;
- e) energia- ja materjalivoo vähendamine kohalikul tasandil vastavalt elatustasemele (näiteks: projekt „2000-Watt Society”, ETH Zürich);
- f) jäätmetootmise vähendamine ja maksimaalne ringlussevõtt, orgaanilistest jäätmetest koduse komposti tootmise innustamine;
- g) kohalike toidutarneahelate reaktiveerimine: kvaliteetne põllumajandus ja loomakasvatus, et tagada peamiselt kohapealne tarbimine ja turistidele suunatud kaubandus, toetades keskkonda säästvat põllumajandust (maaharimise puudumine või vähene maaharimine) ning mahepõllumajandust ja -loomakasvatust;
- h) metsamajandus, mille raames määratletakse energia ja ehituse jaoks tarvitatava puu biomassi kasutamise eeskirjad ning võetakse arvesse kliimamuutustega kaasnevat survet; biomassist soojust tootvate rajatiste suuruse määramine, et need rajatised ei ületaks metsade iga-aastast tootmisvõimsust; kaitsemetsade säilitamine; säästva metsanduse toetamine, tootmaks puitu ja biomassi kui kõnealuste piirkondade üht majandusressurssi;
- i) pinnase piiratud kasutamine ehituste ja taristute jaoks;
- j) liikuvuse nõude leevendamine, kasutades maksimaalselt ära teabevõrkude, info- ja sidetehnoloogiate, IT-teenuste ja kodutöö võimalusi (mis võimaldavad ühtlasi mahajäetud mägipiirkondade taasisustamist ja suurema tulu saamist turismist);
- k) vastutustundliku ja säästliku keskkonnaturismi edendamine; Euroopa turismiseirekeskuse loomine, agroturismi arendamine;
- l) keskkonnahoidliku ja uuendusliku majanduse edendamine mägipiirkondades järgmistes valdkondades: energia, elektroonika, kontrolli- ja järelevalvemehhanismid, teadusuuringud ja kõrghariduskeskused;
- m) koolitus ja kultuur: avalikkuse teadlikkuse tõstmine kliimameetmete kiireloomulisusest ja esmatähtsusest heade

kliimatavade ja kohanemisstrateegia rakendamisel; seetõttu tuleb hoogustada keskkonna temaatika levitamist kooliprogrammides ja avalikkuse teavitamisega seonduvate tegevustena, sealhulgas nt piirkondlike „kohanemise teabepunktide” loomine, et töötada välja strateegiad, mis on kooskõlas kohalike tingimustega, ja teavitada kohalikke elanikke. Toome näiteks *Victorian Centre for Climate Change Adaptation Research* (VCCCAR – www.vcccar.org.au) Austraalias, mis hõlmab kohalikul tasandil kõige kaugeleulatuvamaid riiklikke poliitikameetmeid, mille on määratlenud *National Climate Change Adaptation Research Facility* (NCCARF – www.nccarf.edu.au);

- n) kodanikukaitse ja kliimariski ennetamise programmid koos toetusega, mida pakuvad taristud, ilma- ja veeolude prognoosi- ja hoiatussüsteemid, avalikkuse kiire teavitamine ning õppused inimestele põhjustatavate kahjude vältimiseks ja inimeste päästmiseks;

19. märgib, et paljud mägipiirkonnad on juba hakanud arendama kohanemisstrateegiaid. Kiirelt tuleb kooskõlastada eesmärgid ja analüüsida tulemusi. Tuleb ühtlustada need **keskkonnaalgatused, mis praegu on hajutatud** paljude mägipiirkondade eri ühingute, uurimisinstituutide ja haldusasutuste vahel;

20. nõuab saavutatud tulemuste analüüsimist sekkumismeetmete ja tulemuslikkuse tõhususe näitajate abil, kasutades ühtlustatud andmepanka projektide vaatamiseks ning energiaregistrit.

21. juhib lõpetuseks tähelepanu asjaolule, et kliimamuutuste põhjuste ja tagajärgedega tuleb tegeleda kõikidel tasanditel, geograafilistes eri paikades asuvates kogukondades ning ülemaailmselt. Kliimamuutuste tagajärgede käes kannatavad esmajärgus planeedi vaeseimad kogukonnad, kes vajavad erilist abi. Euroopa Liidu ja liikmesriikide kliimamuutuse leevendamiseks ja sellega kohanemiseks ette nähtud assigneeringuid tuleb eraldada vastavalt kokkulepitud strateegiate ja rahvusvaheliste lepingute prioriteetidele, ning kasutada tasandil, kus nad avaldavad kõige tõhusamat mõju. Seepärast tuleks kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kliimamuutuse leevendamist ja sellega kohanemist käsitlevate meetmete väljatöötamisse viisil, mis võimaldab kasutada maksimaalselt ära nende pädevust ja kogemusi ning kodanikulähedust.

Brüssel, 10. oktoober 2012.

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 97. ISTUNGJÄRK 8., 9. JA 10. OKTOOBRI 2012

Regioonide Komitee arvamus „Uus mitmeaastane finantsraamistik pärast 2013. aastat”

(2012/C 391/07)

REGIOONIDE KOMITEE

- hoiatab stsenaariumi eest, mis viiks mitmeaastase finantsraamistiku kohta sõlmitava kokkuleppe edasilükkamiseni 2013. aasta algusest hilisemaks ajaks;
- rõhutab asjaolu, et väga suur osa avaliku sektori investeeringutest liikmesriikides sõltub struktuurifondidest, ning tuleb meelde Euroopa Ülemkogu 28.–29. juuni 2012. aasta tippkohtumisel sõlmitud majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe raames võetud kohustusi;
- toetab komisjoni 6. juuli 2012. aasta ettepaneku ajakohastamise põhjal Euroopa Parlamendi üleskutses, et järgmise eelarve maht peab moodustama vähemalt 1,14 % ELi kogurahvatulust (sh Horvaatia ühinemine);
- väljendab kahetsust selle üle, et valdav enamik nõukogu läbirääkimispaketiga hõlmatud teemadest, sh mis tahes makromajanduslik tingimuslikkus, on küsimused, mis tuleb vastu võtta kaasotsustusmenetluse ja mitte heakskiitmismenetluse teel;
- suhtub tõrjuvalt sellesse, et riiklike eraldiste jaotamise meetod ning ühtekuuluvus- ja maaelu arengu poliitikale tehtavatele eraldistele kehtivad ülemmäärad on lisatud nõukogu läbirääkimispaketti. Komitee on arvamisel, et tegemist on kaasotsustamise valdkonna ja seega valdkonnaga, milles on ette nähtud kohustuslik konsulteerimine Regioonide Komiteega, ning jätab endale võimaluse esitada hagi Euroopa Kohtule, kui komisjon ei esita õigusakti ettepanekut, mille kohta Regioonide Komitee saaks väljendada oma seisukohta;
- tervitab nõukogu praegust läbirääkimismetodit, mille tulemusel käsitletakse läbirääkimistel kulude ja vahendite osi koos, ning väljendab taas toetust komisjoni kavandatud kahele uuele omavahendile, milleks on käibemaksul põhinev omavahend ja uus finantstehingute maks;
- toetab täiel määral nõukogu ettepanekut muuta ühtekuuluvuspoliitika eraldi alamrubriigiks selle asemel, et kehtestada sellele vaheülemäär ning kordab oma nõudmist suurendada ühtekuuluvuspoliitikale (säilitada vähemalt sama tase kui 2007.–2013. aastal) ja oma toetust uue üleminekupiirkondade kategooria loomisele;
- väljendab heameelt nõukogu ettepaneku üle hõlmata programmid Galileo, ITER ja GMES rubriiki 1 ning kordab oma nõudmist integreerida ka Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond mitmeaastasesse finantsraamistikku.

Pearaportöör

Mercedes BRESSO (IT/PES), Piemonte maakonnavolikogu liige

Viitedokumendid

Muudetud ettepanek: nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020

COM(2012) 388 final

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku lihtsustamise kava”

COM(2012) 42 final

I POLIITILISED SOOVITUSED**REGIOONIDE KOMITEE**

1. võtab teadmiseks, et komisjon avaldas 6. juulil 2012 muudetud ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020, milles võetakse arvesse nii Horvaatia ELiga ühinemist kui ka uusimate (2007.–2009. aasta) statistikaandmete alusel tehtud arvutusi;

2. tervitab mitmeaastast finantsraamistikku ja omavahendeid käsitleva resolutsiooni vastuvõtmist Euroopa Parlamendi täiskogus 13. juunil 2012 ning väljendab rahulolu selle üle, et pearõhk asetati tõsiasjale, et ELi eelarve on 94 % ulatuses investeerimiseelarve, ning et selle halduskulud on proportsionaalselt äärmiselt madalad. Komitee rõhutab kõnealuste investeeringutega kaasnevat mitmekordistavat ja võimendavat mõju era- ja avaliku sektori kaasrahastamise kaudu kohalikul, piirkondlikul ja riigi tasandil ning juhib tähelepanu ELi eelarve asendamatu ülesandele avaliku sektori kindla ja mitmeaastase ressursina, et toetada majanduskasvu ja töökohti;

Käimasolevad institutsioonidevahelised läbirääkimised

3. väljendab sügavat muret nõukogus toimuvate läbirääkimiste praeguse arengu pärast mitmeaastase finantsraamistiku kogumahu, poliitikameetmete sisu ja ressursside osas. See võib seada ohtu fondide säilitamise ühtekuuluvuspoliitikas sätestatud kolme piirkonna kategooriale. Seetõttu loodab ta, et läbirääkimised saavad ELi erakorraliseks tippkohtumiseks 22.–23. novembril 2012 positiivse väljundi. Selle abil võidakse ületada kahe kaasseaduseandja vahelised takistused ja nii vältida Euroopa Liidule kahjulikku ajakavast mahajäämist ning jõuda aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” õigeaegse rakendamiseni;

4. toob sellega seos esile ilmse ebakõla liikmesriikide poolt Euroopa Ülemkogu 28.–29. juuni 2012. aasta tippkohtumisel sõlmitud majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe raames võetud kohustuste ning mõnede seisukohtade vahel, millele nad on asunud läbirääkimistel;

5. meenutab, et ELi tabanud majandus- ja sotsiaalkriisi tõsidus teeb programmiperioodi käivitamise 2014. aastal veelgi

hädavajalikumaks, sest ainult see võimaldab eraldada Euroopa vahendeid, mis on esmatähtsad liikmesriikides, piirkondades ja linnades tehtavate investeeringute jaoks;

6. rõhutab, et võrdluses liikmesriikide eelarvetega on ELi eelarve maht kahanenud, ent samas on laiendatud Lissaboni lepinguga ELile antud pädevust ja ülesandeid, eelkõige välistegevuse, (Euroopa Liidu lepingu artikli 27 lõige 3), kliimamuutuste (ELi toimimise lepingu artikkel 191), energeetika (ELi toimimise lepingu artikkel 194), spordi (ELi toimimise lepingu artikkel 165), kosmose (ELi toimimise lepingu artikkel 189), turismi (ELi toimimise lepingu artikkel 195) ja kodanikukaitse (ELi toimimise lepingu artikkel 196) valdkonnas;

7. rõhutab asjaolu, et väga suur osa avaliku sektori investeringutest liikmesriikides sõltub struktuurifondidest, mis moodustavad 13 liikmesriigis enam kui 30 % ja kuues liikmesriigis enam kui 60 % avalikest investeeringutest;

8. tunnistab, et aluslepingutes (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 312) on ette nähtud erisätete kohaldamine juhul, kui mitmeaastast finantsraamistikku ei ole vastu võetud enne kui kehtivuse kaotavad 2013. aasta lõpus kõigi ELi mitmeaastaste kuluprogrammide õiguslikud alused, välja arvatud ühise põllumajanduspoliitika esimene samm. Komitee rõhutab, et nendes lepingu sätetes on öeldud, et eelarvepädeva asutuse osakondadel on õiguslik kohustus jätkata läbirääkimisi. Komitee juhib siiski tähelepanu asjaolule, et nii uute valdkondlike programmide vastuvõtmine ilma finantsraamistiku määruseta kui ka olemasolevate programmide kestuse pikendamine, osutsid äärmiselt keerukaks;

9. hoiatab stsenaariumi eest, mis viiks mitmeaastase finantsraamistiku kohta sõlmitava kokkuleppe edasilükkamiseni 2013. aasta algusest hilisemaks ajaks, kuna see avaldaks negatiivset mõju ELi majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele. Kui mitmeaastase finantsraamistiku alane kokkulepe lükatakse 2013. aasta algusest kaugemale, seaks see ohtu ka programmiperioodi 2014–2020, mille on praeguseks kavanud Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament ja nõukogu, ning sunniks vaatama läbi selle alternatiivi, mida Regioonide Komitee esialgselt toetas, st programmiperioodi, mis hõlmab 5+5 aastat, pärast aasta või kaks kestvat üleminekuperioodi;

10. kordab oma varasemat seisukohta, et ELil peab olema ELi kogurahvatulust vähemalt 1 % moodustav usaldusväärne eelarve, et saavutada Euroopa Liidu peaesmärgid kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegiast ja kohapealsetest tingimustest tulenevatele konkreetsetele vajadustega. Komitee tuleb meelde, et 2000. aastal seadis nõukogu omavahendite ülemmääraks 1,29 % kogurahvatulust kulukohustuste puhul ja 1,23 % maksete assigneeringute puhul. Komitee rõhutab, et sellest ajast peale on vahe omavahendite ülemmäära ja mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade vahel pidevalt kasvanud ning oli keskmiselt 25 %. Komitee rõhutab ka, et mitmeaastases finantsraamistikus seatakse ainult kulude ülemmäärad, samas kui ELi aastaelarve on alati jäänud neist määradest nii kulukohustustes kui ka assigneeringutes märkimisväärselt allapoole. Seetõttu toetab komitee komisjoni 6. juuli 2012. aasta ettepaneku ajakohastamise põhjal Euroopa Parlamendi üleskutset, et järgmise eelarve maht peab moodustama vähemalt 1,14 % ELi kogurahvatulust (sh Horvaatia ühinemine);

11. tunneb heameelt selle üle, et 18. septembri 2012. aasta läbirääkimispaketist jäeti välja ettepanek lõpetada programm kõige vaesematele ühiskonna liikmetele toiduabi andmiseks. Komitee tunneb siiski kahetsust ebaselguse üle selle programmi rahastamisel ning kordab oma seisukohta, et see peaks jääma ka edaspidi mitmeaastase finantsraamistiku rubriiki 2;

12. väljendab heameelt Küprose eesistumise aruteludokumendi (30. august 2012) teatud aspektide üle, ent on eriti mures aruteluks esitatud ühtekuuluvuspoliitikat käsitlevate ettepanekute pärast, eelkõige abikõlblikkuse, ulatuse ja kaetuse osas seoses piirkondadele ja liikmesriikidele suunatud turvaabinõudega. Komitee on vastu ebaproportsionaalsele kohandamisele üleminekupiirkondade ja rohkem arenenud piirkondade puhul;

Kaasotsustamise valdkonnad

13. väljendab kahetsust selle üle, et valdav enamik nõukogu läbirääkimispaketiga (19. juuni 2012. aasta versioon) hõlmatud teemadest ja eriti selle punktid 21 kuni 47 ja 53 kuni 78 on küsimused, mis tuleb vastu võtta kaasotsustusmenetluse ja mitte heakskiitmismenetluse teel. Komitee rõhutab, et Euroopa Parlament tuleb täielikult kaasata käimasolevatesse läbirääkimistesse;

14. suhtub tõrjuvalt sellesse, et kuigi riiklike eraldiste jaotamise meetod ning ühtekuuluvus- ja maaelu arengu poliitikale tehtavatele eraldistele kehtivad ülemmäärad on lisatud nõukogu läbirääkimispaketti (punktid 30 kuni 45), jäävad need siiski kajastumata määruse eelnõus, milles käsitletakse ühise strateegilise raamistikuga hõlmatud viie fondi ühissätteid. Komitee väljendab muuhulgas üllatust selle üle, et vastavalt 18. septembri 2012. aasta läbirääkimispaketi punktile 35 mõjutavad Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgid teatud määral struktuurifondide vahendite jaotust liikmesriikide vahel. Seetõttu tuleks välja selgitada, kas kõnealused eesmärgid tõesti esindavad piirkondade arenguvajadust, kuid see tõstatab ka palju olulisemaid küsimusi juhtimise ja meetodite valdkonnas, seda enam, et kõnealune ümberjaotamine ei olnud kindlasti kavas eesmärkide kehtestamisel 2010. aastal;

15. on arvamisel, et vastavalt EL toimimise lepingu artiklile 177 ei ole tegemist mitte ainult kaasotsustamise valdkonna, vaid ka valdkonnaga, milles on ette nähtud kohustuslik konsulteerimine Regioonide Komiteega, ning seetõttu, et kaitsta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 263 lõikega 3 komiteele antud volitusi, jätkab komitee kõnealuse küsimuse õigusliku tausta uurimist ja jätab endale võimaluse esitada hagi Euroopa Kohtule, kui komisjon ei esita õigusakti ettepanekut, mille kohta Regioonide Komitee saaks väljendada oma seisukohta;

16. kordab 2012. aasta algusest saadik Euroopa Komisjoni eri seadusandlike ettepanekute kohta vastu võetud arvamustele tuginedes järgmist:

a. alamrubriigi 1b ja ühise strateegilise raamistikuga hõlmatud fondide osas toetab komitee ettepanekut luua uus üleminekupiirkondade kategooria ning vajadust arvestada äärepoolseimate piirkondade erilisi ja ainulaadseid olusid seoses juurdepääsuga rahastamisvahenditele, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingus 349 (läbirääkimispaketi punkt 25), piiriülese koostöö puhul vahemaa 300 kilomeetrilist ülempiiri, välja arvatud äärepoolseimate piirkondade puhul, kellele kauguse kriteerium ei kehti (*ibid.*, punkt 27), lähenemiseesmärgist välja jäävate piirkondade jaoks loodavat kaitsevõrku, mis vastab vähemalt kahele kolmandikule nende ajavahemikul 2007–2013 tehtud eraldistest (*ibid.*, punkt 44), Euroopa Komisjoni ettepanekuid kaasrahastamise määrade kohta, välja arvatud määra tõstmine 85 %-ni Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgiga hõlmatud programmide jaoks, ning äärepoolseimates piirkondades toimuvale piirkondadevahelisele koostööle kohaldatava kaasfinantseerimismäära tõstmist 50 %-lt 85 %-le (*ibid.*, punkt 46), puudust kannatavatele isikutele mõeldud toiduabi programmi säilitamist mitmeaastase finantsraamistiku rubriigis 2 selle lisamise asemel Euroopa Sotsiaalfondi kohaldamisalasasse rubriigi 1 all (*ibid.*, punkt 48), 10 protsendipunkti võrra kõrgema kaasrahastamise määra kohaldamist ajutiselt eelarveraskustesse sattunud liikmesriikide puhul (*ibid.*, punkti 47 võimalus a), ühise strateegilise raamistiku loomist kolme struktuurifondi ja Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) jaoks (*ibid.*, punkt 65), järgmisi eelarvastamise määrasid: 2 % 2014. aastal, 3 % 2015. aastal ja 3 % 2016. aastal (*ibid.*, punkt 75) ning samuti seda, et tagastamatut käibemaksu loetakse ühise strateegilise raamistiku fondidest antava toetuse saamisel kõlblikuks kuluks (*ibid.*, punkti 78 võimalus c);

b. rubriigi 2 osas toetab komitee kiiremat lähenemist ja täpset liikmesriikide vahelise lähenemise ajakava (*ibid.*, punkt 53), otsetoetuste 200 000 euro suuruse ülempiiri kehtestamist 300 000 euro asemel, k.a keskkonnasäästlikkuse komponenti ja 200 000 euro asemel 100 000 eurost algavat vähendamist (*ibid.*, punkt 54), keskkonnasäästlikkuse komponendile 30 % ülemmäära kehtestamist (*ibid.*, punkt 56) ja eelarvevahendite esimesest sambast teise ülekandmise võimalust (*ibid.*, punkt 57), ent on vastu mis tahes vastupidisele ülekandele, arvestades ühise põllumajanduspoliitika kahe samba uuesti tasakaalu viimise vajadust (*ibid.*, punkt 58). Komitee toetab üleminekupiirkondade hõlmamist maaelu arengut käsitlevasse määrusesse (*ibid.*, punkt 62) ning väljendab vastuseisu uue kriisireservi loomisele esitatud kujul põllumajanduskriiside puhuks (*ibid.*, punkt 64);

17. kordab seoses Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames jaotatud vahenditega, et need jaotatakse koostööprogrammide ja mitte liikmesriikide kaudu. Komitee kutsub seega üles vaatama läbi 18. septembri 2012. aasta läbirääkimispaketi punkti 40, eelkõige seetõttu, et läbirääkimistel piiriülese ja riikidevahelise koostöö küsimustes jäeti piirkondliku koostöö küsimus kolmandale kohale;

18. toetab ettepanekut kasutada senisest laialdasemalt laene ning mitte peamiselt tagastamatuid toetusi, et innustada toetuse saajate kaasamist. Komitee on samuti seisukohal, et laenude tagasimaksmine tuleb kättesaadavaks muuta käibefondide kaudu;

Uued omavahendid

19. kordab soovi reformida omavahendite praegust süsteemi kui võimalust vähendada liikmesriikide otsemakseid ELi eelarvesse, suurendades samas ELi omavahendeid, mida saaks suunata tulevaste väljakutsetega tegelemiseks⁽¹⁾, ja vastata vajadusele kaotada praegused finantskorrektsioonid ja erandid. Komitee arvates peaks uus mitmeaastane finantsraamistik läbiipaistvuse, tasakaalu ja jätkusuutlikkuse huvides tingimata tuginema uute omavahendite osas sõlmitud kokkuleppele – nagu on märkinud Euroopa Parlament;

20. tervitab nõukogu praegust läbirääkimismeetodit, mille tulemusel käsitletakse läbirääkimistel kulude ja vahendite osi koos, ning väljendab taas toetust komisjoni kavandatud kahele uuele omavahendile, milleks on käibemaksul põhinev omavahend ja uus finantstehingute maks;

21. kutsub sellega seoses teatud liikmesriike üles kiitma uue finantstehingute maksu heaks, et mitte tekitada kahju oma elanikkonnale, ettevõtjatele ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, kuna heakskiitmisest keeldumine viiks tõhusatud koostöö rakendamiseni ja eelarveküsimustes kahekiiruselise Euroopa loomiseni;

22. on seisukohal, et tõhusatud koostöö vahendina kehtestatav finantstehingute maks võib õiguslikult toimida alusena ELi uuele omavahendile ja et selles osalevad riigid võiksid osa saadud tuludest üle kanda ELi eelarvesse. Ent selline ülekanne peab vähendama samavõrra nende kogurahvatulul põhinevat osamakset eelarvesse, ilma et see muudaks mitteosalevate riikide osamaksete arvutamist reguleerivaid eeskirju;

23. väljendab taas toetust äärmiselt keerulise tagasimaksete ja korrektsoonimehhanismide süsteemi lihtsustamisele ning praeguse tagasimaksesüsteemi asendamisele üldise korrektsoonimehhanismiga;

Makromajanduslik tingimuslikkus

24. väljendab imestust, et Euroopa Komisjoni poolt nõukogu määruses tehtud väidetavalt tehnilised muudatused hõlmavad

sellist esmatähtsat komponenti nagu seni üksnes Ühtekuuluvusfondi puhul kasutatud makromajandusliku tingimuslikkuse laiendamine ühise strateegilise raamistiku kõigile viiele fondile (vt muudetud määruse eelnõu artikkel 8);

25. väljendab taas oma selget ja kindlat vastuseisu mis tahes makromajanduslikule tingimuslikkusele ning ei pea asjakohaseks selle teatavate liikmesriikide taotletud laiendamist kõigile eelarverubriikidele;

26. tuletab meelde, et tegemist on kaasotsustusmenetluse kohaldamisalasse kuuluva valdkonnaga, mida tuleb käsitleda määruse raames, milles käsitletakse ühise strateegilise raamistiku viie fondi ühissätteid;

Mitmeaastase finantsraamistiku struktuur, kestus ja paindlikkus

27. toetab täiel määral nõukogu ettepanekut muuta ühtekuuluvuspoliitika eraldi alamrubriigiks selle asemel, et kehtestada sellele vaheülemäär, ent rõhutab nõudmist jätta Euroopa Ühendamise Rahastu kõnealusest alamrubriigist välja, arvestades selle erinevat iseloomu. Komitee väljendab endiselt kahetsust selle üle, et on jäetud kasutamata võimalus koondada ühteain-sasse rubriiki kõik ELi pakutavad territoriaalse arengu rahastamise vahendid (ehk teisisõnu ühise strateegilise raamistiku viis fondi);

28. kordab nõudmist tagada igas rubriigis paindlikkus ja luua paindlikkusreserv, kuhu suunata vahepeal kasutamata jäänud vahendid ja marginaalid, selle asemel, et tagastada need liikmesriikidele. Selline paindlikkusreserv võiks kujutada endast vahendit makromajanduslike ja finantsmeetmete jaoks, mis võimaldaks ennetada asümmeetrilisi tagasilööke Euroopa Liidus;

29. juhib uuesti tähelepanu sellele, et vaadeldavas ettepanekus nähakse 2016. aastaks ette mitmeaastase finantsraamistiku elluviimise hindamine, ja kinnitab, et selle asemel tuleks pigem 2017. aastal teha täielik vahekokkuvõte (mille üheks osaks oleks ka kavandatud hindamine);

Kulukohustuste ja maksete piiramine

30. kordab mitmeaastase finantsraamistiku peamiste alamrubriikide summade osas

a. oma toetust Euroopa Komisjoni ettepanekutele Euroopa Ühendamise Rahastu (50 miljardit eurot), programmi „Horisont 2020” (80 miljardit eurot), ühise põllumajanduspoliitika kahe esimese samba (372 miljardit eurot püsivhindade korral), programmi „Loov Euroopa” (1,6 miljardit eurot) ja ELi välistegevuse rahastamise vahendite (70 miljardit eurot) kohta;

⁽¹⁾ Regioonide Komitee arvamuse „Uus mitmeaastane finantsraamistik pärast 2013. aastat” punkt 65. Arvamus võeti vastu täiskogu 93. istungjärgul 14.–15. detsembril 2011.

b. oma nõudmist suurendada ühtekuuluvuspoliitikale (säilitada samadel tingimustel vähemalt sama tase kui 2007.–2013. aasta finantsperspektiiviga ette nähtud), Euroopa Merendus- ja Kalandusfondile (EMKF) ning programmile LIFE eraldatavate eelarvevahendite mahtu ning nõudmist viia uuesti eelarveliselt tasakaalu ühise põllumajanduspoliitika kaks sammast maaelu arengu kasuks;

Mitmeaastasest finantsraamistikust välja jäävad programmid

31. kordab oma nõudmist säilitada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond ja integreerida see mitmeaastasessse finantsraamistikku, ent rõhutab Euroopa Parlamendi eeskujul, et selle programmivälise olemuse tõttu tuleks see eelarvesse lisada asjaomaste eelarveridade ülemmäärdest väljaspool. Samamoodi väljendab komitee vastuseisu fondi kohaldamisala laiendamisele, kompenseerimaks kahe- või mitmepoolsete kaubanduslepingute poolt põllumajandustegevusele avaldatavat mõju (*ibid.*, punkt 95);

32. väljendab heameelt nõukogu ettepaneku üle hõlmata programmid Galileo, ITER ja GMES mitmeaastase finantsraamistiku rubriiki 1 (*ibid.*, I lisa), nagu komitee on taotlenud oma arvamuses uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta 2013. aasta järgseks perioodiks;

33. rõhutab, et eespool mainitud reservmehhanismidele vastavad summad tuleb üle kanda ka mitmeaastasessse finantsraamistikku;

Lihtsustamise kava

34. leiab, et nii liikmesriikide kui ka Euroopa Parlamendi esitatud soovitusel kulude kvaliteedi parandamise kohta ei ole

veel rahuldavalt vastatud, kuna praegune vastus seisneb uute kontrollimis- ja auditeerimismenetluste lisamises, menetluste suurenenud keerukuses ning ülemäärase rõhu asetamises tegevuskavade tulemuslikkusele ja kvantitatiivsetele kriteeriumidele nende kvaliteedi arvelt, mis lõppkokkuvõttes viib üha suurema tsentraliseerimiseni madalamate valitsemistasandite kahjuks võrreldes kõrgematega;

35. soovib, et komisjoni kavandatud teatis kulude kvaliteedi kohta võimaldaks avaliku sektori investeerimiskulude diferentseeritud arvutamist stabiilsuspaktist lähtuvalt;

36. suhtub tõrjuvalt komisjoni liigsesse delegeeritud aktide kasutamisse, näiteks need, mis on välja pakutud ühise strateegilise raamistiku soovituslike meetmete jaoks, mille tagajärjel jäetakse Regioonide Komitee välja konsulteerimis- ja otsustusmenetlusest, kuigi tegemist võib olla kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seisukohast esmatähtsate valdkondadega;

37. nõustub seevastu täielikult komisjoniga küsimuses, et lihtsustamise tõhususe saab ELi tasandil täiel määral tagada vaid siis, kui sellega kaasnevad paralleelselt riikides keskvalitsuse ja madalamatel valitsemistasanditel tehtavad jõupingitused, rõhutades samas, et peamine töö tuleb ära teha riigi tasandil;

38. tervitab mitmeaastase finantsraamistiku raames kavandatud programmide ratsionaliseerimist, isäranis kavandatud rahastamisprogrammide arvu vähendamist ning programmide ja allprogrammide ühte koondamist mitmes valdkonnas;

39. toetab Euroopa Investeerimispanka tihedamat kaasamist struktuurifondidest rahastatud projektide elluviimise.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

COM(2012) 388 final

Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Erivahendid, hädaabireserv, Euroopa Liidu Solidaarsusfond, paindlikkusinstrument, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, põllumajandussektori kriisibireserv ja ettenägemata kulude varu on vajalikud selleks, et liit saaks reageerida ettenägematutele asjaoludele või rahastada selgelt kindlaksmääratud kulutusi, mida ei ole võimalik rahastada finantsraamistikus kehtestatud ühe või enama rubriigi ülemmäära piires. Seepärast on vajalikud erisätted, et juhul, kui on vaja kasutada erivahendeid, oleks võimalus kanda kulukohustuste assigneeringud eelarvesse suurematena, kui finantsraamistikuga kehtestatud ülemmäärades ette nähtud.	Erivahendid, hädaabireserv, Euroopa Liidu Solidaarsusfond, paindlikkusinstrument, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, põllumajandussektori kriisibireserv ja ettenägemata kulude varu on vajalikud selleks, et liit saaks reageerida ettenägematutele asjaoludele või rahastada selgelt kindlaksmääratud kulutusi, mida ei ole võimalik rahastada finantsraamistikus kehtestatud ühe või enama rubriigi ülemmäära piires. Seepärast on vajalikud erisätted, et juhul, kui on vaja kasutada erivahendeid, oleks võimalus kanda kulukohustuste assigneeringud eelarvesse suurematena, kui finantsraamistikuga kehtestatud ülemmäärades ette nähtud.

Motivatsioon

Kuna Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond tuleks integreerida mitmeaastasessse finantsraamistikku ja põllumajandussektori kriisiabireservi loomisest tuleks loobuda sektori tõelise reguleerimise kasuks, tuleb kõnealused kaks rahastamisvahendit loetelust kustutada.

Muudatusettepanek 2**COM(2012) 388 final**

Artikkel 8

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Juhul kui nõukogu tühistab otsuse peatada liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimise makromajanduslike tingimuste tõttu Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi eelarveliste kulukohustuste täitmine, otsustab ta komisjoni ettepaneku põhjal ja pidades kinni asjaomasest alusaktist, kas kanda peatatud kulukohustused üle järgmistesse aastatesse. Aastal n peatatud kulukohustusi ei saa üle kanda kaugemale kui aastasse n+2.	Juhul kui nõukogu tühistab otsuse peatada liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimise makromajanduslike tingimuste tõttu Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi eelarveliste kulukohustuste täitmine, otsustab ta komisjoni ettepaneku põhjal ja pidades kinni asjaomasest alusaktist, kas kanda peatatud kulukohustused üle järgmistesse aastatesse. Aastal n peatatud kulukohustusi ei saa üle kanda kaugemale kui aastasse n+2.

Motivatsioon

Makromajanduslike tingimusi käsitlevad sätted peaksid jätkuvalt puudutama üksnes Ühtekuuluvusfondi, nii nagu fondi loomisest saadik on olnud.

Brüssel, 9. oktoober 2012

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee aramus „Ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020)”

(2012/C 391/08)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab Euroopa Komisjoni esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega kehtestatakse ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020). Sellega tunnistatakse siduvalt, et konkurentsivõime on peamine ja esmatähtis tegur pideva majanduskasvu ja rohkemate töökohtade tagamiseks ELis;
- juhib tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste arvukatele algatustele kõigis liikmesriikides, näiteks kohalikud väikesed ärikeskused, kohalike või piirkondlike omavalitsuste antavad mikrolaenu või tasuta eksperdinõuanded väikeettevõtete asutamise kohta, mis on sageli alus eduka mikroettevõtte loomisele;
- juhib tähelepanu noorte ettevõtjate vajadustele, kelle jaoks on ettevõtlustegevus sageli ainus võimalus enda kutsealaseks teostamiseks ning kes on valmis võtma sellise tegevusega seotud riske, seda sageli kogu Euroopa turul. Need ettevõtjad on sobivad ka maailmaturul konkureerimiseks;
- juhib tähelepanu sellele, et rahvusvaheline konkurentsivõime on saavutatav vaid siis, kui kõrvaldatakse siseturu vajakajäämised, mis piiravad Euroopa VKEd konkurentsivõimet võrreldes sarnaste ettevõtetega maailmas. VKEd on vaja tingimata rohkem kaasata ELi projektide rakendamisse ning parandada tuleb nende positsiooni võrreldes suureettevõtetega, kes on kõnealuste projektide puhul sageli peamised töövõtjad. Seetõttu rõhutab komitee, kui oluline on VKEdel ühineda ettevõtete võrkudesse.

Raportöör	Witold KROCHMAL (PL/EA), Wołówi linnavolikogu ja kohaliku omavalitsuse liige
Viitedokument	„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020)”
	COM(2011) 834 final

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab Euroopa Komisjoni esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega kehtestatakse ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm (2014–2020). Sellega tunnustatakse siduvalt, et konkurentsivõime on peamine ja esmatähtis tegur pideva majanduskasvu ja rohkemate töökohtade tagamiseks ELis;

2. peab esitatud ettepanekut strateegia „Euroopa 2020” raames tehtud Euroopa Komisjoni varasemate algatuste täienduseks. Komitee tunnustab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rolli ELi majanduse jaoks ning juhib tähelepanu VKEde ettevõtluskeskkonna puudustele ja ebastabiilsele olemusele, mis võivad aeglustada või koguni piirata ettevõtete arengut ja konkurentsivõime paranemist;

3. rõhutab, et komitee arvamus tugineb uuringule „VKE-sõbralikud piirkonnad ja linnad”,⁽¹⁾ mille viis kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seas läbi komitee strateegia „Euroopa 2020” järelevalveplatvorm;

4. on teadlik sellest, et liikmesriigid ja piirkonnad vastutavad suurel määral turu puuduste kõrvaldamise eest, ent on seisukohal EL saab siiski teatud valdkondades abi osutada, tagades heade tavade levitamise ja toimiva siseturu ning parandades ettevõtluskeskkonda nii, et ettevõtted, sh VKEd suudaksid jätkusuutlikult, st vähese CO₂-heitega ning ressursse säästva majanduse poole püüeldes maailmaturul sammu pidada;

5. on seisukohal, et kõnealune programm on sobiv Euroopa ettevõtjate usalduse märkimisväärseks suurendamiseks nii Euroopa kui ka kogu maailma turgudel. Turul suurema usalduse saavutamine väljendub suuremas huvis ettevõtluse vastu ning olemasolevate ettevõtete, sh VKEde, kes on majanduskasvu (58 % ELi käibest) ja tööhõive (67 % erasektori töökohtadest) peamine allikas ning kes aastatel 2002–2010 rajasid 85 % erasektoris loodud uutest töökohtadest, ulatuslikumas tegutsemises;

6. peab asjakohaseks seda, et programmis rõhutatakse turismisektori olulisust. Turismisektor hõlmab paljusid Euroopa Liidu VKEsid, kus töötab väga palju inimesi;

7. rõhutab, et väga oluline on toetada ettevõtteid ning VKEsid eri arenguetappides, olgu siis tegemist alustavate, juba olemas olevate või ümberstruktureeritavate ettevõtetega, ning sealjuures peab toetus tooma kaasa ettevõtete parema konkurentsivõime ELi siseturul ja kolmandate riikide turgudel;

8. peab programmi edukuse jaoks oluliseks eelduseks ettevõtluskultuuri ja -etika edendamist ja arendamist ELi ühiskonnas ning tervitab seepärast asjaolu, et riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil on võimalik võtta osa Euroopa ettevõtlusauhinna konkursist ja teistest sedalaadi projektidest;

9. märgib, et igal aastal saavad kolm Euroopa piirkonda Euroopa ettevõtluspiirkonna tiitli tunnustusena VKEdele pakutavate soodsate tingimuste eest;

10. on seisukohal, et ettevõtlikkuse soodustamine peaks alguse saama juba koolis, kujundades positiivset suhtumist ettevõtlusesse ning edendades majandusliku iseseisvust. See annab õpilastele ja üliõpilastele võimaluse teha elukutse valikul teadlikke otsuseid, kui nad peavad tööturule sisenema. Selleks et kooli lõpetanud saaksid valida omandatud kvalifikatsioonile vastava ettevõtlustegevuse ja osutada teenuseid, mille järele tõenäoliselt valitseb suur nõudlus, tuleks silmas pidada seda, et koolituse puhul ei eirataks turu vajadusi;

11. kutsub üles integreerima ettevõtlustrendid ja arengud kutseõppesse, kuna meie ettevõtjate pidev koolitamine on konkurentsivõimelisuse jaoks väga oluline;

12. juhib tähelepanu noorte ettevõtjate vajadustele, kelle jaoks on ettevõtlustegevus sageli ainus võimalus enda kutseala-seks teostamiseks ning kes on valmis võtma sellise tegevusega seotud riske, seda sageli kogu Euroopa turul. Need ettevõtjad on sobivad ka maailmaturul konkureerimiseks;

13. juhib tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste arvukatele algatustele kõigis liikmesriikides, näiteks kohalikul väikesed ärikeskused, kohalike või piirkondlike omavalitsuste

⁽¹⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/news/Pages/InvitationtoparticipatetheSurveyonSME-friendlyRegionsandCities.aspx>.

antavad mikrolaenu või tasuta eksperdinõuanded väikeettevõtete asutamise kohta, mis on sageli alus eduka mikroettevõtte loomisele;

14. juhib lisaks tähelepanu naisettevõtjate ja muude spetsiifiliste sihtrühmade – mis hõlmavad teiste hulgas sisserändajatest ja välismaalastest ettevõtjad – olukorrale, kes vajavad oma ettevõtete konkurentsivõime tõstmiseks spetsiaalset algatust, võttes arvesse kõnealuses valdkonnas juba olemas olevaid ELi meetmeid;

15. kutsub kohalikke omavalitsusi üles kõnealust programmi rakendada. Komitee juhib erilist tähelepanu vajadusele kõrvaldada või muuta vähemaks bürokraatia ja takistused väliste rahastamisvahendite hankimisel ning lihtsustada hangete jaoks esitatavaid dokumente ja loobuda pangagarantii nõudest väikesemahuliste tööde puhul;

ELi ettevõtete konkurentsivõime suurendamine

16. juhib tähelepanu sellele, et rahvusvaheline konkurentsivõime on saavutatav vaid siis, kui kõrvaldatakse siseturu vajakajäämised, mis piiravad Euroopa VKEde konkurentsivõimet võrreldes sarnaste ettevõtetega maailmas. VKEd on vaja tingimata rohkem kaasata ELi projektide rakendamisse ning parandada tuleb nende positsiooni võrreldes suurettevõtetega, kes on kõnealuste projektide puhul sageli peamised töövõtjad. Seetõttu rõhutab komitee, kui oluline on VKEdel ühineda ettevõtete võrkudesse;

17. juhib tähelepanu sellele, et EL peab koos liikmesriikidega tagama toimiva siseturu ja parandama ettevõtluskeskkonda, kõrvaldades või muutes väiksemaks VKEde probleemid juurdepääsul rahastamisele, probleemid seoses nende piiratud suutlikkusega laiendada väljapoole päritoluriigi turge nii siseturul kui väljaspool siseturgu ning probleemid ülemäärase maksu- ja halduskoormusega. Nimetatud eeltingimuste täitmise kõrval tuleb tagada juurdepääs teadmiste ja uutele innovaatilistele tehnoloogiatele, samuti koostöö kohapealsete kutsekoolide ja kõrgkoolidega, kes peaksid oma õppekavades käsitlema VKEsid Euroopa majanduse dünaamilise jõuna;

18. märgib, et programmis tuleks osutada rohkem tähelepanu VKEde laiemale kaasamisele teadusuuringute- ja innovatsioonilasesse töösse, projektidesse ja programmidesse ELis, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerluse loomisega. Aktiivsem osalemine teadusprojektides aitab suurendada ettevõtjate pädevusi ja seega ka nende konkurentsivõimet rahvusvahelisel tasandil.

Teadusuuringute ja innovatsiooni programmi Horisont 2020 loomist käsitlevas ettepanekus tõstetakse eriliselt esile vajadust suurendada VKEde osalemist teadusprojektides. Aktiivsem osalemine aitab muuta teabe ja teadmised kättesaadavaks VKEdele, kellest nii mõnigi on maailmas juhtpositsioonil;

19. sedastab, et vaid selline käsitlusviis annab ettevõtetele ja VKEdele arenguvõimaluse, mis arvestab kohustust arendada

vähese CO₂-heitega majandust, tuginedes kõige uuemale keskkonnatehnoloogiale, mille abil on võimalik saavutada kliima ja energiapoliitika eesmärgid;

20. kiidab heaks programmi eelarve, mis on 2,522 miljardit eurot, ent märgib, et ettevõtete ja VKEde otseseks toetamiseks eraldatavate rahastamisvahendite jaoks kavandatud 1,4 miljardit eurot moodustab vaid 56 % programmi kogueelarvest. Juhul kui nõudlus rahastamisvahendite järele on suurem, kui oli põhjust eeldada, tuleks asjaomases komitees, kus on esindatud kõik ettevõtete ja VKEde konkurentsivõime programmist kasu saavad riigid, teha otsus nimetatud rahastamisvahenditeks eraldatavate vahendite protsendi muutmiseks kooskõlas määru eelnõu artiklis 16 sätestatuga. Ülejäänud summa, mis on ette nähtud VKEde ettevõtluskeskkonna edendamise meetmeteks, tagab programmi kogu kestuse ajal aastatel 2014–2020 vahendite mõju ja tõhusa kasutamise;

21. arvab, et on asjakohane eraldada 1,7 % programmi halduskuludeks, kuna need vahendid peavad tagama programmi tõhusa toimimise ega koorma samas eelarvet ülemääraselt;

22. on seisukohal, et programmi eelarvevahenditega ei tohi asendada riigi, piirkondliku ega kohaliku tasandi algatusi, vaid need peavad nimetatud meetmeid tugevdama ja tõhusamaks muutma ning andma neile Euroopa mõõtmel sujuva koordineerimise ja takistuste kõrvaldamise kaudu erasektori osalejate ja asutuste vaheliselt piiriülest koostööd. Seda koostööd tuleb toetada horisontaalsete võrgustikega, mitte vertikaalse tsentraliseerimise kaudu;

23. leiab, et antav toetus peab olema seatud eesmärkide näol täielikult õigustatud ning see peab võimendava ja mitmekordistava mõju kaudu kogu Euroopale positiivset mõju avaldama ja saadud tulemusi ära kasutama;

24. rõhutab, et konkurentsivõime sõltub suures osas tootlikkusest, innovatsioonist ja tõhususest, mis tagab sissetulekute pideva tõusu, ettevõtete suutlikkusest kasutada täies ulatuses ära Euroopa siseturu võimalusi, samuti institutsioonilistest eeskirjadest, mis loovad tingimused ettevõtete püsivale kasvule. Seepärast peaksid prioriteetsed olema projektid, mis tugevdavad neid tegureid, mis mõjutavad kõige rohkem ettevõtete ja VKEde jätkusuutlikku konkurentsivõimet;

25. juhib tähelepanu asjaolule, et kolmandate riikide osalemist programmis assotsieerimislepingute protokollide ja muude lepingute alusel tuleks käsitleda võimalusena laiendada ELis asuvate ettevõtete tegevust ja saada teadmise selle kohta, kuidas tegutsevad ettevõtted väljaspool ELi siseturgu. Programmis peaksid saama osaleda ka muud kolmandad riigid, kuid seda tuleks rahastada muudest programmidest, mis on ette nähtud ELi liikmesriikide koostööks kolmandate riikidega;

26. juhib tähelepanu ettevõtjate koolituse olulisusele, sh elukestva õppe kaudu, et arendada selle abil oskusi ja mõtteviisi

ning viia sisse ettevõtja sotsiaalne vastutus, mis võimaldavad toime tulla nüüdisaegse maailmaturu väljakutsetega, hoides samas Euroopa ettevõtluseetika traditsioonilisi põhimõtteid;

27. on seisukohal, et ettevõtete edendamise ja ettevõtlusesse positiivse suhtumise kujundamise jõupingutustesse peavad olema hõlmatud ka need ettevõtjad, kes tööellu astudes valivad füüsilises isikust ettevõtja tee, sh ka naised, kes teevad selle jõupingutuse ja võtavad riski;

28. on seisukohal, et VKEdele rahastamisele juurdepääsu lihtsustamise meetmed (nt omakapitalirahastu ja laenu tagamisrahas-tu), peavad täiendama seni ühtekuuluvuspoliitika raames kasu-tatud rahastamisvahendeid ning võimalik peab olema nende sidumine muude, spetsiaalselt määratletud liikmesriikide eralda-tavate vahenditega;

29. rõhutab, kui oluline on võimalus anda piiriüleseid laene, mis võimaldab VKEdele kasutada ära siseturu tohutut potent-siaali, mis peaks positiivselt mõjutama konkurentsivõimet ja majandusalgatuste järjepidevust, nt turismisektoris;

30. juhib tähelepanu eeskätt omakapitalirahastule kasvu eesmärgil, mis keskendub fondidele, mis pakkuvad riskikapitali. Komitee rõhutab, et programmitühid peavad asjakohase riski-hindamise kaudu aitama toetada võimalikult paljusid VKEsid, sh neid, kellel tavapäraste pangamenetluste puhul on toetuse saamiseks väikesed väljavaated, ent mis võiksid aidata suurenda-da VKEde üldist potentsiaali ja vähendada märkimisväärselt töötust;

31. on skeptiline laenu tagamisrahas-tu laenu taseme suhtes ning kutsus komisjoni üles tooma välja kriteeriumid, mida kasutati selle taseme kehtestamiseks, kuna konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammis ei kehtestatud mingeid piiranguid. Komitee juhib tähelepanu sellele, et laenu idufirma-dele, investeringuteks või ülekandmiseks on sageli oluliselt suuremad kui kehtestatud ülempiir, ning on mures, et sellega kaasneb olukord, kus programmi Horisont raames tagatakse suuremaid laene, kuigi seda programmi tuleks kasutada vaid innovatsiooniprojektide jaoks;

32. seepärast nõuab komitee tagasipöördumist eelnenud konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi juurde, milles ei olnud kehtestatud mingeid ülempiire;

33. peab õigustatuks individuaalset lähenemist läbiraakimis-tele asutustega, kes taotleavad oma laenu tagamiseks vahendeid nii seoses laenu suurusega, mis sõltub tagatud laenu portfelli suurusest, kui ka laenu kestusega;

34. nõuab, et nii riskikapitalile suunatud rahastamisvahendeid kui ka VKEde laenu portfelli tagamiseks eraldatavaid vahendeid kontrollitaks pidevalt seoses riski muutumisega;

Programmi juhtimine

35. peab asjakohaseks seda, et programmi kaudne juhtimine on kantud üle Euroopa Investeeringufondile ja täitevasutustele ning Euroopa Komisjon vastutab programmi pideva järelevalve eest. Selline juhtimisvorm tagab, et kasutatakse ära Euroopa Investeeringuspanga kui VKEde toetamisvahendi enam kui kümne aasta jooksul saadud positiivsed kogemused;

36. soovib kasutada ära ka Euroopa Investeeringuspanga ja ettevõtlusvõrgustiku Enterprise Europe – kellel on kogemusi VKEde rahvusvahelistumisega (ka väljaspool ELi) – vastavad kogemused;

37. on seisukohal, et programmi mõjusa rakendamise ja tõhususe jaoks on vältimatult vajalik koostöö kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning programmi juhtivate asutustega, et hõlbustada teabe liikumist programmi rakendamise igas valdkonnas;

38. peab oluliseks väljaspool ELi saadud kogemusi VKEde rahvusvahelistumise valdkonnas ning vastava teabe edastamist. See peaks aitama VKEdele vähendada piiriülese tegevusega seotud tehingukulud. Tegemist on valdkonnaga, mida ELi institutsioonide spetsialistid peaksid käsitlema koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

39. juhib tähelepanu ka võimalusele luua teabekeskused VKEde kohta teabe levitamiseks. Kuid komitee eelistab mitte soovitada, millist liiki asutustega peaks olema või kuidas nad peaksid töötama. Nendes küsimustes tuleks kokku leppida riikide ja piirkondade mitmepoolsetes koostöölepingutes;

40. teeb ettepaneku, et programmi otsejuhtimine toimuks peamiselt piirkondlikul tasandil riigiasutuste toetusel ja järelevalvel. Sellel juhtimistasandil tuleks luua ka süsteem projekti rakendamise seotud ohtude järelevalveks;

41. teeb ettepaneku muuta ka programmi järelevalve rakendamise hindamise üheks osaks, võttes aluseks ettepaneku I lisas toodud keskpikkade eesmärkide saavutamise näitajad. Järelevalve peaks hõlmama ka teavet programmi kliimakaitse ja muude ELi poliitikavaldkondadega seotud meetmete rakendamise kohta;

42. rõhutab, et nimetatud meetmed peavad olema järjepidevad ja kooskõlas Euroopa Komisjoni järelevalvemeetmetega. Komisjoni esindajad koos kontrollikoja ja Euroopa Pettustevas-tase Ameti töötajatega viivad läbi kohapealset auditeerimist ja kohapealseid kontrollid;

43. on seisukohal, et auditeerimisstrateegiate eesmärk peab olema programmi rakendamise objektiivne hindamine ning see ei tohi koormata programmi abisaajaid. Kontrollisüsteemide puhul tuleb arvesse võtta projektide rakendusetappe, et mitte mõjutada negatiivselt rakendamise kiirust ja põhjustada ülemäärased lisakulud;

Programmi praegused ohud

44. juhib tähelepanu sellele, et arvestades eelarve olukorda paljudes riikides, otsivad riikide valitsused eelarvetulude suurendamiseks kõige lihtsamaid vahendeid, tõstes mitmeid makse ja suurendades sellega tööjõukuluseid, mis võib tuua kaasa VKEde kokkuvarisemise või nende liikumise varimajandusse. Seepärast kutsub Regioonide Komitee üles VKEsid kaitsma, kuna eelpool kirjeldatud poliitika aeglustab majanduskriisi ületamist ja võib tegelikkuses tühistada programmi lisaväärtuse. VKEd on tõhus vahend töötuse vähendamiseks;

45. on seisukohal, et ka majandustegevuse alustamisega seotud halduskulud ja tegutsevate ettevõtete maksukoormus võivad põhjustada selle, et paljudes ELi liikmesriikides on ettevõtetel ja eeskätt VKEdel raske oma konkurentsivõimet parandada. Seepärast nõuab Regioonide Komitee, et kõigis ELi asjaomastes õigusaktides vähendataks reaalseid halduskulusid 2020. aastaks 25 % võrra. Komitee usub, et otstarbekas oleks kaaluda, kuidas kõrvaldada rohkem VKEde sektori sidusrühmade ees seisvaid takistusi;

46. on arvamisel, et programmis tuleks luua täiendavad stiimulid riikidele ja piirkondadele, kes loovad VKEdele kõige soodsamad süsteemid, mis võimaldavad väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel areneda, oma konkurentsivõimet parandada ja välisturgudele laieneda. Positiivse hoiaku edendamise eesmärk on toetada asjakohaseid suundumusi eri riikides ja piirkondades;

47. kutsub Euroopa Komisjoni üles tegema jõupingutusi selleks, et parandada juurdepääsu teabele turuarengu kohta kiirelt kasvava majandusega riikides, nendes riikidesse investeerimise võimaluste kohta, kehtivate õigussüsteemide ja kohalike ettevõtlustavade kohta;

48. leiab, et teave välisturgude kohta peab olema VKEdele hõlpsalt kättesaadav, st see peab olema taskukohane, täpne ja kiiresti kättesaadav. Lisaks VKEde teabekeskustele peaks oluline roll olema ELi diplomaatilistel esindustel maailma asjaomastes piirkondades;

49. rõhutab, et ELi kodanike ettevõtlikkuse soodustamiseks on vaja muudatusi ELi haridus- ja koolitussüsteemides, mis on pikaajaline protsess. Sellega kaasneb ka oht, et saavutamata jäävad keskpikad ja pikaajalised eesmärgid;

50. juhib tähelepanu VKEde tegevuse võimalikule õiguslikule ülereguleerimisele Euroopa, riigi või kohalikul tasandil. Selline ülereguleerimine võib muuta tarbetult keerukaks tegevuse enda ning eri programmide raames toetuse saamisega seotud menetlused, millel on negatiivne mõju VKEde konkurentsivõimele. Ettevõtte loomise ja tegutsemise ees seisva bürokraatia ja takistuste vähendamist tuleb pidada prioriteetseks.

II MUUDATUSETTEPANEKUTE SOOVI TUSED

Muudatusettepanek 1

COM (2011) 834 final

Põhjendus 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Komisjon võttis 2010. aasta märtsis vastu teatise „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ ⁽¹⁾ (edaspidi „Euroopa 2020. aasta strateegia“). Euroopa Ülemkogu kinnitas teatise 2010. aasta juunis. Euroopa 2020. aasta strateegia aitab reageerida majanduskriisile ning selle eesmärk on valmistada Euroopa ette järgmiseks kümnendiks. Sellega kehtestatakse viis kliima ja energia, tööhõive, innovatsiooni, hariduse ning sotsiaalse kaasamise valdkonda käsitlevat kaugeleulatuvat eesmärki, mis tuleb saavutada 2020. aastaks, ning määratakse kindlaks majanduskasvu peamised toetajad, millega tahetakse muuta Euroopa paindlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks. Selles rõhutatakse ka vajadust edendada Euroopa majanduse kasvu ja samas saavutada kõrge tööhõive määr, vähese CO ₂ -heitega, ressursi- ja energia-tõhus majandus ning sotsiaalne sidusus.	Komisjon võttis 2010. aasta märtsis vastu teatise „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ ⁽¹⁾ (edaspidi „Euroopa 2020. aasta strateegia“). Euroopa Ülemkogu kinnitas teatise 2010. aasta juunis. Euroopa 2020. aasta strateegia aitab reageerida majanduskriisile ning selle eesmärk on valmistada Euroopa ette järgmiseks kümnendiks. Sellega kehtestatakse viis kliima ja energia, tööhõive, innovatsiooni, hariduse ning sotsiaalse kaasamise valdkonda käsitlevat kaugeleulatuvat eesmärki, mis tuleb saavutada 2020. aastaks, ning määratakse kindlaks majanduskasvu peamised toetajad, millega tahetakse muuta Euroopa paindlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks. Selles rõhutatakse ka vajadust edendada Euroopa majanduse kasvu ja samas saavutada kõrge tööhõive määr, vähese CO ₂ -heitega, ressursi- ja energia-tõhus majandus ning sotsiaalne sidusus. <u>Väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel on strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamisel otsustav roll. Seda kajastab ka asjaolu, et VKEsid mainitakse seitsmest juhtalgatusest kuues.</u>
⁽¹⁾ COM (2010) 2020 final.	⁽¹⁾ COM (2010) 2020 final.

Muudatusettepanek 2

COM (2011) 834 final

Põhjendus 6

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Selleks et aidata kaasa liidu ettevõtete, eriti VKEde konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse tugevdamisele, teadmispõhise ühiskonna arendamisele ja tasakaalustatud majanduskasvul põhinevale arengule, tuleks kehtestada ettevõtete konkurentsivõime ja VKEde programm (edaspidi „programm“).	Selleks et aidata kaasa liidu ettevõtete, eriti VKEde <u>jätku-</u> <u>suutliku konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse</u> tugevdamisele, <u>teadmispõhise ühiskonna arendamisele ja tasakaalus-</u> <u>tatud majanduskasvul põhinevale arengule, ettevõtluskul-</u> <u>tuuri edendamisele ja VKEde majanduskasvule, tuleks</u> kehtestada ettevõtete konkurentsivõime ja VKEde programm (edaspidi „programm“).

Motivatsioon

Konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust ei tohiks käsitada eraldi eesmärkidena, vaid konkurentsivõimet tuleb näha jätkusuutlikkusest sõltuvana. Euroopa konkurentsivõime 2010. aasta aruande kohaselt kajastab jätkusuutlik konkurentsivõime suutlikkust saavutada ja säilitada majanduse konkurentsivõime kooskõlas jätkusuutliku arengu eesmärkidega.

Muudatusettepanek 3

COM (2011) 834 - final

Põhjendus 18

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Nagu on toodud esile komisjoni 30. juuni 2010. aasta teatistes „Euroopa kui maailma soosituim turismisihtkoht – uus Euroopa turismi tegevuskava“ ⁽¹⁾ , mille Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 2010. aasta oktoobri järeldustes, on turism liidu majanduse jaoks tähtis sektor. Selle sektori ettevõtetel on oluline osa liidu sisemajanduse koguproduktis (SKP) ja töökohtade loomises ning väga hea potentsiaal arendada ettevõtlust, sest sektori ettevõtjad on peamiselt VKEd. Turismi olulisust tunnistatakse ka Lissaboni lepingus, kus kirjeldatakse liidu asjaomase valdkonna eripädevusi, mis täiendavad liikmesriikide tegevust. Liidu algatus looks turismi valdkonnas selget lisandväärtust, eriti andmete ja analüüsi, liikmesriikideüleste arendusstrateegiade arendamise ja parimate tavade vahetamise kaudu.	Nagu on toodud esile komisjoni 30. juuni 2010. aasta teatistes „Euroopa kui maailma soosituim turismisihtkoht – uus Euroopa turismi tegevuskava“ ⁽¹⁾ , mille Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 2010. aasta oktoobri järeldustes, on turism liidu majanduse jaoks tähtis sektor. Selle sektori ettevõtetel on oluline osa liidu sisemajanduse koguproduktis (SKP) ja töökohtade loomises ning väga hea potentsiaal arendada ettevõtlust, sest sektori ettevõtjad on peamiselt VKEd. Turismi olulisust tunnistatakse ka Lissaboni lepingus, kus kirjeldatakse liidu asjaomase valdkonna eripädevusi, mis täiendavad liikmesriikide tegevust. <u>Liidu Selle programmiga tuleks toetada turismi valdkonna algatusi, millega kaasneb tõendatav algatus looks turismi valdkonnas selget ELi lisandväärtust, eriti andmete ja analüüsi, liikmesriikideüleste arendusstrateegiade arendamise liikmesriikideüleste turismiedendus- ja müügistrateegiade koostamise ja ühiste kvaliteedistandardite arendamise ja parimate tavade vahetamise kaudu.</u>
⁽¹⁾ COM(2010) 352 final.	⁽¹⁾ COM(2010) 352 final.

Muudatusettepanek 4

COM (2011) 834 - final

Põhjendus 20

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Programm peaks täiendama liidu muid programme, kuid samal ajal peetakse silmas, et iga vahendit tuleks rakendada vastavalt selle jaoks ette nähtud erikorrale. Seega ei tohiks tekkida võimalust, et samu abikõlblikke kulusid rahastatakse kaks korda. Et saavutada liidu rahastamise lisandväärtus ja oluline mõju, tuleks arendada käesoleva programmi koostoimet teiste liidu programmide ja struktuurifondidega.	Programm peaks täiendama liidu muid programme, kuid samal ajal peetakse silmas, et iga vahendit tuleks rakendada vastavalt selle jaoks ette nähtud erikorrale. Seega ei tohiks tekkida võimalust, et samu abikõlblikke kulusid rahastatakse kaks korda. Et saavutada liidu rahastamise lisandväärtus ja oluline mõju, tuleks arendada käesoleva programmi <u>ja koostoimet</u> teiste liidu programmide – eriti <u>programmi Horisont 2020</u> – ja struktuurifondidega <u>koostoimet</u>.

Muudatusettepanek 5

COM (2011) 834 - final

Põhjendus 24

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Euroopa Majanduspiirkonna leping ja assotsieerimislepingute protokollid sätestavad asjaomaste riikide osalemistingimused liidu programmides. Muude kolmandate riikide osalemine peaks olema võimalik juhul, kui lepingud ja menetlus seda ette näevad.	Euroopa Majanduspiirkonna leping ja assotsieerimislepingute protokollid sätestavad asjaomaste riikide osalemistingimused liidu programmides. Muude kolmandate riikide osalemine peaks olema võimalik juhul, kui lepingud ja menetlus seda ette näevad. <u>Seda tuleks rahastada muudest programmidest, mis on ette nähtud ELi liikmesriikide koostööks kolmandate riikidega.</u>

Muudatusettepanek 6

COM (2011) 834 - final

Artikli 2 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Artikkel 2 Üldeesmärgid 1. Programm aitab saavutada alljärgnevat üldesmärke, milles pööratakse erilist tähelepanu VKEde erivajadustele Euroopa ja maailma tasandil: (a) suurendada liidu ettevõtete, sealhulgas turismisektori konkurentsivõimet ning jätkusuutlikkust (b) edendada ettevõtluskultuuri ning VKEde asutamist ja kasvu.;	Artikkel 2 Üldeesmärgid 1. Programm aitab saavutada alljärgnevat üldesmärke, milles pööratakse erilist tähelepanu VKEde erivajadustele Euroopa ja maailma tasandil: (a) suurendada liidu ettevõtete, <u>eeskätt VKEde sealhulgas turismisektori jätkusuutlikku</u> konkurentsivõimet <u>ning jätkusuutlikkust</u>; (b) edendada ettevõtluskultuuri, <u>ning lülitades selle koos ettevõtte loomise alaste koolituste ja innustustega alg-, kesk- ja kutsehariduse õppekavadesse, eesmärgiga edendada</u> VKEde asutamist ja kasvu.

Motivatsioon

Konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust ei tuleks käsitada teineteisest sõltumatute eesmärkidena, kuna konkurentsivõime sõltub pikaks perspektiivis jätkusuutlikkusest ning meetmed peaksid põhinema pikaajalisel strateegial.

Euroopa poliitilises väikeettevõtlusalgatuses „Small Business Act” märgitakse, et on vaja luua ettevõtluskultuur ning edendada ja soodustada ettevõtlust, tõstes esile ja väärtustades pingutusi ja võimet raskustega toime tulla.

Muudatusettepanek 7

COM (2011) 834 - final

Artikli 2 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 2</i>	<i>Artikkel 2</i>
Üldeesmärgid	Üldeesmärgid
2. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamist mõõdetakse järgmiste näitajatega:	2. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamist mõõdetakse järgmiste näitajatega:
(c) liidu tööstussektori kasvu protsent kogu sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvu suhtes,	(c) liidu tööstussektori <u>ja tööstusega seotud kolmanda sektori</u> kasvu protsent kogu sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvu suhtes,
(d) liidu ökotööstuse toodangu kasv,	(d) liidu ökotööstuse toodangu kasv, <u>lisaks keskkonnasäästlike kaupade ja teenuste pakkumisele</u> ,
(e) VKEde halduskoormuse muutumine,	(e) VKEde halduskoormuse muutumine,
(f) VKEde kasv lisandväärtuse ja töötajate arvu alusel,	(f) <u>väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” põhimõtete rakendamine ning selle prioriteetide kohaldamine ELi poliitikates ja programmides</u> ;
(g) ning VKEde asutamiste ja lõpetamiste suhe.	(g) VKEde kasv lisandväärtuse ja töötajate arvu alusel, (h) ning VKEde asutamiste ja lõpetamiste suhe.

Muudatusettepanek 8

COM (2011) 834 - final

Artikli 3 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 3</i>	<i>Artikkel 3</i>
Erieesmärgid	Erieesmärgid
1. Programmi erieesmärgid on järgmised:	1. Programmi erieesmärgid on järgmised:
(a) parandada liidu ettevõtete, sealhulgas turismisektori konkurentsivõime ning jätkusuutlikkuse raamtingimusi;	(a) parandada liidu ettevõtete, sealhulgas turismisektori jätkusuutliku konkurentsivõime ning jätkusuutlikkuse raamtingimusi;
(b) edendada ettevõtlust, sealhulgas konkreetsete sihtrühmade seas;	(b) edendada ettevõtlust, sealhulgas konkreetsete sihtrühmade seas;

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
(c) parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele omakapitali ja laenude vormis;	(c) parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele omakapitali ja laenude vormis;
(d) parandada juurdepääsu liidu ja maailma turule.	(d) parandada juurdepääsu liidu ja maailma turule.

Muudatusettepanek 9

COM (2011) 834 - final

Artikli 6 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks 1. Komisjon toetab meetmeid, mille abil parandatakse ja tugevdatakse liidu ettevõtete, eriti VKEde konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust, et suurendada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet ja kasvu edendavate riiklike meetmete tõhusust, sidusust ja järjepidevust.	<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks 1. Komisjon toetab meetmeid, mille abil parandatakse liidu ettevõtete, eriti VKEde <u>jätkusuutliku konkurentsivõime raamtingimusi konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust</u>, et suurendada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet ja kasvu edendavate <u>kohalike, piirkondlike ja</u> riiklike meetmete tõhusust, sidusust ja järjepidevust <u>vastavalt Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” põhimõtetele.</u>

Muudatusettepanek 10

COM (2011) 834 - final

Artikli 6 lõike 2 punkt a

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks [...] 2. Komisjon võib toetada meetmeid, mille eesmärk on töötada välja uusi konkurentsivõime strateegiaid. Sellisteks meetmeteks võivad olla muu hulgas (a) meetmed, mille abil parandatakse ettevõtete konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust (sh kataastroofidele vastupanuvõimet) mõjutava poliitika väljatöötamist, elluviimist ja hindamist ning millega tagatakse asjakohase infrastruktuuri, maailmatasemel klastrite ja äriõrgustike ning raamtingimuste ja jätkusuutlike toodete, teenuste ja protsesside arendamine;	<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks [...] 2. Komisjon võib toetada meetmeid, mille eesmärk on töötada välja uusi konkurentsivõime strateegiaid. Sellisteks meetmeteks võivad olla muu hulgas (a) meetmed, mille abil parandatakse ettevõtete konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust (sh kataastroofidele vastupanuvõimet) mõjutava poliitika väljatöötamist, elluviimist ja hindamist ning millega tagatakse asjakohase infrastruktuuri, maailmatasemel klastrite ja äriõrgustike ning raamtingimuste ja jätkusuutlike toodete, teenuste ja protsesside arendamine, <u>samuti toetus VKEde ühistegevusele, nagu riskikapitali investeerimine ettevõtetesse, kes pakuvad paljudele neist oma teenuseid;</u>

Motivatsioon

VKEde toetamisel peaks üks esimesi samme olema nende veenmine selles, et mingi kindla projekti arendamiseks on kasulik teha rohkem koostööd, vastasel juhul ei ole projekt elujõuline või ühele ettevõttele nii tulutoov. Ettevõtluskoostöö on osutunud üheks tõhusamaks ja vahetuma mõjuga vahendiks.

Muudatusettepanek 11

COM (2011) 834 - final

Artikli 6 lõike 2 punkt c

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks ... (c) VKE-poliitika väljatöötamise toetamine ja poliitikakujundajate koostöö eelkõige selleks, et parandada programmide ja meetmete VKE-sõbralikkust.	<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks ... (c) VKE-poliitika väljatöötamise toetamine ja poliitikakujundajate koostöö eelkõige selleks, et parandada programmide ja meetmete VKE-sõbralikkust <u>ja vähendada halduskoormust</u>.

Muudatusettepanek 12

COM (2011) 834 - final

Artikli 6 lõike 2 punkt d

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks [...]	<i>Artikkel 6</i> Meetmed liidu ettevõtete konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse raamtingimuste parandamiseks [...] d) <u>meetmed, mille eesmärk on edendada kogu Euroopa Liidus innovatsiooni ja teadmussiiret, IKT kasutamist ja uusi ideid, millest võivad välja kooruda uued tooted ja teenused, mis loovad majanduskasvu ja kvaliteetseid töökohti</u>.

Motivatsioon

Võttes arvesse nimetatud meetmete olulist osa turismivaldkonna strateegilistes eesmärkides, tehakse ettepanek lülitada need meetmed ka käsitletavasse õigusakti kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”, mille üks prioriteet on arukas majanduskasv, s.o teadmistel ja innovatsioonil põhineva majanduse arendamine.

Muudatusettepanek 13

COM (2011) 834 - final

Artikli 8 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 8</i> Meetmed VKEde rahastamisele juurdepääsu parandamiseks 1. Komisjon toetab meetmeid, mille eesmärk on parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele nende asutamise ja kasvu etapis ning mis täiendavad VKEdele ette nähtud rahastamisvahendite kasutamist liikmesriikides riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Täiendavuse tagamiseks kooskõlastatakse neid meetmeid põhjalikult ühtekuuluvuspoliitika raames ja riigi tasandil võetavate meetmetega. Niisuguste meetmete eesmärk on stimuleerida rahastamist nii omakapitali kui ka laenu abil.	<i>Artikkel 8</i> Meetmed VKEde rahastamisele juurdepääsu parandamiseks 1. Komisjon toetab meetmeid, mille eesmärk on parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele nende asutamise ja kasvu etapis ning mis täiendavad VKEdele ette nähtud rahastamisvahendite kasutamist liikmesriikides riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Täiendavuse tagamiseks kooskõlastatakse neid meetmeid põhjalikult ühtekuuluvuspoliitika ja <u>Horisont 2020</u> raames ja riigi või piirkonna tasandil võetavate meetmetega. Niisuguste meetmete eesmärk on stimuleerida rahastamist nii omakapitali kui ka laenu abil.

Muudatusettepanek 14

COM (2011) 834 - final

Artikli 8 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Artikkel 8</i> Meetmed VKEde rahastamisele juurdepääsu parandamiseks 2. Tingimusel, et selleks on olemas turunõudlus, töötab komisjon lõikes 1 osutatud tegevusvaldkondade raames töötab välja meetmed, mis parandavad piiriülest ja mitut riiki hõlmavat rahastamist, aidates seega VKEdel muuta oma äritegevust rahvusvahelisemaks, järgides seejuures liidu õigust	<i>Artikkel 8</i> Meetmed VKEde rahastamisele juurdepääsu parandamiseks 2. Tingimusel, et selleks on olemas turunõudlus, töötab komisjon lõikes 1 osutatud tegevusvaldkondade raames töötab välja meetmed, mis parandavad piiriülest ja mitut riiki hõlmavat rahastamist, aidates seega VKEdel muuta oma äritegevust rahvusvahelisemaks, järgides seejuures liidu õigust. <u>Lisaks võib komisjon analüüsida võimalusi töötada välja muid innovaatilisi finantsinstrumente tingimusel, et selleks on olemas turunõudlus, ning konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega.</u>

Muudatusettepanek 15

COM (2011) 834 - final

II lisa – pealkiri „Laenutagamisrahastu”

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
<i>Laenutagamisrahastu</i>	<i>Laenutagamisrahastu</i> <u>Laenutagamisrahastut võib kasutada ettevõtte arengu kõigis etappides: tegevuse alustamisel, ümberkorraldamisel ja ülekandmisel, tegemata eristusi tegevuse või turu suuruse alusel. Laenutagamisrahastu katab igat tüüpi investeeringuid, sh mittemateriaalsed investeeringud;</u>

Muudatusettepanek 16

COM (2011) 834 - final

II lisa – pealkiri „Laenutagamisrahastu”, punkt 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Muudatusettepanek
Laenutagamisrahastu	Laenutagamisrahastu
...	...
3. Välja arvatud väärtpaberistatud portfellis sisalduvate laenude osas, katab laenutagamisrahastu laene kuni 150 000 euro ulatuses ning tagasimakse miinimumtähtjaks on 12 kuud. Laenutagamisrahastu ehitatakse üles selliselt, et oleks võimalik esitada aruandeid toetust saanud innovaatiliste VKE-de arvu ja laenude mahu kohta.	3. Välja arvatud väärtpaberistatud portfellis sisalduvate laenude osas, katab laenutagamisrahastu Laenutagamisrahastu katab laene ilma ülempiirita ning samadel tingimustel nagu ettevõtete ja VKEde konkurentsivõime programmile eelneva konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi puhul, kuni 150 000 euro ulatuses ning tagasimakse miinimumtähtjaks on 12 kuud. Laenutagamisrahastu ehitatakse üles selliselt, et oleks võimalik esitada aruandeid toetust saanud innovaatiliste VKE-de arvu ja laenude mahu kohta.

Motivatsioon

Uus ülempiir ei ole mõttekas, kuna vaid vähesed projektid mahuvad selle eelarve sisse. Säilitada tuleks endine, ülempiirita süsteem.

Brüssel, 9. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamused „Riigihangete pakett”

(2012/C 391/09)

REGIOONIDE KOMITEE

- leiab, et riigihangete reguleerimisel tuleks pöörata rohkem tähelepanu riigihanke tasuvusele. Hanget korraldava avaliku sektori hankija peamine ülesanne on soetada teatud asi, teenus või ehitustöö ja reeglistik peaks aitama tagada, et hanke tulemusena on tehinguga tõepoolest rahul nii kodanikud, ostjad kui ka müüjad. Lihtsad ja arusaadavad eeskirjad lihtsustavad kindlasti eelkõige just piiriülest kaubandust;
- märgib, et kahjuks on ka mõned uued ettepanekud raskesti mõistetavad ja ülearu üksikasjalikud. Neile on lisandunud terve hulk uusi nõudeid. On lisandunud ka hangete korraldamist lihtsustavaid sätteid, kuid osa uuendusi kujutavad endast täiendavat halduskoormust hankijatele, kuigi riigihangete sujuvaks läbiviimiseks on vaja õiguslikku stabiilsust;
- leiab, et riigihanke-eeskirju saab muuta lihtsamaks, vähendamata nende tõhusust. Seda tõendab eeskätt WTO riigihankeleping (GPA), mis on palju lihtsam kui vastav ELi reeglistik. Komisjoni kutsutakse üles tõstma oluliselt piirmäärade taset. Võttes arvesse piiriüleste riigihangete väikest osatähtsust ja pidades silmas halduskoormust, mida reeglistik hankijatele ja tarnijatele põhjustab, on piirmäärade nii madal tase tarbetu;
- tõstab esile, et ettepanek on vastuolus liikmesriikide õigusega korraldada oma valitsemisasju ise. Proportsionaalsuse põhimõttega arvestamine on oluline. Kavandatud ELi tasandi meede peab ühelt poolt olema eesmärgi saavutamiseks vältimatu ja teiselt poolt tõhusam kui riiklikul tasandil võetav meede.

Raportöör

Catarina SEGERSTEN LARSSON (SE/EPP), Värmlandi lääni landstingi liige

Viitedokumendid

Arvamuses riigihangete paketi kohta käsitletakse järgmisi dokumente:

— Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste hankeid

COM(2011) 895 final

— Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv riigihangete kohta

COM(2011) 896 final

I TAUST**REGIOONIDE KOMITEE**

1. märgib, et Euroopa Komisjoni rohelises raamatus „ELi riigihankepoliitika ajakohastamise kohta – Euroopa hanketuru tõhustamine” (COM(2011) 15 final) tõstatati hiljuti arvukalt riigihangetega seotud küsimusi;

2. esitas 2011. aasta mais rohelise raamatu kohta arvamuse ja rõhutas muu hulgas, et väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemine riigihangetes on oluline, et kehtiv reeglistik on liiga üksikasjalik ning et peavad olema loodud võimalused kaitsta keskkonda, esitada sotsiaalseid nõudeid ja kasutada hankeid innovatsiooni edendamiseks. Lisaks soovis komitee säilitada A- ja B-teenuste eristamise, võtta kasutusele Euroopa hankepassi, laiendada läbirääkimistega hankemenetluste rakendusvaldkonda ja täiustada raamlepingute tingimusi;

II EUROOPA KOMISJONI ETTEPANEK MUUTA RIIGIHANGETE DIREKTIIVI JA DIREKTIIVI, MILLES KÄSITLETAKSE VEE-, ENERGEETIKA-, TRANSPORDI- JA POSTITEENUSTE SEKTORIS TEGUTSEVATE ÜKSUSTE HANKEID

3. märgib, et ettepanekud uute riigihankedirektiivide kohta sisaldavad praeguste direktiividega võrreldes hulgaliselt uusi ja üksikasjalikke sätteid. Osa ettepanekuid on esitatud eesmärgiga lihtsustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemist hangetes. Hankijatevahelise koostöö teatud vormid välistatakse. Rõhku on pandud keskkonnale, sotsiaalsetele aspektidele ja innovatsioonile, samuti elektroonilistele hangetele. Teine uuendus on see, et tehakse ettepanek lõpetada A- ja B-teenuste eristamine ning luua uus sotsiaalteenuste hankesüsteem. Samuti tehakse ettepanek kehtestada riigihangete järelevalve eeskirjad ja antakse soovitusi;

4. osutas juba praeguste riigihankedirektiivide väljatöötamise ajal vajadusele tunduvalt lihtsama reeglistiku järele. Praeguse süsteemi reeglistiku keerukus ja ebaselgus põhjustab suurel hulgal probleeme ja kohtuprotsesse. Seda võib tõlgendada ka

umbusaldusena hankeid korraldavate asutuste vastu. Lisaks väljendab komitee kahetsust, et tähelepanu pööratakse riigihangete menetluslikule küljele, mitte tulemusele üldise huvi seisukohalt;

5. leiab, et riigihangete reguleerimisel tuleks pöörata rohkem tähelepanu riigihanke tasuvusele. Hanget korraldava avaliku sektori hankija peamine ülesanne on soetada teatud asi, teenus või ehitustöö ja reeglistik peaks aitama tagada, et hanke tulemusena on tehinguga tõepoolest rahul nii kodanikud, ostjad kui ka müüjad. Lihtsad ja arusaadavad eeskirjad lihtsustavad kindlasti eelkõige just piiriülest kaubandust;

6. märgib, et kahjuks on ka mõned uued ettepanekud raskesti mõistetavad ja ülearu üksikasjalikud. Neile on lisandunud terve hulk uusi nõudeid. On lisandunud ka hangete korraldamist lihtsustavaid sätteid, kuid osa uuendusi kujutavad endast täiendavat halduskoormust hankijatele, kuigi riigihangete sujuvaks läbiviimiseks on vaja õiguslikku stabiilsust;

7. viitab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 5 lõikele 4, milles sätestatakse, et liidu meetme sisu ega vorm ei või minna aluslepingute eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Pakutud üksikasjalikkus on vastuolus kavatsusega lihtsustada riigihanke eeskirju ning sellega kaasneb vastuvõetamatu halduskoormus avaliku sektori hankijate, eriti kohaliku ja piirkondliku tasandi hankijate jaoks;

8. arvab, et üks võimalus paremini hallatava reeglistiku loomiseks oluks kehtestada vähem ja lihtsamaid nõudeid ning vajaduse korral täiendada neid Euroopa Kohtu praktilisel põhinevate suunistega. Neid saab järjepidevalt uuendada, tarvitsemata teha muudatusi direktiivis;

9. leiab, et riigihanke-eeskirju saab muuta lihtsamaks, vähendamata nende tõhusust. Seda tõendab eeskätt WTO riigihankeleping (GPA), mis on palju lihtsam kui vastav ELi reeglistik. Komisjoni kutsutakse üles tõstma oluliselt piirmäärade taset.

Arvesse võttes piiriüleste riigihangete väikest osatähtsust ja silmas pidades halduskoormust, mida reeglistik hankijatele ja tarnijatele põhjustab, on piirmäärade nii madal tase tarbetu. Nimetatud hiljuti sõlmitud WTO riigihankeleping (GPA) asendab 1994. aasta kokkuleppe. Regioonide Komitee kutsub komisjoni juba nüüd üles alustama uuesti läbirääkimisi 2011. aasta detsembris sõlmitud kokkuleppe üle, selleks et piirmäära oluliselt tõsta;

10. tähendab, et on ülimalt oluline, et reeglistik kergendaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemist riigihangetes, tõstes esile allhanke võimalust. Ka siin tuleks kasuks lihtne reeglistik, sest VKEdele ei ole kättesaadavad hankeõiguse ega muude valdkondade eksperdid. Ettevõtjad tunnevad hästi oma asju või teenuseid, kuid mitte hanketingimusi. Tehakse ettepanekuid, mis lihtsustavad neil ettevõtjatel hangetes osalemist – muu hulgas on need seotud tõendite esitamise ja Euroopa hankepassi kehtestamisega – ning see on positiivne. Siiski ei peaks Regioonide Komitee arvates olema kohustuslik hanke osadeks jagamine või selle tegemata jätmise põhjendamine;

11. võtab teadmiseks ettepaneku, et eeskirjade reguleerimisalast peaks jätma välja kontrollitavate üksustega sõlmitud lepingud või osalevate avaliku sektori hankijate koostöö avalike teenustega seotud ülesannete ühiseks täitmiseks, kui direktiivis sätestatud tingimused on täidetud. Kontsernisisese koostöö ja isegi avaliku sektori hankijate vahelise koostöö osas tehtavate erandite reguleerimise kord on siiski liiga kitsalt piiritletud, ei hakka tegelikkuses toimima ning võimaldab seega direktiivil liikmesriigisisesse halduskorraldusse sekkuda;

12. esitas rohelise raamatu teemalises arvamuses ettepaneku, et läbirääkimistega hankemenetlus peaks toimuma samadel tingimustel kui see leiab aset kommunaalteenuste sektoris, ja komitee on jätkuvalt samal seisukohal. Ei ole mingit põhjust oletada, et klassikalise sektori asutustele sobivad läbirääkimised vähem kui kommunaalteenuste sektori üksustele. Avaliku sektori hankijad ei hangi mitte ainult standardkaupu, vaid ka paljusid keerulisi asju, näiteks IT-süsteeme ja meditsiintehnikat. Nii suguste hangete, samuti mitmesuguste keerukate teenuste hangete jaoks sobib läbirääkimistega hankemenetlus;

13. on seisukohal, et väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele oleks läbirääkimistega hankemenetluse kasutamise võimaluse laiendamine kasulik, sest see muudab protsessi paindlikumaks. Lisaks on sellistel ettevõtjatel tavaliselt probleeme, mis tulenevad pakkumuste täiendamisest ja korrigeerimisest; selles osas peaksid eeskirjad olema pisut paindlikumad;

14. märgib, et eriti problemaatilised on info- ja kommunikatsioonitehnoloogiasüsteemide (IKT-süsteemide) hanked, mille puhul ei ole näiteks täiendavate litsentside ja uute moodulite

soetamisel lisalepingute sõlmimiseks alati võimalik korraldada riigihanket nii, et sellega ei kaasne suuri tehnilist laadi ja kuldaga seotud ebamugavusi;

15. nendib, et kohaliku ja piirkondliku taseme hankijate jaoks soovitakse mõnevõrra lihtsamat WTO eeskirjade kohast eelteadetega konkurentsile avatud hangete süsteemi. Selle võimaluse kasutamise korral ei ole enne hankemenetluse alustamist vaja avaldada eraldi hanketeadet. See on hea ettepanek, mis lihtsustab nii ametiasutuste kui ka ettevõtjate tööd;

16. sätestas oma arvamuses rohelise raamatu kohta, et raamlepingu tingimuste reguleerimisel tuleks aluseks võtta praegu kehtiva kommunaalteenuste direktiivi sätteid, eesmärgiga saada paindlikum reeglistik. Kahjuks teeb komisjon hoopis ettepaneku muuta kommunaalteenuste direktiivi teksti nii, et selle sektori hanket reguleeritakse sama üksikasjalikult nagu klassikalises sektoris. Samuti tuleks selgesõnaliselt sätestada, et isiklike vajaduste rahuldamiseks mõeldud asjade ja teenuste puhul, näiteks puuetega inimeste abivahendid, peaks olema võimalik koostada lepingud nii, et üksikisikule jääks õigus valida tarnija raamlepinguga hõlmatud tarnijate hulgast;

17. peab positiivseks elektroonilisi hanket ja tervitab komisjoni initsiatiivi selles valdkonnas. Elektroonilised hanked on abiks niihästi ostjale kui ka müüjale. Väljapakutud kaheaastane tähtaeg üleminekuks pakkumuste elektroonilisele esitamisele ja vastuvõtmisele on siiski liiga lühike, eriti väikeettevõtjate jaoks. Tähtaja peaks määrama hankija: selles valdkonnas erineb võimekus tegevusharude vahel ja liikmesriigiti oluliselt ning parim ülevaade sellest on just hankijal. Tundub ebaloogiline kehtestada siin erireglid ja lühemad tähtajad kesksetele hankijatele, eriti kohaliku ja piirkondliku taseme kesksetele hankijatele;

18. rõhutab ühtlasi, et CPV koodi ülevaatamine komisjonis on hädavajalik, sest selles on raske orienteeruda, kood on mitmeti mõistetav ja teatud osades ebaloogiline. Hästi toimiv CPV kood lihtsustab elektroonilisi hanket;

19. leiab, et tuleks säilitada praegune A- ja B-teenuste eristamine ning jätta välja kavandatud artiklid 74–76 sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste kohta. Nende teenuste puhul on piiriülene huvi väga väike. Pakutud sotsiaalteenuste mudel ei korva puudusi, mida B-teenuste erilahenduse kaotamine endaga kaasa toob. Erandit tuleks peale sotsiaalteenuste ja tervishoiuteenuste kohaldada ka näiteks õigusteensustele, mida mõjutab oluliselt isiklik usaldus ja mis ei allu kergelt tavapärasele konkurentsile. Isegi toitlustusteensuste ja kutseõppeensuste puhul võib sageli täheldada tihedaid seoseid sotsiaalteenustega, sama kehtib puhastusteensuste ja muude sarnaste teenuste kohta, mida osutatakse eakatele ja puudega inimestele;

20. on seisukohal, et ametiasutused saavad oluliselt kaasa aidata strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisele, kasutades oma ostujõupotentsiaali, eelkõige seoses selliste juhtalgatustega nagu „Innovatiivne liit” ja „Ressursitõhus Euroopa”;

21. tervitab asjaolu, et direktiivide ettepanekutes on võimalik osutada suuremat tähelepanu keskkonna- ja sotsiaalküsimustele, ehkki reegleid ei ole tõenäoliselt lihtne kohaldada. Näitena võib nimetada olulusringi kulusid käsitlevat artiklit 67. On oluline, et hankijal on õigus otsustada, kas ja milliseid nõudeid esitatakse, kuna asjad ja teenused on oma olemuselt niivõrd erinevad, samuti peab olema võimalik määratleda poliitilisi eesmärke kohaliku tasandi poliitiliste valikute alusel. On suur vahe, kas toimub tsemendi- või magnetresonantstomograafi hange. Komitee sedastab aga, et igal juhul on vaja sisulist seost hanke objektiga, et takistada läbipaistmatuid ja meelevaldseid hankeotsuseid ning tagada aus konkurents ettevõtete vahel;

22. on seisukohal, et hanke puhul peaks hankijal endal olema võimalik valida madalaim hind või majanduslikult soodsaim pakkumus. Suure hulga standardtoodete, näiteks bensiini puhul on hind ainus realistlik hindamisalus, kuid see on asjakohane ka mitmete keerulisemate toodete, näiteks teatud ravimite puhul, mille kvaliteedinõudeid on müügiloo andmisel kontrollitud. Hanked madalaima hinna saamiseks ei pruugi tähendada, et kvaliteedinõudeid ei seata. Niisuguste hangete puhul on kvaliteedinõuded kohustuslikud ja seejärel kiidetakse heaks pakkumus, mis vastab sätestatud nõuetele madalaima hinna juures. Hanked, mis seavad eesmärgiks madalaima hinna on soodsad ka väikeettevõtjatele, kuna nende halduskulud on sageli väikesed ja seega suudavad nad pakkuda konkurentsivõimelist hinda. Vastasel korral võib sotsiaalsetel ja keskkonnavalistel näitajatel põhinev konkurents paljud väikeettevõtjad turult välja tõrjuda. Ettepanekutes mõjub segadust tekitavalt asjaolu, et madalaima hinna asemel räägitakse madalaimast maksumusest. Mõiste madalaim maksumus käib pigem kokku majanduslikult soodsaima pakkumusega ja sellega antakse mõista, et

lisaks hinnale võetakse arvesse muidki tegureid. Selguse huvides tuleks kasutada praeguse direktiiviga samasugust sõnastust;

23. märgib, et komisjon teeb ettepaneku uuteks säteteks, mis käsitlevad suhteid allhankijatega ja lepingute muutmist nende kehtivusajal. Regioonide Komitee leiab jätkuvalt, et seda ei peaks reguleerima direktiivi abil. Esmajoonel peaks see temaatika kuuluma liikmesriigi lepinguõiguse alla. Siiski võib olla kohane käsitleda sellealaseid küsimusi tõlgendusdokumendis;

24. sedastab, et komisjon esitab mitmed kaugemaleulatuvad ettepanekud riiklike järelevalveasutuste ja riigiabi kohta. Saab vaid konstateerida, et seda rohelises raamatus ei arutatud. Vastavalt artiklile 2 protokollis (nr 2) subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta korraldab komisjon enne seadusandliku akti kohta ettepanekute tegemist laialdased konsultatsioonid. Nende konsultatsioonide korraldamisel võetakse vajaduse korral arvesse kavandatava meetme piirkondlikku ja kohalikku mõõdet, välja arvatud eriti kiireloomulistel juhtudel. Siseriikliku järelevalveasutuse loomine on kohaliku ja piirkondliku tasandi jaoks kindlasti suure tähtsusega, eelkõige nendes liikmesriikides, kus sellise tasandi asutustel on seadusandlik pädevus;

25. tõstab esile, et ettepanek on vastuolus liikmesriikide õigusega korraldada oma valitsemisasju ise ning rikub subsidiaarsuse põhimõtet. Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega arvestamine on oluline. Kavandatud ELi tasandi meede peab ühelt poolt olema eesmärgi saavutamiseks vältimatu ja teiselt poolt tõhusam kui riiklikul tasandil võetav meede. Praegusel juhul ei osuta miski asjaolule, et väljapakutud süsteem oleks tõhusam, isegi kui iga liikmesriik tagaks selle kooskõlas oma riikliku süsteemiga. Olemasolevad valitsus- ja õigusstruktuurid peaksid suutma endale võtta uue täidesaatva rolli, ilma et igas liikmesriigis oleks tarvis luua uusi järelevalveorganeid. Lisaks näib, et komisjoni pakutud mudelis kombineeritakse erinevaid ülesandeid viisil, mis on vastuolus tavapärase täidesaatva- ja kohtuvõimu lahususe põhimõttega.

III MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

COM(2011) 896 final

Preambuli põhjendus 14

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(14) Esineb märkimisväärset õiguskindlusetust seoses sellega, mil määral peaks riigihangete eeskirjad hõlmama koostööd avaliku sektori asutuste vahel. Euroopa Liidu Kohtu asjaomast kohtupraktikat tõlgendavad liikmesriigid ja isegi avaliku sektori hankijad erinevalt. Seepärast tuleb selgitada, millistel juhtudel ei kohaldata riigihanke eeskirju avaliku sektori hankijatevaheliste lepingute suhtes. Seejuures tuleks lähtuda Euroopa Kohtu kohtupraktikaga kehtestatud põhimõtetest. Ainuüksi asjaolu, et mõlemad lepingupooled	(14) Esineb märkimisväärset õiguskindlusetust seoses sellega, mil määral peaks riigihangete eeskirjad hõlmama koostööd avaliku sektori asutuste vahel. Euroopa Liidu Kohtu asjaomast kohtupraktikat tõlgendavad liikmesriigid ja isegi avaliku sektori hankijad erinevalt. Seepärast tuleb selgitada, millistel juhtudel ei kohaldata riigihanke eeskirju avaliku sektori hankijatevaheliste lepingute suhtes. Seejuures tuleks lähtuda Euroopa Kohtu kohtupraktikaga kehtestatud põhimõtetest. Ainuüksi asjaolu, et mõlemad

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
on ise avaliku sektori hankijad, ei välista hanke-eeskirjade kohaldamist. Riigihanke eeskirjade kohaldamine ei tohiks siiski mõjutada avaliku sektori asutuste vabadust otsustada, kuidas nad avalike teenustega seotud ülesannete täitmist korraldavad. Kontrollitavate üksustega sõlmitud lepingud või osalevate avaliku sektori hankijate koostöö avalike teenustega seotud ülesannete ühiseks täitmiseks peaks seetõttu jääma eeskirjade reguleerimisalast välja, kui direktiivis sätestatud tingimused on täidetud. Direktiivi eesmärk on tagada, et reguleerimisalast välja jääv avaliku sektori koostöö ei moonutaks konkurentsi seoses eraettevõtjatega. Ka avaliku sektori hankija osalemine riigihankemenetluses pakkujana ei tohi konkurentsi moonutada.	lepingupooled on ise avaliku sektori hankijad, ei välista hanke-eeskirjade kohaldamist. Riigihanke eeskirjade kohaldamine ei tohiks siiski mõjutada avaliku sektori asutuste vabadust otsustada, kuidas nad avalike teenustega seotud ülesannete täitmist korraldavad. <u>Avaliku sektori asutused võivad omavahendite abil teostada oma ülesandeid. Nad võivad teostada neid ka koostöös muude avaliku sektori asutuste või omavalitsuste ühendustega. ELi õigusaktid ei kirjuta ametiasutustele ette, kuidas oma ülesandeid täita.</u> Kontrollitavate üksustega sõlmitud lepingud või osalevate avaliku sektori hankijate koostöö avalike teenustega seotud ülesannete ühiseks täitmiseks peaks seetõttu jääma eeskirjade reguleerimisalast välja, kui direktiivis sätestatud tingimused on täidetud. Direktiivi eesmärk on tagada, et reguleerimisalast välja jääv avaliku sektori koostöö ei moonutaks konkurentsi seoses eraettevõtjatega. Ka avaliku sektori hankija osalemine riigihankemenetluses pakkujana ei tohi konkurentsi moonutada.

Motivatsioon

Selgelt tuleb esile tuua, et ametiasutuste erinevad koostöövormid ei kuulu hanke-eeskirjade reguleerimissalas.

Muudatusettepanek 2

COM(2011) 896 final

Põhjendus 46

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(46) Avaliku sektori hankijaid võivad mõjutada välised asjaolud, mida nad lepingu sõlmimise ajal ei osanud ette näha. Sellisel juhul on vaja teatavat paindlikkust, mis võimaldaks lepingut selliste asjaoludega kohandada ilma uue hankemenetluseta. Ettenägematute asjaolude all mõistetakse asjaolusid, mida avaliku sektori hankija ei saanud hoolimata esialgse lepingu sõlmimisele eelnenud põhjalikust ettevalmistustööst ette näha, võttes arvesse olemasolevaid vahendeid, konkreetse projekti olemust ja omadusi, vastava valdkonna häid tavasid ning vajadust tagada mõistlik tasakaal lepingu sõlmimisele kulunud ressursside ja lepingu eeldatava maksumuse vahel. Selle all ei mõisteta siiski olukorda, kus lepingu muudatuse tulemusena muutub kogu hanke olemus - kui näiteks hanke esemeks olevad ehitustööd, asjad või teenused asendatakse millegi muuga või hanke liiki oluliselt muudetakse -, sest sellisel juhul võib eeldada hüpoteetilist mõju esialgse hankemenetluse tulemusel.	(46) Avaliku sektori hankijaid võivad mõjutada välised asjaolud, mida nad lepingu sõlmimise ajal ei osanud ette näha. Sellisel juhul on vaja teatavat paindlikkust, mis võimaldaks lepingut selliste asjaoludega kohandada ilma uue hankemenetluseta. Ettenägematute asjaolude all mõistetakse asjaolusid, mida avaliku sektori hankija ei saanud hoolimata esialgse lepingu sõlmimisele eelnenud põhjalikust ettevalmistustööst ette näha, võttes arvesse olemasolevaid vahendeid, konkreetse projekti olemust ja omadusi, vastava valdkonna häid tavasid ning vajadust tagada mõistlik tasakaal lepingu sõlmimisele kulunud ressursside ja lepingu eeldatava maksumuse vahel. Selle all ei mõisteta siiski olukorda, kus lepingu muudatuse tulemusena muutub kogu hanke olemus - kui näiteks hanke esemeks olevad ehitustööd, asjad või teenused asendatakse millegi muuga või hanke liiki oluliselt muudetakse -, sest sellisel juhul võib eeldada hüpoteetilist mõju esialgse hankemenetluse tulemusel.

Motivatsioon

Põhjenduses nimetatud ettenägematute asjaolude hindamisel ei saa arvesse võtta avaliku sektori hankijate käsutuses olevaid ressursse ega nende võrdlust lepingu eeldatava maksumusega. Avaliku sektori hankijate käsutuses olevad ressursid ja nende hindamine ei kuulu komisjoni volituste hulka, samuti ei ole hankemenetluse lõpptulemuste hindamisel vaja pöörata tähelepanu avaliku sektori hankijate töökorralduse ega

töötajatega seotud asjaoludele. Kohaliku tasandi avaliku sektori hankijad võivad ise otsustada oma töötajaskonna ja töökorralduse üle olenemata sellest, mismoodi neil tuleb riigihanke saamiseks võistelda. Kõnealune hindamismehhanism tuleks liidu õigusega vastuolus olevana põhjendusest välja jätta.

Muudatusettepanek 3

COM(2011) 895 final

Artikkel 1

COM(2011) 896 final

Artikkel 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 1</i>	<i>Artikkel 1</i>
Reguleerimisese- ja -ala	Reguleerimisese- ja -ala
1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse eeskirjad avaliku sektori hankijate menetluste kohta selliste riigihankelepingute sõlmimiseks, mille hinnanguline maksumus ületab artiklis 4 sätestatud piirmäärasid, samuti kõnealuseid määrasid ületavate ideekonkursside kohta. 2. Hangete all mõeldakse käesolevas direktiivis ehitustööde, asjade või teenuste ostmist või muul viisil hankimist avaliku sektori hankijate valitud ettevõtjatelt, olenemata sellest, kas kõnealused ehitustööd, asjad või teenused teenivad avalikke huve. Kõik ühe projektiga hõlmatud lepingute raames hangitud ehitustööd, asjad ja/või teenused moodustavad käesoleva direktiivi mõistes üksikhanke, isegi kui need hangitakse eri lepingute alusel.	1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse eeskirjad avaliku sektori hankijate menetluste kohta selliste riigihankelepingute sõlmimiseks, mille hinnanguline maksumus ületab artiklis 4 sätestatud piirmäärasid, samuti kõnealuseid määrasid ületavate ideekonkursside kohta. 2. Hangete all mõeldakse käesolevas direktiivis ehitustööde, asjade või teenuste ostmist või muul viisil hankimist tasu eest avaliku sektori hankijate valitud ettevõtjatelt; olenemata sellest, kas kõnealused ehitustööd, asjad või teenused teenivad avalikke huve. Kõik ühe projektiga hõlmatud lepingute raames hangitud ehitustööd, asjad ja/või teenused moodustavad käesoleva direktiivi mõistes üksikhanke, isegi kui need hangitakse eri lepingute alusel. 3. <u>Leping, mille avaliku sektori hankija on sõlminud mõne teise juriidilise isikuga, jääb käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:</u> (a) <u>avaliku sektori hankija teostab asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida ta teostab oma osakondade üle;</u> (b) <u>asjaomane juriidiline isik tegutseb peamiselt kontrollitava avaliku sektori hankija või sama avaliku sektori hankija kontrollitavate muude juriidiliste isikute alluvuses;</u> (c) <u>kontrollitaval juriidilisel isikul puudub erasektori osalus.</u> 4. <u>Lõiget 3 kohaldatakse ka siis, kui avaliku sektori hankijast kontrollitav üksus sõlmib lepingu teda kontrollitava(te) üksus(t)ega või muu sama avaliku sektori</u>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<u>hankija kontrollitava juriidilise isikuga, tingimusel et sellel juriidilisel isikul, kellega sõlmitakse riigihankeleping, puudub erasektori osalus.</u> <u>5. Avaliku sektori hankija, kes lõike 3 tähenduses ei kontrolli juriidilist isikut, võib siiski sõlmida lepingu käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jääva juriidilise isikuga, keda ta kontrollib ühiselt teiste avaliku sektori hankijatega, kui on täidetud järgmised tingimused:</u> (d) (a) <u>avaliku sektori hankijad teostavad ühiselt asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida nad teostavad oma osakondade üle;</u> (e) (b) <u>asjaomane juriidiline isik tegutseb peamiselt kontrollivate avaliku sektori hankijate või samade avaliku sektori hankijate kontrollitavate muude juriidiliste isikute alluvuses;</u> (f) (c) <u>kontrollitaval juriidilisel isikul puudub erasektori osalus.</u> <u>6. Kahe või enama avaliku sektori hankija vahel sõlmitud kokkulepet ei peeta riigihankelepinguks käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 7 tähenduses, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:</u> (g) (a) <u>koostöö eesmärk on osutada üldhuviteenuseid, mille osutamise eest avaliku sektori hankija vastutab, või pakkuda kõnealuse üldhuviteenuse osutamiseks vajalikku tugiteenust;</u> (h) (b) <u>asjaomasel avaliku sektori hankijal puudub igasugune erasektori osalus.</u> <u>7. Funktsioonide ja pädevuste ülekandmine ühelt avaliku sektori asutuselt teisele organisatsioonilise meetme abil ei kuulu direktiivi kohaldamisalasse.</u>

Motivatsioon

Selliste ehitustööde, asjade või teenuste hankimist, mis ei teeni avalikke huve, ei peaks allutama riigihangete direktiivile.

Üksikleping või üksikprojekt ei saa olla hanke aluseks, kuna projekt võib sisaldada ka elemente, mis jäävad direktiivi reguleerimisalast välja.

Eeskirjad ametiasutustevaheliste suhete kohta tuleks üle viia artiklist 11 (dokumendis COM(2011) 896) ja artiklist 21 (dokumendis COM(2011) 895) artiklisse 1, kuna need jäävad direktiivi reguleerimisalast välja.

Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikas (Teckal C-107/98) räägitakse peamisest tegevusest mitte 90 % tegevusest; tuleks vältida kitsamat sõnastust kui on kasutatud kohtupraktikas.

Artikkel 11 (dokumendis COM(2011) 896) ja artikkel 21 (dokumendis COM(2011) 895) tuleks pakutud muudatuste tulemusena välja jätta.

Muudatusettepanek 4

COM(2011) 896 final

Artikkel 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 4 Piirsummad	Artikkel 4 Piirsummad
Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste hangete suhtes, mille hinnanguline maksumus käibemaksuta vastab vähemalt järgmistele piirmääradele:	Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste hangete suhtes, mille hinnanguline maksumus käibemaksuta vastab vähemalt järgmistele piirmääradele:
(a) 5 000 000 eurot ehitustööde riigihankelepingute puhul;	(a) 5 000 000 eurot ehitustööde riigihankelepingute puhul;
(b) 130 000 eurot keskvalitsusasutuste sõlmitavate asjade ja teenuste riigihankelepingute puhul ja selliste asutuste korraldatavate ideekonkursside puhul; riigikaitse valdkonna avaliku sektori hankijate sõlmitud asjade riigihankelepingute puhul kohaldatakse seda üksnes selliste lepingute suhtes, mis hõlmavad III lisas loetletud tooteid;	(b) 130 000 eurot keskvalitsusasutuste sõlmitavate asjade ja teenuste riigihankelepingute puhul ja selliste asutuste korraldatavate ideekonkursside puhul; riigikaitse valdkonna avaliku sektori hankijate sõlmitud asjade riigihankelepingute puhul kohaldatakse seda üksnes selliste lepingute suhtes, mis hõlmavad III lisas loetletud tooteid;
(c) 200 000 eurot keskvalitsusest madalama tasandi hankijate sõlmitavate asjade ja teenuste riigihankelepingute puhul ja selliste avaliku sektori hankijate korraldatavate ideekonkursside puhul.	(c) 200 000 <u>1 miljon</u> eurot keskvalitsusest madalama tasandi hankijate sõlmitavate asjade ja teenuste riigihankelepingute puhul ja selliste avaliku sektori hankijate korraldatavate ideekonkursside puhul.
(d) 500 000 eurot XVI lisas loetletud sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste riigihankelepingute puhul.	(d) 500 000 eurot XVI lisas loetletud sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste riigihankelepingute puhul.

Motivatsioon

Praeguse piirmäära korral, mis on 1,5 miljonit Taani krooni asjade ja teenuste puhul, on piiriülene kaubandus peaaegu olematu. 2009. aastal oli vaid 1,4 %-l sõlmitud lepingutest piiriülene aspekt. Tuleks tõsta piirmäära asjade ja teenuste puhul ning jätta välja artikli 4 lõike 1 punkt d. Vähim, mida komisjon saab teha, on seada järgmise WTO lepingu üle toimuvatel läbirääkimistel väga tähtsale kohale piirmäära tõstmise riigihangete puhul. Arvesse võttes piiriüleste riigihangete väikest osatähtsust ja silmas pidades halduskoormust, mida reeglistik hankijatele ja tarnijatele põhjustab, on piirmäärade nii madal tase tarbetu.

Muudatusettepanek 5

COM(2011) 895 final

Artikkel 19

COM(2011) 896 final

Artikkel 10**Erandid teenuste hankelepingute puhul**

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 10 Erandid teenuste hankelepingute puhul	Artikkel 10 Erandid teenuste hankelepingute puhul
(c) vahekohtu- ja lepitamisteenuseid käsitlevate teenuste hankelepingute suhtes;	(c) vahekohtu- ja lepitamisteenuseid käsitlevate teenuste hankelepingute suhtes;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	(c) 1. <u>kõigi järgmiste õigusteenuste suhtes:</u> (i) <u>direktiivi 77/249/EMÜ artiklis 1 juristina tunnustatud isiku poolt kliendi juriidiline esindamine kohtus, tribunalis või võimuorganite ees toimuva menetluse käigus;</u> (ii) <u>notari koostatud dokumentide kinnitamine;</u> (iii) <u>usaldusisiku või eestkostja osutatavad õigusteenused või teised õigusalsed teenused, mille osutajad nimetab asjaomase liikmesriigi kohus või tribunal;</u> (iv) <u>teised õigusalsed teenused, mis seonduvad, kasvõi ajutiselt, asjaomase liikmesriigi avalik-õiguslike asutuste tegevusega;</u> (c) 2. <u>riigi julgeoleku ja kodanikukaitsega seotud teenused;</u>
(d) finantsteenuste hankelepingute suhtes, mis on seotud väärtpaberite või muude finantsinstrumentide emitteerimise, müügi, ostu või võõrandamisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ mõistes, keskpankade teenuste ning Euroopa Finantsstabiilsuse Fondiga seotud toimingute suhtes;	(d) finantsteenuste hankelepingute suhtes, mis on seotud väärtpaberite või muude finantsinstrumentide emitteerimise, müügi, ostu või võõrandamisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ mõistes, <u>ja avaliku sektori hankijate tehinguid raha või kapitali kaasamiseks, keskpankade teenuste ning Euroopa Finantsstabiilsuse Fondiga seotud toimingute suhtes;</u>
(e) töölepinguid käsitlevate teenuste hankelepingute suhtes;	(e) töölepinguid käsitlevate teenuste hankelepingute suhtes;
	[...]
	(g) <u>käesolevat direktiivi ei kohaldata teenuste riigihankelepingute suhtes, mis avaliku sektori hankija sõlmib teise avaliku sektori hankija või avaliku sektori hankijate ühendusega, kellel on ainuõigus vastavalt kehtivatele seadustele, eeskirjadele või haldusnormidele, mis on kooskõlas asutamislepinguga.</u>

Motivatsioon

- (c.1) Õigusteenused kohtus ja teised õigusabiteenused on tihedalt seotud konkreetse riigi õigussüsteemiga, mis üldiselt välistab piiriülese esindamise võimaluse. Lisaks sellele põhinevad kõnealused teenused erilisel usaldussuhtel, mida ei ole riigihankemenetluses võimalik objektiivselt määratleda.
- (c.2) Riigi julgeoleku ja eelkõige kodanikukaitse seisukohast ei tohi majandusliku tasuvuse kriteeriumidel olla mingit tähtsust.
- (d) Ainuõiguse osas tehtavad erandid, mis on praegu sätestatud direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 18 ja direktiivi 2004/17/EÜ artiklites 24 ja 25, peaksid alles jääma, samuti nagu erandid avaliku sektori hankijate tehingute puhul raha või kapitali kaasamiseks, nagu nähakse praegu ette esimesena nimetatud direktiivi artikli 16 punktis d. Kõnealused sätted on liikmesriikidele vajalikud.
- (g) Aluslepingutes on selgesõnaliselt sätestatud liikmesriikide õigus ainuõigusi üle anda. See peaks kajastuma riigihanke-eeskirjades.

Muudatusettepanek 6

COM(2011) 896 final

Artikkel 15

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	Kui funktsioonide ja pädevuste ülekandmine ei kuulu riigihanke-eeskirjade alla, ei välistata eelkõige institutsionaalseeritud koostöö puhul erasektori osalejate kaasamist, kui see on riigi õigusega lubatud. Erasektori osaluse korral ei kujuta funktsioonide ülekandmine organisatsioonilise meetme abil endast hanget, kui sellega ei kaasne riigihankeõiguse kohaldamisalasse langeva hankelepingu sõlmimine erasektori osalejaga.

Motivatsioon

Uue tekstiga selgitatakse selliste funktsioonide ja pädevuste ülekandmise ulatust, mis ei kuulu riigihankeõiguse alla.

Muudatusettepanek 7

COM(2011) 895 final

Artikkel 21

COM(2011) 896 final

Artikkel 11

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Avaliku sektori asutuste vahelised suhted	Avaliku sektori asutuste vahelised suhted
1. Leping, mille avaliku sektori hankija on sõlminud mõne teise juriidilise isikuga, jääb käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:	1. Leping, mille avaliku sektori hankija on sõlminud mõne teise juriidilise isikuga, jääb käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
(b) avaliku sektori hankija teostab asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida ta teostab oma osakondade üle;	(b) avaliku sektori hankija teostab asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida ta teostab oma osakondade üle;
(c) vähemalt 90 % asjaomase juriidilise isiku tegevusest toimub kontrolliva avaliku sektori hankija või sama avaliku sektori hankija kontrollitavate muude juriidiliste isikute alluvuses;	(c) vähemalt 90 % asjaomase juriidilise isiku tegevusest toimub kontrolliva avaliku sektori hankija või sama avaliku sektori hankija kontrollitavate muude juriidiliste isikute alluvuses;
(a) kontrollitaval juriidilisel isikul puudub erasektori osalus.	(c) kontrollitaval juriidilisel isikul puudub erasektori osalus.
Esimese lõigu punkti a mõistes teostab avaliku sektori hankija juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida ta teostab oma osakondade üle, kui ta avaldab otsustavat mõju kontrollitava juriidilise isiku strateegilistele eesmärkidele ja olulistele otsustele.	Esimese lõigu punkti a mõistes teostab avaliku sektori hankija juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida ta teostab oma osakondade üle, kui ta avaldab otsustavat mõju kontrollitava juriidilise isiku strateegilistele eesmärkidele ja olulistele otsustele.
2. Lõiget 1 kohaldatakse ka siis, kui avaliku sektori hankijast kontrollitav üksus sõlmib lepingu teda kontrolliva üksusega või muu sama avaliku sektori hankija kontrollitava juriidilise isikuga, tingimusel et sellel juriidilisel isikul, kellega sõlmitakse riigihankleping, puudub erasektori osalus.	2. Lõiget 1 kohaldatakse ka siis, kui avaliku sektori hankijast kontrollitav üksus sõlmib lepingu teda kontrolliva üksusega või muu sama avaliku sektori hankija kontrollitava juriidilise isikuga, tingimusel et sellel juriidilisel isikul, kellega sõlmitakse riigihankleping, puudub erasektori osalus.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3. Avaliku sektori hankija, kes ei kontrolli juriidilist isikut lõike 1 tähenduses, võib siiski käesolevat direktiivi kohaldamata sõlmida lepingu juriidilise isikuga, keda ta kontrollib ühiselt teiste avaliku sektori hankijatega, kui järgmised tingimused on täidetud: (a) avaliku sektori hankijad ühiselt teostavad asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida nad teostavad oma osakondade üle; (b) vähemalt 90 % asjaomase juriidilise isiku tegevusest toimub kontrollivate avaliku sektori hankijate või samade avaliku sektori hankijate kontrollitavate muude juriidiliste isikute alluvuses; (c) kontrollitaval juriidilisel isikul puudub erasektori osalus. Lõike a mõistes kontrollivad avaliku sektori hankijad juriidilist isikut ühiselt juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: (a) kontrollitava juriidilise isiku otsuseid tegevad organid koosnevad kõigi osalevate avaliku sektori hankijate esindajatest; (b) kõnealused avaliku sektori hankijad saavad ühiselt avaldada otsustavat mõju kontrollitava juriidilise isiku strateegilistele eesmärkidele ja olulistele otsustele; (c) kontrollitav juriidiline isik ei lähtu huvidest, mis erinevad temaga seotud avaliku sektori asutuste huvidest; (d) kontrollitav juriidiline isik ei saa avaliku sektori hankijatega sõlmitud riigihankelepingutest muud kasu lisaks tegelike kulude hüvitamisele. 4. Kahe või enama avaliku sektori hankija vahel sõlmitud kokkulepet ei peeta riigihankelepinguks käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 6 tähenduses, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: (a) kokkulepe põhineb osalevate avaliku sektori hankijate lojaalsel koostööl, mille eesmärk on täita ühiselt avalike teenustega seotud ülesandeid ning mis hõlmab lepingu poolte vastastikuseid õigusi ja kohustusi; (b) kokkuleppes juhindutakse üksnes avaliku huviga seotud kaalutlustest;	3. Avaliku sektori hankija, kes ei kontrolli juriidilist isikut lõike 1 tähenduses, võib siiski käesolevat direktiivi kohaldamata sõlmida lepingu juriidilise isikuga, keda ta kontrollib ühiselt teiste avaliku sektori hankijatega, kui järgmised tingimused on täidetud: (a) avaliku sektori hankijad ühiselt teostavad asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida nad teostavad oma osakondade üle; (b) vähemalt 90 % asjaomase juriidilise isiku tegevusest toimub kontrollivate avaliku sektori hankijate või samade avaliku sektori hankijate kontrollitavate muude juriidiliste isikute alluvuses; (c) kontrollitaval juriidilisel isikul puudub erasektori osalus. Lõike a mõistes kontrollivad avaliku sektori hankijad juriidilist isikut ühiselt juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: (a) kontrollitava juriidilise isiku otsuseid tegevad organid koosnevad kõigi osalevate avaliku sektori hankijate esindajatest; (b) kõnealused avaliku sektori hankijad saavad ühiselt avaldada otsustavat mõju kontrollitava juriidilise isiku strateegilistele eesmärkidele ja olulistele otsustele; (c) kontrollitav juriidiline isik ei lähtu huvidest, mis erinevad temaga seotud avaliku sektori asutuste huvidest; (d) kontrollitav juriidiline isik ei saa avaliku sektori hankijatega sõlmitud riigihankelepingutest muud kasu lisaks tegelike kulude hüvitamisele. 4. Kahe või enama avaliku sektori hankija vahel sõlmitud kokkulepet ei peeta riigihankelepinguks käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 6 tähenduses, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: (a) kokkulepe põhineb osalevate avaliku sektori hankijate lojaalsel koostööl, mille eesmärk on täita ühiselt avalike teenustega seotud ülesandeid ning mis hõlmab lepingu poolte vastastikuseid õigusi ja kohustusi; (b) kokkuleppes juhindutakse üksnes avaliku huviga seotud kaalutlustest;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(c) osalevad avaliku sektori hankijad ei tegutse avatud turul suuremal määral kui 10 % kokkuleppe seisukohast oluliste tegevuste käibest;	(c) osalevad avaliku sektori hankijad ei tegutse avatud turul suuremal määral kui 10 % kokkuleppe seisukohast oluliste tegevuste käibest;
(d) kokkulepe ei hõlma osalevate avaliku sektori hankijate vahelisi rahalisi ülekandeid, v.a ülekanded, mis vastavad ehitustööde, teenuste või asjade tegelike kulude hüvitamisele;	(d) kokkulepe ei hõlma osalevate avaliku sektori hankijate vahelisi rahalisi ülekandeid, v.a ülekanded, mis vastavad ehitustööde, teenuste või asjade tegelike kulude hüvitamisele;
(e) kõigil osalevatel avaliku sektori hankijatel puudub erasektori osalus.	(e) kõigil osalevatel avaliku sektori hankijatel puudub erasektori osalus.
5. Lõigetes 1–4 osutatud erasektori osaluse puudumist kontrollitakse lepingu või kokkuleppe sõlmimise ajal.	5. Lõigetes 1–4 osutatud erasektori osaluse puudumist kontrollitakse lepingu või kokkuleppe sõlmimise ajal.
Artiklites 1–4 sätestatud erandid kaotavad kehtivuse alates hetkest, mil tekib erasektori osalus, kusjuures kehtivate lepingute suhtes tuleb korraldada hange tavapäraste hankemenetluste alusel.	Artiklites 1–4 sätestatud erandid kaotavad kehtivuse alates hetkest, mil tekib erasektori osalus, kusjuures kehtivate lepingute suhtes tuleb korraldada hange tavapäraste hankemenetluste alusel.

Motivatsioon

Muudatusettepanekust 3 tulenevalt jäetakse välja artiklid 11 ja 21.

Muudatusettepanek 8

COM(2011) 895 final

Artikkel 31

COM(2011) 896 final

Artikkel 17

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Reserveeritud hankelepingud	Reserveeritud hankelepingud
Liikmesriigid võivad jätta riigihankemenetluses osalemise õiguse kaitstud töökohtadele ja ettevõtjatele, kelle peamine eesmärk on puuetega või ebasoodsas olukorras olevate töötajate sotsiaalne ja kutsealane integreerimine või sätestada selliste lepingute täitmise kaitstud töökohtade programmi raames, tingimusel et üle 30 % sellises töökohas, sellise ettevõtja alluvuses või selliste programmidega hõivatud töötajatest on puuetega või ebasoodsas olukorras olevad isikud.	Liikmesriigid võivad jätta riigihankemenetluses osalemise õiguse kaitstud töökohtadele ja ettevõtjatele, kelle peamine eesmärk on puuetega või ebasoodsas olukorras olevate töötajate sotsiaalne ja kutsealane integreerimine või sätestada selliste lepingute täitmise kaitstud töökohtade programmi raames, tingimusel et üle 30 % sellises töökohas, sellise ettevõtja alluvuses või selliste programmidega hõivatud töötajatest <u>isikutest</u> on puuetega või ebasoodsas olukorras olevad isikud. <u>Mõiste „ebasoodsas olukorras olevad töötajad“ hõlmab muu hulgas töötuid, kellel on eriprobleeme integreerumisega, samuti iseäranis haavatavaid ühiskonnarühmi ja vähemusi.</u>
Hanke väljakuulutamise teates viidatakse sellele tingimusele.	Hanke väljakuulutamise teates viidatakse sellele tingimusele.

Motivatsioon

See on uus säte ning seepärast on vaja määratleda, millised rühmad kuuluvad selle alla. Pealegi on uue sätte ulatus laiem kui praegusel artiklil 19.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(b) ehitustööde riigihankalepingute puhul, kui ehitustööd tehakse üksnes teadus-, innovatsiooni-, katse- või arendustegevuse eesmärkidel ning neil ei ole kasumi tagamise või teadus- ja arenduskulude tagasiteenimise eesmärki;	(b) ehitustööde riigihankalepingute puhul, kui ehitustööd tehakse üksnes teadus-, innovatsiooni-, katse- või arendustegevuse eesmärkidel ning neil ei ole kasumi tagamise või teadus- ja arenduskulude tagasiteenimise eesmärki;
(c) teenuste või asjade puhul, kui puudub piisavalt täpne tehniline kirjeldus, milles viidataks mis tahes standarditele, Euroopa tehnilistele tunnustustele, ühistele tehnilistele kirjeldustele või tehnilistele määratlustele VIII lisa punktide 2-5 tähenduses;	(c) teenuste või asjade puhul, kui puudub piisavalt täpne tehniline kirjeldus, milles viidataks mis tahes standarditele, Euroopa tehnilistele tunnustustele, ühistele tehnilistele kirjeldustele või tehnilistele määratlustele VIII lisa punktide 2-5 tähenduses;
(d) avatud või piiratud menetluse ebakorrektsete või vastu võetamatute pakkumuste puhul artikli 30 lõike 2 punkti a tähenduses;	(d) avatud või piiratud menetluse ebakorrektsete või vastu võetamatute pakkumuste puhul artikli 30 lõike 2 punkti a tähenduses;
(e) kui ehitustööde, asjade või teenuste olemuse või keerukuse või nendega kaasnevate riskidega seotud teatavate asjaolude tõttu ei ole lepingut võimalik sõlmida ilma eelnevate läbirääkimisteta.	(e) kui ehitustööde, asjade või teenuste olemuse või keerukuse või nendega kaasnevate riskidega seotud teatavate asjaolude tõttu ei ole lepingut võimalik sõlmida ilma eelnevate läbirääkimisteta.
Liikmesriigid võivad otsustada jätta konkurentsipõhise läbirääkimistega menetluse, võistleva dialoogi ja innovatsiooniartnerluse menetluse siseriiklikusse õigusesse üle võtmata.	

Motivatsioon

Regioonide Komitee arvates peab läbirääkimistega menetlus toimuma nii klassikalises kui ka kommunaalteenuste sektoris ühesugustel tingimustel, see käib ka võistleva dialoogi kohta. Ei ole mingit põhjust oletada, et klassikalise sektori asutustele sobivad läbirääkimised vähem kui kommunaalteenuste sektori üksustele. Avaliku sektori hankija peab iga hanke puhul eraldi saama otsustada, millist menetlust tuleb kasutada.

On oluline selgeks teha, et just hankija on see, kes igal üksikjuhul peab valima asjakohase menetluse, ning et seda ei tehta riiklikul või Euroopa Liidu tasandil. ELi ja riiklik tasand peavad kõik menetlused hankijatele kättesaadavaks tegema. Teistsugune käitumine tähendaks erinevaid eeskirju ja menetlusi igas liikmesriigis, konkurentsi moonutamist ja ebavõrdseid tingimusi.

Muudatusettepanek 11

COM(2011) 896 final

Artikli 30 lõike 2 punkt a

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
kui avatud või piiratud hankemenetluse käigus ei ole esitatud ühtki pakkumust või nõuetele vastavat pakkumust või ühtki osalemistaotlust, kui lepingu algtingimusi sellega oluliselt ei muudeta ja kui komisjoni või artikli 84 kohaselt määratud riikliku järelevalveorgani taotlusel esitatakse komisjonile või kõnealusele organile asjakohane aruanne.	kui avatud või piiratud hankemenetluse käigus ei ole esitatud ühtki pakkumust või nõuetele vastavat pakkumust või ühtki osalemistaotlust, kui lepingu algtingimusi sellega oluliselt ei muudeta ja kui komisjoni või artikli 84 kohaselt määratud riikliku järelevalveorgani taotlusel esitatakse komisjonile või kõnealusele organile asjakohane aruanne.

Motivatsioon

Koos artikliga 84 (uue riikliku järelevalveasutuse loomine) tekitab see aruandluskohustus tarbetut bürokraatiat. Täiendavat halduskoormust tuleks ELi riigihankesätete lihtsustamise ja pandlikumaks muutmise huvides kindlasti vältida. Seega tuleks antud lõik täielikult välja jätta.

Muudatusettepanek 12

COM(2011) 895 final

Artikli 44 lõike 3 punktid d, i ja e

COM(2011) 896 final

Artikli 30 lõike 2 punktid c, i ja d

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(c) kui järgmistel põhjustel saab ehitusõid, asju või teenuseid pakkuda ainult teatav ettevõtja:	(c) kui järgmistel põhjustel saab ehitusõid, asju või teenuseid pakkuda ainult teatav ettevõtja:
(i) konkurentsi puudumine tehnilistel põhjustel;	(i) konkurentsi puudumine tehnilistel või õiguslikel põhjustel;
[...]	[...]
(d) kui see on tingimata vajalik, sest vääramatust jõust tingitud kiireloomulisuse tõttu ei ole avatud, piiratud või konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluste tähtaegade täitmine võimalik; kiireloomulisuse põhjendamiseks esitatavad asjaolud ei tohi mingil juhul johtuda avaliku sektori hankijast;	(d) kui see on tingimata vajalik, sest vääramatust jõust <u>hankijale ettenägematustest sündmustest</u> tingitud kiireloomulisuse tõttu ei ole avatud, piiratud või konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluste tähtaegade täitmine võimalik; kiireloomulisuse põhjendamiseks esitatavad asjaolud ei tohi mingil juhul johtuda avaliku sektori hankijast;

Motivatsioon

Artiklit tuleb täiendada õiguslike põhjustega, et see kataks muu hulgas olukorra, kus hankija peab ehitustegevuse käigus kindlas kohas näiteks kooli ehitama, aga maaomanik nõustub maa müügiga üksnes juhul, kui tal lubatakse ehitustöid teostada.

Vääramatu jõud tähendab, et kitsendatakse praeguse direktiivi 2004/18/EÜ artikli 31 lõike 1 punkti c sõnastust. Kasutada tuleks olemasolevat teksti. Väljakuulutamisetähtaegade läbirääkimistega menetluse kasutamine peaks olema võimalik asjade ja teenuste ostmiseks, mida avaliku sektori hankija on kohustatud hankemenetlust vaidlustava poolelioleva kohtuprotsessi ajal teise seaduse kohaselt pakkuma, näiteks vanadekodude tootlustamine või haiglate varustamine südameklappidega.

Muudatusettepanek 13

COM(2011) 895 final

Artikkel 45

COM(2011) 896 final

Artikkel 31

Raamlepingud

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Avaliku sektori hankijad võivad sõlmida raamlepinguid, tingimusel et kohaldatakse käesolevas direktiivis sätestatud menetlusi.	1. Avaliku sektori hankijad võivad sõlmida raamlepinguid, tingimusel et kohaldatakse käesolevas direktiivis sätestatud menetlusi.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Raamleping on ühe või mitme avaliku sektori hankija ning ühe või mitme ettevõtja vaheline leping, mille eesmärk on kehtestada teatava aja jooksul sõlmitavaid lepinguid reguleerivad tingimused, eelkõige hinna ja vajaduse korral kavandatava koguse osas.	Raamleping on ühe või mitme avaliku sektori hankija ning ühe või mitme ettevõtja vaheline leping, mille eesmärk on kehtestada teatava aja jooksul sõlmitavaid lepinguid reguleerivad tingimused, eelkõige hinna ja vajaduse korral kavandatava koguse osas.
Raamlepingu kehtivusaeg ei ületa nelja aastat, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, mis on eelkõige seotud raamlepingu esemega.	Raamlepingu kehtivusaeg ei ületa nelja aastat, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, mis on eelkõige seotud raamlepingu esemega.
2. Raamlepingul põhinevad hankelepingud sõlmitakse käesolevas lõikes ning lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluste kohaselt.	2. Raamlepingul põhinevad hankelepingud sõlmitakse käesolevas lõikes ning lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluste kohaselt.
Kõnealuseid menetlusi võib kohaldada ainult hanke välja kuulutamise teates või huvi kinnitamise ettepanekus vastaval eesmärgil kindlaks määratud avaliku sektori hankijate ja algselt raamlepingu pooleks olnud ettevõtjate vaheliste lepingute puhul.	Kõnealuseid menetlusi võib kohaldada ainult hanke välja kuulutamise teates või huvi kinnitamise ettepanekus vastaval eesmärgil kindlaks määratud avaliku sektori hankijate ja algselt raamlepingu pooleks olnud ettevõtjate vaheliste lepingute puhul. Raamlepingul põhinevates lepingutes ei tohi ühelgi juhul asjaomases raamlepingus sätestatud tingimusi oluliselt muuta, eriti lõikes 3 osutatud juhul.
Raamlepingul põhinevates lepingutes ei tohi ühelgi juhul asjaomases raamlepingus sätestatud tingimusi oluliselt muuta, eriti lõikes 3 osutatud juhul.	
Avaliku sektori hankijad peavad raamlepinguid kasutama nõuetekohasel viisil, mis ei tõkesta, piira ega moonuta konkurentsi.	Avaliku sektori hankijad peavad raamlepinguid kasutama nõuetekohasel viisil, mis ei tõkesta, piira ega moonuta konkurentsi.

Motivatsioon

Regioonide Komitee arvates peaks raamlepingut reguleerima vastavalt kehtivale direktiivile 2004/17/EÜ, sest puudub põhjus reguleerida näiteks seda liiki lepingu kehtivuse aega, kui seda ei tehta teist liiki lepingute puhul. Sarnaselt döönaamiliste hankesüsteemide puhul kehtivaga peaks olema võimalik lepingu kehtivusajal lisada juurde uusi ettevõtjaid, sest see tuleb kasuks nii ostjale kui ka müüjale. Viimane lause ei ole vajalik, sest tegu on põhimõttelise küsimusega.

Muudatusettepanek 14

COM(2011) 895 final

Artikli 45 lõige 4

COM(2011) 896 final

Artikli 31 lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
4. Kui raamleping sõlmitakse enam kui ühe ettevõtjaga, võib seda täita ühel järgmisel viisil:	4. Kui raamleping sõlmitakse enam kui ühe ettevõtjaga, võib seda täita ühel järgmisel viisil:
(a) raamlepingu tingimuste alusel ilma hanget uuesti välja kuulutamata, kui lepingus on sätestatud kõik asjaomaste ehitustööde tegemise, teenuste osutamise ja asjade tarnimise tingimused ning objektiivsed tingimused, mille alusel on võimalik otsustada, milline raamlepingu pooleks olev ettevõtja vastavat lepingut täidab; sellised tingimused näidatakse ära hankedokumentides;	(a) <u>kui kõik ehitustööde tegemise, teenuste osutamise ja asjade tarnimise tingimused on raamlepingus sätestatud, sõlmitakse leping ilma uut hankemenetlust välja kuulutamata raamlepingus sätestatud tingimustel, raamlepingu tingimuste alusel ilma hanget uuesti välja kuulutamata, kui lepingus on sätestatud kõik asjaomaste ehitustööde tegemise, teenuste osutamise ja asjade tarnimise tingimused ning objektiivsed tingimused, mille alusel on võimalik otsustada, milline raamlepingu pooleks olev ettevõtja vastavat lepingut täidab; sellised tingimused näidatakse ära hankedokumentides;</u>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(b) kui raamlepingus ei ole sätestatud ehitustööde tegemise, teenuste osutamise ja asjade tarnimise kõiki tingimusi, kuulutatakse raamlepingu poolteks olevate ettevõtjate seas hange uuesti välja.	(b) kui raamlepingus ei ole sätestatud ehitustööde tegemise, teenuste osutamise ja asjade tarnimise kõiki tingimusi, sõlmitakse <u>leping kuulutatakse</u> raamlepingu poolteks olevate ettevõtjate seas <u>uue hange uuesti välja</u> <u>kuulutamisega</u> . <u>Valik punktides a ja b loetletud meetodite vahel peab toimuma objektiivsete kriteeriumide alusel, mis põhinevad mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtetel. Sama raamlepingu ulatuses võib vabalt valida punktides a ja b loetletud meetodite või nende omavahelise kombineerimise vahel.</u>

Motivatsioon

Direktiivis puuduvad igasugused selgitused raamlepingu rakendamise kohta. See kehtib eelkõige otsulepingu ja uue hange väljakuulutamise rakendamise kohta ja valiku kohta nende kahe vahel. Rakendamise lihtsustamiseks peaks olema võimalik neid mõlemat kombineerida, et väiksemate tellimuste korral võiks otse viidata kindlaksmääratud tingimustele, samal ajal kui sama raamlepingu raames oleks suurte tellimuste puhul võimalik välja kuulutada uus hange.

(Tõlkija märkus: komisjoni dokumentide eestikeelsed tekstid ei ole identsed. Praegu on muudatuste osutamisel võetud aluseks COM(895) 2012 final.)

Muudatusettepanek 15

COM(2011) 896 final

Artikkel 37

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Avaliku sektori hankijad võivad otsustada viia teatavad hanked läbi ühiselt.	1. Avaliku sektori hankijad võivad otsustada viia teatavad hanked läbi ühiselt.
2. Kui üks avaliku sektori hankija viib üksi läbi kõik asjaomase hankemenetluse etapid alates hange väljakuulutamisest kuni sõlmitava(te) lepingu(te) täitmise lõpuni, on asjaomasel avaliku sektori hankijal ainuvastutus käesoleva direktiivi kohaste kohustuste täitmisel.	2. Kui üks avaliku sektori hankija viib üksi läbi kõik asjaomase hankemenetluse etapid alates hange väljakuulutamisest kuni sõlmitava(te) lepingu(te) täitmise lõpuni, on asjaomasel avaliku sektori hankijal ainuvastutus käesoleva direktiivi kohaste kohustuste täitmisel.
Kui hankemenetluse viivad läbi ja sõlmitavaid lepinguid täidavad mitu osalevat avaliku sektori hankijat, vastutab jätkuvalt igaüks neist käesoleva direktiivi kohaste kohustuste täitmise eest seoses tema läbiviidavate etappidega.	Kui hankemenetluse viivad läbi ja sõlmitavaid lepinguid täidavad mitu osalevat avaliku sektori hankijat, vastutab jätkuvalt igaüks neist käesoleva direktiivi kohaste kohustuste täitmise eest seoses tema läbiviidavate etappidega.
	3. <u>Avaliku sektori hankijad võivad teha ajutiste ühishangete osas koostööd käesoleva direktiiviga ette nähtud menetlusi kohaldamata, sealhulgas juhul, kui üht või mitut neist selle töö eest tasustatakse.</u>

Motivatsioon

Teksti täiendamine aitab tagada, et ühishankeid ei muudetaks asjatult keerukateks. Sama peaks kehtima ajutise koostöö kohta, nagu on sätestatud keske hankija puhul, vt artikli 35 lõige 5.

Muudatusettepanek 16

COM(2011) 895 final

Artikkel 54

COM(2011) 896 final

Artikkel 40

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. VIII lisa punktis 1 kindlaks määratud tehniline kirjeldus esitatakse hankedokumentides. Tehnilises kirjelduses määratakse kindlaks ehitustöö, teenuse või asja nõutavad omadused.	1. VIII lisa punktis 1 kindlaks määratud tehniline kirjeldus esitatakse hankedokumentides. Tehnilises kirjelduses määratakse kindlaks ehitustöö, teenuse või asja nõutavad omadused.
Sellised omadused võivad olla seotud ka tellitavate ehitustööde tegemise, asjade tootmise või teenuste osutamise teatava protsessiga või artikli 2 punktis 22 osutatud olelusringi mõne muu etapiga.	Sellised omadused võivad olla seotud ka tellitavate ehitustööde tegemise, asjade tootmise või teenuste osutamise teatava protsessiga või artikli 2 punktis 22 osutatud olelusringi mõne muu etapiga.
Tehnilises kirjelduses täpsustatakse lisaks see, kas nõutakse intellektuaalomandi õiguste üleandmist.	Tehnilises kirjelduses täpsustatakse lisaks see, kas nõutakse intellektuaalomandi õiguste üleandmist.
Kõigi selliste hangete puhul, mille eseme kavandatud kasutajateks on inimesed, olenemata sellest, kas kasutajaks on üldsus või avaliku sektori hankija töötajad, peavad kõnealused tehnilised kirjeldused olema koostatud nii, et neis võetakse arvesse puuetega inimeste või kõigi kasutajate ligipääsemise nõuet, v.a nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.	Kõigi selliste hangete puhul, mille eseme kavandatud kasutajateks on inimesed, olenemata sellest, kas kasutajaks on üldsus või avaliku sektori hankija töötajad, peavad kõnealused tehnilised kirjeldused olema koostatud nii, et neis võetakse arvesse puuetega inimeste või kõigi kasutajate ligipääsemise nõuet, v.a nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. <u>Võimaluse korral tuleks tehniliste kirjelduste määratlemisel arvesse võtta nende kättesaadavust puuetega inimestele või kavandada need nii, et kõigil oleks võimalik neid kasutada.</u>
Kui kohustuslikud ligipääsunõuded võetakse vastu liidu õigusaktiga, määratletakse ligipääsukriteeriumid tehnilistes kirjeldustes, viidates kõnealusele õigusaktile.	Kui kohustuslikud ligipääsunõuded võetakse vastu liidu õigusaktiga, määratletakse ligipääsukriteeriumid tehnilistes kirjeldustes, viidates kõnealusele õigusaktile.

Motivatsioon

Esialgne tekst on liiga kaugeleulatuv praeguste hangete mitmekesisuse valguses. Lisaks on tegu sättega, mis esineb sageli riiklikes ehitusnormides. Praeguse direktiivi 2004/18/EÜ artikli 23 lõige 1 ja direktiivi 2004/17/EÜ artikli 34 lõige 1 peaksid säilima.

Muudatusettepanek 17

COM(2011) 896 final

Artikkel 44

Lepingute osadeks jaotamine

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Riigihankepinguid võib jaotada ühesugusteks või erinevateks osadeks. Lepingute puhul, mille maksumus võrdub vähemalt artiklis 4 sätestatud piirmääradega ning on artikli 5 kohaselt arvestatuna vähemalt 500 000 eurot,	1. Riigihankepinguid võib jaotada ühesugusteks või erinevateks osadeks. Lepingute puhul, mille maksumus võrdub vähemalt artiklis 4 sätestatud piirmääradega ning on artikli 5 kohaselt arvestatuna vähemalt 500 000 eurot,

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
peab avaliku sektori hankija, kui ta ei pea otstarbekaks lepingut osadeks jaotada, esitama selleks hanketeates või huvi kinnitamise ettepanekus asjakohased põhjendused.	peab avaliku sektori hankija, kui ta ei pea otstarbekaks lepingut osadeks jaotada, esitama selleks hanketeates või huvi kinnitamise ettepanekus asjakohased põhjendused.
Avaliku sektori hankijad näitavad hanketeates või huvi kinnitamise ettepanekus ära, kas pakkumused piirduvad ühe või teatava arvu osadega.	Avaliku sektori hankijad näitavad hanketeates või huvi kinnitamise ettepanekus ära, kas pakkumused piirduvad ühe või teatava arvu osadega.

Motivatsioon

Tegu on avaliku sektori hankijale pandud ebavajaliku halduskoormusega ja see tuleb seega välja jätta.

Muudatusettepanek 18

COM(2011) 896 final

Artikli 54 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 54</i>	<i>Artikkel 54</i>
Avaliku sektori hankijad võivad otsustada mitte sõlmida lepingut pakkujaga, kes esitas parima pakkumuse, kui nad on kindlaks teinud, et kõnealune pakkumus ei vasta vähemalt samaväärsel tasemel kohustustele, mis on kehtestatud liidu sotsiaal-, töö- või keskkonnaõiguse sätete või rahvusvahelise sotsiaal- või keskkonnaõiguste sätetega, mis on loetletud XI lisas.	Avaliku sektori hankijad võivad otsustada mitte sõlmida lepingut pakkujaga, kes esitas parima pakkumuse, kui nad on kindlaks teinud, et kõnealune pakkumus ei vasta vähemalt samaväärsel tasemel kohustustele, mis on kehtestatud liidu <u>ning riiklike</u> sotsiaal-, töö- või keskkonnaõiguse sätete või rahvusvahelise sotsiaal- või keskkonnaõiguste sätetega, mis on loetletud XI lisas.

Motivatsioon

Peale ELi õigussätete peavad hankijad ka riiklikest õigussätetest kinni pidama.

Muudatusettepanek 19

COM(2011) 896 final

Artkli 55 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 55</i>	<i>Artikkel 55</i>
Esimese lõigu punkti d alusel kõrvalejätmiseks peavad avaliku sektori hankijad esitama lepingu täitmise hindamise meetodi, mis põhineb objektiivsetel ja mõõdetavatel kriteeriumidel ja mida kohaldatakse süstemaatiliselt, järjepidevalt ja läbipaistvalt. Lepingu täitmise hindamisest tuleb teavitada asjaomast töövõtjat, kellele tuleb anda võimalus tulemused vaidlustada ja saada kohtulikku kaitset.	Esimese lõigu punkti d alusel kõrvalejätmiseks peavad avaliku sektori hankijad esitama lepingu täitmise hindamise meetodi, mis põhineb objektiivsetel ja mõõdetavatel kriteeriumidel ja mida kohaldatakse süstemaatiliselt, järjepidevalt ja läbipaistvalt. Lepingu täitmise hindamisest tuleb teavitada asjaomast töövõtjat, kellele tuleb anda võimalus tulemused vaidlustada ja saada kohtulikku kaitset.

Motivatsioon

Artikli 55 lõike 3 viimases lõigus toodud selgitus on arusaamatu ja vähendab õiguskindlust, mis võib tuua kaasa suurel hulgal kohtuasju. Sellele lisaks paneks see avaliku sektori hankijatele uusi kohustusi, mis tekitaks tarbetut bürokraatiat ja seetõttu tuleks säte välja jätta.

Muudatusettepanek 20

COM(2011) 895 final

Artikkel 76

COM(2011) 896 final

Artikkel 66

Pakkumuste hindamise kriteeriumid

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Ilma et see piiraks teatavate teenuste tasustamist käsitlevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist, tuginevad avaliku sektori hankijad pakkumuste hindamisel ühele järgmisele kriteeriumile: (a) majanduslikult soodsaim pakkumus; (b) madalaim maksumus. Kulude hindamisel võib avaliku sektori hankija omal valikul tugineda üksnes hinnale või kasutada kulutõhususe põhimõtet, näiteks artiklis 67 sätestatud olemusringi kulude arvestamist. 2. Avaliku sektori hankija seisukohast majanduslikult soodsaim pakkumus lõike 1 punkti a tähenduses tehakse kindlaks asjaomase hankelepingu esemega seotud kriteeriumide alusel. Kõnealused kriteeriumid hõlmavad lisaks lõike 1 punktis b osutatud hinnale või kuludele muid asjaomase hankelepingu esemega seotud selliseid kriteeriume nagu: (a) kvaliteet, sh tehniline väärtus, esteetilised ja funktsionaalsed omadused, ligipääsetavus, kõiki kasutajaid arvestav projekt, keskkonnanäitajad ja innovatiivsus; (b) teenuste hankelepingute ja ehitustööde projekteerimise puhul võidakse arvesse võtta asjaomast lepingut täitma määratud töötajate töökorraldust, kvalifitseeritust ja kogemusi ning sellest tulenevalt võib kõnealused töötajad pärast lepingu sõlmimist asendada üksnes avaliku sektori hankija nõusolekul, kes peab kontrollima, et asendamistega tagatakse samaväärne töökorraldus ja kvaliteet; (c) müügijärgsed teenused ja tehniline abi, tarnekuupäev ja tarneperiood või valmimise aeg;	1. Ilma et see piiraks teatavate teenuste tasustamist käsitlevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist, tuginevad avaliku sektori hankijad pakkumuste hindamisel ühele järgmisele kriteeriumile: (a) majanduslikult soodsaim pakkumus; (b) madalaim maksumus hind. Kulude hindamisel võib avaliku sektori hankija omal valikul tugineda üksnes hinnale või kasutada kulutõhususe põhimõtet, näiteks artiklis 67 sätestatud olemusringi kulude arvestamist. 2. Avaliku sektori hankija seisukohast majanduslikult soodsaim pakkumus lõike 1 punkti a tähenduses tehakse kindlaks asjaomase hankelepingu esemega seotud kriteeriumide alusel. Kõnealused kriteeriumid hõlmavad lisaks lõike 1 punktis b osutatud hinnale või kuludele muid asjaomase hankelepingu esemega seotud selliseid kriteeriume nagu: (a) kvaliteet, sh tehniline väärtus, esteetilised ja funktsionaalsed omadused, ligipääsetavus, kõiki kasutajaid arvestav projekt, keskkonnanäitajad, ja innovatiivsus <u>ja lühikesed tootmisahelad</u>; (b) teenuste hankelepingute ja ehitustööde projekteerimise puhul võidakse arvesse võtta asjaomast lepingut täitma määratud töötajate töökorraldust, kvalifitseeritust ja kogemusi ning sellest tulenevalt võib kõnealused töötajad pärast lepingu sõlmimist asendada üksnes avaliku sektori hankija nõusolekul, kes peab kontrollima, et asendamistega tagatakse samaväärne töökorraldus ja kvaliteet; (c) müügijärgsed teenused ja tehniline abi, tarnekuupäev ja tarneperiood või valmimise aeg;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(d) tootmisprotsess või tellitud ehitustööde tegemise, asjade tarnimise või teenuste osutamise viis või mõni muu olusringi etapp, nagu on osutatud artikli 2 punktis 22, kui need kriteeriumid on kindlaks määratud lõike 4 kohaselt, hõlmavad kõnealuste protsessidega vahetult seotud tegureid ning iseloomustavad konkreetset tootmisprotsessi või tellitud ehitustööde tegemise, asjade tarnimise või teenuste osutamise viisi.	(d) tootmisprotsess või tellitud ehitustööde tegemise, asjade tarnimise või teenuste osutamise viis või mõni muu olusringi etapp, nagu on osutatud artikli 2 punktis 22, kui need kriteeriumid on kindlaks määratud lõike 4 kohaselt, hõlmavad kõnealuste protsessidega vahetult seotud tegureid ning iseloomustavad konkreetset tootmisprotsessi või tellitud ehitustööde tegemise, asjade tarnimise või teenuste osutamise viisi; (e) <u>sotsiaalsete teguritega seotud kriteeriume.</u>

Motivatsioon

On hea, et hankija saab valida majanduslikult soodsaima pakkumuse ja madalaima hinnavahele. Samas peaks säilima praeguses direktiivis kasutatud mõiste madalaim hind, kuna mõiste madalaim maksumus viitab sellele, et lisaks hinnale võetakse arvesse muidki tegureid, kuna maksumus on laiem termin kui hind. Majanduslikult soodsaim pakkumus on kriteerium, mida tuleks kasutada, kui soovitakse katta ka teised parameetrid, näiteks olusringi kulud.

Mõnel juhul sätestab hankija juba hankedokumentides selle, millist hinda kavatsetakse maksta. Peab olema täiesti selge, et nii on võimalik toimida.

Lühikese tootmisahela kriteeriumi lisamise eesmärk on pakkuda avaliku sektori hankijatele teatud toodete ja teenuste puhul lisaväärtust, mis seisneb selles, et tänu lühikestele tootmisahelatele võivad tooted ja teenused tavaliselt jõuda kiiremini asjaomaste hankijateni, võimaldades kiirelt ja paindlikumalt kohaneda nende nõudmistega. Lisaks sellele võimaldab nimetatud kriteerium oluliselt parandada ka keskkonnanorme (lühem veo- ja ladustamise aeg, vähem heiteid), asjaolu, mis toob lõppkokkuvõttes kasu nii hankijatele kui ka kodanikele. Seega oleks hankijatel võimalus kaasata lepingukriteeriumidesse näitajad, mis teatud kategooriate raames annavad rohkem teavet teatud ettevõtja pakkumise kohta, mis võib veelgi paremini rahuldada riigihanke nõudmisi.

Samuti peab olema võimalik sõnaselgelt väljendada, et appi saab võtta sotsiaalsed kriteeriumid, nt antakse boonuspunkte ettevõtetele töötajate võrdse kohtlemise poliitika eest ning selle eest, mida rohkem pikaajalisi töötuid palgatakse.

Muudatusettepanek 21

COM(2011) 896 final

Artikli 66 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 66	Artikkel 66
Liikmesriigid võivad ette näha, et teatavat liiki lepingute sõlmimisel lähtutakse majanduslikult soodsaimast pakkumusest, nagu on märgitud lõike 1 punktis a ja lõikes 2.	Liikmesriigid võivad ette näha, et teatavat liiki lepingute sõlmimisel lähtutakse majanduslikult soodsaimast pakkumusest, nagu on märgitud lõike 1 punktis a ja lõikes 2.

Motivatsioon

Moderniseerimise eesmärk on pakkuda avaliku sektori hankijatele maksimaalset paindlikkust. Avaliku sektori hankijad peavad saama selles mõttes ise otsustada, kas nad lähtuvad majanduslikult soodsaimast pakkumusest või soodsaimast hinnast. Liikmesriigid ei tohiks siin kohaliku sektori asutustele vajadusi ette kirjutada. Kui leping ei saa põhineda enam soodsaimal hinnal, siis kahaneksid väikeste ettevõtjate konkureerimisvõimalused veelgi. Seega tuleks artikli 66 lõige 3 täielikult välja jätta.

Muudatusettepanek 22

COM(2011) 895 final

Artikli 76 lõige 4

COM(2011) 896 final

Artikli 66 lõige 4

Pakkumuste hindamise kriteeriumid

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Pakkumuste hindamise kriteeriumidega ei anta avaliku sektori hankijatele piiramatut valikuvabadust. Hindamiskriteeriumidega võimaldatakse tõhusat konkurentsi ja nendega kaasnevad nõuded, mis lubavad pakkujate esitatud teavet tegelikkuses kontrollida. Avaliku sektori hankijad kontrollivad tegelikkuses pakkujate esitatud teabe ja tõendite alusel, kas pakkujad vastavad hindamiskriteeriumidele.	Pakkumuste hindamise kriteeriumidega ei anta avaliku sektori hankijatele piiramatut valikuvabadust. Hindamiskriteeriumidega võimaldatakse tõhusat konkurentsi ja nendega kaasnevad nõuded, mis lubavad pakkujate esitatud teavet tegelikkuses kontrollida. Avaliku sektori hankijad kontrollivad tegelikkuses pakkujate esitatud teabe ja tõendite alusel, kas pakkujad vastavad hindamiskriteeriumidele.

Motivatsioon

Punkt ei ole vajalik ega anna midagi juurde ja tuleks seepärast välja jätta. Sätte sisu kajastub juba üldpõhimõtetes.

Muudatusettepanek 23

COM(2011) 896 final

Artikli 73 punkt a

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(a) artikliga 11 ette nähtud erandeid ei kohaldata tulenevalt erasektori partneri osalemisest lepingu sõlminud juriidilises isikus vastavalt artikli 11 lõikele 4;	(a) artikliga 11 ette nähtud erandeid ei kohaldata tulenevalt erasektori partneri osalemisest lepingu sõlminud juriidilises isikus vastavalt artikli 11 lõikele 4;

Motivatsioon

Parandus komisjoni tekstis, mis tuleneb artikli 11 lõike 5 väljajätmisest dokumendis COM(2011) 896 final ja artikli 21 lõike 5 väljajätmisest dokumendis COM(2011) 895 final (muudatusettepanek 7). See säte ei saa pärast hankelingu sõlmimist enam kehtida.

Muudatusettepanek 24

COM(2011) 895 final

Artikkel 77

COM(2011) 896 final

Artikkel 67

Olelusringi kulude arvestamine

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3. Kui liidu õigusakti osana, sealhulgas sektoripõhiste õigusaktide kohaste delegeeritud õigusaktidega, võetakse vastu ühine olelusringi kulude arvutamise meetod, kohaldatakse seda juhul, kui olelusringi kulude arvutamine kuulub artikli 66 lõikes 1 osutatud pakkumuste hindamise kriteeriumide hulka.	3. Kui liidu õigusakti osana, sealhulgas sektoripõhiste õigusaktide kohaste delegeeritud õigusaktidega, võetakse vastu ühine olelusringi kulude arvutamise meetod, kohaldatakse seda juhul, kui olelusringi kulude arvutamine kuulub artikli 66 lõikes 1 osutatud pakkumuste hindamise kriteeriumide hulka.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Selliste õigusaktide ja delegeeritud õigusaktide loetelu on esitatud XV lisas. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 89 seoses kõnealuse loetelu ajakohastamisega, kui uute õigusaktide vastuvõtmise, kehtetuks tunnistamise või muutmise tõttu on sellised muudatused vajalikud.	Selliste õigusaktide ja delegeeritud õigusaktide loetelu on esitatud XV lisas. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 89 seoses kõnealuse loetelu ajakohastamisega, kui uute õigusaktide vastuvõtmise, kehtetuks tunnistamise või muutmise tõttu on sellised muudatused vajalikud.

Motivatsioon

Regioonide Komitee toetab strateegia „Euroopa 2020” eesmärgi ja tunnustab jätkusuutliku, sotsiaalselt vastutustundliku ja innovatsiooni pooldava hankemenetluse tähtsust. Samuti on tore, et komisjon innustab avaliku sektori hankijaid võtma arvesse olelusingi kulusid. Selles valdkonnas on juba palju teoksid, kuid palju jääb veel teha. Komitee leiab, et ELi meetodi kasutamine sellistel juhtudel on praeguses olukorras liiga kaugeleulatuv.

Muudatusettepanek 25

COM(2011) 895 final

Artikkel 79

COM(2011) 896 final

Artikkel 69

Põhjendamatult madala hinnaga pakkumused

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Avaliku sektori hankija palub ettevõtjatel selgitada küsitud hindu või maksumust, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:	1. Avaliku sektori hankija palub ettevõtjatel selgitada küsitud hindu või maksumust, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:
(a) küsitud hind või maksumus jäävad rohkem kui 50 % alla muude pakkujate küsitud keskmisest hinnast või maksumusest;	(a) küsitud hind või maksumus jäävad rohkem kui 50 % alla muude pakkujate küsitud keskmisest hinnast või maksumusest;
(b) küsitud hind või maksumus jäävad rohkem kui 20 % alla paremuselt teises pakkumuses küsitud hinnast või kuludest;	(b) küsitud hind või maksumus jäävad rohkem kui 20 % alla paremuselt teises pakkumuses küsitud hinnast või kuludest;
(c) esitatud on vähemalt viis pakkumust.	(c) esitatud on vähemalt viis pakkumust.
	<u>1. Kui teatava lepingu puhul tunduvad pakkumuste hinnad asjade, ehitustööde või teenustega võrreldes ebaharilikult madalad, nõuab hankija enne, kui võib sellised pakkumused tagasi lükata, kirjalikke täpsustusi pakkumuse koostisosade kohta, mida ta peab asjakohaseks.</u> <u>Need täpsustused võivad olla seotud eelkõige:</u> <u>a) ehitusmeetodi säästlikkusega, tootmisprotsessiga või osutatavate teenustega;</u> <u>b) valitud tehniliste lahendustega ja/või erakordselt soodsa tingimustega, mis on pakkujale ehitustööde teostamiseks, asjade tarnimiseks või teenuste osutamiseks kättesaadavad;</u> <u>c) pakkuja väljapakutud ehitustöö, tarnete või teenuste originaalsusega;</u>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
2. Avaliku sektori hankijad võivad nõuda selliseid selgitusi ka muudel põhjustel, kui pakkumused tunduvad olevat põhjendamatult madala hinnaga. 3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud selgitused võivad eelkõige olla seotud järgnevaga: (a) ehitusmeetodi, tootmisprotsessi või osutatavate teenuste säästlikkusega; (b) valitud tehniliste lahendustega või erakordselt soodsate tingimustega, mis on pakkuja ehitustööde teostamiseks, kaupade tarnimiseks või teenuste osutamiseks kättesaadavad; (c) pakkuja väljapakutud ehitustööde, asjade või teenuste originaalsusega; (d) vastavusega liidu sotsiaal-, töö- või keskkonnaõiguse valdkonna õigusaktidele või XI lisas loetletud rahvusvahelise sotsiaal- ja keskkonnaõiguse sätetele, vähemalt samaväärset tasemel, või muudele samaväärset kaitset tagavatele sätetele; (e) pakkuja võimalusega saada riigiabi. 4. Avaliku sektori hankija kontrollib esitatud teavet, konsulteerides pakkujaga. Ta võib pakkumuse tagasi lükata üksnes siis, kui tõendid ei õigusta küsitavat madalat hinda või maksumust, võttes arvesse lõikes 3 osutatud tegureid. Avaliku sektori hankijad võivad pakkumuse tagasi lükata, kui nad on kindlaks teinud, et pakkumus on põhjendamatult madala hinnaga, sest see ei vasta kohustustele, mis on kehtestatud liidu sotsiaal-, töö- või keskkonnaõiguse valdkonna õigusaktidega või rahvusvahelise sotsiaal- ja keskkonnaõiguse sätetega, mis on loetletud XI lisas.	d) ehitustöö teostamise, teenuse pakkumise või tarnimiskohas kehtivate töökaitset ja töötingimusi käsitlevate sätete täitmisega; e) pakkuja võimalusega saada riigiabi. 2. Avaliku sektori hankija kontrollib neid koostisosi, pidades nõu pakkujaga ja võttes arvesse esitatud tõendeid. 3. Kui hankija veendub, et pakkumishind on ebaharilikult madal seepärast, et pakkuja saab riigiabi, võib pakkumise sel põhjusel tagasi lükata üksnes pärast nõupidamist pakkujaga, kui viimane ei suuda hankija määratud piisavalt pika tähtaja jooksul tõendada, et talle antud abi oli seaduslik. Kui hankija pakkumuse sellistel asjaoludel tagasi lükkab, teatab ta sellest komisjonile. 24. Avaliku sektori hankijad võivad nõuda selliseid selgitusi ka muudel põhjustel, kui pakkumused tunduvad olevat põhjendamatult madala hinnaga. 32. Lõigetes 1 ja 2 osutatud selgitused võivad eelkõige olla seotud järgnevaga: (a) ehitusmeetodi, tootmisprotsessi või osutatavate teenuste säästlikkusega; (b) valitud tehniliste lahendustega või erakordselt soodsate tingimustega, mis on pakkuja ehitustööde teostamiseks, kaupade tarnimiseks või teenuste osutamiseks kättesaadavad; (c) pakkuja väljapakutud ehitustööde, asjade või teenuste originaalsusega; (d) vastavusega liidu sotsiaal-, töö- või keskkonnaõiguse valdkonna õigusaktidele või XI lisas loetletud rahvusvahelise sotsiaal- ja keskkonnaõiguse sätetele, vähemalt samaväärset tasemel, või muudele samaväärset kaitset tagavatele sätetele; (e) pakkuja võimalusega saada riigiabi. 4. Avaliku sektori hankija kontrollib esitatud teavet, konsulteerides pakkujaga. Ta võib pakkumuse tagasi lükata üksnes siis, kui tõendid ei õigusta küsitavat madalat hinda või maksumust, võttes arvesse lõikes 3 osutatud tegureid. Avaliku sektori hankijad võivad pakkumuse tagasi lükata, kui nad on kindlaks teinud, et pakkumus on põhjendamatult madala hinnaga, sest see ei vasta kohustustele, mis on kehtestatud liidu sotsiaal-, töö- või keskkonnaõiguse valdkonna õigusaktidega või rahvusvahelise sotsiaal- ja keskkonnaõiguse sätetega, mis on loetletud XI lisas.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
5. Kui avaliku sektori hankija teeb kindlaks, et pakkumus on põhjendamatult madala hinnaga, kuna pakkuja on saanud riigiabi, võib sellise pakkumuse üksnes kõnealusel põhjusel tagasi lükata ainult pärast pakkujaga konsulteerimist, kui pakkuja ei suuda avaliku sektori hankija määratud piisava ajavahemiku jooksul tõendada, et kõnealune abi sobib kokku siseturuga aluslepingu artikli 107 tähenduses. Kui avaliku sektori hankija pakkumuse sellistel asjaoludel tagasi lükkab, teatab ta sellest komisjonile. Liikmesriigid teevad teistele liikmesriikidele taotluse korral artikli 88 kohaselt kättesaadavaks mis tahes teabe seoses tõendite ja dokumentidega, mis esitatakse seoses lõikes 3 osutatud üksikasjadega.	5. Kui avaliku sektori hankija teeb kindlaks, et pakkumus on põhjendamatult madala hinnaga, kuna pakkuja on saanud riigiabi, võib sellise pakkumuse üksnes kõnealusel põhjusel tagasi lükata ainult pärast pakkujaga konsulteerimist, kui pakkuja ei suuda avaliku sektori hankija määratud piisava ajavahemiku jooksul tõendada, et kõnealune abi sobib kokku siseturuga aluslepingu artikli 107 tähenduses. Kui avaliku sektori hankija pakkumuse sellistel asjaoludel tagasi lükkab, teatab ta sellest komisjonile. 6. Liikmesriigid teevad teistele liikmesriikidele taotluse korral artikli 88 kohaselt kättesaadavaks mis tahes teabe seoses tõendite ja dokumentidega, mis esitatakse seoses lõikes 3 osutatud üksikasjadega.

Motivatsioon

Regioonide Komitee eelistab selgitust, mis on esitatud praeguse direktiivi 2204/18/EÜ artiklis 55 ebaharilikult madala hinnaga pakkumuse kohta, sest ettepaneku tekstist lähtumine põhjustab halduskoormust nii hankijatele kui ka tarnijatele. Komisjoni ettepaneku tekst vähendab samuti hankijate manööverdamisruumi kõnealuses valdkonnas ning sellest on kahju.

Muudatusettepanek 26

COM(2011) 895 final

Artikkel 81

COM(2011) 896 final

Artikkel 71

Allhanked

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Avaliku sektori hankija võib hankedokumentides paluda või liikmesriik võib nõuda, et pakkuja näitaks oma pakkumuses ära lepingu kõik osad, mis ta kavatses lasta teha allhankena kolmandatel isikutel, ja kõik allhankete väljapakutud täitjad. 2. Liikmesriigid võivad allavaliku sektori hankija taotluse korral ja kui lepingu olemus seda lubab, ette näha, et avaliku sektori hankija kannab põhitöövõtjale osutatavate teenuste, tarnitavate asjade või teostatavate ehitustööde eest tasumisele kuuluvad maksed üle otse alltöövõtjale. Sel juhul kehtestavad liikmesriigid asjakohased mehhanismid, mis võimaldavad põhitöövõtjal vaidlustada alusetud maksed. Kõnealust makseviisi hõlmav kord nähakse ette hankedokumentides. 3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamine ei piira peamise ettevõtja vastutust.	1. Avaliku sektori hankija võib hankedokumentides paluda või liikmesriik võib nõuda, et pakkuja näitaks oma pakkumuses ära lepingu kõik osad, mis ta kavatses lasta teha allhankena kolmandatel isikutel, ja kõik allhankete väljapakutud täitjad. 2. Liikmesriigid võivad allavaliku sektori hankija taotluse korral ja kui lepingu olemus seda lubab, ette näha, et avaliku sektori hankija kannab põhitöövõtjale osutatavate teenuste, tarnitavate asjade või teostatavate ehitustööde eest tasumisele kuuluvad maksed üle otse alltöövõtjale. Sel juhul kehtestavad liikmesriigid asjakohased mehhanismid, mis võimaldavad põhitöövõtjal vaidlustada alusetud maksed. Kõnealust makseviisi hõlmav kord nähakse ette hankedokumentides. 3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamine ei piira peamise ettevõtja vastutust.

Motivatsioon

Tarnijate ja allhankijate suhted kuuluvad konkurentsioiguse ja liikmesriigi lepinguõiguse alla ning seda ei tohiks direktiiviga muuta.

Lisaks põhjustavad sätted õiguslikku segadust, kuna allhankijast, kes teostab avaliku sektori hankijale töid tasu eest, saab töövõtja, mitte alltöövõtja. Pealegi võivad need sätted pärssida avaliku sektori hankija võimalusi tasu kinni pidada seni, kuni töö on lepingukohaselt teostatud.

Muudatusettepanek 27

COM(2011) 895 final

Artikkel 82

COM(2011) 896 final

Artikkel 72

Lepingute muudatused nende kehtivusajal

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Riigihanklepingu sätete olulisi muudatusi selle kehtivusajal käsitatakse käesoleva direktiivi kohaselt uue lepingu sõlmimisena ning see eeldab uut hankemenetlust käesoleva direktiivi alusel.	1. Riigihanklepingu sätete olulisi muudatusi selle kehtivusajal käsitatakse käesoleva direktiivi kohaselt uue lepingu sõlmimisena ning see eeldab uut hankemenetlust käesoleva direktiivi alusel.
2. Lepingu kehtivusajal tehtud muudatust käsitatakse lõike 1 kohaselt olulisena, kui sellega muutub leping oluliselt võrreldes algselt sõlmitud lepinguga. Ilma et see piiraks lõigete 3 ja 4 kohaldamist, käsitatakse muudatust igal juhul olulisena, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:	2. Lepingu kehtivusajal tehtud muudatust käsitatakse lõike 1 kohaselt olulisena, kui sellega muutub leping oluliselt võrreldes algselt sõlmitud lepinguga. Ilma et see piiraks lõigete 3 ja 4 kohaldamist, käsitatakse muudatust igal juhul olulisena, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
(a) muudatusega kehtestatakse tingimused, mis algse hankemenetluse osana oleksid võimaldanud valida välja muid kui algselt väljavalitud taotlejaid või oleksid võimaldanud lepingu sõlmimist teise pakkujaga;	(a) muudatusega kehtestatakse tingimused, mis algse hankemenetluse osana oleksid võimaldanud valida välja muid kui algselt väljavalitud taotlejaid või oleksid võimaldanud lepingu sõlmimist teise pakkujaga;
(b) muudatusega muudetakse lepingu majanduslikku tasakaalu töövõtja kasuks.	(b) muudatusega muudetakse lepingu majanduslikku tasakaalu töövõtja kasuks.
(c) muudatusega laiendatakse lepingu reguleerimisala märkimisväärselt, et hõlmata lepinguga algselt hõlmatu asju, teenuseid või ehitustöid.	(c) muudatusega laiendatakse lepingu reguleerimisala märkimisväärselt, et hõlmata lepinguga algselt hõlmatu asju, teenuseid või ehitustöid.
3. Lepingupartneri asendamist käsitatakse olulise muudatusena lõike 1 tähenduses.	3. Lepingupartneri asendamist käsitatakse olulise muudatusena lõike 1 tähenduses.
Esimest lõiku ei kohaldata aga algse töövõtja täieliku või osalise asendamise korral pärast ettevõtte restruktureerimist või maksejõuetust teise algseid kvalitatiivseid valikukriteeriume täitva ettevõtjaga, kui sellega ei kaasne muid olulisi lepingu muudatusi ning selle eesmärk ei ole käesoleva direktiivi kohaldamisest kõrvale hoida.	Esimest lõiku ei kohaldata aga algse töövõtja täieliku või osalise asendamise korral pärast ettevõtte restruktureerimist või maksejõuetust teise algseid kvalitatiivseid valikukriteeriume täitva ettevõtjaga, kui sellega ei kaasne muid olulisi lepingu muudatusi ning selle eesmärk ei ole käesoleva direktiivi kohaldamisest kõrvale hoida.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatuseettepanek
4. Kui muudatuse väärtust saab rahaliselt väljendada, ei käsitata muudatust olulisena lõike 1 tähenduses, kui selle väärtus ei ületa artiklis 4 sätestatud piirmäärasid ja jääb alla 5 % algse lepingu maksumusest, kui muudatus ei muuda lepingu üldist olemust. Kui tehakse mitu järjestikust muudatust, hinnatakse kõnealust väärtust järjestikuste muudatuste kumulatiivse väärtuse alusel. 5. Lepingu muudatusi ei käsitata lõike 1 tähenduses olulistena, kui need on hankedokumentides ette nähtud selgete, täpsete ja ühemõtteliste läbivaatamisklauslite või võimalustega. Sellistes klauslites märgitakse võimalike muudatuste või võimaluste ulatus ja olemus ning ka tingimused, mille korral neid võib kasutada. Nendega ei nähta ette muudatusi, millega muudetakse lepingu üldist olemust. 6. Erandina lõikest 1 ei eelda oluline muudatus uut hankemenetlust, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: (a) muudatused tulenevad olukorrast, mida hoolas avaliku sektori hankija ei saanud ette näha; (b) muudatusega ei muudeta lepingu üldist olemust; (c) mis tahes hinnatõus ei ületa 50 % esialgse lepingu maksumusest. Avaliku sektori hankijad avaldavad Euroopa Liidu Teatajas teate selliste muudatuste kohta. Kõnealused teated sisaldavad VI lisa D osas esitatud teavet ja need avaldatakse kooskõlas artikliga 49. 7. Avaliku sektori hankijad ei saa kasutada lepingu muudatusi järgmistel juhtudel: (a) kui muudatuse eesmärk on heastada töövõtja tegevuses esinevaid või selle tagajärjel tekkinud puudusi, mida saab heastada lepinguliste kohustuste jõustamisega; (b) kui muudatuse eesmärk on hüvitada hinnatõusu riski, mis töövõtja on maandanud.	4. Kui muudatuse väärtust saab rahaliselt väljendada, ei käsitata muudatust olulisena lõike 1 tähenduses, kui selle väärtus ei ületa artiklis 4 sätestatud piirmäärasid ja jääb alla 5 % algse lepingu maksumusest, kui muudatus ei muuda lepingu üldist olemust. Kui tehakse mitu järjestikust muudatust, hinnatakse kõnealust väärtust järjestikuste muudatuste kumulatiivse väärtuse alusel. 5. Lepingu muudatusi ei käsitata lõike 1 tähenduses olulistena, kui need on hankedokumentides ette nähtud selgete, täpsete ja ühemõtteliste läbivaatamisklauslite või võimalustega. Sellistes klauslites märgitakse võimalike muudatuste või võimaluste ulatus ja olemus ning ka tingimused, mille korral neid võib kasutada. Nendega ei nähta ette muudatusi, millega muudetakse lepingu üldist olemust. 6. Erandina lõikest 1 ei eelda oluline muudatus uut hankemenetlust, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: (a) muudatused tulenevad olukorrast, mida hoolas avaliku sektori hankija ei saanud ette näha; (b) muudatusega ei muudeta lepingu üldist olemust; (c) mis tahes hinnatõus ei ületa 50 % esialgse lepingu maksumusest. Avaliku sektori hankijad avaldavad Euroopa Liidu Teatajas teate selliste muudatuste kohta. Kõnealused teated sisaldavad VI lisa D osas esitatud teavet ja need avaldatakse kooskõlas artikliga 49. 7. Avaliku sektori hankijad ei saa kasutada lepingu muudatusi järgmistel juhtudel: (a) kui muudatuse eesmärk on heastada töövõtja tegevuses esinevaid või selle tagajärjel tekkinud puudusi, mida saab heastada lepinguliste kohustuste jõustamisega; (b) kui muudatuse eesmärk on hüvitada hinnatõusu riski, mis töövõtja on maandanud.

Motivatsioon

Praegustes direktiivides on esitatud hangete menetluskord. Neis puuduvad sätted lepingute muutmise kohta nende kehtivusaajal ja uutes direktiivides ei tohiks neid samuti sisse viia, sest niiviisi pannakse avaliku sektori hankijale ebavajalik halduskoormus ja vähendatakse paindlikkust. Kui komisjon soovib selle valdkonna kohtupraktikast teavitada, sobib selleks paremini tõlgendusdokument.

Muudatusettepanek 28

COM(2011) 896 final

Artikkel 83

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 83	Artikkel 83
Nõukogu direktiivi 89/665/EMÜ kohaselt tagavad liikmesriigid käesoleva direktiivi korrektse kohaldamise tõhusate, olemasolevate ja läbipaistvate mehhanismidega, mis täiendavad avaliku sektori hankijate tehtud otsuste läbivaatamiseks kasutatavat kehtivat süsteemi.	Nõukogu direktiivi 89/665/EMÜ kohaselt tagavad liikmesriigid käesoleva direktiivi korrektse kohaldamise tõhusate, olemasolevate ja läbipaistvate mehhanismidega, mis täiendavad avaliku sektori hankijate tehtud otsuste läbivaatamiseks kasutatavat kehtivat süsteemi.

Motivatsioon

Direktiivis on liigne viidata asjaolule, et seda tuleb korrektselt täita. Piisab olemasolevatest süsteemidest avaliku sektori hankijate otsuste kontrollimiseks. Lihtsustamist ja paindlikkust silmas pidades ei tuleks uusi üleliigseid struktuure juurde luua.

Muudatusettepanek 29

COM(2011) 895 final

Artikkel 93

COM(2011) 896 final

Artikkel 84

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Avalik järelevalve	Avalik järelevalve
1. Liikmesriigid määravad ühe sõltumatu asutuse, kes vastutab rakendusmeetmete järelevalve ja kooskõlastamise eest (edaspidi „järelevalveasutus“). Liikmesriigid teavitavad määramisest ka komisjoni.	1. Liikmesriigid määravad ühe sõltumatu asutuse, kes vastutab rakendusmeetmete järelevalve ja kooskõlastamise eest (edaspidi „järelevalveasutus“). Liikmesriigid teavitavad määramisest ka komisjoni.
Kõnealust järelevalvet kohaldatakse kõigi avaliku sektori hankijate suhtes.	Kõnealust järelevalvet kohaldatakse kõigi avaliku sektori hankijate suhtes.
2. Rakendusmeetmetesse kaasatud pädevate ametiasutuste tegevus korraldatakse selliselt, et välditakse huvide konflikte. Avaliku järelevalve süsteem peab olema läbipaistev. Seepärast avaldatakse kõik suunised ja arvamusedokumentid ning samuti aastaaruanded, milles kirjeldatakse käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjade rakendamist ja kohaldamist.	2. Rakendusmeetmetesse kaasatud pädevate ametiasutuste tegevus korraldatakse selliselt, et välditakse huvide konflikte. Avaliku järelevalve süsteem peab olema läbipaistev. Seepärast avaldatakse kõik suunised ja arvamusedokumentid ning samuti aastaaruanded, milles kirjeldatakse käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjade rakendamist ja kohaldamist.
Aastaaruanne sisaldab järgmist:	Aastaaruanne sisaldab järgmist:
(a) kui väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega sõlmitud lepingute edukuse määr jääb lepingute maksimust arvestades alla 50 %, analüüsitakse aruandes põhjuseid;	(a) kui väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega sõlmitud lepingute edukuse määr jääb lepingute maksimust arvestades alla 50 %, analüüsitakse aruandes põhjuseid;
(b) ülevaade sellest, kuidas on rakendatud säästvat hankepoliitikat, sh menetlusi, millega võetakse arvesse keskkonnakaitse, sotsiaalse kaasatuse ja puudega inimeste ligipääsu tagamise või innovatsiooni soodustamisega seotud kaalutlusi;	(b) ülevaade sellest, kuidas on rakendatud säästvat hankepoliitikat, sh menetlusi, millega võetakse arvesse keskkonnakaitse, sotsiaalse kaasatuse ja puudega inimeste ligipääsu tagamise või innovatsiooni soodustamisega seotud kaalutlusi;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(c) teave liidu eelarvet mõjutavate hanke-eeskirjade rikkumise jälgimise ja rikkumise järel võetud meetmete kohta käesoleva artikli lõigete 3-5 kohaselt;	(c) teave liidu eelarvet mõjutavate hanke-eeskirjade rikkumise jälgimise ja rikkumise järel võetud meetmete kohta käesoleva artikli lõigete 3-5 kohaselt;
(d) kesksed andmed pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja muude tõsiste rikkumiste kohta riigihangete valdkonnas, sealhulgas selliste rikkumiste kohta, mis mõjutavad liidu eelarvest kaasrahastatavaid projekte.	(d) kesksed andmed pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja muude tõsiste rikkumiste kohta riigihangete valdkonnas, sealhulgas selliste rikkumiste kohta, mis mõjutavad liidu eelarvest kaasrahastatavaid projekte.
3. Järelevalveasutus vastutab järgmiste ülesannete eest:	3. Järelevalveasutus vastutab järgmiste ülesannete eest:
(a) riigihangete eeskirjade kohaldamise ning avaliku sektori hankijate ja eelkõige kesksete avaliku sektori hankijate järgitavate tavade jälgimine;	(a) riigihangete eeskirjade kohaldamise ning avaliku sektori hankijate ja eelkõige kesksete avaliku sektori hankijate järgitavate tavade jälgimine;
(b) avaliku sektori hankijatele õigusabi andmine riigihangete eeskirjade ja põhimõtete tõlgendamise kohta ning riigihangete eeskirjade kohaldamise kohta erijuhtudel;	(b) avaliku sektori hankijatele õigusabi andmine riigihangete eeskirjade ja põhimõtete tõlgendamise kohta ning riigihangete eeskirjade kohaldamise kohta erijuhtudel;
(c) omaalgatuslike arvamuste ja suuniste esitamine üldist huvi pakkuvates küsimustes seoses riigihangete eeskirjade tõlgendamise ja kohaldamisega, korduvate küsimustega ja riigihanke-eeskirjade kohaldamisega seotud süsteemsete raskustega, ohtude märkamise ja muude teadlikkuse tõstmise meetoditega, võttes arvesse käesoleva direktiivi sätteid ja Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikat;	(c) omaalgatuslike arvamuste ja suuniste esitamine üldist huvi pakkuvates küsimustes seoses riigihangete eeskirjade tõlgendamise ja kohaldamisega, korduvate küsimustega ja riigihanke-eeskirjade kohaldamisega seotud süsteemsete raskustega, ohtude märkamise ja muude teadlikkuse tõstmise meetoditega, võttes arvesse käesoleva direktiivi sätteid ja Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikat;
(d) laiaulatuslike ja toimivate „hoiatusmärkide“ süsteemide loomine ja kohaldamine, mis aitaks riigihangetega seotud pettust, korruptsiooni, huvide konfliktide ja muid tõsiseid rikkumisi ennetada, avastada ja neist piisavalt teavitada;	(d) laiaulatuslike ja toimivate „hoiatusmärkide“ süsteemide loomine ja kohaldamine, mis aitaks riigihangetega seotud pettust, korruptsiooni, huvide konfliktide ja muid tõsiseid rikkumisi ennetada, avastada ja neist piisavalt teavitada;
(e) siseriiklike pädevate asutuste ja sealhulgas auditasutuste tähelepanu juhtimine konkreetsetele avastatud rikkumistele ja süsteemsetele probleemidele;	(e) siseriiklike pädevate asutuste ja sealhulgas auditasutuste tähelepanu juhtimine konkreetsetele avastatud rikkumistele ja süsteemsetele probleemidele;
(f) elanike ja ettevõtjate kaebuste uurimine seoses riigihanke-eeskirjade kohaldamisega konkreetsetel juhtudel ja analüüsitulemuste edastamine pädevatele avaliku sektori hankijatele, kes peavad võtma neid oma otsustes arvesse või kui nad seda ei tee, põhjendada selle tähelepanuta jätmist;	(f) elanike ja ettevõtjate kaebuste uurimine seoses riigihanke eeskirjade kohaldamisega konkreetsetel juhtudel ja analüüsitulemuste edastamine pädevatele avaliku sektori hankijatele, kes peavad võtma neid oma otsustes arvesse või kui nad seda ei tee, põhjendada selle tähelepanuta jätmist;
(g) siseriiklike kohtute ja ametiasutuste tehtavate otsuste jälgimine seoses aluslepingu artikli 267 alusel tehtud Euroopa Liidu Kohtu otsuste või Euroopa Kontrollikoja auditileidudega, mis näitavad liidu riigihanke-eeskirjade rikkumist liidu kaasrahastatavate projektide puhul; järelevalveasutus teatab Euroopa Pettustevastasele Ametile ELi menetluskorra mis tahes rikkumisest, kui see on seotud otseselt või kaudselt ELi poolt rahastatavate lepingutega.	(g) siseriiklike kohtute ja ametiasutuste tehtavate otsuste jälgimine seoses aluslepingu artikli 267 alusel tehtud Euroopa Liidu Kohtu otsuste või Euroopa Kontrollikoja auditileidudega, mis näitavad liidu riigihanke eeskirjade rikkumist liidu kaasrahastatavate projektide puhul; järelevalveasutus teatab Euroopa Pettustevastasele Ametile ELi menetluskorra mis tahes rikkumisest, kui see on seotud otseselt või kaudselt ELi poolt rahastatavate lepingutega.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Punktis e osutatud ülesanded ei piira õigust esitada kaebus siseriiklike õigusaktide või direktiivi 89/665/EMÜ alusel loodud süsteemi alusel.	Punktis e osutatud ülesanded ei piira õigust esitada kaebus siseriiklike õigusaktide või direktiivi 89/665/EMÜ alusel loodud süsteemi alusel.
Liikmesriigid annavad järelevalveasutusele volitused vaadata asjakohaste siseriiklike õigusaktide alusel läbi avaliku sektori hankijate otsused selliste rikkumiste kohta, mis on avastatud jälgimise ja õigusabi andmise käigus.	Liikmesriigid annavad järelevalveasutusele volitused vaadata asjakohaste siseriiklike õigusaktide alusel läbi avaliku sektori hankijate otsused selliste rikkumiste kohta, mis on avastatud jälgimise ja õigusabi andmise käigus.
4. Ilma et see piiraks üldist korda ja töömeetodeid, mida komisjon järgib liikmesriikidega suhtlemisel, toimib järelevalveasutus komisjoni jaoks kontaktpunktina, kui ta jälgib liidu õiguse kohaldamist ja liidu eelarve täitmist Euroopa Liidu lepingu artikli 17 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 317 alusel. Ta teavitab komisjoni käesoleva direktiivi mis tahes rikkumisest seoses hankemenetlusega, mida kasutatakse otseselt või kaudselt liidu rahastatavate lepingute sõlmimiseks.	4. Ilma et see piiraks üldist korda ja töömeetodeid, mida komisjon järgib liikmesriikidega suhtlemisel, toimib järelevalveasutus komisjoni jaoks kontaktpunktina, kui ta jälgib liidu õiguse kohaldamist ja liidu eelarve täitmist Euroopa Liidu lepingu artikli 17 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 317 alusel. Ta teavitab komisjoni käesoleva direktiivi mis tahes rikkumisest seoses hankemenetlusega, mida kasutatakse otseselt või kaudselt liidu rahastatavate lepingute sõlmimiseks.
Komisjon võib eelkõige anda järelevalveasutusele lahendada üksikjuhtumid, kui lepingut ei ole veel sõlmitud või läbivaatamist on veel võimalik teostada. Samuti võib ta teha järelevalveasutusele ülesandeks jälgida selliste meetmete rakendamist, mis liikmesriigid võtavad komisjoni poolt kindlaks tehtud liidu riigihanke-eeskirjade ja põhimõtete rikkumise heastamiseks.	Komisjon võib eelkõige anda järelevalveasutusele lahendada üksikjuhtumid, kui lepingut ei ole veel sõlmitud või läbivaatamist on veel võimalik teostada. Samuti võib ta teha järelevalveasutusele ülesandeks jälgida selliste meetmete rakendamist, mis liikmesriigid võtavad komisjoni poolt kindlaks tehtud liidu riigihanke-eeskirjade ja põhimõtete rikkumise heastamiseks.
Komisjon võib nõuda, et järelevalveasutus analüüsiks liidu hanke-eeskirjade väidetavaid rikkumisi, kui need mõjutavad liidu eelarvest kaasrahastatavaid projekte. Komisjon võib usaldada järelevalveasutusele teatavatel juhtudel järeelkontrolli ja tagamise, et pädevad riiklikud asutused, kes on kohustatud tema juhiseid järgima, võtavad kaasrahastatavaid projekte mõjutavate liidu riigihanke-eeskirjade rikkumiste korral asjakohaseid meetmeid.	Komisjon võib nõuda, et järelevalveasutus analüüsiks liidu hanke-eeskirjade väidetavaid rikkumisi, kui need mõjutavad liidu eelarvest kaasrahastatavaid projekte. Komisjon võib usaldada järelevalveasutusele teatavatel juhtudel järeelkontrolli ja tagamise, et pädevad riiklikud asutused, kes on kohustatud tema juhiseid järgima, võtavad kaasrahastatavaid projekte mõjutavate liidu riigihanke-eeskirjade rikkumiste korral asjakohaseid meetmeid.
5. Järelevalveasutuse teostatav uurimis- ja täitevtegevus, mille eesmärk on tagada, et avaliku sektori hankijate otsused vastavad käesolevale direktiivile ja Euroopa Liidu toimimise lepingu üldtingimustele, ei asenda ega mõjuta komisjoni institutsionaalset rolli aluslepingu järelevalvajana. Kui komisjon otsustab anda üksikjuhtumi löike 4 kohaselt lahendada, jätab ta endale ka õiguse sekkuda aluslepinguga antud volituste alusel.	5. Järelevalveasutuse teostatav uurimis- ja täitevtegevus, mille eesmärk on tagada, et avaliku sektori hankijate otsused vastavad käesolevale direktiivile ja Euroopa Liidu toimimise lepingu üldtingimustele, ei asenda ega mõjuta komisjoni institutsionaalset rolli aluslepingu järelevalvajana. Kui komisjon otsustab anda üksikjuhtumi löike 4 kohaselt lahendada, jätab ta endale ka õiguse sekkuda aluslepinguga antud volituste alusel.
6. Avaliku sektori hankijad edastavad riiklikule järelevalveasutusele kõigi sõlmitud lepingute tervikteksti, kui lepingu maksumus on vähemalt	6. Avaliku sektori hankijad edastavad riiklikule järelevalveasutusele kõigi sõlmitud lepingute tervikteksti, kui lepingu maksumus on vähemalt
(a) 1 000 000 eurot asjade ja teenuste riigihankelepingute puhul;	(a) 1 000 000 eurot asjade ja teenuste riigihankelepingute puhul;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(b) 10 000 000 eurot ehitustööde riigihankelepingute puhul.	(b) 10 000 000 eurot ehitustööde riigihankelepingute puhul.
7. Ilma et see mõjutaks siseriiklikke õigusakte, mis käsitlevad juurdepääsu teabele, ning kooskõlas siseriiklike ja ELi andmekaitsealaste õigusaktidega võimaldab järelevalveasutus kirjaliku taotluse korral piiramatut ja täielikku otsest tasuta juurdepääsu lõikes 6 osutatud sõlmitud lepingutele. Lepingute teatavate osade puhul või juurdepääsu andmisest keelduda, kui nende avaldamine takistaks õigusaktide rakendamist või oleks muul viisil vastuolus avalike huvidega või riivaks teatavate avalik-õiguslike või eraõiguslike ettevõtjate õigustatud ärihuve või võiks kahjustada ausat konkurentsi nende vahel.	7. Ilma et see mõjutaks siseriiklikke õigusakte, mis käsitlevad juurdepääsu teabele, ning kooskõlas siseriiklike ja ELi andmekaitsealaste õigusaktidega võimaldab järelevalveasutus kirjaliku taotluse korral piiramatut ja täielikku otsest tasuta juurdepääsu lõikes 6 osutatud sõlmitud lepingutele. Lepingute teatavate osade puhul või juurdepääsu andmisest keelduda, kui nende avaldamine takistaks õigusaktide rakendamist või oleks muul viisil vastuolus avalike huvidega või riivaks teatavate avalik-õiguslike või eraõiguslike ettevõtjate õigustatud ärihuve või võiks kahjustada ausat konkurentsi nende vahel.
Juurdepääs sellistele osadele, mida võib avaldada, antakse mõistliku aja jooksul ja mitte hiljem kui 45 päeva möödudes taotluse esitamise päevast.	Juurdepääs sellistele osadele, mida võib avaldada, antakse mõistliku aja jooksul ja mitte hiljem kui 45 päeva möödudes taotluse esitamise päevast.
Lepingule juurdepääsu soovivad taotlejad ei pea näitama, et neil on asjaomase lepingu suhtes otsene või kaudne huvi. Teabe saajal tuleb lubada selline teave avalikustada.	Lepingule juurdepääsu soovivad taotlejad ei pea näitama, et neil on asjaomase lepingu suhtes otsene või kaudne huvi. Teabe saajal tuleb lubada selline teave avalikustada.
8. Lõikes 2 osutatud aastaaruandele lisatakse kokkuvõtte kõigist tegevustest, mis järelevalveasutus teostab vastavalt lõigetele 1-7.	8. Lõikes 2 osutatud aastaaruandele lisatakse kokkuvõtte kõigist tegevustest, mis järelevalveasutus teostab vastavalt lõigetele 1-7.

Motivatsioon

Nõue luua siseriiklikud järelevalveasutused, kellele tuleb saata leping, on selgelt vastuolus subsidiaarsuse põhimõttega. Liikmesriigid korraldavad oma haldusasju ise. Riiklik kontroll hanke-eeskirjade järgimise üle lasub liikmesriikide kohtutel, järelevalveasutustel ja audiitoritel. Lisaks põhjustavad sellised nõuded avaliku sektori hankijatele ebavajalikku lisahalduskoormust.

Muudatusettepanek 30

COM(2011) 896 final

Artikli 85 esimene lõik

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 85</i>	<i>Artikkel 85</i>
Avaliku sektori hankijad koostavad iga lepingu, raamlepingu ja loodava dünaamilise hankesüsteemi kohta kirjaliku aruande, mis sisaldab vähemalt järgmist:	Avaliku sektori hankijad koostavad iga lepingu, raamlepingu ja loodava dünaamilise hankesüsteemi kohta kirjaliku aruande, mis sisaldab vähemalt järgmist:
(a) avaliku sektori hankija nimi ja aadress, lepingu, raamlepingu või dünaamilise hankesüsteemi ese ja maksumus;	(a) avaliku sektori hankija nimi ja aadress, lepingu, raamlepingu või dünaamilise hankesüsteemi ese ja maksumus;
(b) edukate taotlejate või pakkujate nimed ning nende valimise põhjused;	(b) edukate taotlejate või pakkujate nimed ning nende valimise põhjused;
(c) tagasilükatud taotlejate või pakkujate nimed ning nende tagasilükkamise põhjused;	(c) tagasilükatud taotlejate või pakkujate nimed ning nende tagasilükkamise põhjused;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(d) põhjendamatult madalate hindadega pakkumuste tagasilükkamise põhjused;	(d) põhjendamatult madalate hindadega pakkumuste tagasilükkamise põhjused;
(e) eduka pakkuja nimi ja põhjused, miks tema pakkumus välja valiti, ning juhul kui see on teada, ka lepingu või raamlepingu sellise osa suurus, mille suhtes edukas pakkuja kavatseb sõlmida allhankelepinguid kolmandate isikutega;	(e) eduka pakkuja nimi ja põhjused, miks tema pakkumus välja valiti, ning juhul kui see on teada, ka lepingu või raamlepingu sellise osa suurus, mille suhtes edukas pakkuja kavatseb sõlmida allhankelepinguid kolmandate isikutega;
(f) väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse puhul artiklis 30 osutatud asjaolud, millega selle menetluse kasutamist põhjendatakse;	(f) väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse puhul artiklis 30 osutatud asjaolud, millega selle menetluse kasutamist põhjendatakse;
(g) vajaduse korral põhjused, miks avaliku sektori hankija otsustas lepingut või raamlepingut mitte sõlmida või dünaamilist hankesüsteemi mitte luua;	(g) vajaduse korral põhjused, miks avaliku sektori hankija otsustas lepingut või raamlepingut mitte sõlmida või dünaamilist hankesüsteemi mitte luua;
(h) vajaduse korral tuvastatud huvide konfliktid ja võetud meetmed.	(h) vajaduse korral tuvastatud huvide konfliktid ja võetud meetmed.

Motivatsioon

Siinkohal ette nähtud dokumentatsioonikohustused koormavad kohalikke omavalitsusi ebaproportsionaalsel viisil ega anna midagi juurde. Kõnealuse reformi mõte on just üleliigsete dokumentatsioonikohustuste kaotamine, mitte bürokraatia juurdeloomine.

Muudatusettepanek 31

COM(2011) 896 final

Artikli 85 kaks viimast lõiku

Üksikaruanded lepingute sõlmimise menetluse kohta

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 85</i> Üksikaruanded lepingute sõlmimise menetluse kohta Avaliku sektori hankijad dokumenteerivad kõigi hankemenetluste kulgemise, olenemata sellest, kas nende läbiviimiseks kasutatakse elektroonilisi vahendeid. Selleks dokumenteerivad nad hankemenetluse kõik etapid, sealhulgas kogu teabevahetuse ettevõtjatega ja sisemised arutelud, pakkumuste ettevalmistamise, dialoogi ja vajaduse korral läbirääkimised, pakkumuste vahel valiku tegemise ja lepingu sõlmimise. Kõnealune aruanne või selle peamised osad esitatakse taotluse korral komisjonile või riiklikule järelevalveasutusele.	<i>Artikkel 85</i> Üksikaruanded lepingute sõlmimise menetluse kohta Avaliku sektori hankijad dokumenteerivad kõigi hankemenetluste kulgemise, olenemata sellest, kas nende läbiviimiseks kasutatakse elektroonilisi vahendeid. Selleks dokumenteerivad nad hankemenetluse kõik etapid, sealhulgas kogu teabevahetuse ettevõtjatega ja sisemised arutelud, pakkumuste ettevalmistamise, dialoogi ja vajaduse korral läbirääkimised, pakkumuste vahel valiku tegemise ja lepingu sõlmimise, või riiklikule järelevalveasutusele. Kõnealune aruanne või selle peamised osad esitatakse taotluse korral komisjonile või riiklikule järelevalveasutusele.

Motivatsioon

Regioonide Komitee on seisukohal, et eelistada tuleks praeguse direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 43 sätestatud aruannetel põhinevat süsteemi, sest see muudab haldusküsimuste lahendamise hankijale lihtsamaks.

Muudatusettepanek 32

COM(2011) 895 final

Artikkel 95

COM(2011) 896 final

Artikkel 86

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriikide aruandlus ja avaliku sektori hankijate nimekirjad	Liikmesriikide aruandlus ja avaliku sektori hankijate nimekirjad
1. Artikli 84 kohaselt asutatud või määratud asutused edastavad komisjonile iga aasta kohta ühe standardvormil põhineva rakendamise- ja statistikaaruande hiljemalt järgneva aasta 31. oktoobril.	1. Artikli 84 kohaselt asutatud või määratud asutused edastavad komisjonile iga aasta kohta ühe standardvormil põhineva rakendamise- ja statistikaaruande hiljemalt järgneva aasta 31. oktoobril.
2. Lõikes 1 osutatud aruanne sisaldab vähemalt järgmist teavet:	2. Lõikes 1 osutatud aruanne sisaldab vähemalt järgmist teavet:
(a) kõigi hankelepinguid või raamlepinguid sõlmivate keskvalitsusasutuste, keskvalitsusest madalama tasandi hankijate ja avalik-õiguslike isikute, sealhulgas keskvalitsusest madalama tasandi asutuste ning samuti avaliku sektori hankijate ühenduste täielik ja ajakohastatud nimekiri, mis sisaldab ka iga asutuse unikaalset identifitseerimisnumbrit, kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud; nimekiri koostatakse asutuste liikide järgi;	(a) kõigi hankelepinguid või raamlepinguid sõlmivate keskvalitsusasutuste, keskvalitsusest madalama tasandi hankijate ja avalik-õiguslike isikute, sealhulgas keskvalitsusest madalama tasandi asutuste ning samuti avaliku sektori hankijate ühenduste täielik ja ajakohastatud nimekiri, mis sisaldab ka iga asutuse unikaalset identifitseerimisnumbrit, kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud; nimekiri koostatakse asutuste liikide järgi;
(b) kõigi kesksete avaliku sektori hankijate täielik ja ajakohastatud nimekiri;	(b) kõigi kesksete avaliku sektori hankijate täielik ja ajakohastatud nimekiri;
(c) kõigi käesoleva direktiivi artiklis 4 sätestatud piirmäärasid ületavate lepingute puhul:	(c) kõigi käesoleva direktiivi artiklis 4 sätestatud piirmäärasid ületavate lepingute puhul;
(i) sõlmitud lepingute arv ja maksumus asutuste liikide lõikes menetluste kaupa ning ehitustööde, asjade ja teenuste kaupa CPV nomenklatuuri jaotuse järgi;	(i) sõlmitud lepingute arv ja maksumus asutuste liikide lõikes menetluste kaupa ning ehitustööde, asjade ja teenuste kaupa CPV nomenklatuuri jaotuse järgi;
(ii) kui lepingud on sõlmitud väljakuulutamiseta läbirääkimistega menetluse teel, esitatakse punktis i osutatud andmed ka artiklis 30 osutatud asjaolude kaupa ning täpsustatakse sõlmitud lepingute arv ja maksumus edukate pakkujate liikmesriikide ja kolmandate riikide lõikes;	(ii) kui lepingud on sõlmitud väljakuulutamiseta läbirääkimistega menetluse teel, esitatakse punktis i osutatud andmed ka artiklis 30 osutatud asjaolude kaupa ning täpsustatakse sõlmitud lepingute arv ja maksumus edukate pakkujate liikmesriikide ja kolmandate riikide lõikes;
(d) kõigi selliste lepingute puhul, mis jäävad käesoleva direktiivi artiklis 4 sätestatud piirmäärade alla, aga mis kuuluksid käesoleva direktiivi reguleerimissalas, kui nende maksumus ületaks piirmäära, sõlmitud lepingute arv ja maksumus asutuste liikide lõikes.	(d) kõigi selliste lepingute puhul, mis jäävad käesoleva direktiivi artiklis 4 sätestatud piirmäärade alla, aga mis kuuluksid käesoleva direktiivi reguleerimissalas, kui nende maksumus ületaks piirmäära, sõlmitud lepingute arv ja maksumus asutuste liikide lõikes.
3. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 89 I lisa muutmiseks, et ajakohastada avaliku sektori hankijate loetelu liikmesriikide asjakohaste teadete põhjal, kui selliseid muudatusi on vaja avaliku sektori hankijate korrektseks identifitseerimiseks.	3. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 89 I lisa muutmiseks, et ajakohastada avaliku sektori hankijate loetelu liikmesriikide asjakohaste teadete põhjal, kui selliseid muudatusi on vaja avaliku sektori hankijate korrektseks identifitseerimiseks.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Komisjon võib regulaarselt avaldada lõike 2 punkti a kohaselt edastatud avalik-õiguslike isikute nimekirja <i>Euroopa Liidu Teatajas</i> .	Komisjon võib regulaarselt avaldada lõike 2 punkti a kohaselt edastatud avalik-õiguslike isikute nimekirja <i>Euroopa Liidu Teatajas</i>.
4. Liikmesriigid esitavad komisjonile teabe oma institutsioonilise korralduse kohta käesoleva direktiivi rakendamiseks, järelevalveks ja jõustamiseks, samuti siseriiklike algatuste kohta, millega antakse suuniseid ning abi liidu riigihanke-eeskirjade rakendamisel või millega lahendatakse kõnealuste eeskirjade rakendamisel tekkivaid probleeme.	4. Liikmesriigid esitavad komisjonile teabe oma institutsioonilise korralduse kohta käesoleva direktiivi rakendamiseks, järelevalveks ja jõustamiseks, samuti siseriiklike algatuste kohta, millega antakse suuniseid ning abi liidu riigihanke-eeskirjade rakendamisel või millega lahendatakse kõnealuste eeskirjade rakendamisel tekkivaid probleeme.
5. Komisjon kehtestab lõikes 1 osutatud iga-aastaste rakendus- ja statistikaaruannete standardvormi. Rakendusaktid võetakse vastu artiklis 91 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.	5. Komisjon kehtestab lõikes 1 osutatud iga-aastaste rakendus- ja statistikaaruannete standardvormi. Rakendusaktid võetakse vastu artiklis 91 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

Motivatsioon

Ülaltoodud sätted tuleb välja jätta. Need tooksid kaasa tohutu halduskoormuse ühelt poolt nii neile organitele, kes peaksid kõik need andmed koguma, kui teiselt poolt ka avaliku sektori hankijatele, kes neid andmeid peavad menetlema.

Muudatusettepanek 33

COM(2011) 895 final

Artikkel 96

COM(2011) 896 final

Artikkel 87

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Abi avaliku sektori hankijatele ja ettevõtjatele	Abi avaliku sektori hankijatele ja ettevõtjatele
1. Liikmesriigid tagavad tehnilised tugistruktuurid, et anda avaliku sektori hankijatele õiguslikku ja majanduslikku nõu, suuniseid ja abi hankemenetluse ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Ka tagavad liikmesriigid, et igal avaliku sektori hankijal on võimalik saada pädevat abi ja nõu üksikküsimustes.	1. Liikmesriigid tagavad tehnilised tugistruktuurid, et anda avaliku sektori hankijatele õiguslikku ja majanduslikku nõu, suuniseid ja abi hankemenetluse ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Ka tagavad liikmesriigid, et igal avaliku sektori hankijal on võimalik saada pädevat abi ja nõu üksikküsimustes.
2. Selleks et ettevõtjatel ning eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel oleks parem juurdepääs riigihangetele ja et käesolevast direktiivist saadaks korrektselt aru, tagavad liikmesriigid asjakohase abi kättesaadavuse, sh elektrooniliselt või ettevõtjate abistamisele keskenduvate olemasolevate võrgustike kaudu.	2. Selleks et ettevõtjatel ning eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel oleks parem juurdepääs riigihangetele ja et käesolevast direktiivist saadaks korrektselt aru, tagavad liikmesriigid asjakohase abi kättesaadavuse, sh elektrooniliselt või ettevõtjate abistamisele keskenduvate olemasolevate võrgustike kaudu.
3. Mõnes teises liikmesriigis hankemenetluses osaleda kavatsevatele ettevõtjatele osutatakse spetsiifilist haldusabi. Kõnealune abi hõlmab vähemalt asjaomase liikmesriigi haldusnõudeid ja ka elektroonilise hankega seotud võimalikke kohustusi.	3. Mõnes teises liikmesriigis hankemenetluses osaleda kavatsevatele ettevõtjatele osutatakse spetsiifilist haldusabi. Kõnealune abi hõlmab vähemalt asjaomase liikmesriigi haldusnõudeid ja ka elektroonilise hankega seotud võimalikke kohustusi.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid tagavad, et huvitatud ettevõtjatel on hõlbus pääseda juurde asjakohasele teabele, mis hõlmab maksude, keskkonnakaitse, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonna kohustusi käsitlevaid sätteid, mida jõustatakse selles liikmesriigis, piirkonnas või kohas, kus hakatakse ehitustöid teostama või teenuseid osutama ning mida kohaldatakse lepingu täitmise ajal kohapeal teostatavate ehitustööde või osutatavate teenuste suhtes. 4. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamiseks võivad liikmesriigid määrata ühe asutuse või mitu asutust või haldusstruktuuri. Liikmesriigid tagavad kõnealuste asutuste ja struktuuride tegevuse nõuetekohase kooskõlastamise.	Liikmesriigid tagavad, et huvitatud ettevõtjatel on hõlbus pääseda juurde asjakohasele teabele, mis hõlmab maksude, keskkonnakaitse, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonna kohustusi käsitlevaid sätteid, mida jõustatakse selles liikmesriigis, piirkonnas või kohas, kus hakatakse ehitustöid teostama või teenuseid osutama ning mida kohaldatakse lepingu täitmise ajal kohapeal teostatavate ehitustööde või osutatavate teenuste suhtes. 4. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamiseks võivad liikmesriigid määrata ühe asutuse või mitu asutust või haldusstruktuuri. Liikmesriigid tagavad kõnealuste asutuste ja struktuuride tegevuse nõuetekohase kooskõlastamise.

Motivatsioon

Hanget abistavate tegevuste korraldamine riiklikul tasandil kuulub liikmesriikide pädevusse, ja seega tuleb artikkel välja jätta. Hanke-eeskirjadest arusaamisel läheks abi vähem vaja tõenäoliselt siis, kui reeglistik oleks lihtsam.

Muudatusettepanek 34

COM(2011) 896 final

Artikli 88 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 88</i> Käesoleva artikli kohaldamiseks määravad liikmesriigid vähemalt ühe kontaktpunkti, mille kontaktandmed edastatakse teistele liikmesriikidele, järelevalveasutustele ja komisjonile. Liikmesriigid avaldavad kontaktpunktide loetelu ja ajakohastavad seda regulaarselt. Kontaktpunktide töö kooskõlastamise eest vastutab järelevalveasutus.	<i>Artikkel 88</i> Käesoleva artikli kohaldamiseks määravad liikmesriigid vähemalt ühe kontaktpunkti, mille kontaktandmed edastatakse teistele liikmesriikidele, järelevalveasutustele ja komisjonile. Liikmesriigid avaldavad kontaktpunktide loetelu ja ajakohastavad seda regulaarselt. Kontaktpunktide töö kooskõlastamise eest vastutab järelevalveasutus.

Motivatsioon

Artikkel 88 tuleks säilitada, kuid ilma viiteta uutele järelevalveasutustele. Reformi mõte on just üleliigsete dokumentatsioonikohustuste kaotamine, mitte bürokraatia juurdeloomine.

Brüssel, 9. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Regioonide Komitee arvamus „Euroopa Merendus- ja Kalandusfond”

(2012/C 391/10)

REGIOONIDE KOMITEE

- kiidab heaks uue fondi, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi loomise ühise kalanduspoliitika rakendamiseks ning leiab, et on oluline säilitada piisav eelarve ühisest kalanduspoliitikast tulenevate muutustega sammupidamiseks;
- tervitab uue Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi raames tehtud lihtsustamist, mis tuleneb enamiku ühise kalanduspoliitika ja integreeritud merenduspoliitika finantsvahendite ümberpaigutamisest. Need vahendid jagunesid enne mitme fondi vahel;
- soovib, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfond keskenduks kalandusele ning mitte eelkõige selle asendamisele muude tegevustega, nagu seda on mitmel puhul kinnitatud, ning leiab, et kaluri ameti atraktiivsuse suurendamine on oluline;
- väljendab muret andmete kogumiseks ette nähtud eelarve vähendamise pärast, kuna tegelikult on vaja lisavahendeid, sest täielike ja juhtimiseesmärkidel täiendatud andmete omamine peab ühest küljest olema ühisele kalanduspoliitikale soodne ja teisest küljest Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi eelarveprioriteet;
- taunib igasuguse laevastiku kohandamismeetmete tühistamist, samas kui ühise kalanduspoliitika uute eesmärkide, eelkõige maksimaalse jätkusuutliku saagikuse järkjärguliseks saavutamiseks on vaja laevastike tegevuse lõpetamist või ajutise katkestamise rahalist toetamist;
- arvab, et tagasiheite järkjärguliseks vähendamiseks tuleb kohaneda, laevu ajakohastada ja teha asjakohaseid investeeringuid sadamatesse;
- väljendab imestust ettenähtud mitmeaastaste kavade väljatöötamise rahastamise puudumise üle;
- soovitab suurel määral toetada tehnoloogilist innovatsiooni ja investeeringuid, millega suurendatakse püügiseadmete selektiivsust;
- leiab, et ladustamisabi vähendamine ei ole asjakohane.

Raportöör

Pierre MAILLE (FR/PES), Finistère'i departemangu üldnõukogu esimees

Viitedokument

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta [millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1198/2006 ja nõukogu määrus (EÜ) nr 861/2006 ning nõukogu määrus nr XXX/2011 integreeritud merenduspoliitika kohta]

COM(2011) 804 final

I POLIITILISED SOOVITUSED**REGIOONIDE KOMITEE**

1. on rahul, et komisjon soovib säilitada ühise kalanduspoliitika, arvestades kalanduse tähtsust paljude Euroopa Liidu piirkondade jaoks;

2. kiidab heaks uue fondi, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi loomise ühise kalanduspoliitika rakendamiseks ning leiab, et on oluline säilitada piisav eelarve ühisest kalanduspoliitikast tulenevate muutustega sammu pidamiseks;

3. arvab, et ühise kalanduspoliitikaga peaks esmajärjekorras taastama jätkusuutlikud majandustingimused kalanduseks ökosüsteemipõhise lähenemisviisi raames, saavutades maksimaalse jätkusuutliku saagikuse, ning tagama Euroopa tarbijate varustatuse, püüeldes enda toiduainetega varustatuse poole;

4. tervitab uue Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi raames tehtud lihtsustamist, mis tuleneb enamiku ühise kalanduspoliitika ja integreeritud merenduspoliitika finantsvahendite ümberpaigutamisest. Need vahendid jagunesid enne mitme fondi vahel;

5. kiidab heaks integreeritud merenduspoliitika kaasamise Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi, sest majandustegevus, keskkonnahoidlikkus, teadmiste omandamine ja andmete kogumine, seire ja kontroll on omavahel seotud;

6. soovib siiski, et integreeritud merenduspoliitika otsese juhtimise tingimused oleksid paremini määratletud eraldiste sihtkoha ja abi saavate organite täpsustamiseks;

7. tunnistab huvi ühtekuuluvusfondide (Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond, Ühtekuuluvusfond, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond) ühise strateegilise raamistiku vastu, mis peaks võimaldama nende fondide juhtimiskorra lihtsustamist, ühtlustamist ja ühiskasutamist;

8. taotleb, et Euroopa Liit koostaks eelarve, mille suurus tagaks ühtekuuluvuspoliitika tõhususe ja mis vastaks strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidele;

9. märgib rahuloluga liikmesriikide ja piirkondade võimalust pöörduda Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Sotsiaalfondi või Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi poole kalanduse ja kalanduspiirkondade arengu vallas tegutsemiseks;

10. soovib tungivalt kooskõlas mitmetasandilise valitsemise põhimõtetega ja pädevusvaldkondade riiklikku jaotumist silmas pidades, et iga liikmesriigi kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused oleksid täies ulatuses kaasatud erinevate, sh integreeritud merenduspoliitikaga seotud strateegiliste dokumentide koostamisse, nende üle peetavatesse läbirääkimisesse, nende rakendamisse ja läbivaatamisse;

11. on vastu ettepanekutele, mille eesmärk on siduda ühtekuuluvuspoliitika stabiilsuse ja majanduskasvu paktiga: makromajanduslikul tingimuslikkusel on tegelikult teised eesmärgid kui ühtekuuluvuspoliitikal;

12. avaldab oma toetust eeltingimuslikkuse põhimõttele, millega tagatakse, et ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks vajalikud tingimused täidetakse eelnevatele kogemustele tuginedes;

13. soovib, et hinnataks liikmesriikidele vahendite jaotamise kriteeriumite muutmise tagajärgi, sest need kriteeriumid erinevad varem Euroopa Kalandusfondi puhul kasutatutest;

14. tuleb meelde, et oma arvamuses ühise kalanduspoliitika reformi kohta oli komitee vastu nõudele kohustada iga liikmesriiki rajama ülekantavad püügikontsessioonid ning soovitas vette tagasiheitmise järkjärgulist vähendamist;

15. kiidab heaks teadmiste parandamise ja andmete kogumise tähtsustamise ning rõhutab kalurite ja teadlaste partnerluse olulisust. Täielike ja juhtimiseesmärkidel täiendatud andmete omandamine peab ühest küljest olema ühisele kalanduspoliitikale soodne ja teisest küljest Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi eelarveprioriteet;

16. taunib igasuguse laevastiku kohandamismeetmete tühistamist, samas kui ühise kalanduspoliitika uute eesmärkide, eelkõige maksimaalse jätkusuutliku saagikuse järkjärguliseks saavutamiseks on vaja laevastike tegevuse lõpetamist või ajutise katkestamise rahalist toetamist. Soovib, et vähemalt mõnes püügipiirkonnas oleks võimalik rangete raamistike, eelkõige püügiõiguste puhul toetusi lõpuks järkjärgult vähendada vastavalt varude olukorrale;

17. leiab, et kaluri ameti atraktiivsuse suurendamine on oluline ning seda tuleks teha, parandades töötingimusi, hügieeni ja ohutust pardal, tehes vajalikke investeeringuid ning piirdumata vaid ühe projektiga laeva kohta;

18. arvestab ülekantavate püügikontsessioonide vabatahtlikusega. Komitee leiab, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfond peaks seega toetama nende loomist nõustamise rahastamise, kogemuste vahetamise ja üleminekumeetmetega;

19. väljendab imestust ettenähtud mitmeaastaste kavade väljatöötamise rahastamise puudumise üle, sest ühise kalanduspoliitika määrusega loodud kavad on olulised tegurid ressursside ja merekeskkonna nõuetekohases haldamises;

20. kiidab heaks tagasiheite ja soovimatu saagi vähendamise ning soovib suurel määral toetada tehnoloogilist innovatsiooni ja investeringuid, millega suurendatakse püügiseadmete selektiivsust;

21. arvab, et tehnoloogilised uuendused võivad aidata ühte ja sama laeva mitmel moel selektiivsuse parandamisel, merekeskkonnale avaldatava mõju vähendamisel ja meremeestele kõrge ohutustaseme pakkumisel, tingimusel, et asjaomased seadmed on vajalikud ning kujutavad endast sammu edasi, suurendamata seejuures püügikoormust;

22. kiidab heaks toetuse andmise merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi kaitsmisel ja taastamisel osalevatele kaluritele. See toetus peaks võimaldama nende kaasamist kalavarude majandamise meetmetesse, eelkõige Natura 2000 aladel ja merekaitsealadel ning kaitsma ajutiste töökäetustest eest, lubade andmisel jne. Kuna merekeskkonna kaitsmine ei ole üksnes kalurite ülesanne, ei tohiks Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist otseselt rahastada nende piirkondade haldamist või keskkonnavalast seiret;

23. leiab, et kalatööstus peab ka panustama kliima soojenemise ja saastuse vastasesse võitlusesse. Euroopa Merendus- ja Kalandusfond peab suutma toetada teadus- ja uuendustegevust suurema energiatõhususe ja vähema CO₂ heite saavutamisel, eelkõige kütuse hinnast tuleneva tegevuse konkurentsivõime vähenemisel. Seega tuleb toetada laevadele uute mootorite paigaldamist ning võimaldada kalandusvaldkonnas tehnoloogilistest uuendustest kasusaamist;

24. arvab, et tagasiheite järkjärguliseks vähendamiseks tuleb kohaneda, laevu ajakohastada ja teha asjakohaseid investeringuid sadamatesse;

25. kutsub üles tegema innovaatilisi jõupingutusi erinevat tüüpi tagasiheite nõuetekohaseks määratlemiseks, et saaks võtta meetmeid tagasiheite vähendamiseks ja selle asjakohase kasutamise tagamiseks;

26. tervitab komisjoni pühendumust kalanduspiirkondade kohalikule arengule. Komitee soovib, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfond keskenduks kalandusele ning mitte eelkõige selle asendamisele muude tegevustega, nagu seda on mitmel puhul kinnitatud. Euroopa Merendus- ja Kalandusfond peaks toetama palju tasakaalustatumat lähenemisviisi, eraldamata üksteisest

mitmekesisust ning otseste ja kaudsete töökohtade säilitamist ning unustamata töökohtade loomise vajadust. Eelkõige tuleb määrusega võimaldada toetuse andmist püügitegevust alustavatele noortele, nagu on ette nähtud vesiviljeluses, samas võib ülekantavate püügikontsessioonide loomine muuta sellele ametile juurdepääsu veelgi keerulisemaks;

27. leiab, et kohalik areng saab toimuda ainult kohalike sidusrühmade, valitud esindajate ja kohalike omavalitsuste, ametiühingute, kalurite ühenduste jne kaasamise ja tugeva partnerlusega. Selle olulise partnerluse võib saavutada kalandusvaldkonna kohalike tegevusrühmade leviku või Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi vahendite raames loodud kohalike tegevusrühmade hulga suurendamisega, et katta ka kalandusküsimused. Kalandusvaldkonna kohalike tegevusrühmade haldamise ülesanne peab jääma kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, kes koos piirkondadega peavad olema olulisel kohal kohaliku arengu strateegia eesmärkide määratlemisel ja rakendamisel ning vahendite haldamisel;

28. soovib, et toodete väärtustamise innustamise ja järgtööstuse struktuuri tugevdamise eesmärgil arvestataks kala hulgi- müügi ja töötlemisettevõtete toetamisel kindlasti ka tehnoloogiliste uuendustega ja tootlikkuse kasumlikkusega, mida tuleks soodustada, piirdumata vaid ühe toetusega ettevõtte kohta;

29. soovib seada kaugeleulatuvad eesmärgid meresaaduste Euroopa märgistuse arendamisel: tarbija peab saama kindlaks määrata Euroopa kalandustooted ning teadvustada bioloogilise mitmekesisuse ja ühisest kalanduspoliitikast tulenevate sanitaarsete kvaliteedistandardite järgimiseks tehtud jõupingutusi;

30. leiab, et ühise turukorralduse meetmetega tuleks panustada ühise kalanduspoliitika eesmärkide rakendamisse. Seetõttu soovib komitee tungivalt meetmete rakendamist maksimaalse jätkusuutliku saagikuse üleminekumõjude piiramiseks ja Euroopa kalandustoodete kohalike turgude säilitamiseks;

31. leiab, et ladustamisabi vähendamine ei ole asjakohane, sest tootmise ja turustamisega seotud ebakindlus on kutselise püügi puhul suur;

32. tervitab olulist poolehoidu vesiviljelusele ja seda toetavatele arvukatele meetmetele: tegevust alustavatele noortele, innovatsioonile, investeringutele, juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenustele, kindlustusele jne;

33. nõuab rangemaid keskkonnastandardeid, kalakasvatuse paremat tundmaõppimist ja ulatuslikumat keskkonnamõju hinnangut;

34. leiab, et vesiviljelus peab jääma kalavalgu tootjaks ning ei tohiks viia kasvatatud kala toitmiseks sobivate liikide varude ülepüügini, mis kahjustaks toiduahelat ning ohustaks bioloogilist mitmekesisust;

35. toetab võimalust julgustada vetikate tootmist kas toiduks või muul otstarbel;

36. arvab, et äärepoolseimad piirkonnad on kõik keerulises olukorras kui ülejäänud Euroopa. Seetõttu tuleks teha rohkem kui toetada toodete turustamist, et katta lisakulud, millega nende piirkondade kalandus- ja vesiviljelussektor silmitsi seisavad;

37. nõuab lisaks, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfond võtaks tegelikult arvesse vajadust arendada kalandust äärepoolseimates piirkondades, võimaldades neile toetust laevastiku uuendamiseks;

38. arvab, et toetusmeetmete rakendamine peibutuspiügivahendite paigaldamiseks on oluline jätkusuutliku rannapiüügi arenguks äärepoolseimates piirkondades;

39. soovib luua spetsiaalse piirkondliku nõuandekomisjoni äärepoolseimatele piirkondadele vastavalt Mandri-Euroopas juba olemasolevale mudelile;

40. juhib tähelepanu sellele, et vaja on tõhusamaid kontrollimeetmeid tagamaks, et kõik järgivad ühise kalanduspoliitika eeskirju. Usaldusväärse kontrolli tagamiseks tuleb asjaomast eelarvet vastavalt kohandada ja teha kindlaks uued tõhusad kontrollimeetodid;

41. väljendab muret andmete kogumiseks ette nähtud eelarve vähendamise pärast, kuna tegelikult on vaja lisavahendeid, sest maksimaalse jätkusuutliku saagikuse tagamiseks kõigi varude puhul on vaja lisaandmete kogumist, sest olemas on palju vähemtuntud varusid. Komitee soovib, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfond rahastaks 80 % selle valdkonna toetuskõlblikest kuludest;

42. arvab, et piirkondlikud nõuandekomisjonid vajavad kindlat ja püsivat toetust, eelkõige ettepanekute tegemiseks

teadusuuringute valdkonnas või piügipiirkondade probleemidega kohandatud juhtimismeetmete toetamiseks, et piirkonnastamise eesmärged saaks täielikult rakendada;

43. on pühendunud Euroopa Liidu kodanike ja tarbijate teavitamisele ELi poliitikameetmete ja selle finantsvahendite kasutamise kohta. Komitee kiidab heaks läbipaistvuse, mis saavutati Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga seotud tegevuste, toetusesaajate ja tulemuste teabe avalikustamisega veebisaidil;

44. arvab, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi uute mehhanismide alase teabe edastamine võimalikele toetusesaajatele on oluline fondi vahendite nõuetekohase kasutamise tagamiseks;

45. leiab, et komisjonipoolne delegeeritud aktide kasutamine on ülevõtte, ning soovib koostada rakendusmääruse, mis käsitleks enamikku või isegi kõiki rakenduseeskirju;

46. juhib tähelepanu Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi mõjutavate erinevate otsuste vastuvõtmise ajakavaga seotud raskustele:

a) arutelud komisjoni ettepaneku üle mitmeaastase finantsraamistiku kohta ajavahemikuks 2014-2020 ei ole veel lõppenud. Oluline on säilitada Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi eelarve praegune tase;

b) ühise kalanduspoliitika suunised ei ole lõplikult määratletud ning paljud teemad on arutlusel (maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamine, vette tagasiheitmise keeld, kohustus luua ülekantavad piügikontsessioonid, kalalae-vade tegevuse lõpetamise plaanide või ajutise katkestamise toetamise keeld jne.);

47. leiab, et praegust Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi määruse eelnõu tuleb enne vastuvõtmist veel põhjalikult täiendada.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 9

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Kõige olulisem on integreerida keskkonnaküsimused paremini ühisesse kalanduspoliitikasse, mis peaks teenima liidu keskkonnapolitiitika ja Euroopa 2020. aasta strateegia huve. Ühise kalanduspoliitika eesmärk on kasutada mere bioloogilisi elusressursse viisil, mis taastaks ja hoiaks kalavarusid sellisel tasemel, mis tagaks hiljemalt 2015. aastaks maksimaalse jätkusuutliku saagikuse. Ühise kalanduspoliitika puhul rakendatakse kalavarude majandamisel ettevaatusprintsipi ja ökosüsteempõhist lähenemisviisi. Seega peaks Euroopa Merendus- ja Kalandusfond andma panuse merekeskkonna kaitseks, mis sätestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivis 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapolitiitika-alane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv).	Kõige olulisem on integreerida keskkonnaküsimused paremini ühisesse kalanduspoliitikasse, mis peaks teenima liidu keskkonnapolitiitika ja Euroopa 2020. aasta strateegia huve. Ühise kalanduspoliitika eesmärk on kasutada mere bioloogilisi elusressursse viisil, mis taastaks ja hoiaks kalavarusid sellisel tasemel, mis tagaks hiljemalt <u>hiljemalt seal, kus võimalik, 2015.</u> aastaks maksimaalse jätkusuutliku saagikuse. Ühise kalanduspoliitika puhul rakendatakse kalavarude majandamisel ettevaatusprintsipi ja ökosüsteempõhist lähenemisviisi. Seega peaks Euroopa Merendus- ja Kalandusfond andma panuse merekeskkonna kaitseks, mis sätestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivis 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapolitiitika-alane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv).

Motivatsioon

Ühise kalanduspoliitika määrusega soovitakse saavutada maksimaalne jätkusuutlik saagikus võimalusel 2015. aastaks. Selles punktis tasuks seda nüanssi meelde tuletada.

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 37

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
[ÜKP määruse] artiklis 27 sätestatud ülekantavate püügikontsessioonide süsteemide kehtestamise tulemusena ja liikmesriikide toetamiseks nende uute süsteemide rakendamisel peaks Euroopa Merendus- ja Kalandusfond andma toetust, pidades silmas võimekuse loomist ning parimate tavade vahetamist.	[ÜKP määruse] artiklis 27 sätestatud ülekantavate püügikontsessioonide süsteemide <u>vabatahtliku</u> kehtestamise tulemusena ja liikmesriikide toetamiseks nende uute süsteemide rakendamisel peaks Euroopa Merendus- ja Kalandusfond andma toetust, <u>pidades silmas võimekuse kohandamiseks loomist</u> ning parimate tavade vahetamiseks.

Motivatsioon

Ülekantavad püügikontsessioonid peaksid olema vabatahtlikud ning jätta liikmesriikidele valikuvabaduse.

Muudatusettepanek 3

Põhjendus 38

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Ülekantavate püügikontsessioonide süsteemide kehtestamine peaks muutma sektori konkurentsivõimelisemaks. Sellest tulenevalt võib tekkida vajadus uuteks karjäärivõimalusteks väljaspool kalandustegevust. Seetõttu peaks Euroopa Merendus- ja Kalandusfond toetama mitmekesistamist ja töökohtade loomist, toetades ennekõike alustavaid ettevõtteid ja laevade kasutuselevõttu merendustegevusteks, mis ei hõlma väikesemahuliseks rannapüügiks kasutatavate laevade püügitegevust. Viimati nimetatud tegevus näib olevat sobiv, kuna väikesemahuliseks rannapüügiks kasutatavatele laevadele ei kehti ülekantavate püügikontsessioonide süsteemid.	Ülekantavate püügikontsessioonide süsteemide <u>vabatahtlik</u> kehtestamine peaks muutma sektori konkurentsivõimelisemaks. Sellest tulenevalt võib tekkida vajadus uuteks karjäärivõimalusteks väljaspool kalandustegevust. Seetõttu peaks Euroopa Merendus- ja Kalandusfond toetama mitmekesistamist ja töökohtade loomist, toetades ennekõike alustavaid <u>kalandusettevõtteid, noorte kalurite tegevuse alustamist</u> ja laevade kasutuselevõttu merendustegevusteks, mis ei hõlma väikesemahuliseks rannapüügiks kasutatavate laevade püügitegevust. <u>Viimati nimetatud tegevus näib olevat sobiv, kuna väikesemahuliseks rannapüügiks kasutatavatele laevadele ei kehti ülekantavate püügikontsessioonide süsteemid.</u>

Motivatsioon

Ülekantavad püügikontsessioonid peaksid olema vabatahtlikud ning jätta liikmesriikidele valikuvabaduse.

Noorte kalurite tegevuse alustamise toetamine on oluline põlvkondade uuenemise tagamiseks ning uute, paremini koolitatud ja ressursside majandamise probleemidest teadlikumate meremeeste julgustamiseks.

Muudatusettepanek 4**Põhjendus 39**

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada kalavarude jätkusuutlik kasutamine. On leitud, et liigne püügivõimsus on peamine ülepüügi põhjustaja. Seetõttu on ülitähtis kohandada liidu kalalaevastik olemasolevatele ressurssidele vastavaks. Liigse püügivõimsuse kõrvaldamine riigiabi kaudu, näiteks ajutine või püsiv tegevuse lõpetamine ja lammutamiskavad, on osutunud ebaefektiivseks. Seetõttu toetab Euroopa Merendus- ja Kalandusfond ülekantavate püügikontsessioonide loomist ja haldamist, mille eesmärk on vähendada liigset püügivõimsust ning suurendada asjaomaste tegevuste majandusarengut ja asjaomaste ettevõtjate kasumlikkust.	Ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada kalavarude jätkusuutlik kasutamine. On leitud, et liigne püügivõimsus on peamine ülepüügi põhjustaja. Seetõttu on ülitähtis kohandada liidu kalalaevastik olemasolevatele ressurssidele vastavaks. Liigse püügivõimsuse kõrvaldamine riigiabi kaudu, näiteks ajutine või püsiv tegevuse lõpetamine ja lammutamiskavad, <u>peab toimuma range raamistiku kohaselt</u> on osutunud ebaefektiivseks . Seetõttu toetab Euroopa Merendus- ja Kalandusfond <u>vajaduse korral</u> ülekantavate püügikontsessioonide loomist ja haldamist, mille eesmärk on vähendada liigset püügivõimsust ning suurendada asjaomaste tegevuste majandusarengut ja asjaomaste ettevõtjate kasumlikkust.

Motivatsioon

Kalandustööstuse kohandamise plaane, mis puudutavad toetusi laevastike tegevuse lõpetamiseks, ei tohi kõrvale jätta. Toetust saanud laevastike tegevuse lõpetamisega on võimalik vähendada püügivõimsust keerulises olukorras (ressursside nappuse puhul jne) ja seega vältida tegevuse suundumist tervetesse püügipiirkondadesse. Sellise toetuse säilitamine on sobiv juhul, kui tähelepanu pööratakse kalandustegevuse vähendamise tingimustele, mis võimaldavad toetuse eraldamist püügiõiguse kehtetuks tunnistamisel.

Muudatusettepanek 5**Põhjendus 41**

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(41) Ülioluline on Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kaasata keskkonnaprobleemid ja toetada ühise kalanduspoliitika kaitsemeetmete rakendamist, võttes siiski arvesse tingimuste erinevust ühenduse vetes. Sellel eesmärgil on hädavajalik luua kaitsemeetmete piirkonnakeskne käsitlus.	(41) Ülioluline on Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kaasata keskkonnaprobleemid ja toetada ühise kalanduspoliitika kaitsemeetmete rakendamist, võttes siiski arvesse tingimuste erinevust ühenduse vetes. Sellel eesmärgil on hädavajalik luua kaitsemeetmete piirkonnakeskne käsitlus.
	(42) Ühise kalanduspoliitika elluviimisel on ülioluline kaitsta veeökosüsteeme kogu nende keerukuses ja seostes, arvestades üleminekuvete ning jõgede ja järvede ökokoridore haavatavust ning pöörates eritähelepanu väljasuremisohus väärtuslike liikide, eelkõige anadroomsete ja katadroomsete liikide säilitamisele ja nende varude täiendamisele,

Motivatsioon

Jõgede ja järvede ökokoridoride tähtsust on oluline suurendada, muu hulgas eemaldades jõgedes voolutakistused, et võimaldada kala rändliikidel läbida kogu elutsüklil.

Muudatusettepanek 6

Põhjendus 62

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(62) Prioriteetsus tuleks omistada tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide ühendustele, andes neile toetust. Ladustusabi ning tootmis- ja turustamiskavade toetus tuleks järk-järgult kaotada, kuna seda tüüpi toetuse olulisus on kaotanud huvitavuse liidu vastavatele toodetele mõeldud turu areneva struktuuri ja tugevate tootjaorganisatsioonide kasvava tähtsuse valguses.	(62) Prioriteetsus tuleks omistada tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide ühendustele, andes neile toetust. Ladustusabi ning tootmis- ja turustamiskavade toetus tuleks järk-järgult kaotada, kuna seda tüüpi toetuse olulisus on kaotanud huvitavuse liidu vastavatele toodetele mõeldud turu areneva struktuuri ja tugevate tootjaorganisatsioonide kasvava tähtsuse valguses.

Motivatsioon

Ladustusabi vähendamine ei ole asjakohane, sest ühise kalanduspoliitika määruse artikli 15 kohaselt peavad laevad järk-järgult maale viima kogu saagi, sealhulgas tagasiheite. Seega tundub ladustusabi eraldamine kasulik, et võimaldada organisatsioonidel lossitud varusid majandada enne nende väärtuse andmist.

Muudatusettepanek 7

Artikkel 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 3 Mõisted 1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kasutatakse käesolevas määruses mõisteid, millele on osutatud [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklis 5, [määruse kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] artiklis 5 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklis 4 ning määruse nr [määrus, millega kehtestatakse ühissätted] artiklis 2. 2. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid: 1) „ühine teabejagamiskeskond (CISE)” - detsentraliseeritud ülesehitusega süsteemide võrgustik, mis on loodud eri sektorite kasutajate vahel teabe vahetamiseks eesmärgiga suurendada teadlikkust merel toimuvast tegevusest; 2) „sektoriülene tegevus” – Euroopa Liidu toimimise lepingus viidatud algatused, mis on eri sektoritele ja sektoripoliitikatele vastastikku kasulikud ning mida ei ole võimalik täiel määral saavutada vastavate poliitika- valdkonna meetmete abil; 3) „elektrooniline registreerimis- ja aruandlussüsteem (ERS)” – nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklites 15, 24 ja 63 viidatud süsteem andmete elektrooniliseks registreerimiseks ja aruandluseks; 4) „Euroopa merevaatlus- ja andmevõrk” - võrk, millega integreeritakse riigisisese merevaatlus- ja andmekavad ühtseks ning juurdepäätavaks Euroopa ressursiks; 5) „kalanduspiirkond” - mere- või jõekaldaga piirkond (sh tiigid või jõesuue), kus märkimisväärne osa tööhõivest on seotud kalanduse või vesiviljelusega ja mille on liikmesriik sellisena määratlenud;	Artikkel 3 Mõisted 1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kasutatakse käesolevas määruses mõisteid, millele on osutatud [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklis 5, [määruse kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] artiklis 5 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklis 4 ning määruse nr [määrus, millega kehtestatakse ühissätted] artiklis 2. 2. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid: 1) „ühine teabejagamiskeskond (CISE)” - detsentraliseeritud ülesehitusega süsteemide võrgustik, mis on loodud eri sektorite kasutajate vahel teabe vahetamiseks eesmärgiga suurendada teadlikkust merel toimuvast tegevusest; 2) „sektoriülene tegevus” – Euroopa Liidu toimimise lepingus viidatud algatused, mis on eri sektoritele ja sektoripoliitikatele vastastikku kasulikud ning mida ei ole võimalik täiel määral saavutada vastavate poliitika- valdkonna meetmete abil; 3) „elektrooniline registreerimis- ja aruandlussüsteem (ERS)” - nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklites 15, 24 ja 63 viidatud süsteem andmete elektrooniliseks registreerimiseks ja aruandluseks; 4) „Euroopa merevaatlus- ja andmevõrk” - võrk, millega integreeritakse riigisisese merevaatlus- ja andmekavad ühtseks ning juurdepäätavaks Euroopa ressursiks; 5) „kalanduspiirkond” - mere- või jõekaldaga piirkond (sh tiigid või jõesuue), kus märkimisväärne osa tööhõivest on seotud kalanduse või vesiviljelusega ja mille on liikmesriik sellisena määratlenud;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
6) „kalur” - liikmesriigi tunnustatud isik, kes tegeleb kutselise kalapüügiga kalalaeva pardal, või liikmesriigi tunnustatud isik, kes ilma laeva kasutamata tegeleb mereorganismide kutselise püügiga;	6) „kalur” - liikmesriigi tunnustatud isik, kes tegeleb kutselise kalapüügiga kalalaeva pardal, või liikmesriigi tunnustatud isik, kes ilma laeva kasutamata tegeleb mereorganismide kutselise püügiga;
7) „integreeritud merenduspoliitika (IMP)” - liidu poliitika, mille eesmärk on soodustada koordineeritud ja ühtset otsustamist, et maksimeerida jätkusuutlikku arengut, majanduskasvu ja sotsiaalset ühtekuuluvust liikmesriikides, ning eelkõige liidu rannikualadel, saartel ja äärepoolseimates piirkondades ning ka merendussektorites ühtse merenduspoliitika ja asjakohase rahvusvahelise koostöö kaudu;	7) „integreeritud merenduspoliitika (IMP)” - liidu poliitika, mille eesmärk on soodustada koordineeritud ja ühtset otsustamist, et maksimeerida jätkusuutlikku arengut, majanduskasvu ja sotsiaalset ühtekuuluvust liikmesriikides, ning eelkõige liidu rannikualadel, saartel ja äärepoolseimates piirkondades ning ka merendussektorites ühtse merenduspoliitika ja asjakohase rahvusvahelise koostöö kaudu;
8) „integreeritud mereseire” - ELi algatus, mille eesmärk on sektori- ja piiriülese teabevahetuse ning koostöö kaudu suurendada Euroopa merede seire tõhusust ja mõjusust;	8) „integreeritud mereseire” - ELi algatus, mille eesmärk on sektori- ja piiriülese teabevahetuse ning koostöö kaudu suurendada Euroopa merede seire tõhusust ja mõjusust;
9) „eeskirjade eiramine” - nõukogu määruse 2988/95 artikli 1 lõikes 2 määratletud eeskirjade eiramine;	9) „eeskirjade eiramine” - nõukogu määruse 2988/95 artikli 1 lõikes 2 määratletud eeskirjade eiramine;
10) „kalapüük sisevetel” - üksnes sisevetes tegutsevate laevade või muude jääpüügiks mõeldud seadmetega püük ärieesmärgil;	10) „kalapüük sisevetel” - üksnes sisevetes tegutsevate laevade või muude jääpüügiks mõeldud seadmetega püük ärieesmärgil;
11) „rannikualade integreeritud majandamine” - strateegiad ja meetmed, mis on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2002. aasta soovitus (2002/413/EÜ) Euroopa rannikualade integreeritud majandamise strateegia elluviimiseks;	11) „rannikualade integreeritud majandamine” - strateegiad ja meetmed, mis on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2002. aasta soovitus (2002/413/EÜ) Euroopa rannikualade integreeritud majandamise strateegia elluviimiseks;
12) „merenduse integreeritud juhtimine” - ookeane, meresid ja rannikupiirkondi mõjutavate ELi kõigi sektoripoliitikate koordineeritud juhtimine;	12) „merenduse integreeritud juhtimine” - ookeane, meresid ja rannikupiirkondi mõjutavate ELi kõigi sektoripoliitikate koordineeritud juhtimine;
13) „merepiirkonnad” - nõukogu otsuse 2004/585/EÜ I lisas sätestatud geograafilised alad ja piirkondlike kalandusorganisatsioonide kehtestatud alad;	13) „merepiirkonnad” - nõukogu otsuse 2004/585/EÜ I lisas sätestatud geograafilised alad ja piirkondlike kalandusorganisatsioonide kehtestatud alad;
14) „mereala ruumiline planeerimine” - protsess, milles riigiasutused analüüsivad ja reguleerivad inimtegevuse ruumilist ning ajalist jaotumist merepiirkondades, et saavutada ökoloogilised, majanduslikud ja sotsiaalsed eesmärgid;	14) „mereala ruumiline planeerimine” - protsess, milles riigiasutused analüüsivad ja reguleerivad inimtegevuse ruumilist ning ajalist jaotumist merepiirkondades, et saavutada ökoloogilised, majanduslikud ja sotsiaalsed eesmärgid;
15) „meede” - tegevuste kogum;	15) „meede” - tegevuste kogum;
16) „riiklikud kulud” - mis tahes panus tegevuse rahastamisse liikmesriikide eelarvest või piirkondlike või kohalike ametiasutuste või Euroopa Liidu eelarvest ja mis tahes sarnased kulud. Riiklikuks toetuseks loetakse igasugust toimingute rahastamiseks mõeldud panust, mis on pärit Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ (ehitustööde riigihanketingute, asjade riigihanketingute ja teenuste riigihanketingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta) kohaselt tegutseva avalik-õigusliku asutuse või ühest või mitmest piirkondlikust või kohalikest ametiasutusest või avalik-õiguslikust asutusest koosneva ühenduse eelarvest;	16) „riiklikud kulud” - mis tahes panus tegevuse rahastamisse liikmesriikide eelarvest või piirkondlike või kohalike ametiasutuste või Euroopa Liidu eelarvest ja mis tahes sarnased kulud. Riiklikuks toetuseks loetakse igasugust toimingute rahastamiseks mõeldud panust, mis on pärit Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ (ehitustööde riigihanketingute, asjade riigihanketingute ja teenuste riigihanketingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta) kohaselt tegutseva avalik-õigusliku asutuse või ühest või mitmest piirkondlikust või kohalikest ametiasutusest või avalik-õiguslikust asutusest koosneva ühenduse eelarvest;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
17) „mere vesikonna strateegia” - teatava geograafilise alaga seotud struktureeritud koostööraamistik, mille on välja töötanud Euroopa institutsioonid, liikmesriigid, nende piirkonnad ja vajaduse korral vesikonda jagavad kolmandad riigid; strateegias arvestatakse mere vesikonna geograafilist, kliimatilist, majanduslikku ja poliitilist eripära;	17) „mere vesikonna strateegia” - teatava geograafilise alaga seotud struktureeritud koostööraamistik, mille on välja töötanud Euroopa institutsioonid, liikmesriigid, nende piirkonnad ja vajaduse korral vesikonda jagavad kolmandad riigid; strateegias arvestatakse mere vesikonna geograafilist, kliimatilist, majanduslikku ja poliitilist eripära;
18) „väikesemahuline rannapiiük” - kalapiiük kalalaevadega, mille üldpikkus on alla 12 meetri, mis ei kasuta veetavaid püüniseid ja mis on loetletud komisjoni 30. detsembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 26/2004 ühenduse kalalaevastiku registri kohta;	18) „väikesemahuline rannapiiük” - kalapiiük kalalaevadega, mille üldpikkus on alla 12 meetri, mis ei kasuta veetavaid püüniseid ja mis on loetletud komisjoni 30. detsembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 26/2004 ühenduse kalalaevastiku registri kohta, <u>välja arvatud kohalike ja piirkondlike eripärade puhul, mil on vaja kohandatud määratluse koostamist;</u>
19) „sisevetel tegutsevad kalalaevad” - laevad, mis tegelevad sisevetel kutselise kalapiiügiga ja mis ei ole kantud liidu kalalaevastiku registrisse.	19) „sisevetel tegutsevad kalalaevad” - laevad, mis tegelevad sisevetel kutselise kalapiiügiga ja mis ei ole kantud liidu kalalaevastiku registrisse;
	<u>20) „vesiviljelusettevõtja” - mis tahes isik, kes tegeleb liikmesriigi tunnustatud kutselise vesiviljelusega vesiviljeluslaeva pardal või kes teostab viljelusega seotud kutsetegevust laeva kasutamata;</u>
	<u>20a) „mereandide püüdja või kasvataja” - mis tahes isik, kes tegeleb jalapeal või laeva pardal püügi, kasvatusel või osalise kasvatusel, mille ainus eesmärk on ühe või mitme molluski-, koorik- või mantellooma, okasnahkse või muu veeselgrootu liigi konkreetsete selektiivsete püügivahenditega püük;</u>
	<u>21) „kalakasvatus” - avalikes vetes läbiviidav tegevus, mille eesmärk on kalavarusid kaitsta ja suurendada, sh kalakasvatus kalavarude taastootmiseks elutsükli mis tahes etapil.</u>

Muudatusettepanek 8

Artikli 6 lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
4) Jätkusuutliku ja ressursitõhusa kalanduse edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:	4) Jätkusuutliku ja ressursitõhusa kalanduse edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:
(a) kalanduse mõju vähendamine merekeskkonnale;	(a) kalanduse mõju vähendamine merekeskkonnale;
(b) merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi ning nende osutatavate teenuste kaitse ja taastamine.	(b) merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi ning nende osutatavate teenuste kaitse ja taastamine;
	<u>(c) väljasuremise ohus ja ülepiügi all kannatavate kalaliikide säilitamine ja nende varude täiendamine kaitse- ja/või ärihuvides, sealhulgas ka kalakasvatuse käivitamise ja arendamise kaudu;</u>

Motivatsioon

Leitakse, et mõnes olukorras, kus kalavarud on liiga palju vähenenud, on vaja kasutada kalakasvatust.

Muudatusettepanek 9

Artikkel 13

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Järgmised tegevused ei ole EMKFi toetuse kõlblikud:	Järgmised tegevused ei ole EMKFi toetuse kõlblikud:
a) tegevus, millega suurendatakse laeva püügivõimsust;	a) tegevus, millega suurendatakse laeva püügivõimsust;
b) uute kalalaevade ehitus, kalalaevade tegevuse lõpetamine või nende sissevedu;	b) uute kalalaevade ehitus, kalalaevade tegevuse lõpetamine või nende sissevedu;
c) püügitegevuse ajutine katkestamine;	c) püügitegevuse ajutine katkestamine;
d) eksperimentaalpüük;	d) eksperimentaalpüük;
e) ettevõtte omandi üleminek;	e) ettevõtte omandi üleminek;
f) otsene taasasustamine, välja arvatud juhul, kui see on liidu õigusaktis selge sõnaga ettenähtud looduskaitsemeetmena või kui tegemist on eksperimentaalse taasasustamisega.	f) otsene taasasustamine, välja arvatud juhul, kui see on liidu õigusaktis selge sõnaga ettenähtud looduskaitsemeetmena või kui tegemist on eksperimentaalse taasasustamisega.

Motivatsioon

Tuleb toetada laevade ehitamist äärepoolseimates piirkondades, sest need piirkonnad peavad oma töövahendeid ajakohastama, et laevad vastaksid nii ressursside majandamise kui ka toodete sanitaarse kvaliteedi standarditele.

Toetust saanud laevastike tegevuse lõpetamisega on võimalik vähendada püügivõimsust keerulises olukorras (ressursside nappus jne.) ja seega vältida tegevuse suundumist tervetesse püügipiirkondadesse. Sellise toetuse säilitamine on sobiv juhul, kui tähelepanu pööratakse tegelikele küsimustele, miks kalandustegevust on vähendatud. Toetust eraldatakse püügiõiguste paremaks haldamiseks.

Ajutise püügi katkestamise rahastamine võimaldab hüvitada laevade töö sunnitud katkestused, mis on tingitud saastatusest, või anda kokkulepitud bioloogilise taastumise aega teatud liikidele (nagu seda tehti anšoovisega). Rahastamise puudumisel võib juhtuda, et vastavad laevad suunavad oma tegevuse muudele kalaliikidele ja mõjutavad nende varusid.

Muudatusettepanek 10

Artikkel 15

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Perioodil 2014-2020 ulatuvad EMKFi käsutuses olevad vahendid kulukohustuste jaoks eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega 5 520 000 000 euronit jooksevhindades kooskõlas II lisas sätestatud iga-aastase jaotusega.	1. Perioodil 2014-2020 ulatuvad EMKFi käsutuses olevad vahendid kulukohustuste jaoks eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega 5 520 000 000 euronit jooksevhindades kooskõlas II lisas sätestatud iga-aastase jaotusega.
2. Lõikes 1 viidatud vahenditest eraldatakse 4 535 000 000 eurot kalanduse, vesiviljeluse ja V jaotise I, II ja III peatükkide kohaste kalanduspiirkondade jätkusuutlikuks arenguks.	2. Lõikes 1 viidatud vahenditest eraldatakse 4 535 000 000 eurot kalanduse, vesiviljeluse ja V jaotise I, II, ja III ja IV peatükkide kohaste kalanduspiirkondade jätkusuutlikuks arenguks.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3. Lõikes 1 viidatud vahenditest eraldatakse 477 000 000 eurot artiklis 78 viidatud kontrolli- ja rakendamismeetmetele.	3. Lõikes 1 viidatud vahenditest eraldatakse 477 000 000 eurot artiklis 78 viidatud kontrolli- ja rakendamismeetmetele.
4. Lõikes 1 viidatud vahenditest eraldatakse 358 000 000 eurot artiklis 79 viidatud andmekogumismeetmetele.	4. Lõikes 1 viidatud vahenditest eraldatakse 358 000 000 eurot artiklis 79 viidatud andmekogumismeetmetele.
5. V jaotise V peatüki kohaselt äärepoolseimate piirkondade hüvitiseks eraldatud vahendid ei suurene aasta lõikes:	5. V jaotise V peatüki kohaselt äärepoolseimate piirkondade hüvitiseks eraldatud vahendid ei suurene aasta lõikes:
— 4 300 000 eurot Madeirale ja Assooridele;	— 4 300 000 eurot Madeirale ja Assooridele;
— 5 800 000 eurot Kanaari saartele;	— 5 800 000 eurot Kanaari saartele;
— 4 900 000 eurot Prantsuse Guajaanale ja Réunionile.	— 4 900 000 eurot Prantsuse Guajaanale ja Réunionile;
	— <u>xxx eurot Guadeloupe'ile, Martinique'ile ja Mayotte'ile.</u>
6. Lõikes 1 viidatud vahenditest eraldatakse perioodil 2014–2018 (k.a) 45 000 000 eurot artiklis 72 viidatud säilitusabile.	6. Lõikes 1 viidatud vahenditest eraldatakse perioodil 2014–2018 (k.a) 45 000 000 eurot artiklis 72 viidatud säilitusabile.

Motivatsioon

Selles artiklis ei kajastata kindlasti eksituse tõttu kõnealuse määruse V jaotisega ette nähtud turustamis- ja üleminekumeetmete rahastamist. Vastavalt ühise kalanduspoliitika määruale tuleb hüvitiste eraldamisel arvestada kõigi äärepoolseimate piirkondadega. Määratlada tuleb Guadeloupe'ile, Martinique'ile ja Mayotte'ile eraldatav summa.

Muudatusettepanek 11

Artikkel 26

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Käesoleva peatüki kohase toetusega aidatakse saavutada artikli 6 lõigetes 2 ja 4 seatud prioriteete.	Käesoleva peatüki kohase toetusega aidatakse saavutada artikli 6 lõigetes <u>1, 2</u> ja 4 seatud prioriteete.

Motivatsioon

Kõnealuse määruse artikli 6 lõikes 1 käsitletakse tööhõive ja territoriaalse ühtekuuluvuse suurendamist. Need eesmärgid tuleb kindlasti lisada püügipiirkondade jätkusuutlikku arengut käsitlevasse peatükki.

Muudatusettepanek 12

Artikkel 31

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. EMKF võib inimkapitali ja sotsiaaldialoogi edendamiseks toetada:	1. EMKF võib inimkapitali ja sotsiaaldialoogi edendamiseks toetada:
(a) elukestvat õpet, teadusteadmiste ja uuenduslike tavade levitamist ning uute erialaoskuste omandamist, eelkõige seoses mere ökosüsteemide jätkusuutliku haldamisega, tegevusega merendussektoris, innovatsiooni ja ettevõtlusega;	(a) elukestvat õpet, teadusteadmiste ja uuenduslike tavade levitamist ning uute erialaoskuste omandamist, eelkõige seoses mere ökosüsteemide jätkusuutliku haldamisega, tegevusega merendussektoris, innovatsiooni ja ettevõtlusega;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(b) suhtevõrgustike loomist ning kogemuste ja parimate tavade vahetamist sidusrühmade vahel, sealhulgas meeste ja naiste võrdseid õigusi edendavate organisatsioonide vahel;	(b) suhtevõrgustike loomist ning kogemuste ja parimate tavade vahetamist sidusrühmade vahel, sealhulgas meeste ja naiste võrdseid õigusi edendavate organisatsioonide vahel;
(c) kalureid ja teisi asjassepuutuvaid sidusrühmasid hõlmava sotsiaaldialoogi edendamist riigisisel, piirkondlikul või kohalikul tasandil.	(c) kalureid ja teisi asjassepuutuvaid sidusrühmasid hõlmava sotsiaaldialoogi edendamist riigisisel, piirkondlikul või kohalikul tasandil.
2. Lõikes 1 viidatud toetust antakse ka füüsilisest isikust kalurite abikaasadele või - siseriiklikus õiguses tunnustatud juhtudel - füüsilisest isikust kalurite kooselupartneritele, kes ei ole ei töötajad ega äripartnerid, kuid osalevad siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel pidevalt füüsilisest isikust kalurite tegevuses, täites abiülesandeid.	2. Lõikes 1 viidatud toetust antakse ka füüsilisest isikust kalurite abikaasadele või - siseriiklikus õiguses tunnustatud juhtudel - füüsilisest isikust kalurite kooselupartneritele, kes ei ole ei töötajad ega <u>äripartnerid, või teistele ametialase pädevuse tunnistusega isikutele, kui nad osalevad siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel pidevalt füüsilisest isikust kalurite tegevuses või täidavad abiülesandeid.</u>

Muudatusettepanek 13

Artikkel 32

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. EMKF võib kalandusvälise mitmekesisuse ja töökohade loomise hõlbustamiseks toetada:	1. EMKF võib kalandusvälise mitmekesisuse ja töökohade loomise hõlbustamiseks toetada:
a) kalandusväliseid alustavaid ettevõtteid;	a) <u>noorte kalurite ametile juurdepääsu isikuliste preemiade andmisega;</u>
b) väikesemahuliseks rannapüügiks kasutatavate laevade moderniseerimist, et muuta nende sihtotstarve kalandusväliseks tegevuseks.	b) <u>täiendavate merekeskkonna avastamistegevuste arendamist kalandustegevuse säilitamiseks;</u>
	a) kalandusväliseid alustavaid ettevõtteid;
	b) väikesemahuliseks rannapüügiks kasutatavate laevade moderniseerimist, et muuta nende sihtotstarve kalandusväliseks tegevuseks;
	e) <u>kalalaevade püügitegevuse lõpliku lõpetamise rahastamist.</u>
2. Lõike 1 punkti a kohast toetust antakse kaluritele, kes:	2. Lõike 1 punkti a) kohast toetust antakse kaluritele, kes:
a) esitavad äriplaani oma uue tegevuse arendamiseks;	a) esitavad äriplaani oma uue tegevuse arendamiseks;
b) kellel on piisavad erialased oskused, mida võib omandada artikli 31 lõike 1 punkti a kohaselt finantseeritavate tegevuste abil.	b) kellel on piisavad erialased oskused, mida võib omandada artikli 31 lõike 1 punkti a kohaselt finantseeritavate tegevuste abil.
3. Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse väikesemahulise rannapüügiga tegelevatele kaluritele, kes omavad aktiivsena registreeritud liidu kalalaeva ja kes on merel taotluse esitamise päevale eelneval kahel aastal tegutsenud vähemalt 60 päeva. Laevaga seonduv kalalaevatunnistus tühistatakse alaliselt.	3. Lõike 1 punkti b) kohast toetust antakse väikesemahulise rannapüügiga tegelevatele kaluritele, kes omavad aktiivsena registreeritud liidu kalalaeva ja kes on merel taotluse esitamise päevale eelneval kahel aastal tegutsenud vähemalt 60 päeva. Laevaga seonduv kalalaevatunnistus tühistatakse alaliselt.
4. Lõikes 1 viidatud toetusesaajad ei tohi kutselises kalapüügis osaleda viimase toetusmakse saamise päevale järgneva viie aasta jooksul.	4. Lõikes 1 viidatud toetusesaajad ei tohi <u>püügitegevuse lõpetamise korral</u> kutselises kalapüügis osaleda viimase toetusmakse saamise päevale järgneva viie aasta jooksul.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
5. Lõike 1 punkti b kohased kõlblikud kulud piirduvad laeva muutmise kuludega, mis on tehtud laeva sihtotstarbe muutmiseks.	5. Lõike 1 punkti db kohased kõlblikud kulud piirduvad laeva muutmise kuludega, mis on tehtud laeva sihtotstarbe muutmiseks.
6. Lõike 1 punkti a alusel antud rahalise toetuse summa ei ületa 50 % äriplaanis igaks tegevuseks ettenähtud eelarvest ja ei ületa maksimumsummat 50 000 eurot iga tegevuse kohta.	<u>6. Lõike 1 punktis e kajastatud püügitegevuse lõplik lõpetamine saab toimuda üksnes järgmiselt:</u> — <u>kalalaeva vanametalliks lammutamine;</u> — <u>kalalaeva kasutuselevõtul liikmesriigi lipu all ja ühenduses registreerituna tegevusteks väljaspool kalandusvaldkonda.</u> 7. <u>Lõike 1 punktis e kajastatud toetuskõlblikud kulud on piiratud:</u> — <u>kalalaeva hinnaga riiklikul turul või selle kindlustusväärtusega;</u> — <u>kalalaeva käibega;</u> — <u>kalalaeva vanuse ja tonnaaži või mootori võimsusega, väljendatud vastavalt GT-des või kW-des.</u> 8. <u>Lõike 1 punktis e kajastatud tegevuse lõpliku lõpetamise puhul tühistatakse lõplikult kalalaevatunnistus ja muud laevaga seotud püügiõigused.</u> 6.2. Lõike 1 punkti ac alusel antud rahalise toetuse summa ei ületa 50 % äriplaanis igaks tegevuseks ettenähtud eelarvest ja ei ületa maksimumsummat 50 000 eurot iga tegevuse kohta.

Motivatsioon

Muutuste rahastamist tuleb täiendada toetustega laevastiku lammutamisele tegevuse lõpetamisel, nagu oli ette nähtud eelmises fondis (Euroopa Kalandusfondis). See meede võimaldab pärast püügiõiguste tegelikku kaotamist vähendada üldist püügi võimekust.

Lisaks tuleb kindlasti eraldada toetusi noorte kalurite tegevuse alustamiseks, et tagada põlvkondade uuene mine ning julgustada uusi, paremini koolitatud ja ressursside majandamise probleemidest teadlikumaid meremehi.

Muudatusettepanek 14

Artikkel 33

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. EMKF võib kalurite pardal töötingimuste parandamiseks toetada kalalaevade pardal tehtavaid investeeringuid või investeeringuid individuaalsesse varustusse tingimusel, et investeeringud lähtuvad kõrgematest standarditest, kui liikmesriikide või liidu õiguses ettenähtud standardid.	1. EMKF võib kalurite pardal töötingimuste parandamiseks toetada kalalaevade pardal tehtavaid investeeringuid või investeeringuid individuaalsesse varustusse tingimusel, et investeeringud lähtuvad kõrgematest standarditest, kui liikmesriikide või liidu õiguses ettenähtud standardid.
2. Toetust antakse kaluritele või kalalaevade omanikele.	2. Toetust antakse kaluritele või kalalaevade omanikele.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3. Kui tegevuseks on kalalaeva pardal tehtav investeering, siis ei anta samale kalalaevale toetust rohkem kui kord programmitöö perioodi jooksul. Kui tegevuseks on investeering individuaalsesse varustusse, siis ei anta samale kalalaevale toetust rohkem kui kord programmitöö perioodi jooksul.	3. Kui tegevuseks on kalalaeva pardal tehtav investeering, siis ei anta samale kalalaevale toetust rohkem kui kord programmitöö perioodi jooksul. Kui tegevuseks on investeering individuaalsesse varustusse, siis ei anta samale kalalaevale toetust rohkem kui kord programmitöö perioodi jooksul.
4. Komisjon on volitatud kooskõlas artikliga 150 võtma vastu delegeeritud akte, et määrata kindlaks lõike 1 alusel toetuskõlblike tegevuste liigid.	4. 3. Komisjon on volitatud kooskõlas artikliga 150 võtma vastu delegeeritud akte, et määrata kindlaks lõike 1 alusel toetuskõlblike tegevuste liigid.

Motivatsioon

Toetusest ei tohiks ilma jätta nende riikide kalureid, kus on juba kõrged tervishoiu- ja ohutusstandardid. Kalurite vahel võrdsuse tagamiseks tuleb eelkõige arvestada Euroopa standarditega.

Lisaks ei ole mõistlik piirata toetuse eraldamist vaid ühe korrale ühe Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi programmi raames, mille kestus on 7 aastat, kui soovitakse saavutada meremeeste paremaid ohutustingimusi.

Muudatusettepanek 15

Artikkel 33 a

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<u>Riigiabi kalapiüügi ajutisel katkestamisel</u> <u>1. Euroopa Merendus- ja Kalandusfond võib osaleda kaluritele ja kalalaevade omanikele suunatud kalapiüügi ajutise katkestamise abimeetmete rahastamises maksimaalselt (vastavalt vajadusele) ajavahemikul 2014–2020. See meede peaks keskenduma asjaomasest piüügipiirkonnast kõige enam sõltuvatele kaluritele, kellel ei ole alternatiivseid piüügivõimalusi (muud liigid).</u> <u>2. Vastavalt käesolevale määrusele ei võeta eraldiste või maksete tegemisel arvesse kalapiüügi korduvat hooajalist katkestamist.</u>

Motivatsioon

Ajutise piüügi katkestuste rahastamine võimaldab hüvitada laevade sunnitud katkestused, mis on tingitud saastatusest, või anda kokkulepitud bioloogilise taastumise aega teatud liikidele (nagu seda tehti anšoovisega). Rahastamise puudumisel võib juhtuda, et vastavad laevad suunavad oma tegevuse muudele liikidele. Eelmise fondi puhul (Euroopa Kalandusfondi) kasutati seda meetet edukalt mitmel korral.

Muudatusettepanek 16

Artikkel 35

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. EMKF võib [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklite 17 ja 21 kohaste kaitsemeetmete tõhusaks rakendamiseks toetada:	1. EMKF võib [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklite 17 ja 21 kohaste kaitsemeetmete tõhusaks <u>koostamiseks ja</u> rakendamiseks toetada:

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
a) [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklite 17 ja 21 tähenduses kaitsemeetmete rakendamiseks vajalike tehniliste ja haldusmeetmete kujundamist ja arendamist;	a) [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklite 17 ja 21 tähenduses kaitsemeetmete <u>koostamiseks ja rakendamiseks</u> vajalike tehniliste ja haldusmeetmete kujundamist ja arendamist;
b) [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklite 17 ja 21 tähenduses sidusrühmade osalemist kaitsemeetmete kujundamises ja rakendamises.	b) [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklite 17 ja 21 tähenduses sidusrühmade osalemist kaitsemeetmete kujundamises ja rakendamises.
2. Lõikes 1 osutatud toetust antakse ainult riiklikele asutustele.	2. Lõikes 1 osutatud toetust antakse ainult riiklikele asutustele <u>ning vajadusel nõuandekomisjonidele</u> .

Motivatsioon

Määruse artiklites 17 ja 21 sätestatud mitmeaastaseid kavasad ja muid kaitsemeetmeid tuleb toetada ka nende koostamise ajal, kusjuures toetust tuleb anda ka piirkonnastamisel olulistele nõuandekomisjonidele.

Muudatusettepanek 17

Artikkel 36

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Selleks et vähendada kalanduse mõju merekeskkonnale, toetada tagasiheite kaotamist ja soodustada üleminekut mere bioloogiliste elusressursside kasutamisele, millega taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamiseks vajalikke tasemeid, võidakse EMKFiga toetada investeeringuid varustusse, millega:	1. Selleks et vähendada kalanduse mõju merekeskkonnale, toetada tagasiheite kaotamist ja soodustada üleminekut mere bioloogiliste elusressursside kasutamisele, millega taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamiseks vajalikke tasemeid, võidakse EMKFiga toetada investeeringuid varustusse, millega:
a) parandatakse püügivahendite silma suuruse selektiivsust või liikide selektiivsust;	a) parandatakse püügivahendite silma suuruse selektiivsust või liikide selektiivsust;
b) vähendatakse kaubanduslike kalavarude või muu kaaspüügi soovimatut püüki;	b) vähendatakse kaubanduslike kalavarude või muu kaaspüügi soovimatut püüki;
c) piiratakse kalanduse füüsilisi ja bioloogilisi mõjusid ökosüsteemile või merepõhjale.	c) piiratakse kalanduse füüsilisi ja bioloogilisi mõjusid ökosüsteemile või merepõhjale;
	d) <u>toetatakse [ühise kalanduspoliitika määruse] artiklite 17 ja 21 kohaste kaitsemeetmete tõhusat rakendamist.</u>
2. Samale liidu kalalaevale ja samaliigilisele varustusele ei anta toetust rohkem kui üks kord programmitöö perioodi jooksul.	2. Samale liidu kalalaevale ja samaliigilisele varustusele ei anta toetust rohkem kui üks kord programmitöö perioodi jooksul.
3. Toetust antakse üksnes siis, kui lõikes 1 viidatud püügiseadmetel või muul varustusel on tõendatavalt parem suuruse selektiivsus või väiksem mõju mittesihthiikidele võrreldes sarnaste seadmete või muu varustusega, mis on lubatud liidu või liikmesriigi asjasepuutavas siseriiklikus õiguses, mis on vastu võetud [ühise kalanduspoliitika määruses] viidatud piirkonnastamise kontekstis.	2.3. 3. Toetust antakse üksnes siis, kui lõikes 1 viidatud püügiseadmetel või muul varustusel on tõendatavalt parem suuruse selektiivsus või väiksem mõju mittesihthiikidele võrreldes sarnaste seadmete või muu varustusega, mis on lubatud liidu või liikmesriigi asjasepuutavas siseriiklikus õiguses, mis on vastu võetud [ühise kalanduspoliitika määruses] viidatud piirkonnastamise kontekstis.
4. Toetust antakse:	3.4. 4. Toetust antakse:
a) aktiivsete laevadena registreeritud liidu kalalaevade omanikele, kes on taotluse esitamise päevale eelneval kahel aastal merel püügiga tegelenud vähemalt 60 päeva;	a) aktiivsete laevadena registreeritud liidu kalalaevade omanikele, kes on taotluse esitamise päevale eelneval kahel aastal merel püügiga tegelenud vähemalt 60 päeva;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
b) kaluritele, kes omavad asendamisele minevaid püügivahendeid ja kes on töötanud liidu kalalaeval taotluse esitamise päevale eelnenud kahel aastal vähemalt 60 päeva;	b) kaluritele, kes omavad asendamisele minevaid püügivahendeid ja kes on töötanud liidu kalalaeval taotluse esitamise päevale eelnenud kahel aastal vähemalt 60 päeva;
c) liikmesriigi tunnustatud kaluriorganisatsioonidele.	c) liikmesriigi tunnustatud kaluriorganisatsioonidele.

Motivatsioon

Võimalikult kiiresti maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamiseks vajalike püügimeetodite arendamiseks tuleb soodustada püügivahendite ja laevade ajakohastamist ning ühise kalanduspoliitika määramise sätestatud tehniliste meetmete rakendamist. Lisaks ei ole mõistlik piirata toetuse eraldamist vaid ühele korrale ühe Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi programmi raames, mille kestus on 7 aastat, kui soovitakse tõepoolest saavutada jätkusuutlikumaid püügimeetodeid.

Muudatusettepanek 18

Artikkel 38

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
2. Käesoleva artikli kohaseid tegevusi viivad ellu avalik-õiguslikud asutused ja need hõlmavad liikmesriigi tunnustatud kalureid või kalurite organisatsioone või valitsusvälistel organisatsioonidel partnerluses kalurite organisatsioonidega või artiklis 62 määratletud kohalike kalanduse tegevusrühmadega.	2. Käesoleva artikli kohaseid tegevusi viivad ellu avalik-õiguslikud asutused ja need hõlmavad liikmesriigi tunnustatud kalureid või kalurite organisatsioone või valitsusvälistel organisatsioonidel partnerluses kalurite organisatsioonidega või artiklis 62 määratletud kohalike kalanduse tegevusrühmadega.

Motivatsioon

Ühise kalanduspoliitika määruse artiklis 52 ja sellele järgnevatel artiklites sätestatakse piirkondlike nõuandekomisjonide tihedam kaasamine juhtimismeetmetesse ning antakse neile suuremad võimalused ettepanekute tegemiseks. Seega tuleb nõuandekomisjonidele võimaldada Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi toetus nende tegevuste abistamiseks.

Muudatusettepanek 19

Artikkel 39

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
2. Toetus ei aita asendada või moderniseerida põhi- või lisamootoreid. Toetust antakse ainult kalalaevade omanikele ja samale kalalaevale ei anta toetust rohkem kui üks kord programmi perioodi jooksul.	2. Toetus ei aita asendada või moderniseerida põhi- või lisamootoreid. Toetust antakse ainult kalalaevade omanikele ja samale kalalaevale ei anta toetust rohkem kui üks kord programmi perioodi jooksul.

Motivatsioon

Mootori vahetamise rahastamist tuleb lubada, sest mootorite uuendamise Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi toetusest ilmajätmine on väga üllatav või isegi paradoksaalne. Tegelikult on mootorid peamine vahend saastava heite või kütuse tarbimise vähendamise jõupingutuste toetamisel.

Muudatusettepanek 20

Artikkel 40

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3. Käesoleva artikli kohaselt ei anta samale kalalaevale või samale toetusesaajale toetust rohkem kui üks kord programmitöö perioodi jooksul.	3. Käesoleva artikli kohaselt ei anta samale kalalaevale või samale toetusesaajale toetust rohkem kui üks kord programmitöö perioodi jooksul.

Motivatsioon

Toodete kvaliteedi tõeliseks parandamiseks ja uuendamiseks tuleb laevade muutmist suunata merekeskkonna ja ressursi säästmisele. Seega ei ole mõistlik piirata toetuse eraldamist vaid ühele korrale ühe Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi programmi raames, mille kestus on 7 aastat, kui soovitakse tõepoolest saavutada jätkusuutlikumaid püügimeetodeid.

Muudatusettepanek 21

Artikkel 41

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
4. Toetus ei hõlma uute sadamate, uute lossimiskohtade ega uute oksjonihoonete ehitamist.	4. Toetus ei hõlma uute sadamate, uute lossimiskohtade ega uute oksjonihoonete ehitamist.

Motivatsioon

Rahastamist tuleb võimaldada nendes piirkondades, kus vastavat varustust veel ei ole, et võtta arvesse laevade tööpiirkondade vältimatuid ja ilmseid arenguid.

Muudatusettepanek 22

Artikkel 42

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 42</i> Kalapüük sisevetel 1. EMKF võib toetada järgmisi investeeringuid, et vähendada sisevetel kalapüügi keskkonnale avaldatavat mõju, suurendada energiatõhusust, parandada lossitud kala kvaliteeti või parandada töötingimusi: (a) kalalaevade pardal tehtavad investeeringud või investeeringud individuaalsesse varustusse, millele on osutatud artiklis 33 ja kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud tingimustega; (b) investeeringud varustusse, millele on osutatud artiklis 36 ja kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud tingimustega; (c) kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ning energiatõhususe auditid ja kavad, mis on ette nähtud artikliga 39 ja kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud tingimustega; (d) investeeringud olemasolevatesse sadamatesse ja lossimiskohtadesse, millele on osutatud artiklis 41 ja kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud tingimustega. 2 Lõike 1 kohaldamisel on: (a) artiklites 33, 36 ja 39 tehtud viited kalalaevadele - viited ainult sisevetes tegutsevatele laevadele;	<i>Artikkel 42</i> Kalapüük sisevetel 1. EMKF võib toetada järgmisi investeeringuid, et vähendada sisevetel kalapüügi keskkonnale avaldatavat mõju, suurendada energiatõhusust, parandada lossitud kala kvaliteeti või parandada töötingimusi: (a) kalalaevade pardal tehtavad investeeringud või investeeringud individuaalsesse varustusse, millele on osutatud artiklis 33 ja kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud tingimustega; (b) investeeringud varustusse, millele on osutatud artiklis 36 ja kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud tingimustega; (c) kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ning energiatõhususe auditid ja kavad, mis on ette nähtud artikliga 39 ja kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud tingimustega; (d) investeeringud olemasolevatesse sadamatesse ja lossimiskohtadesse, millele on osutatud artiklis 41 ja kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud tingimustega. 2 Lõike 1 kohaldamisel on: (a) artiklites 33, 36 ja 39 tehtud viited kalalaevadele - viited ainult sisevetes tegutsevatele laevadele;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(b) artiklis 36 tehtud viited merekeskkonnale - viited keskkonnale, milles tegutsevad sisevetes tegutsevad laevad	(b) artiklis 36 tehtud viited merekeskkonnale - viited keskkonnale, milles tegutsevad sisevetes tegutsevad laevad
3. EMKF võib kooskõlas käesoleva määruse artikli 32 tingimustega siseveekalurite mitmekesisuse säilitamiseks toetada sisevete kalapüügi tegelevate laevade sihtotstarbe muutmist tegutsemiseks kalandusvälises valdkonnas.	3. EMKF võib kooskõlas käesoleva määruse artikli 32 tingimustega siseveekalurite mitmekesisuse säilitamiseks toetada sisevete kalapüügi tegelevate laevade sihtotstarbe muutmist tegutsemiseks kalandusvälises valdkonnas.
4. Lõike 3 kohaldamisel on artiklis 32 tehtud viited kalalaevadele viited ainult sisevetes tegutsevatele laevadele.	4. Lõike 3 kohaldamisel on artiklis 32 tehtud viited kalalaevadele viited ainult sisevetes tegutsevatele laevadele.
5. EMKF võib veefauna ja -floora kaitsmiseks ja arendamiseks toetada siseveekalurite osalemist NATURA 2000 alade haldamises, taastamises ja seires, kui need alad on otseselt seotud püügitegevusega, samuti sisevete taastamist, sealhulgas kudemiskohtade ja rändeliikide rändeteede taastamist, piiramata artikli 38 lõike 1 punkti d kohaldamist.	5. EMKF võib veefauna ja -floora kaitsmiseks ja arendamiseks toetada siseveekalurite osalemist NATURA 2000 alade haldamises, taastamises ja seires, kui need alad on otseselt seotud püügitegevusega, samuti sisevete taastamist, sealhulgas kudemiskohtade ja rändeliikide rändeteede taastamist, piiramata artikli 38 lõike 1 punkti d kohaldamist.
6. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli alusel toetust saavad laevad jätkavad tegutsemist üksnes sisevetes.	6. <u>Selleks, et toetada kalaliikide hüdroloogilist kaitset riigiasutustes ja võimaldada kutselise kalapüügi vabalt tegeleda, võib EMKF toetada meetmete võtmist avalikes järvedes ja jõgedes kalapüügi ainuõiguste võõrandamiseks, kui need õigused on takistuseks.</u>
	7. <u>Kalavarude bioloogilise mitmekesisuse ja vee ökosüsteemide vastupidavuse säästvaks arenguks võib EMKF toetada töid, millega avatakse jõgesid, järvi ja meresid ühendavad suured koridorid ning töid jõesängides, mis võimaldavad avada kaladele rändeteid.</u>
	6-8. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli alusel toetust saavad laevad jätkavad tegutsemist üksnes sisevetes.

Motivatsioon

On asjakohane võõrandada kalapüügiõigused ehk endisaegsed asjaõigused, mis takistavad riigiasutustel veekogusid hallata ja vähendada kalurite sissetulekut. Jõgede ja järvede ökokoridoride tähtsust on oluline suurendada, muu hulgas eemaldades jõgedest voolutakistused, et võimaldada kala rändliikidel läbida kogu elutsüklil.

Muudatusettepanek 23

Artikkel 45

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. EMKF võib vesiviljelusega seoses innovatsiooni stimuleerimiseks toetada:	1. EMKF võib vesiviljelusega seoses innovatsiooni stimuleerimiseks toetada:
(a) uute tehniliste või organisatsiooniliste teadmiste kasutuselevõttu vesiviljelusettevõtetes, mis vähendab nende mõju keskkonnale või soodustab vesiviljelusressursside jätkusäästlikumat kasutamist;	(a) uute tehniliste või organisatsiooniliste teadmiste kasutuselevõttu vesiviljelusettevõtetes, mis vähendab nende mõju keskkonnale või soodustab vesiviljelusressursside jätkusäästlikumat kasutamist, <u>või nende teadmiste abil tühjalt kohalt uute rajatiste loomist;</u>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(b) uute või tehnika tasemega võrreldes oluliselt parendatud toodete, uute või parendatud protsesside, uute või parendatud juhtimis- ja korraldussüsteemide arendamist ning turuleviimist.	(b) uute või tehnika tasemega võrreldes oluliselt parendatud toodete, uute või parendatud protsesside, uute või parendatud juhtimis- ja korraldussüsteemide arendamist ning turuleviimist.
2. Käesoleva artikli kohased tegevused tuleb ellu viia koostöös teadus- või tehnikaasutusega, mida tunnustab iga liikmesriigi siseriiklik õigus ja mis tõendab tegevuste tulemusi.	2. Käesoleva artikli kohased tegevused tuleb ellu viia koostöös teadus- või tehnikaasutusega, mida tunnustab iga liikmesriigi siseriiklik õigus ja mis tõendab tegevuste tulemusi.
3. Toetatavate tegevuste tulemused peab liikmesriik kooskõlas artikliga 143 piisaval määral avalikustama.	3. Käesoleva artikli alusel toetatavate tegevuste tulemused peab liikmesriik kooskõlas artikliga 143 piisaval määral avalikustama.
	<u>4. Lõike 1 kohaseid toetusi võib anda avalik-õiguslikele ettevõtetele ja asutustele.</u>

Motivatsioon

On rajatise, kus uute teadmiste või tehniliste vahendite kasutuselevõtmine ei ole nende füüsilise struktuuri või õiguslike takistuste tõttu võimalik, mistõttu peaks sõnastus jätma võimaluse luua uusi rajatise, kus neid võimsamaid ja uuenduslikumaid vahendeid oleks võimalik kasutada.

Ametlikud vesiviljeluskeskused on vesiviljelussektori jaoks võrdlusaluseks, mida ei tohiks selle toetuse saamise võimalusest välja jätta.

Muudatusettepanek 24

Artikkel 46

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 46</i>	<i>Artikkel 46</i>
Investeeringud avamere vesiviljelusesse ja toiduks mittekasutatavasse vesiviljelusesse	Investeeringud avamere vesiviljelusesse <u>ja</u> toiduks mittekasutatavasse vesiviljelusesse
1. EMKF võib suure kasvupotentsiaaliga vesiviljelusvormide edendamiseks toetada investeeringuid avamere vesiviljelusesse või toiduks mittekasutatavasse vesiviljelusse.	1. EMKF võib suure kasvupotentsiaaliga vesiviljelusvormide edendamiseks toetada investeeringuid avamere vesiviljelusesse või toiduks mittekasutatavasse vesiviljelusse.
2. Komisjon on volitatud kooskõlas artikliga 150 võtma vastu delegeeritud akte, et määrata kindlaks tegevusliigid ja toetuskõlblikud kulud.	2. Komisjon on volitatud kooskõlas artikliga 150 võtma vastu delegeeritud akte, et määrata kindlaks tegevusliigid ja toetuskõlblikud kulud.

Motivatsioon

Vahetades pealkirjas sõna „ja” sõnaga „või” avanevad kõrge kasvupotentsiaaliga vesiviljelusele, millega ei tegeleta avamerel, mitmesugused võimalused.

Muudatusettepanek 25

Artikkel 48

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
4. Vesiviljelusettevõtted ei saa programmitöö perioodil nõuandeteenuste eest toetust üle ühe korra iga teenuseliigi kohta, mis on hõlmatud lõike 2 punktides a-e.	4. Vesiviljelusettevõtted ei saa programmitöö perioodil nõuandeteenuste eest toetust üle ühe korra iga teenuseliigi kohta, mis on hõlmatud lõike 2 punktides a-e.

Motivatsioon

Vesiviljeluses suurema jätkusuutlikkuse saavutamiseks ei ole mõistlik piirata nõuandeteenuse võimalust vaid ühele korrale ühe Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi programmi raames, mille kestus on 7 aastat.

Muudatusettepanek 26

Artikkel 62

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Kalanduse kohalikud tegevusrühmad	Kalanduse kohalikud tegevusrühmad
1. EMKFi tähenduses määratakse kohalikud tegevusrühmad, millele on viidatud [määruse (EL) nr [...], millega kehtestatakse ühissätted] artikli 28 lõike 1 punktis b kalanduse kohalike tegevusrühmadena.	1. EMKFi tähenduses määratakse kohalikud tegevusrühmad, millele on viidatud [määruse (EL) nr [...], millega kehtestatakse ühissätted] artikli 28 lõike 1 punktis b kalanduse kohalike tegevusrühmadena.
2. Kalanduse kohalikud tegevusrühmad teevad ettepaneku integreeritud kohaliku arengu strateegia kohta, mis põhineb vähemalt artiklis 61 sätestatud koostisosadel, ja vastutavad selle rakendamise eest.	2. Kalanduse kohalikud tegevusrühmad teevad ettepaneku integreeritud kohaliku arengu strateegia kohta, mis põhineb vähemalt artiklis 61 sätestatud koostisosadel, ja vastutavad selle rakendamise eest.
3. Kalanduse kohalikud tegevusrühmad:	3. Kalanduse kohalikud tegevusrühmad:
a) peegeldavad laialdaselt oma strateegia keset ja piirkonna sotsiaal-majanduslikku koosseisu peamiste sidusrühmade tasakaalustatud esindatuse kaudu, sealhulgas erasektor, avalik sektor ja kodanikuühiskond;	a) peegeldavad laialdaselt oma strateegia keset ja piirkonna sotsiaal-majanduslikku koosseisu peamiste sidusrühmade tasakaalustatud esindatuse kaudu, sealhulgas erasektor, avalik sektor ja kodanikuühiskond;
b) tagavad kalandus- ja vesiviljelussektori märkimisväärse esindatuse.	b) tagavad kalandus- ja vesiviljelussektori märkimisväärse esindatuse.
4. Kui kohalikku arengustrateegiat toetatakse lisaks EMKFile teistest fondidest, luuakse EMKFi toetatavate projektide jaoks konkreetne valikuorgan kooskõlas lõikes 3 sätestatud kriteeriumidega.	4. Kui kohalikku arengustrateegiat toetatakse lisaks EMKFile teistest fondidest, luuakse EMKFi toetatavate projektide jaoks konkreetne valikuorgan kooskõlas lõikes 3 sätestatud kriteeriumidega.
5. Kalanduse kohalike tegevusrühmade miinimumülesanded on sätestatud [määruse (EL) nr [...], millega kehtestatakse ühissätted] artikli 30 lõikes 3.	5. Kalanduse kohalike tegevusrühmade miinimumülesanded on sätestatud [määruse (EL) nr [...], millega kehtestatakse ühissätted] artikli 30 lõikes 3.
6. Kalanduse kohalikud tegevusrühmad võivad samuti täita muid ülesandeid, mille neile delegeerivad juhtimisasutus ja/või maksev asutus.	6. Kalanduse kohalikud tegevusrühmad võivad samuti täita muid ülesandeid, mille neile delegeerivad juhtimisasutus ja/või maksev asutus.
7. Kalanduse kohalike tegevusrühmade, juhtimisasutuse / maksva asutuse rolli strateegias kirjeldatakse selgelt tegevuskavas.	7. Kalanduse kohalike tegevusrühmade, juhtimisasutuse / maksva asutuse rolli strateegias kirjeldatakse selgelt tegevuskavas.
	<u>8. Kalanduse kohalikud tegevusrühmad võivad pärineda muudest maaelu arengu rühmadest, ilma et see mõjutaks käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud.</u>

Motivatsioon

Kalanduse kohalikud tegevusrühmad võivad mõnel juhul olla teiste maaelu arengu rühmade jätk, mille kaudu laiendatakse geograafilist tegevusvaldkonda. Nii saaks arendada senisest terviklikumaid arenguprojekte, millega kaasnevad väiksemad halduskulud ning väiksemad kontrollimise ja järelevalve kulud.

Muudatusettepanek 27

Artikkel 69

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. EMKF võib toetada [määruse (EL) nr kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] artiklis 32 viidatud tootmis- ja turustuskavade ettevalmistamist ja rakendamist.	1. EMKF toetab või toetada [määruse (EL) nr kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] artiklis 32 viidatud tootmis- ja turustuskavade ettevalmistamist ja rakendamist.

Motivatsioon

Iga tootjaorganisatsioon koostab ja esitab liikmesriigi pädevatele asutustele kalandusaasta rakenduskava. Siinkohal tuleks selgemini väljendada toetust nendele vahenditele, mis võimaldavad paremat ressursside haldamist ning seega tuleks püügikoormust kohandada vastavalt tarbijate vajadustele.

Muudatusettepanek 28

Artikkel 70

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. EMKF võib toetada hüvitise maksmist tunnustatud tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide ühendustele, mis ladustavad määruse (EL) nr [kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] II lisas loetletud kalatooteid, tingimusel, et tooteid ladustatakse kooskõlas määruse (EL) nr [kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] artiklitega 35 ja 36: a) ladustamisabi summa ei ületa asjaomaste toodete tasakaalustamiseks ja ladustamiseks nõutud tegevuste tehnilisi ja finantskulusid; b) ladustamisabi toetuskõlblikud kogused ei ületa 15 % tootjaorganisatsiooni poolt müügiks antud asjaomaste toodete aastakogusest; c) aastas antav rahaline toetus ei ületa allpool toodud protsendimäärasid turustatud aastatoodangu keskmisest väärtusest iga tootjaorganisatsiooni esmamüügis ajavahemikus 2009–2011. Kui tootjaorganisatsioonide liikmetel ei olnud 2009–2001 turustatud toodangut, siis võetakse arvesse sellise liikme esimesel kolmel tootmisaastal turustatud aastatoodangu keskmist väärtust: — 2014. aastal 1 % — 2015. aastal 0,8 % — 2016. aastal 0,6 % — 2017. aastal 0,4 % — 2018. aastal 0,2 % 2. 2019. aastaks lõpetatakse lõikes 1 viidatud toetuse maksmine.	1. EMKF võib toetada hüvitise maksmist tunnustatud tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide ühendustele, mis ladustavad määruse (EL) nr [kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] II lisas loetletud kalatooteid, tingimusel, et tooteid ladustatakse kooskõlas määruse (EL) nr [kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] artiklitega 35 ja 36: a) ladustamisabi summa ei ületa asjaomaste toodete tasakaalustamiseks ja ladustamiseks nõutud tegevuste tehnilisi ja finantskulusid; b) ladustamisabi toetuskõlblikud kogused ei ületa 15 % tootjaorganisatsiooni poolt müügiks antud asjaomaste toodete aastakogusest; c) aastas antav rahaline toetus ei ületa allpool toodud protsendimäärasid turustatud aastatoodangu keskmisest väärtusest iga tootjaorganisatsiooni esmamüügis ajavahemikus 2009–2011. Kui tootjaorganisatsioonide liikmetel ei olnud 2009–2001 turustatud toodangut, siis võetakse arvesse sellise liikme esimesel kolmel tootmisaastal turustatud aastatoodangu keskmist väärtust: — 2014. aastal 1 % — 2015. aastal 0,8 % — 2016. aastal 0,6 % — 2017. aastal 0,4 % — 2018. aastal 0,2 % 2. 2019. aastaks lõpetatakse lõikes 1 viidatud toetuse maksmine.

Motivatsioon

Ladustamisabi vähendamine ei ole asjakohane, sest ühise kalanduspoliitika määruse artikli 15 kohaselt peavad laevad järk-järgult maale viima kogu saagi, sealhulgas tagasiheite. Seega tundub ladustamisabi eraldamine kasulik, et võimaldada organisatsioonidel lossitud varusid majandada enne nende väärtuse andmist.

Muudatusettepanek 29

Artikkel 71

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Turustusmeetmed	Turustusmeetmed
1. EMKF võib toetada kalandus- ja vesiviljelustoodete turustamismeetmeid, mille eesmärk on:	1. EMKF võib toetada kalandus- ja vesiviljelustoodete turustamismeetmeid, mille eesmärk on:
(a) parandada järgmiste toodete turuleviimise tingimusi:	(a) parandada järgmiste toodete turuleviimise tingimusi:
i) üleliigsed või vähe püütud liigid;	i) üleliigsed või vähe püütud liigid;
ii) soovimatu püük, mis lossitakse kooskõlas [ühise kalanduspoliitika määruse] artikliga 15 ja [määruse (EL) nr kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] artikli 8 lõike b teise taandega;	ii) soovimatu püük, mis lossitakse kooskõlas [ühise kalanduspoliitika määruse] artikliga 15 ja [määruse (EL) nr kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta] artikli 8 lõike b teise taandega;
iii) tooted, mille saamise meetoditel on väike mõju keskkonnale või mahepõllumajanduslikele vesiviljelustoodetele, nagu on määratletud nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise kohta;	iii) tooted, mille saamise meetoditel on väike mõju keskkonnale või mahepõllumajanduslikele vesiviljelustoodetele, nagu on määratletud nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise kohta;
(b) edendada kvaliteeti, hõlbustades:	(b) edendada kvaliteeti, hõlbustades:
i) teatava toote taotluse registreerimist kooskõlas nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) 34 tingimustega[1];	i) teatava toote taotluse registreerimist kooskõlas nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) 34 tingimustega[1];
ii) sertifitseerimist ja edendamist, sealhulgas jätkusuutlike kalandus- ja vesiviljelustoodete ning keskkonnasõbralikud töötlemismeetodid;	ii) sertifitseerimist ja edendamist, sealhulgas jätkusuutlike kalandus- ja vesiviljelustoodete ning keskkonnasõbralikud töötlemismeetodid;
iii) kalatoodete otseturustust väikesemahulise rannapüügi tegevate kalurite poolt.	iii) kalatoodete otseturustust väikesemahulise rannapüügi tegevate kalurite poolt.
(c) suurendada tootmise ja turu läbipaistvust ning teostada turu-uuringuid;	(c) suurendada tootmise ja turu läbipaistvust ning teostada turu-uuringuid;
(d) koostada ühenduse õigusega kooskõlas olevaid vormikohaseid lepinguid;	(d) koostada ühenduse õigusega kooskõlas olevaid vormikohaseid lepinguid;
(e) luua tootjaorganisatsioone, tootjaorganisatsioonide ühendusi või tegevusalasiseid organisatsioone, mida tunnustatakse [kalandus- ja vesiviljelustoodete turgude ühist korraldust käsitleva määruse] II peatüki III jaos alusel;	(e) luua tootjaorganisatsioone, tootjaorganisatsioonide ühendusi või tegevusalasiseid organisatsioone, mida tunnustatakse [kalandus- ja vesiviljelustoodete turgude ühist korraldust käsitleva määruse] II peatüki III jaos alusel;
(f) viia ellu kalapüügi- ja vesiviljelustoodete piirkondlikke, üleriigilisi või riikidevahelisi edenduskampaaniaid.	(f) viia ellu kalapüügi- ja vesiviljelustoodete piirkondlikke, üleriigilisi või riikidevahelisi edenduskampaaniaid.
2. Lõike 1 punkti b alusel võetavad toimingud võivad hõlmata tarneahela tootmise, töötlemise ja turustustegevuste ühendamist.	2. Lõike 1 punkti b alusel võetavad toimingud võivad hõlmata tarneahela tootmise, töötlemise ja turustustegevuste ühendamist.

Motivatsioon

Kogu saagi lossimist ei peaks siinkohal nimetama, sest see ei ole tegelikult lahendus. Ainus alternatiiv kogu saagi lossimisele on innustada selektiivsemate püügivahendite arendamist ja kasutuselevõttu. Muudatusettepanekuga viiakse tekst kooskõlla komitee arvamusega kalanduspoliitika määruse kohta, milles esitati muudatusettepanek kogu saagi lossimist käsitleva artikli 15 kohta.

Muudatusettepanek 30

V peatükk, pealkiri

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Kalapüügi- ja vesiviljelustoodetega seotud lisakulude hüvitamine äärepoolseimates piirkondades	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodetega ja kalapüügi jätkusuutliku arengu vajadustega seotud lisakulude hüvitamine äärepoolseimates piirkondades

Muudatusettepanek 31

Artikkel 73

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. EMKF võib toetada hüvituskava, mis kehtestatakse nõukogu määrusega (EÜ) nr 791/2007 Assooride, Madeira, Kanaari saarte ning Prantsuse departemangude Guajaana ja Réunioni teatavate kalandustoodete turustamisel tekkivate lisakulude kohta.	1. EMKF koostab või toetab hüvituskava, mis kehtestatakse nõukogu määrusega (EÜ) nr 791/2007 Assooride, Madeira, Kanaari saarte ning Prantsuse departemangude Guajaana ja Réunioni äärepoolseimate piirkondade kaluritele teatavate vesiviljelus- ja kalandustoodete püüdmisel, kasvatamisel ja turustamisel tekkivate lisakulude kohta.

Motivatsioon

Määrus (EÜ) nr 791/2007 tunnistatakse kehtetuks 2013. aasta lõpus, mil jõustub käesolev Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi määrus. Tuleb arvestada kõigi äärepoolseimate piirkondade eripäradega piirkondi eristamata, sest nad on sarnases olukorras. Sama kehtib ka ühise kalanduspoliitika määruse kohta.

Muudatusettepanek 32

Artikkel 75 a

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<u>Laevastiku uuendamise ja peibutuspüügivahendite paigaldamise toetus</u> <u>EMKF võib toetada:</u> <u>1. Tootmisvahendite uuendamist äärepoolseimate piirkondade praeguste ja tulevaste püügivõimaluste parandamiseks. Toetus peab soodustama ülemere departemangude laevastike arengut nende piirkondlikus keskkonnas.</u> <u>2. Peibutuspüügivahendite ehitamine ja paigaldamine. Käesoleva lõigu alusel rahastatavad tegevused tuleb ellu viia koostöös teadus- või tehnikaasutusega, mida tunnustab iga liikmesriigi siseriiklik õigus ja mis tõendab nende tegevuste tulemusi.</u>

Motivatsioon

Äärepoolseimad piirkonnad sõltuvad kalapüügist suurel määral ning tihti on kalalaevad väga väikesed. Tähtis on varustamise ja ehituse toetamine, et laevad vastaksid nii ressursside majandamise kui ka toodete sanitaarse kvaliteedi standarditele.

Rannikuäärse püügivõimsuse vähendamiseks tuleb võimaldada avamerele paigaldatud seadmete rahastamist, kui nende ehitus ja paigaldus on toimunud koostöös mõne teadusasutusega.

Muudatusettepanek 33

Artikkel 85

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 85</i>	<i>Artikkel 85</i>
Teadusnõustamine ja -teadmised	Teadusnõustamine ja –teadmised
1. Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist võib toetada teadustulemusi, eelkõige rakendusuuringute projekte, mis on otseselt seotud teaduslike arvamuste ning soovitude esitamisega, et ühise kalanduspoliitika raames võetavad kalamajandust käsitlevad otsused oleksid usaldusväärsed ja tõhusad. 2. Toetuskõlblikud on eelkõige järgmised tegevused: (a) uuringud ja katseprojektid, mis on vajalikud ühise kalanduspoliitika rakendamiseks ja arendamiseks, sh alternatiivsed säästva kalamajanduse tehnikad; (b) teadusasutuste, sh kalavarude hindamise eest vastutavate rahvusvaheliste nõuandvate organite, sõltumatute ekspertide ja muude teadusasutuste teaduslike arvamuste ning soovitude koostamine ning esitamine; (c) ekspertide osalemine kalanduse teaduslike ja tehnilisi küsimusi käsitlevatel kohtumistel ning ekspertide töörühmades ja rahvusvahelistes nõuandvates organites ning kohtumistel, kus vajatakse kalandusekspertide teadmisi; (d) komisjoni kantud kulud andmete kogumise, haldamise ja kasutamisega seotud teenuste kasutamisel, kalandusekspertide kohtumiste korraldamisel ja juhtimisel ning kalanduse teadusliku ja tehnilise pädevusega seonduvate tööprogrammide juhtimisel, andmekõnede ja andmes-tike töötlemisel, ettevalmistustöö tegemisel teaduslike arvamuste ja soovitude esitamiseks; (e) liikmesriikidevaheline koostöö andmekogumise valdkonnas, sh piirkondlike andmebaaside loomine ja haldamine piirkondlikku koostööd hõlbustavate andmete säilitamiseks, haldamiseks ja kasutamiseks ning andmete kogumise ja haldamise täiustamiseks ja teadusliku taseme tõstmiseks, et toetada kalamajandust.	1. Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist võib toetada teadustulemusi, eelkõige rakendusuuringute projekte, mis on otseselt seotud teaduslike arvamuste ning soovitude esitamisega, et ühise kalanduspoliitika raames võetavad kalamajandust käsitlevad otsused oleksid usaldusväärsed ja tõhusad. 2. Toetuskõlblikud on eelkõige järgmised tegevused: (a) uuringud ja katseprojektid, mis on vajalikud ühise kalanduspoliitika rakendamiseks ja arendamiseks, sh alternatiivsed säästva kalamajanduse <u>ja vesiviljeluse</u> tehnikad; (b) teadusasutuste, sh kalavarude hindamise eest vastutavate rahvusvaheliste nõuandvate organite, sõltumatute ekspertide ja muude teadusasutuste teaduslike arvamuste ning soovitude koostamine ning esitamine; (c) ekspertide osalemine kalanduse teaduslike ja tehnilisi küsimusi käsitlevatel kohtumistel ning ekspertide töörühmades ja rahvusvahelistes nõuandvates organites ning kohtumistel, kus vajatakse kalandus- <u>ja vesiviljelus-</u> ekspertide teadmisi; (d) komisjoni kantud kulud andmete kogumise, haldamise ja kasutamisega seotud teenuste kasutamisel, kalandusekspertide kohtumiste korraldamisel ja juhtimisel ning kalanduse teadusliku ja tehnilise pädevusega seonduvate tööprogrammide juhtimisel, andmekõnede ja andmes-tike töötlemisel, ettevalmistustöö tegemisel teaduslike arvamuste ja soovitude esitamiseks; (e) liikmesriikidevaheline koostöö andmekogumise valdkonnas, sh piirkondlike andmebaaside loomine ja haldamine piirkondlikku koostööd hõlbustavate andmete säilitamiseks, haldamiseks ja kasutamiseks ning andmete kogumise ja haldamise täiustamiseks ja teadusliku taseme tõstmiseks, et toetada kalamajandust.

Motivatsioon

Ühise kalanduspoliitika raames uuritakse põhjalikult raskusi, millega merekalapüük ülepüügi, kütuse hinna ja haldusraskuste tõttu kokku puutub. Seetõttu peavad ühise kalanduspoliitika rakendamiseks ja arendamiseks vajalikud uuringud ja katseprojektid hõlmama lisaks kalandusele ka vesiviljelust, sest see on toiduainete tootmise allikas, millel on Euroopa Liidus suur arengupotentsiaal.

Muudatusettepanek 34

Artikkel 88

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist võib katta [ühise kalanduspoliitika määruse] artikli 52 kohaselt loodud nõuandekomisjonide tegevuskulud.	1. Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist kaetakse ^{võib katta} [ühise kalanduspoliitika määruse] artikli 52 kohaselt loodud nõuandekomisjonide toimimiseks vajalikud tegevus- ^{toimimiseks vajalikud} kulud nende ülesannete täieliku ja tõhusa läbiviimise tagamiseks.

Motivatsioon

Ühise kalanduspoliitika üldeeskirjad ja juhtpõhimõtted koostatakse kaasotsustusmenetlusega Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel (keskkonnavalased eesmärgid, sektori toetusmehhanismid, turu ühine korraldus jne). Seega tuleb konkreetsed meetmed määratleda püügipiirkondade tasandil (konkreetsed tehnilised meetmed ja mitmeaastased juhtimiskavad). Seetõttu tuleb määruuses ette näha nõuandekomisjonide suurem kaasamine otsustusprotsessi.

Selline institutsiooniline korraldus oleks palju kasulikum võrreldes praeguse olukorraga. Selline korraldus on struktureeritud vastavalt ökosüsteemidele, sellega lihtsustakse kohandatud juhtimist, paigutatakse prioriteedid tähtsuse järjekorda, võimaldatakse võimu läbipaistvat jaotumist ning soodustatakse osapoolte kaasamist.

Tugev piirkondlik nõuandekomisjon oleks väikesearvuline ning koosneks 4-5 alalisest ametikohast.

Muudatusettepanek 35

Artikkel 100

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Kulukohustuste vabastamine	Kulukohustuste vabastamine
Komisjon vabastab kõik programmi tarbeks mõeldud eelarveliste kulukohustuste osad, mida ei ole kasutatud eel- või vahemaksete tegemiseks või mille kohta ei ole komisjonile seoses kantud kuludega eelarveliste kulukohustuste aastale järgneva teise aasta 31. detsembriks esitatud ühtegi artikli 98 lõikes 3 sätestatud nõuetele vastavat kuludeklaratsiooni.	1. Komisjon vabastab kõik programmi tarbeks mõeldud eelarveliste kulukohustuste osad, mida ei ole kasutatud eel- või vahemaksete tegemiseks või mille kohta ei ole komisjonile seoses kantud kuludega eelarveliste kulukohustuste aastale järgneva teise kolmanda aasta 31. detsembriks esitatud ühtegi artikli 98 lõikes 3 sätestatud nõuetele vastavat kuludeklaratsiooni.
	2. Alates kolmandast aastast vabastab komisjon kõik programmi tarbeks mõeldud eelarveliste kulukohustuste osad, mida ei ole kasutatud eel- või vahemaksete tegemiseks või mille kohta ei ole komisjonile seoses kantud kuludega eelarveliste kulukohustuste aastale järgneva teise aasta 31. detsembriks esitatud ühtegi artikli 98 lõikes 3 sätestatud nõuetele vastavat kuludeklaratsiooni.

Motivatsioon

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi käivitamine toimub tõenäoliselt aeglaselt, arvestades eelkõige praeguse Euroopa Kalandusfondi aeglast rakendamist ja võimalust jätkata sellest fondist kulukohustuste ja maksete tegemist 2015. aasta lõpuni. Lisaks nimetatud kattuvusele ei loo valitsemissektori majandus- ja finantsseis ning pankadele seatud erasektori projektijuhtidele laenude andmise piirangud majanduslikku arengurütmi, mis oleks kooskõlas N+2 reegluga. Seetõttu tuleks reegel paindlikumaks muuta, kasutades N+3 reeglit vähemalt esimese kolme aasta (2014–2016) jooksul seni, kuni programm on asjakohase hoo sisse saanud.

Brüssel, 9. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „EL kui ülemaailmne partner: uus lähenemisviis ELi välistegevuse rahastamisele”

(2012/C 391/11)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab ühiselt esitatud paketti „EL kui ülemaailmne partner”, mis võib aidata kaasa senisest terviklikuma perspektiivi ja sidusama arengupoliitika tagamisele. Komitee nõustub sellega, et rohkem vahendeid tuleks eraldada välissuhete valdkonnale, kus ELil on selge lisandväärtus;
- märgib, et ELi toetuse ajakohastatud raamistikku ning vahendite kavandamise ja rakendamisega seonduvate eeskirjade lihtsustamist toetavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning nende hulgas eelkõige need, kes vaatamata väikestele haldusvahenditele soovivad panustada arengukoostöösse;
- soovib juhtida tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osatähtsusele osalejatena ELi arengukoostöös, kuid samuti nende rollile üksikute liikmesriikide panuste raames detsentraliseerimisel ja demokraatia süvendamisel ning rahvusvahelise piiriülese koostöö raames piirkondliku tasandi osalejate vahel;
- leiab, et komisjonil tuleks oma ettepanekuga ELi välistegevuse rahastamiseks luua asjakohased eeltingimused kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemise ja koostöö tugevdamiseks, piirates nt kaasrahastamise nõuet või koguni kaotades kõnealuse nõude. Detsentraliseerimine on tervitatav arengusuund, mille raames tugevneb kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll ja seda kogu maailmas;
- juhib tähelepanu sellele, et kohaliku tasandi omanditunde loomine ja demokraatia edendamine rohujuure tasandil eeldab usaldust poliitilise süsteemi ja selle esindajate vastu. Detsentraliseeritud struktuur tagab õiguspärasemad ja tõhusamad institutsioonid, mis on kõige asjakohasem viis poliitikute ja kodanike lähendamisel üksteisele. Avatud ja subsidiaarsuse põhimõtet järgiva otsustusprotsessi abil levitatakse kodanike seas demokraatlikke hinnanguid, mis omakorda loovad eeltingimused pluralistliku ja tolerantse ühiskonna jaoks.

Raportöör

Lotta HÅKANSSON HARJU (SE/PES)

Viitedokumendid

Ühisteatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule: EL kui ülemaailmne partner: Uus lähenemisviis ELi välistegevuse rahastamisele

COM(2011) 865 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise ühised eeskirjad ja menetlused

COM(2011) 842 final

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule: Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide ning ülemeremaade ja -territooriumidega ajavahemikus 2014–2020 tehtava ELi koostöö rahastamist (11. Euroopa Arengufond) käsitleva mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamine

COM(2011) 837 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kohta (IPA II)

COM(2011) 838 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend

COM(2011) 839 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend

COM(2011) 840 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse partnerluse rahastamisvahend koostööks kolmandate riikidega

COM(2011) 843 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahastamisvahend demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas (Demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend)

COM(2011) 844 final

I POLIITILISED SOOVITUSED**REGIOONIDE KOMITEE****Üldised seisukohad**

1. tervitab arengupoliitika uue põlvkonna finantsinstrumente, mille eesmärk on lihtsustada poliitilist dialoogi ja rakendada panuseid kooskõlas üldstrateegiaga „Muutuste kava“⁽¹⁾ ning kavandatud pikaajalise eelarve raames. Komitee tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekut suurendada finantsvahendeid 70 miljardi euron, mis moodustaks ligikaudu 7 % ELi üldelarvest;

2. tervitab ühiselt esitatud paketti „EL kui ülemaailmne partner“⁽²⁾, mis võib aidata kaasa senisest terviklikuma perspektiivi ja sidusama arengupoliitika tagamisele. Komitee nõustub sellega, et rohkem vahendeid tuleks eraldada välissuhete valdkonnale, kus ELil tervikuna on selge lisandväärtus, ning tunneb seetõttu kahetsust asjaolu üle, et Euroopa Arengufond (EDF) jääb välja ELi pikaajalisest eelarvest. Euroopa Arengufondi kaudu kanali-seeritakse ligikaudu 34 miljardi euro ulatuses vahendeid, mis ei sisaldu eelarves. Euroopa Arengufondi suhtes peaksid kehtima samad avatuse, tõhususe ja tulemuslikkuse nõuded kui teiste finantsinstrumentide kohta, mis kuuluvad paketti „EL kui ülemaailmne partner“;

⁽¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks, COM(2011) 637 final.

⁽²⁾ „EL kui ülemaailmne partner“ hõlmab järgmisi dokumente: COM(2011) 865, COM(2011) 842, COM(2011) 837, COM(2011) 838, COM(2011) 839, COM(2011) 840, COM(2011), COM(2011) 844.

3. märgib, et ELi toetuse ajakohastatud raamistikku ning vahendite kavandamise ja rakendamise seonduvate eeskirjade lihtsustamist toetavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning nende hulgas eelkõige need, kes vaatamata väikestele haldusvahenditele soovivad panustada arengukoostöösse. Praegusel programmiperioodil nõuti tungivalt instrumentide lihtsustamist ja selgemaks muutmist ning komitee hindab seda, et komisjoni konsulteerimise tulemust on kuulda võetud;

4. tõdeb, et eeskirjade lihtsustamine, kulude vähendamine osalejate jaoks ning lepingute sõlmimise ja toetuste jaotamise menetluste kiirendamine kuuluvad soovitud paranduste hulka. Suurem paindlikkus ja kiirem kohanemine ning läbivaatamine, kui asjaomane kontekst seda nõuab, peaks samuti looma eeldusi tõhusamate panuste jaoks;

5. soovib käesoleva arvamusega juhtida tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osatähtsusele osalejatena ELi arengukoostöös, kuid samuti nende rollile üksikute liikmesriikide panuste raames detsentraliseerimisel ja demokraatia süvendamisel ning rahvusvahelise piiriülese koostöö raames piirkondliku tasandi osalejate vahel. Komitee märgib, et arvestada tuleb äärepoolseimate piirkondade erilise olukorraga, kuna geograafilisest asukohast tulenevalt on tegemist aktiivsete piirialadega, mis on omamoodi ELi ühenduslülid maailmaga ning võivad aidata muuta ELi arengupoliitika tõhusamaks, nagu on osutatud arvamustes CdR 408/2010 ja CdR 364/2011;

6. märgib, et linnastumine on viinud selleni, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on raske ülesanne parandada oma suutlikkust ja tõhusust ning rakendada elanikkonna soovidele vastamiseks tugevat ja läbipaistvat juhtimissüsteemi. Seetõttu on neil vaja teiste omavalitsuste teadmisi ja kogemust. Kohalike või piirkondlike partnerluste eri vormid hõlmavad sageli terve rea erinevaid osalejaid. On tõestatud, et selline koostöö, eelkõige avaliku sektori siseste, kuid ka avaliku ja erasektori partnerluste vormis, on saavutatav väikeste kuludega, kuid tulemused on siiski konkreetseid ja püsivad, mh seetõttu, et koostöö eesmärk on tugevdada olemasolevaid struktuure nende seadusjärgsete ülesannete ja vastutusaladega ning parandada juba kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes töötava personali võimekust. Seetõttu tuleks komisjonil oma ettepanekuga ELi välistegevuse rahastamiseks luua asjakohased eeltingimused kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemise ja koostöö tugevdamiseks, piirates nt kaasrahastamise nõuet või koguni kaotades kõnealuse nõude. Detsentraliseerimine on tervitatav arengusuund, mille raames tugevneb kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll ja seda kogu maailmas;

7. tõdeb, et programmi „Kodanikuühiskond ja kohalikud omavalitsused” raames antava arengukoostöö toetuse kaudu väljendatakse neile osalejatele õigustatud ja selgesõnalist tunnustust. Regioonide Komitee nõuab siiski, et kohalikele ja piirkondlikele valitsustasanditele ning nende avalikele teenustele jäetaks

toetuse saamise võimalus ka teiste temaatiliste ja geograafiliste finantsinstrumentide raames. Toetus kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ning nende kaasamine ühiskonna arengusse on valdkonnaülesed küsimused, mida ei tohiks piirata vaid ühe finantsinstrumendi väikesele osale;

8. leiab, et ka temaatilise programmi „Ränne ja varjupaik” raames tuleks kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi tõhusamalt osalema innustada ning seeläbi rahastamisest osa saada. Piiriülest rahvusvahelist koostööd rändajaid ja varjupaigataotlejaid vastu võtvate omavalitsusüksuste ja nende vahel, kust nad pärit on, võiks oluliselt parandada ja arendada. Kohalik tasand on oluline vastuvõtu- ja tagasispöördumisprogrammide väljatöötamisel ja rakendamisel;

9. tunneb heameelt selle üle, et detsentraliseeritud rahvusvaheline arengukoostöö on saanud selgesõnalise tunnustuse osaliseks ning et seda on üha sagedamini esile toodud – mitte üksnes komisjoni teatistes, vaid ka teistes globaalsetes seostes viimasel aastal⁽³⁾. Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli aruka ühiskondliku arengu jaoks ja kõnealuste omavalitsuste tähendust seose loomisel kodanike ja eri valitsustasandite vahel on raske ülehinnata;

10. on seisukohal, et eelarve või valdkondliku toetuse raames tuleks tingimused seada partnerlusriigile, et arenguvahendid ka tegelikult suunataks piisavas ulatuses vastutavatele valitsustasanditele, et pakkuda väga vajalikku ja väga nõutud teenust linna või valla elanikele. Vahendeid ja pädevat personali ei tuleks keskendada kesktasandile, vaid delegeerida asjaomastesse kohalikesse ja piirkondlikesse omavalitsustesse;

11. rõhutab, et vallad ja piirkonnad esindavad oma kodanikke ja juhivad neid. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võimaldavad seega kodanikulähedasi ja igapäevaeluga konkreetset seonduvaid mõjutamismeetmeid. Peale selle pakuvad kohalikud omavalitsused ja piirkonnad paljusid avalikke teenuseid. Sageli kooskõlastavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused koostööd ja innustavad koostööd selliste kesktasandi osalejate vahel nagu mittetulundusorganisatsioonid, eraettevõtted, usurühmad ja akadeemiline maailm;

12. leiab, et ÜRO üldised arengueesmärgid ehk nn aastatuhande eesmärgid ei ole asjakohased üksnes liikmesriikide ja ÜRO jaoks, vaid loomulikult ka kohalike omavalitsusüksuste ja piirkondade jaoks. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused töötavad ühiskonna jätkusuutliku arengu nimel ning kohaliku ja

⁽³⁾ Rio de Janeiro 1992. aastal vastu võetud Agenda 21, ÜRO aastatuhande tippkohtumine 2000, 2005. aasta Pariisi deklaratsioon, Busani konverents 2011, Euroopa Nõukogu resolutsioon nr 251 (2008) „Linnade diplomaatia” ja ÜRO arengukoostöö 6. juuli 2012. aasta foorum.

piirkondliku tasandi panused on aastatuhande eesmärkide saavutamise eeltingimus. Teadmisi üleriigilisest madalamate tasandite osalejate osatähtsuse kohta nii kohaliku kui globaalse arengu jaoks tuleks levitada. Madalmaades ja Rootsis on näiteks käimas projektid, milles juhitakse tähelepanu omavalitsusüksuste panusele ja vastutusele ühiskonna usaldusväärse ja jätkusuutliku arengu jaoks ning asjaomasele seosele ÜRO arengueesmärkidega;

13. toetab Euroopa Parlamendi ELi arengupoliitika teemalises raportis tehtud üleskutset nimetada 2015. aasta Euroopa arenguaastaks, et koostada aastatuhande arengueesmärkidele sobivad järelmeetmed;

14. on seisukohal, et komisjoni ettepanek ühise, seitsmeaastase programmitöö kohta on igati tervitav, ja usub, et see võib luua paremaid eeltingimusi ulatuslike ühiskondlike reformide jaoks. Komitee toetab instrumentides väljapakutud selgemat rõhuasetust tulemustele ja rangematele tingimustele. Komisjoni ja liikmesriikide esindajate tähelepanu tuleks juhtida asjaolule, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad aidata kaasa proaktiivsele dialoogile, et innustada asjaomaste instrumentide kavandamist;

15. soovib rõhutada, et detsentraliseerimisreform ja demokraatia ülesehitamine on keerukad, ulatuslikud ja murrangulised protsessid, mis nõuavad vastupidavust, prognoositavust ja pikaajalist perspektiivi nii rahastajate kui koostööpartnerite poolt;

16. juhib tähelepanu sellele, et kohaliku tasandi omanditunde loomine ja demokraatia edendamine rohujuure tasandil eeldab usaldust poliitilise süsteemi ja selle esindajate vastu. Detsentraliseeritud struktuur tagab õiguspärasemad ja tõhusamad institutsioonid, mis on kõige asjakohasem viis poliitikute ja kodanike lähendamisel üksteisele. Avatud ja subsidiaarsuse põhimõtet järgiva otsustusprotsessi abil levitatakse kodanike seas demokraatlikke hinnanguid, mis omakorda loovad eeltingimused pluralistliku ja tolerantse ühiskonna jaoks;

17. märgib, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel nii Euroopa Liidus kui partnerriikides võiks olla – ja peaks olema – otsustav roll poliitikate ja strateegiate kujundamisel nii nende oma tasandil kui ka riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, kus neile võiks ja peaks andma võimaluse panustada. Teenuste osutajatenä vastutavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kokkulepitud prioriteetide juhtimise, kooskõlastamise ja rakendamise eest nt tervishoiu, hariduse ja kultuuri valdkonnas;

18. nendib, et kohalikke omavalitsusi ja piirkondi esindavad üleriigilised liidud võivad tänu oma intellektuaalsetele ressurs-

sidele omada otsustavat ja toetavat osatähtsust ulatuslike ühiskondlike reformide jaoks, eelkõige detsentraliseerimisel ja demokraatia ülesehitamisel. Omavalitsuste ja piirkondade liidud või samalaadsed ühendused võivad toetada selliste organisatsioonide liikmeid, arendades meetodeid ja vahendeid, esindades organisatsioonide liikmeid ja seistes ühiste huvide eest ning kooskõlastades eri rahastajate panused nende jaoks asjaomastes valdkondades. Kõnealuste liitude ja ühenduste kogemust tuleks rakendada kohaliku ja piirkondliku demokraatia tugevdamiseks arengukoostöö raames. Seetõttu kutsub komitee ELi, liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles toetama rolli, mida partnerriikide omavalitsusliidud saaksid etendada;

19. märgib, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on ekspertteadmised enamikus valdkondades, mis on esmatähtsad majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnasäästlik arengu jaoks. Märkimisväärne on nende praktilise töö ja poliitilise juhtimise kogemus nt rahvatervise, hariduse, jäätme- ja veemajanduse, kohaliku ettevõtluse ning VKEdes loomise tingimuste, transpordi ja taristu, keskkonna- ja loodusvarude ning põllumajanduse valdkonnas, aga ühtlasi ka üldisema vastutuse ning tegeliku demokraatia ja inimõiguste austamise seisukohast. Nendele teadmistele on võimalik lihtsalt juurde pääseda ja neid ära kasutada kas otse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste või nende üleriigiliste, üleeuroopaliste või ülemaailmsete liitude või Regioonide Komitee kaudu;

20. märgib, et 2008. aastal kutsus Euroopa Komisjon üles arendama terviklikku lähenemisviisi kohalike omavalitsuste kui ülemaailmse, üleeuroopalise ja üleriigilise tasandi arengus osalejate suhtes, pakkudes kolme vahendit Regioonide Komitee egiidi all, arvestades selle rolli kohalikele omavalitsustele ELi tasandil hääle andmisel. Komitee tuleb meelde, et nüüdseks on loodud tegevuste ja parimate tavade kaardistamiseks detsentraliseeritud koostöö atlas, oskuste ja pädevuste vajadustega ühildamiseks internetipõhine teabevahetusplatvorm ja poliitiliseks dialoogiks detsentraliseeritud koostöö konverents, kuhu on kaasatud Euroopa Komisjon ning ELi ja partnerriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste põhilised võrgustikud, näiteks Euroopa Kohalike ja Regionaalsete Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) raames moodustatud tööühm Platforma. Komitee kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning nende esindusorganisatsioone ELis ja partnerriikides üles nendest instrumentidest edasist kasu lõikama suurema sidususe ja toetuste tõhususe parandamise huvides;

21. märgib, et struktureeritud dialoogi tulemusel, mida peeti 2010. aasta märtsist 2011. aasta maini ELi institutsioonide, esindajate ja kodanikuühiskonna vahel ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajate vahel arengukoostöö üle, tegi komisjon ettepaneku luua pidev kõrgetasemeline foorum arenguküsimuste arutamiseks. Komitee tervitab seda algatust soojalt ja loodab jätkuvalt etendada oma institutsioonilist rolli,

kuna ta leiab, et ametlik foorum tähendaks dialoogi institutsionaliseerumist ja selle sisulise kvaliteedi parandamist ning võimaldaks süstemaatilist arutelu arenguküsimuste üle, sealhulgas regulaarset ajakohastamist, eksperthinnanguid ja kogemuste vahetamist. Komitee toetab ka väljakuulutatud teatise valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike omavalitsuste rolli kohta arengukoostöös, mis on komisjoniga tehtava koostöö jätkamist ja edasiarendamist võimaldav ametlik alus. Selle koostöö olulisus ilmnes iga kahe aasta tagant toimival detsentraliseeritud koostöö konverentsil ning struktureeritud dialoogis;

Märkused demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi (European Instrument for Democracy and Human Rights – EIDHR) kohta

22. märgib, et on tehtud ettepanek suurendada demokraatia ja inimõiguste temaatilise instrumendi jaoks eraldatavaid vahendeid ligikaudu 35 % võrra võrreldes praeguse programmiperioodiga, kuid need kujutavad endast ka tulevikus üksnes marginaalset osa (ligikaudu 2 %) ELi arengutoetusest. Komitee tunneb kahetsust selle üle, et kõnealusele valdkonnaülesele instrumendile ei eraldata rohkem ressursse, kuna see on kohaldatav kõigile geograafilistele piirkondadele eri arenguetappidel ning keskendub sellistele esmatähtsatele küsimustele nagu põhiliste inimõiguste austamine ning demokraatliku reformi toetamine ja tugevdamine;

23. rõhutab, et demokraatia ja inimõigused on universaalse tähtsusega väärtushinnangud nii ELi kui rahvusvahelise üldsuse jaoks. Need väärtushinnangud kujutavad endast allikat ja jõudu, mida paljudes ühiskondades peavad kaitsma kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, toimiv kohtuaparaat, kodanikuühiskond, meedia ja teised osalejad;

24. on arvamisel, et inimõigusi tuleb edendada ja teadvustada kõigil ühiskonna tasanditel, ning peab seetõttu asjakohaseks, et kõnealune instrument rõhutab suurimal määral kohalikke ja piirkondlikke valitsustasandeid avalike institutsioonide loomisel;

25. leiab, et kodanikele kõige lähedasem valitsustasand on samuti tasand, mille abil võib kohapeal rakendada riiklikke otsuseid nii, et neid kohandatakse arvestades kohalikke eripärasid või tingimusi, eesmärgiga vältida võimalikke negatiivseid mõjusid kohalike elanike õigustele, näiteks keelenõue või etnilise identiteedi väljendamine. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on samuti kõige asjakohasemad organid selleks, et korraldada ja kooskõlastada panuseid kohalike rühmade, sealhulgas nt noorte või naiste teavitamiseks nende inimõigustest ning sellest, kuidas neid nõuda;

Märkused arengukoostöö rahastamisvahendi kohta, koos toetusega kodanikuühiskonna organisatsioonidele ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele (arengukoostöö rahastamisvahendi (Development Cooperation Instrument – DCI) raames)

26. soovib – nagu ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, keda komitee esindab, – loomulikult aktiivselt panustada

komisjoni ettepaneku elluviimisse, milleks on dialoogi tõustamine ja kooskõlastamine kodanikuühiskonna ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega Euroopa Komisjoni ning ELi ja partnerriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste põhiliste võrgustikega koostöös arendatud vahendite ja uue alalise kõrgetasemelise arenguküsimuste foorumi kaudu;

27. tervitab tõika, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ka edaspidi võivad saada rahastamisvahendeid arengukoostöö jaoks, kuid soovib rõhutada, et kodanikuühiskonna ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste selge eristamine oleks abiks nii poliitika, instrumendi ja tegeliku rahastamise puhul;

28. soovib kutsuda üles suurendama kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsuste arengukoostöö rahastamisvahendi raames vahendeid kohalike ja piirkondlike omavalitsuste toetamiseks. Käimasoleva programmiperioodi tulemuseks on vahendite ebavõrdne jaotus kodanikuühiskonna organisatsioonide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel. Eraldades vähemalt 25 % – erinevalt praegu eraldatud 15 % – vahendeist kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele on võimalik nende õigustatud osatähtsust ja ekspertteadmisi paremini kasutada;

29. on seisukohal, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad tagada pikaajalise demokraatliku arengu, ning seetõttu tuleks neile anda piisavad vahendid, et tasakaalustada suure sissetulekuga üleriigiliste või rahvusvaheliste vabatahtlike organisatsioonide algatusi. Partnerriikide kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on vajalikud, et kooskõlastada eri osalejate algatusi ja panuseid ning tagada nende kooskõla kohalikul ja piirkondlikul tasandil välja töötatud ja poliitiliselt määratletud arengupoliitikaga, vähemalt juhul, kui algatuste ja tegevuse eesmärk on pakkuda avalikke teenuseid;

30. juhib tähelepanu sellele, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on hindamatud ekspertteadmised ja kogemused arengukoostöö valdkonnas kohaliku ja piirkondliku tasandi haldusküsimustes, poliitilise dialoogi mehhanismide ja platvormide rajamise valdkonnas, süvendatud ja laiendatud parteipoliitilise töö valdkonnas ning selle kohta, kuidas luuakse eeltingimusi kodanikumõju ja kodanikudialoogi jaoks – teiste sõnadega süvendatud ja jätkusuutliku demokraatia ülesehitamise kohta;

31. tõdeb, et paljudel Euroopa Liidu kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on pikaajaline demokraatiatraditsioon, kuid paljud liikmesriigid kujutavad endast samas uusi ja arengujärgus demokraatiad. ELi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste erinevad kogemused ja perspektiivid tuleks seetõttu integreerida ELi ühisesse arengukoostöösse partnerriikidega ning neid tuleks

kasutada partnerriikide reformimiseks ja/või avalike institutsioonide loomiseks. Seejuures tuleks erilist tähelepanu pöörata kohalikele omavalitsusele kui kodanikele lähimale valitsemistasandile ning toetada ja tugevdada kodanikuühiskonda, mis kujutab endast mis tahes demokraatia alust;

32. rõhutab, et kohalikul ja piirkondlikul tasandil otse valitud poliitikute ja koosseisuliste ametnike toetamine partnerriikides on keskse tähtsusega tegur detsentraliseerimisreformide õnnestunud läbiviimisel ja hea valitsemistava saavutamisel – eesmärgistatud valitsemine peaks olema nii vahend kui eesmärk ELi arengupiüdluste jaoks;

33. nendib, et süvendatud demokraatia ja parema tasemega kohalikud teenused eeldavad kavatsust ja tahet viia samaaegselt läbi süsteemuutused kõigil tasanditel. Poliitiline pühendumus, vabad vahendid, võimuaotus ja detsentraliseerimine nõuavad ühtset nägemust üleriigilisel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Riiklik õigus- ja finantssüsteem, mis võimaldab nõuda aruandlust kohalikul ja piirkondlikul tasandil, loob eeldused parendusteks ning kohaliku tasandi osalejate omanditunde loomiseks, mis on vajalik kohaliku keskkonna arenguks;

Märkused Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumenti (European Neighbourhood Instrument – ENI) kohta

34. soovib väljendada oma heakskiitu esitatud Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumenti suhtes ning leiab, et see vastab üldjoontes muudatustele, mis on vajalikud praeguse instrumenti raames. Komitee soovib siiski esitada mõned parandused, et veelgi tühustada naabrusinstrumenti ja suurendada selle läbilõppgijõudu;

35. teeb selleks, et teostada ELi kavatsust rajada süvendatud ja jätkusuutlik demokraatia, ettepaneku lisada konkreetseid formuleeringuid, mis rõhutavad detsentraliseerimist ja kohalikku demokraatiat ning suutlikkuse suurendamist kohaliku ja piirkondliku tasandi avalike teenuste osutamisel;

36. kutsub komisjoni üles eraldama selle instrumenti raames konkreetseid vahendid programmide jaoks, millega toetatakse demokraatia ülesehitamist ning detsentraliseerimist kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Tuleb selgeks teha, et potentsiaalsed toetuse saajad ja koostööpartnerid peaksid olema kindlalt kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;

37. kutsub komisjoni üles selgelt väljendada asjaolu, et piiriülene koostöö, sealhulgas mitme riigi koostöö, ei tohiks piirduda üksnes nendega piirnevate naaberriikidega, vaid hõlmaks kõiki ELi liikmesriike, piirkondi ja linnu – vaatamata nende geograafilisele naabrusele. On oluline, et kogemusi, teadmisi ja näiteid heade tavade kohta tutvustatakse üle piiri,

vaatamata füüsilisele vahemaale, ja äärepoolseimate piirkondade puhul on vajalik kaotada Euroopa naabrusinstrumenti 150 km sobivuskriteerium;

38. märgib, et kaasrahastamise nõue naabruspoliitika meetmete rakendamisel takistab mõnel juhul kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalust. Kaasrahastamine on mõnes riigis vastutolu riiklike õigusnormidega, mis ei võimalda piirkondliku tasandi ametiasutuste osalust arengukoostöös;

39. kutsub komisjoni üles keskenduma määruses veelgi suuremal määral institutsioonilise partnerluse mõjule ja TAIEXi-le⁽⁴⁾ ning analüüsima põhjalikult seda, kuidas neid veelgi tühustada. Fakt on see, et vähestel ministeeriumidel, kes vastutavad kohaliku ja piirkondliku halduse eest, on huvi või suutlikkust teha ettepanekut seda liiki partnerluse või TAIEXi kohta;

40. leiab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, kodanikuühiskonna ja nendevahelise koostöö täheldatud ja üha enam tunnustatud roll riikide üleminekul ühepartei süsteemilt ja diktaatuurilt demokraatiale on oluline ning sisaldab lisandväärtust, mis väärib üha suuremat tähelepanu ELi naabruspoliitikas ja finantsvahendite juhtimisel;

41. märgib, et tema tegevuse raames toimub intensiivne konkreetne vahetus ja töö, sealhulgas näiteks idapartnerlus (CORLEAP) ja ARLEM, mille raames pööratakse muuhulgas tähelepanu ELi programmides „EL kui ülemaailmne partner” ja „Muutuste kava” seatud eesmärgile ka väljaspool ELi piire;

Märkused ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kohta (IPA)

42. on arvamuste, õpikodade, töörühmade, kohalike omavalitsuste vahendi (LAF, Local Administration Facility) jms kaudu tegutsenud selle nimel, et laiendada ühinemiseelse abi rahastamisvahendi rakendamist ning komitee toetab täiel määral lähenemisviisi, mille eesmärk on muuta IPA toetus tulemuspõhiseks, paindlikumaks ja eritingimusi paremini arvestatavaks;

43. nendib, et mitmetasandilise, partnerlusel põhineva lähenemisviisi kaudu soovib EL tagada arengutoetusele tõhusama juurdepääsu ja toetuse suurema läbilõppgijõu. Komitee edendab neid püüdlusi nt parlamentide konverentsi („Assises”) ning detsentraliseeritud arengukoostöö atlase koostamise kaudu. Ühiselt komisjoniga vastutab komitee kohalike omavalitsuste

⁽⁴⁾ TAIEX: „Technical Assistance and Information Exchange Instrument”, instrument, mis toetab partnerriike ELi õigustikuga kohanemisel.

vahendi programmi eest koos poliitikutele liikmesriikide ning võimalike liikmesriikide poliitikutele ja teenistujatele korraldatud õppekülastäga;

44. kutsub komisjoni üles tegema selleks kõik, et lihtsustada ja edendada kogemuste vahetamist kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel ning tagama seda, et kõnealust vahetust ei domineeriks eelkõige liikmesriikide ja kandidaatriikide kesktsandi võimuorganid;

45. märgib, et mitmeaastane koostöö kohalike ja piirkondlike omavalitsustega kandidaat- ja naaberriikides on muutunud üha professionaalsemaks, ning soovib rõhutada seda, kui oluline on, et rahastamisvahendid ka edaspidi edendavad seda arengut ja lubavad selle intensiivistamist;

46. soovib eelkõige kandidaat- ja naaberriikides näha asjakohaste vahendite ja näitajate abil loodavat selgemat seost toetuse eraldamise ja tegelike tulemuste vahel rakendusprotsessis detsentraliseerimise, mitmetasandilise juhtimise ja seega kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koostöö seisukohast asjaomastel otsustustasanditel;

47. kutsub komisjoni üles tagama, et konkreetsed vahendid eraldataks kandidaatriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suutlikkuse tõhustamisele ja arendamisele ning teadmiste ja oskuste suurendamisele. Kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ei tuleks vaadelda ja käsitleda kui passiivseid abisaajaid, vaid neile tuleks omistada sellise proaktiivse sidusrühma roll, kes mõistab hästi vajadusi, eeltingimusi ja reaalseid eesmärgi;

48. märgib, et püüdes aktiivsemalt vastata kõnealustele suutlikkuse arendamise vajadustele, mida suurem osalus IPA rakendamise raames muuhulgas tähendab, antakse kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele võimalus teha praktilise töö kaudu ettevalmistusi tegelikuks ELi liikmelisuseks. Näiteks võib vahendeid kasutada selleks, et innustada ja toetada kõnealuseid osalejaid projektide arendamisel. IPAs eraldatavate vahendite detsentraliseeritud kasutuse rakendamine on andnud häid kogemusi paljudes riikides;

49. juhib tähelepanu sellele, et üks probleem IPA vahendite rakendamisel on muuhulgas korruptsioon, ning selles valdkonnas tuleks kõigile tasanditele – kohalik, piirkondlik ja üleriigiline – tagada toetus. Järjepidev ja range järelevalvesüsteem koos toetusega sellistele nn valvekoortele nagu kodanikuühiskonna organisatsioonid, meedia, aga ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on võtmetähtsusega vajalike teadmiste ja aruandluse jaoks;

50. on seisukohal, et IPA vahendite parema kaasamise kaudu käimasoleva kohaliku ja piirkondliku arengukoostöö raames tugevdatakse jätkusuutliku mitmetasandilise juhtimise aluseid ja elujõulisemat detsentraliseerimist. Kaasates kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused programmide ja projektide väljakujundamisse, otsustamismenetlusse, rakendamisse, järelevalvesse ja juhtimisse, pannakse alus jätkuvalle arengutööle ka ilma välise rahastamiseta;

51. märgib, et paljud riigid Lääne-Balkanil on läbi tegemas põhjalikke ühiskondlikke reforme, mille raames kohaliku ja piirkondliku poliitilise tasandi suurem osalus tugevdaks ja kiirendaks neid reforme veelgi. Kohalikul ja piirkondlikul tasandil puuduvad paljudel juhtudel piisavad haldus-, finants- ja inimressursid IPA haldamiseks. Vahendid ja suutlikkus jäävad sageli kesktasandile, mis tugevdab veelgi juba tsentraliseeritud süsteemi ja aeglustab rahvusvahemuste ning kohalike ja piirkondlike poliitiliste osalejate kaasamise tõhustamist;

52. nendib, et detsentraliseerimisreformid peatuvad liiga sageli kohaliku ja piirkondliku tasandi vähese suutlikkuse tõttu, kui nõutakse üksnes võimu detsentraliseerimist, millega ei kaasne rahandusalane detsentraliseerimisprotsess. EL võib IPA juhtimise kaudu kiirendada vajalikke paralleelseid protsesse nii, et säilitada vastutuse ja vahendite tasakaal;

Märkused partnerlusinstrumendi (Partnership Instrument – PI) kohta

53. märgib, et partnerlusinstrument hõlmab muuhulgas selliseid riike nagu Hiina, Brasiilia, Lõuna-Aafrika, Venemaa jne ning selle eesmärk on eelkõige arendada ja innustada kaubandust ja kontakte nende riikide ja ELi vahel. Sellised valdkonnad nagu kliima, keskkond ja kaubavahetus on tähelepanu keskpunktis;

54. soovib juhtida tähelepanu asjaolule, et riikide statistilistes andmetes on varjatud lünk, kui keskendutakse SKP-le elaniku kohta, lähtudes riigi keskmisest. Ebasoodsate tingimustega piirkonnad arenevates riikides ei saa taotleda toetust mujalt kui partnerlusinstrumendi vahenditest. Seetõttu teeb komitee ettepaneku võtta arvesse piirkondlikke eripärasid, sealhulgas nt sisetuleku jaotuse taset ja vaesuse taset geograafilisest seisukohast. Komisjon peaks arendama dialoogi asjaomaste riikidega kõikehõlmava ja üldise arengu tähtsuse kohta ning nõudma seega parema piirkondliku ühtekuuluvuse alaseid panuseid, et riik võiks taotleda rahastamistoetust Euroopa Liidult;

55. juhib tähelepanu sellele, et instrumenti peaks kasutama ka sotsiaalse kaitsevõrgu rajamiseks, heaolusektori reformimiseks üldse ja vahendite eraldamiseks avalike institutsioonide tugevdamiseks kohalikul ja piirkondlikul tasandil, tagades selle, et instrument edendaks partnerlust ja riikide demokraatlikku arengut.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

COM(2011) 838 final

Artikkel 2

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 2</i>	<i>Artikkel 2</i>
1. Käesoleva määruse alusel antaval abil on järgmised erieesmärgid, mis vastavad iga abisaajariigi vajadustele ning nende individuaalsetele laienemise tegevuskavadele:	1. Käesoleva määruse alusel antaval abil on järgmised erieesmärgid, mis vastavad iga abisaajariigi vajadustele kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil ning nende individuaalsetele laienemise tegevuskavadele:
(a) poliitiliste reformide toetamine, muu hulgas:	(a) poliitiliste reformide toetamine, muu hulgas:
i) demokraatlike institutsioonide ja õigusriigi, sealhulgas selle jõustamise tõhustamine;	i) demokraatlike institutsioonide ja õigusriigi, sealhulgas selle jõustamise tõhustamine;
ii) inimõiguste ja põhivabaduste edendamine ning kaitsmine, vähemuste õiguste austamise suurendamine, soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja ajakirjandusvabaduse edendamine ning heanaaberlike suhete edendamine;	ii) inimõiguste ja põhivabaduste edendamine ning kaitsmine, vähemuste õiguste austamise suurendamine, soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja ajakirjandusvabaduse edendamine ning heanaaberlike suhete edendamine;
iii) võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu;	iii) võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu;
iv) avaliku halduse reform ja hea valitsemistava;	iv) avaliku halduse reform ja hea valitsemistava, <u>sealhulgas suutlikkuse suurendamine kõikidel tasanditel</u> ;
v) kodanikuühiskonna ja sotsiaalse dialoogi arendamine;	v) kodanikuühiskonna ja sotsiaalse dialoogi arendamine;
vi) lepitamise, rahu tagavate ja usalduse suurendamise meetmed.	vi) lepitamise, rahu tagavate ja usalduse suurendamise meetmed.
...	...

Motivatsioon

Demokraatliku suutlikkuse suurendamise küsimus on eriti oluline kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Seepärast tuleks sellele aspektile erilist tähelepanu pöörata. Muudatusettepanek on seotud arvamuse punktiga 45.

Muudatusettepanek 2

COM(2011) 839 final

Artikkel 4

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 4</i>	<i>Artikkel 4</i>
3. Üldjuhul kaasrahastavad partnerriigid käesoleva määruse kohast liidu toetust riiklikest rahalistest vahenditest, toetusesaajate vahenditest või muudest allikatest. Sama põhimõtte kehtib koostööle Venemaa Föderatsiooniga, eeskätt artikli 6 lõike 1 punktis c viidatud programmide puhul. Kaasrahastamise nõudest võidakse loobuda nõutekohaselt põhjendatud juhtudel ning kui see on vajalik kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide arengu toetamiseks, ilma et see piiraks finantsmääruses sätestatud muude tingimuste kohaldamist.	3. Üldjuhul kaasrahastavad partnerriigid käesoleva määruse kohast liidu toetust riiklikest rahalistest vahenditest, toetusesaajate vahenditest või muudest allikatest. Sama põhimõtte kehtib koostööle Venemaa Föderatsiooniga, eeskätt artikli 6 lõike 1 punktis c viidatud programmide puhul. Kaasrahastamise nõudest võidakse loobuda nõutekohaselt põhjendatud juhtudel ning kui see on vajalik kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide arengu toetamiseks, <u>või partnerriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemise lihtsustamiseks projektides, mis on suunatud kohaliku või piirkondliku demokraatia ülesehitamise arendamiseks</u> , ilma et see piiraks finantsmääruses sätestatud muude tingimuste kohaldamist.

Motivatsioon

Mõnel puhul võib kaasrahastamise nõue takistada partnerriikide kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi (kes peaksid olema nende programmide peamised toetusesaajad) esitamast elujõulisi ja kasulikke projekte. Kuna kohaliku demokraatia ülesehitamine on programmi üks prioriteetidest, siis peab see ka olema üks põhjustest, mille puhul on teatud tingimustel võimalik teha mõõndusi kaasrahastamise nõude suhtes.

Muudatusettepanek 3

COM(2011) 840 final

Artikkel 8

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 8</i>	<i>Artikkel 8</i>
1. Arenevaid kodanikuühiskonna organisatsioone ja kohalikke ametiasutusi käsitleva programmi eesmärk on rahastada partnerriikide, liidu, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide kodanikuühiskonna organisatsioonide ning kohalike ametiasutuste poolt või heaks ettenähtud arenguvaldkonna algatusi.	1. Arenevaid kodanikuühiskonna organisatsioone ja kohalikke või piirkondlikeametiasutusi käsitleva programmi eesmärk on rahastada partnerriikide, liidu, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide kodanikuühiskonna organisatsioonide ning kohalike või piirkondlikeametiasutuste poolt või heaks ettenähtud arenguvaldkonna algatusi. Nende tegevuste puhul võetakse arvesse ühest küljest kodanikuühiskonna organisatsioonide ning teisest küljest kohalike ja piirkondlike ametiasutuste erinevaid struktuure ja erirolle.
2. Konkreetsed meetmed, mida liidu abiga käesoleva artikli raames rakendatakse, ning kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike ametiasutuste kategooriate suunav loetelu on esitatud V lisas.	2. Konkreetsed meetmed, mida liidu abiga käesoleva artikli raames rakendatakse, ning kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike ja piirkondlikeametiasutuste kategooriate suunav loetelu on esitatud V lisas.

Motivatsioon

On oluline rõhutada, et kõnealune programm peaks võimaldama ka koostööd partner-, kandidaat- või potentsiaalsete kandidaatriikide piirkondlike ametiasutustega. Samas tuleks rõhutada, et kodanikuühiskonna organisatsioonidel ning kohalikel või piirkondlikel ametiasutustel on tihti teatud riigi või projekti konkreetses kontekstis erinev roll. Muudatusettepanek on seotud komitee arvamuse üldiste märkuste punktiga 25.

Muudatusettepanek 4

COM(2011) 838 final

Artikkel 14

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 14</i>	<i>Artikkel 14</i>
1. Käesoleva määruse rakendamise lähtesumma perioodil 2014-2020 on 14 110 100 000 eurot (jooksevhindades). Kuni 3 % lähtesummast eraldatakse abisaajariikide ja ELi liikmesriikide vahelistele piiriülese koostöö programmidele.	1. Käesoleva määruse rakendamise lähtesumma perioodil 2014-2020 on 14 110 100 000 eurot (jooksevhindades). Kuni 3 % lähtesummast eraldatakse abisaajariikide ja ELi liikmesriikide vahelistele piiriülese koostöö programmidele, sealhulgas suutlikkuse suurendamise toetamiseks kohalikul ja piirkondlikul tasandil.
2. Iga-aastased assigneeringud kiidavad eelarvepädevad institutsioonid heaks liidu mitmeaastase finantsraamistiku piires.	2. Iga-aastased assigneeringud kiidavad eelarvepädevad institutsioonid heaks liidu mitmeaastase finantsraamistiku piires.
3. Nagu viidatud programmi „Erasmus kõigi jaoks” käsitleva määruse artikli 13 lõikes 2, eraldatakse rahvusvahelise mõõtme edendamiseks kõrghariduse valdkonnas 1 812 100 000 eurot mitmest muust väliskoostöö vahendist (arengukoostöö rahastamisvahend, ühinemiseelse	3. Nagu viidatud programmi „Erasmus kõigi jaoks” käsitleva määruse artikli 13 lõikes 2, eraldatakse rahvusvahelise mõõtme edendamiseks kõrghariduse valdkonnas 1 812 100 000 eurot mitmest muust väliskoostöö vahendist (arengukoostöö rahastamisvahend, ühinemiseelse

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
abi rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, partnerluse rahastamisvahend ja Euroopa Arengufond), et toetada õppimisega seotud liikuvust kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest ning koostööd ja poliitilist dialoogi nende riikide asutuste/institutsioonide/organisatsioonidega. Kõnealuste rahaliste vahendite kasutamise korral kohaldatakse programmi „Erasmus kõigi jaoks” käsitleva määruse sätteid.	abi rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, partnerluse rahastamisvahend ja Euroopa Arengufond), et toetada õppimisega seotud liikuvust kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest ning koostööd ja poliitilist dialoogi nende riikide asutuste/institutsioonide/organisatsioonidega. Kõnealuste rahaliste vahendite kasutamise korral kohaldatakse programmi „Erasmus kõigi jaoks” käsitleva määruse sätteid.
Rahalised vahendid tehakse kättesaadavaks kahe eraldisena, mis hõlmavad mitut aastat, esimene eraldi hõlmab vastavalt nelja esimest aastat ja teine ülejäänud kolme aastat. Rahastamist võetakse arvesse kõnealuste vahendite mitmeaastaste sihtprogrammide kavandamisel kooskõlas asjaomaste riikide kindlaksmääratud vajaduste ja prioriteetidega. Eraldised on võimalik vastavalt ELi välistegevuse prioriteetidele läbi vaadata, kui ilmnevad ettenägematud asjaolud või toimuvad olulised poliitilised muudatused.	Rahalised vahendid tehakse kättesaadavaks kahe eraldisena, mis hõlmavad mitut aastat, esimene eraldi hõlmab vastavalt nelja esimest aastat ja teine ülejäänud kolme aastat. Rahastamist võetakse arvesse kõnealuste vahendite mitmeaastaste sihtprogrammide kavandamisel kooskõlas asjaomaste riikide kindlaksmääratud vajaduste ja prioriteetidega. Eraldised on võimalik vastavalt ELi välistegevuse prioriteetidele läbi vaadata, kui ilmnevad ettenägematud asjaolud või toimuvad olulised poliitilised muudatused.

Motivatsioon

Muudatusettepanekuga järgitakse eelmist muudatusettepanekut: kohaliku ja piirkondliku suutlikkuse suurendamine peaks olema üks prioriteetidest, mis peaks kajastuma rahalistes eraldistes (tuginedes üldiste märkuste punktile 45).

Muudatusettepanek 5

COM(2011) 839 final

Artikkel 18

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 18</i>	<i>Artikkel 18</i>
1. Ajavahemikul 2014-2020 käesoleva määruse rakendamiseks kasutada olev rahastamispakett on 18 182 300 000 eurot (jooksvates hindades). Kuni 5 % sellest eraldatakse artikli 6 lõike 1 punktis c osutatud piiriülese koostöö programmidele.	1. Ajavahemikul 2014-2020 käesoleva määruse rakendamiseks kasutada olev rahastamispakett on 18 182 300 000 eurot (jooksvates hindades). Kuni 5 % sellest eraldatakse artikli 6 lõike 1 punktis c osutatud piiriülese koostöö programmidele, sealhulgas programmidele, millega toetatakse kohaliku ja piirkondliku demokraatia ülesehitamist.

Motivatsioon

Kohalikul ja piirkondlikul tasandil demokraatia arendamine on oluline eeltingimus instrumendi riiklike eesmärkide teisteks aspektideks. Seega tuleks selle valdkonna projektidele eraldada teatud rahaline toetus. Muudatusettepanek on seotud arvamuse punktiga 34.

Brüssel, 9. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „Avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitleva direktiivi muutmine ja avatud andmed”

(2012/C 391/12)

REGIOONIDE KOMITEE

- on rahul komisjoni algatusega vaadata läbi avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitlev direktiiv ning sellega seotud teatis avatud andmete kohta, kuna neil on potentsiaali osutada kodanike, ettevõtete ja haldusasutuste jaoks väärtuslikuks ning nad võivad aidata luua töökohti ja parandada avalike teenuste kvaliteeti;
- on toonitanud seda, kui olulised ja vajalikud on ühised eeskirjad ja tavad, millega reguleeritakse avaliku sektori valduses oleva teabe kasutamist ja taaskasutamist tagamaks, et kõigi Euroopa teabeturul osalejate suhtes kohaldatakse samu põhitingimusi, et tingimused sellise teabe taaskasutamiseks on läbipaistvamad ning et kaotatakse siseturu moonutused;
- tuletab meelde, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kuuluvad digitaalarengu strateegia meetmete – mis hõlmavad ka avaliku sektori teabe direktiivi läbivaatamist ja avatud andmeid käsitlevat teatist – kesksete sihtrühmade hulka ja neil on eriti oluline roll nende rakendamise liikumapaneva jõuna;
- peab oluliseks seda, et avaliku sektori teabe taaskasutamisel tuleks täielikult järgida eraelu puutumatust käsitlevaid Euroopa Liidu ja riiklikke õigusakte. Lisaks tuleb avatud andmete kasutamisel austada kolmandate isikute intellektuaalomandiõigusi ning tagada, et ärilisel eesmärgil taaskasutatavate avatud andmete ühendamisel säiliks sama andmekaitse ja eraelu puutumatuse kaitse tase nagu see, millest avalik sektor oma andmete puhul kinni peab pidama.

Raportöör

Anne KARJALAINEN (FI/PES), Kerava linnavolikogu liige

Viitedokumendid

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta

COM(2011) 877 final

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Avatud andmed: innovatsiooni, majanduskasvu ja läbipaistva juhtimise mootor”

COM(2011) 882 final

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1. on rahul komisjoni algatusega vaadata läbi avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitlev direktiiv ning sellega seotud teatis avatud andmete kohta, kuna neil on potentsiaali osutada kodanike, ettevõtete ja haldusasutuste jaoks väärtuslikuks ning nad võivad aidata luua töökohti ja parandada avalike teenuste kvaliteeti ⁽¹⁾;

2. rõhutab, et praeguse, 2003. aastal vastuvõetud direktiivi eesmärk oli lihtsustada avaliku sektori valduses oleva teabe ärilisel eesmärgil taaskasutamist kogu liidus, ühtlustades lihtsustatud taaskasutuse põhitõingimused. Lisaks sisaldab direktiiv sätteid, milles käsitletakse diskrimineerimisest hoidumist, tasu võtmist, ainuõiguste andmist, läbipaistvust, litsentsimist ja praktilisi vahendeid avalike dokumentide leidmise ja taaskasutamise lihtsustamiseks. Nende sätete osas on kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused samal ajal nii toimijad kui ka teenusepakkujad;

3. täheldab, et komisjoni 2011. aastal avaldatud avatud andmete teatistes leiti, et hoolimata tehtud edusammudest eksisteerisid veel mitmed tõkked avaliku sektori valduses oleva teabe kasutamiseks, näiteks suutmatus mõista avaliku sektori teabe majanduslikku potentsiaali, ebapiisav teave avaliku sektori teabe kättesaadavuse kohta, taaskasutamise tehnilist ja praktilist laadi takistused;

4. märgib, et direktiivi läbivaatamine moodustab osa Euroopa digitaalarengu tegevuskavast, mis omakorda on osa strateegiast „Euroopa 2020”, mille eesmärk on muuta Euroopa arukaks, jätkusuutlikuks ja kaasavaks majanduseks, kus on tagatud tööhõive, tootlikkuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kõrge tase ⁽²⁾;

5. rõhutab, et Euroopa võib-olla suurim väljakutse lähitulevikus on luua majanduskasvu ja edendada samal ajal säästvat arengut. Nende eesmärkide vahel valitseb vastuolu, mida käsitletakse strateegias „Euroopa 2020”, muutes säästva arengu üheks

olulisemaks prioriteediks. Säästev areng on areng, mille abil rahuldatakse praeguse ühiskonna vajadused, tegemata järeleandmisi tulevaste põlvkondade arvelt. Jätkusuutliku majanduskasvu suurim potentsiaal peitub digitaalmajanduses ⁽³⁾;

6. on rõhutanud seda, kui oluline on avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamine nii ärilisel kui ka muul eesmärgil, samuti uurimistegevusse investeerimine, et toetada konkreetseid tegevusi ja tulevaste rakenduste arendamist, et suurendada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonna väärtust ⁽⁴⁾;

7. on toonitanud seda, kui olulised ja vajalikud on ühised eeskirjad ja tavad, millega reguleeritakse avaliku sektori valduses oleva teabe kasutamist ja taaskasutamist tagamaks, et kõigi Euroopa teabeturul osalejate suhtes kohaldatakse samu põhitõingimusi, et tingimused sellise teabe taaskasutamiseks on läbipaistvad ning et kaotatakse siseturu moonutused ⁽⁵⁾;

8. tuletab meelde, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kuuluvad digitaalarengu strateegia meetmete – mis hõlmavad ka avaliku sektori teabe direktiivi läbivaatamist ja avatud andmeid käsitlevat teatist – kesksete sihtrühmade hulka ja neil on eriti oluline roll nende rakendamise liikumapaneva jõuna ⁽⁶⁾;

9. tõdeb, et riigiasutused toodavad, koguvad ja säilitavad suurt hulka teavet ja infosisu. Avaliku sektori teave on digitaalse sisuga toodete ja teenuste oluliseks algmaterjaliks ning selle suur potentsiaal on Euroopa Liidus senini veel täiel määral kasutamata;

10. juhib tähelepanu sellele, et avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise turu väljatöötamiseks on vaja läbi vaadata avaliku sektori asutuste ja eraettevõtete vahelised ainuõiguslikud lepingud ning võtta meetmeid, millega rakendatakse litsentseerimise ja maksustamise mudeleid, et lihtsustada ja maksimaalselt suurendada avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist,

⁽¹⁾ CdR 247/2009.⁽²⁾ CdR 104/2010.⁽³⁾ CdR 104/2010.⁽⁴⁾ CdR 247/2009.⁽⁵⁾ CdR 247/2009.⁽⁶⁾ CdR 104/2010.

ja tagatakse samas rahastamine dokumentide säilitamiseks ja ajakohastamiseks. Samuti on oluline kaaluda ja selgitada, kuidas saaks korraldada avaliku teabe haldamiseks sageli juba kasutatavaid mehhanisme selliselt, et tekiks maksimaalne sidusus, mis võimaldab olulisel määral kasutada koostoimeid ⁽⁷⁾;

11. toonitab, et väga oluline on määratleda teabe majandusliku väärtuse objektiivse mõõtmise viis teabe avaliku olemuse ja selle seose tõttu valitsusasutustega ⁽⁸⁾;

12. rõhutab, et avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise täispotentsiaali saavutamine oleks võimalik kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tihedama kaasamisega, mis aitaks oluliselt kaasa avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise edendamisele, mis omakorda parandaks ettevõtete võimalusi ja looks töökohti ⁽⁹⁾;

13. ärgitab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi mõtlema sellele, kuidas nad saaksid edendada avaliku teabe kättesaadavaks tegemist ja taaskasutamist;

14. peab oluliseks seda, et avaliku sektori teabe taaskasutamisel tuleks täielikult järgida eraelu puutumatust käsitlevaid Euroopa Liidu ja riiklike õigusakte. Lisaks tuleb avatud andmete kasutamisel austada kolmandate isikute intellektuaalomandiõigusi ning tagada, et ärilisel eesmärgil taaskasutatavate avatud andmete ühendamisel säiliks sama andmekaitse ja eraelu puutumatuse kaitse tase nagu see, millest avalik sektor oma andmete puhul kinni peab pidama;

15. on rõhutanud vajadust tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamine valitsussüsteemide koostalitlusvõime parandamiseks ja avalike teenuste tõhusamaks osutamiseks tehtavasse laiaulatuslikku koostöösse ⁽¹⁰⁾;

Avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitleva direktiivi põhimõtted

16. täheldab, et komisjoni läbivaadatud strateegia avatud avalike andmete kohta põhineb kolmel üksteist täiendaval tegevussuunal:

— õigusraamistiku kohandamine andmete taaskasutamiseks;

— rahastamisvahendite mobiliseerimine avatud andmete ja kasutuselevõtumeetmete toetamiseks, luues Euroopa andmeportaali;

— liikmesriikidevahelise koordineerimise ja kogemuste vahetamise hõlbustamine;

17. rõhutab, et direktiivi läbivaatamisega võetakse kasutusele põhimõte, mille kohaselt on kogu avalik teave, mis ei ole selgesõnaliselt hõlmatud ühega eranditest, taaskasutatav ärilistel ja mitteärilistel eesmärkidel;

18. märgib, et ettepanekus, millega laiendatakse direktiivi reguleerimisala, et hõlmata raamatukogud (sh ülikoolide raamatukogud), arhiivid ja muuseumid, tuleks arvesse võtta selliste asutuste erieesmärki, mille kogud on avalikult juurdepääsetavad. Komitee juhib tähelepanu sellele, et direktiivi reguleerimisala laiendamine peaks piirama võimalikku finantsmõju ega tohiks tekitada nimetatud institutsioonidele suuremat halduskoormust ega märkimisväärsed lisakulusid. Komitee rõhutab, et kuigi kultuuriasutustele ei tohi panna digiteerimiskohustust, ei tohiks piirkulusid ületavate tasude kehtestamise väljapakutud meetod pärssida digiteerimise ja nimetatud asutuste pikaajalise arhiveerimise püüdlusi suurte digiteerimis- ja andmesalvestuskulude ning kasumivõimaluste vähenemise tõttu;

19. täheldab, et lisaks määratakse ettepanekus kindlaks summa, mida võidakse nõuda avaliku sektori teabe eest ning mis ei tohi ületada paljundamise ja levitamise piirkulu, võtmata arvesse erandjuhte, kui avaliku sektori asutused peavad märkimisväärse osa oma avalik-õiguslike ülesannete täitmisega seotud tegevuskuludest koguma oma intellektuaalomandi õigusi kasutades. Komitee teeb ettepaneku, et summa kindlaks määramisel saaks üldiselt arvesse võtta ka avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitleva direktiivi nõuete täitmisest tekkinud kulutusi;

20. tõdeb, et ettepanekuga nõutakse liikmesriikidelt sõltumatu asutuse poolse järelevalve korraldamist avaliku sektori teabe taaskasutamist puudutavates küsimustes. Ent komitee ei pea seda vajalikuks juhul, kui liikmesriikides on juba olemas piisavad mehhanismid, millega tagatakse avaliku sektori järelevalve. Liikmesriigid peavad esitama komisjonile igal aastal aruande avaliku sektori teabe taaskasutamise olukorra ning selle tagamise meetmete ja menetluste kohta;

21. märgib, et komisjon teeb koostööd liikmesriikide, avaliku sektori asutuste ja piirkondlike vahendajatega, et töötada välja üleeuroopaline andmeportaal, mis annab vahetu juurdepääsu paljudele andmekogumitele kogu ELis (sealhulgas komisjoni portaali kaudu kättesaadavad andmed);

22. ärgitab komisjoni toetama oma rahastamiskavades avatud avaliku sektori teabe kättesaadavaks tegemisele suunatud meetmeid, võttes arvesse ka kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi;

⁽⁷⁾ CdR 247/2009.

⁽⁸⁾ CdR 247/2009.

⁽⁹⁾ CdR 247/2009.

⁽¹⁰⁾ CdR 10/2009.

23. julgustab avaliku sektori asutusi avaldama andmeid võimalusel masinloetavas vormis, ent tuletab meelde, et direktiivis ei eeldata kõigi andmete masinloetavaks muutmist. Seda tuleks selgelt väljendada ka direktiivi põhjendustes;

Võimalused

24. juhib tähelepanu asjaolule, et avaliku sektori avaliku teabe taaskasutamine toob kasu ühiskonnale tervikuna. Uute tavade väljatöötamine seotud avatud andmete kasutamiseks on samm kasutajakeskse teenuseprotsessi suunas. Muud hüved võivad esineda innovatiivsete teenuste, uute ärimudelite ja avaliku sektori tegevuse suurema tõhususe kujul ⁽¹¹⁾;

25. tõdeb, et komisjoni selgituste kohaselt suurendab vabalt kättesaadav avaliku sektori teave majanduskasvu ja loob uusi äritegevuse võimalusi ka väikeettevõtetele olenemata nende asukohast. Seoses sellega tuleks edendada eelkõige VKEde osalemist taaskasutamisel ning näha avaliku sektori dokumentide esitamiseks, säilitamiseks ja ajakohastamiseks ette vajalik refinantseerimine;

26. märgib, et avaliku sektori teabe taaskasutamisel ja avatud teabe tähtsusele ettevõtete jaoks võib olla positiivne mõju kogu piirkonna arengule;

27. rõhutab, et komisjoni selgitused ja muud rahvusvahelised uurimused kinnitavad seisukohta, mille kohaselt on andmeressursside taaskasutamise eesmärgil avalikustamise võimalikud sotsiaalsed ja kogumajanduslikud eelised ka ettevaatliku prognoosi alusel märkimisväärselt suuremad kui need müügitulud, mis tulevikus kaotataks. Ent vajalikud oleksid ELi sihipärased (toetus)meetmed, et vältida praeguste ja lähituleviku rangete eelarvepiirangute korral avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitleva direktiivi nõuete täitmisest tulenevaid lisakulusid vähenenud sissetulekute tingimustes;

28. täheldab, et andmetel on tulenevalt nende sisust erinev majanduslik väärtus. Majanduslikku kasu ja uusi innovatsioone saavutatakse eelkõige andmete ühendamise kaudu, näiteks ühendades geograafilised andmed teenuseandmetega;

29. tuletab meelde, et avaliku sektori teabe taaskasutamise võimalus avaldab positiivset mõju ka avaliku halduse läbipaistvusele, tõhususele ja aruandekohustusele ning suurendab kodanike mõjuvõimu. Andmed on kontrollitavad ja läbipaistvad;

30. tuletab meelde, et avaliku teabe kättesaadavaks tegemine parandab otsuste langetamise teadmiste baasi ja selle kvaliteeti, näiteks teadmispõhine otsustusprotsess liikluse, maakasutuse ja kliimamuutuste valdkonnas;

31. tõdeb, et riigiasutuste andmebaaside kättesaadavaks tegemine ja ühistöövahendiks muutmine pakuvad kohalikule meediale hea võimaluse kajastada kohaliku tasandi otsustusprotsessi arusaadaval ja huvitaval viisil;

32. tuletab meelde, et avaliku teabe läbipaistvus võimaldab ka osutada elektroonilisi avalikke teenuseid kulutõhusamalt ja vähendada topeltandmete säilitamist;

33. rõhutab, et avalike andmete laiaulatuslik kättesaadavaks tegemine taaskasutamise eesmärgil ei loo mitte ainult uut äritegevust, vaid pakub ka avaliku sektori toimijatele endile võimaluse arendada oma süsteeme ja protsesse ning luua nende süsteemide vahel liideseid;

34. tuletab meelde, et paljudel avaliku sektori teabel põhinevatel toodetel ja teenustel on piiriülene mõju. Teenuste pakkumine kogu ELi territooriumil tuleks ettevõtete jaoks lihtsamaks muuta;

35. rõhutab, et avatud avaliku sektori teave aitab parandada eelduseid toimivaks digitaalseks siseturuks, kus tarbijatele on võimalik pakkuda lihtsat, turvalist ja paindlikku juurdepääsu seaduslikule digitaalsele sisule ja teenustele ⁽¹²⁾;

36. tuletab meelde, et Euroopa kodanikud saavad avatud avaliku teabe võimaldatavast arenevast digitaalsest siseturust ning teenustest ja teabetoodetest kasu nii tarbijate kui ka ettevõtjatena, nii loovsektori kui ka informaatika valdkonna töötajatena ⁽¹³⁾;

37. juhib tähelepanu sellele, et kohalikel avaliku sektori toimijatel ei ole sageli piisavalt ressursse, oskusi ega rahalisi vahendeid selleks, et arendada ise kasutajatest lähtuvaid uenduslikke teenuseid. Kohalikke ja piirkondlikke toimijaid tuleks seega toetada ja julgustada muutma taaskasutamiseks avalikus avaliku sektori teabe arendajate ja ettevõtete, sh VKEde jaoks optimaalseks ning pakkuda seeläbi uusi äritegevuse võimalusi ja luua uusi töökohti. Ühtlasi võib tekkida ka täiesti uusi digitaalseid teenuseid, millest saab tõenäoliselt kasu ka kohalik ja piirkondlik avalik sektor;

38. märgib, et loodusvarade piisavus ja süsinikujalajälje vähendamine on säästva arengu seisukohalt olulised tegurid, ent need piiravad tootmisel põhinevat kasvu. Euroopa majanduskasvu aluseks peaks seega olema miski muu kui tarbekaupade toodangu suurendamine. Tooted ja teenused, mida on võimalik toota ja pakkuda digitaalselt, võivad luua kasvu, mis koormab loodusvarasid vähem. Komitee rõhutab siiski, et digitaalsete protsesside kasv – sh ka tulenevalt selliste toodete ja teenuste kasutamisest, mille järgi ei ole varem olnud nõudlust – toob kaasa ka energia ja nende ressursside tarbimise kasvu, mida on vaja digitaalkandjate tootmiseks;

⁽¹¹⁾ CdR 104/2010.

⁽¹²⁾ CdR 104/2010.

⁽¹³⁾ CdR 104/2010.

39. tuletab meelde, et avatud avaliku sektori teave loob uusi võimalusi innovaatilise digitaalse äritegevuse arendamiseks. Kui avaliku sektori teavet pakutakse taaskasutamiseks üha enam masinloetavas vormis, võivad ettevõtted selle alusel luua ja pakkuda uuenduslikke teenuseid. Teabeteenuste liidesed ja automaatne andmete kontrollimine vähendavad andmete käsitsi salvestamise ja parandamise tööd;

40. rõhutab, et avatud avaliku sektori teave võib kaasa tuua innovatsiooni mitte ainult ettevõtete, vaid ka riigi- ja teadusasutuste, kolmanda sektori ja eraisikute poolt;

41. tuletab meelde, et andmete senisest ulatuslikumal kasutamisel on majanduslikke ja sotsiaalseid mitmekordistavaid mõjusid ja koostoimeid, sealhulgas tänu uurimustegevuses ja hariduses kasutada olevate andmeallikate lisandumisele;

42. märgib, et avaliku sektori teabe kättesaadavaks tegemine taaskasutamise eesmärgil on kasulik turismile, kuna teenuseid ja sihtkohateavet võidakse hõlpsasti pakkuda turistide oma keeles;

43. rõhutab, et kasutada oleva teabe taaskasutamine parandab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi suurendada energiatõhusust ning tõstab seeläbi Euroopa Liidu konkurentsivõimet ja suurendab äritegevuse võimalusi kohalikul ja piirkondlikul tasandil ⁽¹⁴⁾;

44. rõhutab, et avatud avaliku sektori andmete pakutavaid võimalusi innovatsiooniks tuleks arvesse võtta ka ELi raamstrateegia „Horisont 2020” elluviimisel;

45. tervitab seda, et ajavahemikul 2014–2020 rahastatakse Euroopa avalike andmete e-teenuste taristut Euroopa Ühendamise Rahastust. Rahastamise suunamisel tuleks arvesse võtta ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadusi ning taaskasutamise eesmärgil andmete kättesaadavaks muutmiseks neile osaks langevaid väljakutsed;

Väljakutsed

46. peab oluliseks seda, et juhul kui avaliku sektori asutused katavad olulise osa oma avalik-õiguslike ülesannete täitmisega seotud tegevuskuludest oma intellektuaalomandi õiguste kasutamise arvel, võidakse avaliku sektori asutustel lubada võtta dokumentide taaskasutamise eest piirkulusid ületavat tasu;

47. tõdeb, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel võib endiselt olla probleeme juurdepääsul riigiasutuste andmetele, nende kogumisel, töötlemisel või taaskasutamisel. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning riigiasutused peavad koostööd tugevdama, et avatud avaliku sektori andmeid oleks võimalik tõhusalt kasutada;

48. leiab, et eritähelepanu tuleks pöörata sellele, milliseid takistusi ja probleeme on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel või arendajatel olnud avaliku sektori valduses olevate

andmete kasutamisel, ning sellele, mida tuleks teha nende probleemide lahendamiseks. Oluline on ka see, et dokumendid tuleb masinloetaval kujul ja koos nende metaandmetega teha kättesaadavaks ainult selles ulatuses, mis on võimalik ja otstarbekas;

49. tuletab meelde, et avatud avaliku sektori andmete kättesaadavaks tegemiseks vajalik tehnoloogia on juba kõrgel tasemel, ent kohalikul ja piirkondlikul tasandil ei ole tingimata oskusi selle piisavalt hästi haldamiseks ning neil puuduvad vajalikud mehhanismid taaskasutamiseks pakutava teabe leidmiseks. Avatud avaliku sektori teavet ei osata piisavalt hästi kasutada ka kodanikele pakutavates teenustes;

50. juhib tähelepanu sellele, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, eriti kõige väiksematel omavalitsusüksustel, ei ole tingimata vahendeid ja suutlikkust ulatuslike meetmete rakendamiseks andmete kättesaadavaks tegemisel, vaid nad vajavad seejuures toetust (juhiseid ja soovitusi, reprodutseeritavat tehnilist taristut, ühtseid andmekatalooge, rahastamist jne);

51. märgib, et kui avatud avaliku sektori teave on täielikult detsentraliseeritud ilma igasuguse keske haldamiseta, on arendajatel ja ettevõtetel keerulisem selle alusel rakendusi luua;

52. tõdeb, et kuna ELi kohaliku ja piirkondliku tasandi toimijad on erinevad, võib arendajatel olla raske luua reprodutseeritavaid tehnilisi platvorme või rakendusi. Soovitav on korraldada üleeuroopalisi projekte, mille käigus luuakse ja katsetatakse rakendusi omavahel. Selline näide on projekt CitySDK, mille käigus Euroopa eri linnad loovad lahendusi koostöös ja jagavad oma kogemusi;

53. tuletab meelde, et kui avatud avaliku sektori teabe alused on kord loodud ja omaks võetud, ei nõua selle ülalpidamine edaspidi nii palju ressursse kui uurimisfaasis. Kohalikul ja piirkondlikul tasandil töötavatele inimestele tuleks korraldada teabe kättesaadavaks tegemisega seotud koolitusi, nii et nad mõistaksid paremini teabe kättesaadavaks muutmise tähtsust nende organisatsiooni jaoks;

54. tuletab meelde, et ei piisa sellest, kui teave tehakse kättesaadavaks otsuselangetajatele ja kodanikele, vaid teabe kasutamine eeldab erilisi oskusi. Eri tasanditel pakutava hariduse ja ametialase täienduskoolituse kaudu tuleks õpetada teabe haldamise ja analüüsimise oskusi;

55. juhib eriti tähelepanu sellele, et direktiivi ettepanekuga ei mõjutataks raamatukogude, arhiivide ja muuseumide põhiülesannete täitmist digitaalses tegevuskeskkonnas. Ettepanek ei tohiks viia olukorran, kus asutuste võime oma põhiülesandeid täita väheneb seetõttu, et direktiiv vähendab märkimisväärselt nende võimalust arendada oma kogusid täiendavaid, majanduslikult tasuvaid tegevusi koostöös avaliku ja erasektori

⁽¹⁴⁾ CdR 65/2011.

toimijatega. Just seoses kokkulepetega näiteks mahukate digiteerimisprojektide puhul tuleks ainuõigusi kaaluda üleminekupeerioidil, kui see osutub vajalikuks avalikke huve teeniva teenuse pakkumiseks;

56. on seisukohal, et eritähelepanu tuleks pöörata logistikale, mis on vajalik haldusasutuste poolt arendatud ja juhitud raketiduste kasutatava suure andmekoguse käsitlemiseks;

57. tõdeb, et andmete kättesaadavusel on eri tasandid ja selline teave, mille kättesaadavus edendab ühiskondlikku läbi-paistvust (nt eraisikute maksuandmed), kui see on nõudmisel kättesaadav, võib tekitada probleeme seoses eraelu puutumatusega, kui see avaldatakse uuesti avatud avaliku teabe taaskasutamise eesmärgil;

58. rõhutab, et määrava tähtsusega on kehtestada igal tasandil turvalisuse nõuded, et tagada eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse optimaalne tase ning vältida isiklike andmete igasugust loata jälgimist ja profiilide loomist, sealhulgas ostueelistused, tervislik seisund, patsiendiandmete registrid jne. Eraelu puutumatust tuleb arvesse võtta ka sellest seisukohast, kuidas eri registrite andmeid on võimalik automaatselt ühendada ja luua inimeste kohta eriti üksikasjalikke profile;

59. tuletab meelde, et isikuandmeid sisaldava teabe kättesaadavaks tegemine muu hulgas teadus- ja arendustegevuseks (näiteks meditsiiniuuringuteks) eeldab isikutuvastamist võimaldavate andmete kõrvaldamist materjalist ning samuti tuleb kaaluda takistuste kehtestamist selliste ühendamine läbiviimisele. Alusandmebaase haldavaid ametiasutusi tuleks julgustada oma andmeid anonüümseks muutama. Anonüümseid andmeid võidakasutada ka teenuste väljatöötamiseks nii avalikus kui ka erasektoris tingimusel, et on välistatud, et nende anonüümsete andmete ühendamisel teiste andmetega saadakse kokku piisav isikule viitavate andmete hulk, mis vajab kaitset. Anonüümseks muutmise kulusid võib tasude kujundamisel arvesse võtta;

60. märgib, et metaandmed on teabe taaskasutuse oluline osa ja selle avaldamine standardformaadis edendaks eelkõige piiriülest teabevahetust. Komisjon peaks koostama ettepaneku standardformaadis metaandmemudeli loomiseks, lähtudes olemasolevatest standarditest (muu hulgas metaandmete tingimustest INSPIRE direktiivis);

61. juhib tähelepanu sellele, et direktiivi ettepanek ei tohi mingil moel piirata kohalike, piirkondlike ja riiklike asutuste pööhiülesannete täitmist;

62. peab vajalikuks, et kõigil tasanditel oleks tagatud oluliste avalike huvide kaitse. Takistada tuleb andmete mis tahes kasutamist, mis ohustab avalikke huvisid;

Kokkuvõte

63. leiab, et direktiivi ettepanekus esitatud meetmete puhul ei näi tekkivat ühtegi küsimust seoses nende vastavusega subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttele. Nende põhimõtete rikkumise võimaliku ohu ennetamiseks tuleks süstemaatiliselt konsulteerida kohalike ja piirkondlike omavalitsustega nende meetmete väljatöötamisel, rakendamisel ja haldamisel, mis on loodud avaliku sektori teabe taaskasutamise ergutamiseks, et edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist;

64. peab eriti oluliseks subsidiaarsuse põhimõtte järgimist Euroopa Liidu, liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koordineeritud tegevuses, mis viib eri tasandi ametivõimude jagatud vastutuseni ning mis tugineb kõigi allikate demokraatlikule õiguspärasusele ja asjaomaste toimijate esindavusele, nagu märgitakse Regioonide Komitee valges raamatus mitmetasandilise valitsemise kohta ⁽¹⁵⁾;

65. tõdeb, et muudatusettepaneku eesmärk ei ole sekkuda sellesse, millised dokumendid oleksid liikmesriikides avalikud. Andmetele juurdepääsu õigus peab ka edaspidi kuuluma liikmesriikide ainupädevusse. Kavandavad sätted kehtiksid selliste dokumentide taaskasutamise suhtes, mis on üldiselt kättesaadavad, sealhulgas riiklike juurdepääsueeskirjade alusel. Sellega seoses on vaja määratleda termin „üldiselt kättesaadavad dokumendid“ ning see peab hõlmama vaid neid dokumente, mille puhul on vastava liikmesriigi õiguskorras ette nähtud õigus dokumendile juurdepääsuks;

66. peab oluliseks seda, et kodanike ja ettevõtete jaoks oleksid loodud selged menetlused teabe taaskasutamise eeskirjadest kõrvalkaldumisega seotud kaebuste ja hagide puhul;

67. täheldab, et avalikule teabele juurdepääsu parandamine ja selle kättesaadavaks tegemine taaskasutamise eesmärgil peab toimuma kavandatult, põhinedes uurimuste tulemustel, saadud kogemustel ja headel tavadel;

68. tuletab meelde, et valitsuse e-teenused on siiani sageli sisaldanud lihtsalt paberipõhise bürokraatia üleviimist internetti. Euroopa Liit ja liikmesriigid peavad olema esirinnas ning suunama Euroopa ja riikliku tasandi jõupingutused tihedas koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega sellele, et viia läbi suuremad muutused haldusmenetlustes ja -struktuurides, kasutades info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ja ka avatud andmeid riigiasutuste töö otstarbekuse, kvaliteedi ja tootlikkuse parandamiseks ja nende tõhususe suurendamiseks ning bürokraatia vähendamiseks üldsuse ja ettevõtete jaoks;

69. märgib, et komisjon peaks edendama avalike andmete kättesaadavaks tegemist tehniliste juhistega ja soovitusetega, avaldades ühtse andmekataloogi ja võttes kasutusele avatud andmete ühtse litsentsi;

⁽¹⁵⁾ CdR 89/2009.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Artikkel 1 – artikli 6 lõige 2

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Erandjuhtudel, eelkõige juhul, kui avaliku sektori asutused katavad olulise osa oma avalik-õiguslike ülesannete täitmise- sega seotud tegevuskuludest oma intellektuaalomandi õiguste kasutamise arvel, võidakse avaliku sektori asutustel lubada võtta dokumentide taaskasutamise eest piirkulusid ületavat tasu, kooskõlas objektiivsete, läbipaistvate ja kontrollitavate kriteeriumidega, tingimusel et see on üldsuse huvides ja selle kiidab heaks artikli 4 lõikes 4 osutatud sõltumatu asutus, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 3 ja 4 kohaldamist	Erandjuhtudel, eelkõige juhul, kui avaliku sektori asutused katavad olulise osa oma avalik-õiguslike ülesannete täitmise- sega seotud tegevuskuludest oma intellektuaalomandi õiguste kasutamise arvel, <u>peavad koguma märkimisväärse osa oma avalik-õiguslike ülesannete täitmise- sega seotud tegevuskuludest, võivad</u> avaliku sektori <u>asutustel</u> asutused lubada võtta dokumentide taaskasutamise eest piirkulusid ületavat tasu, kooskõlas objektiivsete, läbipaistvate ja kontrollitavate kriteeriumidega, tingimusel et see on üldsuse huvides ja selle kiidab heaks artikli 4 lõikes 4 osutatud sõltumatu asutus, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 3 ja 4 kohaldamist.

Motivatsioon

Selles osas kasutatud sõnastus on ebaselge ja võib kergesti viia valetõlgendusteni küsimuses, mis on direktiivi elluviimise seisukohast keskse tähtsusega. Muudatusettepaneku eesmärk on kirjeldada erandjuhtude iseloomu täpsemalt ja vältida valetõlgendusest tulenevaid arusaamatusi.

Muudatusettepanek 2

Artikkel 1 – artikli 4 lõige 4

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Õiguskaitsevahendid hõlmavad läbivaatamise võimalust sellise sõltumatu asutuse poolt, kellele on antud reguleerimisalased erivolitused seoses avaliku sektori teabe taaskasutamisega ning kelle otsused on asjaomasele avaliku sektori asutusele siduvad.	Õiguskaitsevahendid hõlmavad läbivaatamise võimalust sellise sõltumatu asutuse poolt, kellele on antud reguleerimisalased erivolitused seoses avaliku sektori teabe taaskasutamisega ning kelle otsused on asjaomasele avaliku sektori asutusele siduvad.

Motivatsioon

Jääb ebaselgeks, mida mõeldakse asutuse all, kellele „on antud reguleerimisalased erivolitused seoses avaliku sektori teabe taaskasutamisega”. Kuna kasu, mida selles valdkonnas eraldi loodav asutus tuua võiks, ei ole ilmne ega liikmesriigi tasandil kantavate kuludega proportsionaalne, suhtutakse sellesse asutusse kriitiliselt ega toetata selle loomise ideed.

Brüssel, 10. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamused „Andmekaitsepakett”

(2012/C 391/13)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab ettepanekuid Euroopa andmekaitse reformi kohta, kuna see oleks Euroopa Liidu panus globaalsesse debatti eraelu kaitse üle digitaliseerunud maailmas;
- peab hädavajalikuks teha isikuandmete kaitse kesksed küsimused selgeks korralise õigusloomemenetluse raames, mis tagab üldise läbipaistvuse ja demokraatliku õiguspärasuse tänu nõukogu ja Euroopa Parlamendi kaasatusele ning Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajate osalusele;
- viitab sellele, et lisaks lahendamata küsimustele määruse põhikontseptsiooni vastavuse osas subsidiaarsuse ja proportsionaalsusele põhimõttele, seavad mõned üksikasjalikud sätted tarbetud piirid riikide eeskirjadele avaliku sektori asutuste andmetöötamise kohta;
- leiab ka, et kavandatud määruses tuleks liikmesriikidele ja vajadusel piirkondadele anda rohkem otsustusvabadust, et nad saaksid kooskõlas liikmesriigi õigusega reguleerida järelevalveasutuste liikmetele kehtivaid üldtingimusi nii, et oma ülesannete täitmisel oleks tagatud nende sõltumatus.

Raportöör

Ursula MÄNNLE (DE/EPP), Baieri liidumaa maapäeva liige

Viitedokumendid:

„Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Eraelu puutumatuse kaitsmine ühendatud maailmas Euroopa isikuandmete kaitse raamistik 21. sajandil”

COM(2012) 9 final

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv üksikisikute kaitse kohta seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumise kohta”

COM(2012) 10 final

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)”

COM(2012) 11 final

I. POLIITILISED SOOVITUSED

Võttes arvesse kaasaegses infoühiskonnas toimuvat laialdast andmetöötlust, on isikuandmete kaitse reguleerimine keskse tähendusega majandusliku arengu, riigi tegevusvõimekuse ja tõhususe ning Euroopa kodanike isiklike vabaduste tagamise jaoks. Isikuandmete kaitse kohandamine digitaalse ning aina arvukamates eluvaldkondades interneti kaudu ühendatud maailma muutunud nõudmistele ei ole seetõttu praegu enam üksnes Euroopa Liidu, vaid ka teiste riikide või riikide ühenduste, nagu näiteks Euroopa Nõukogu ja Ameerika Ühendriikide üks keskseid reformikavasid. Isikuandmete kaitse tõstatab küsimusi kõigis poliitikavaldkondades. Lähiva teemana puudutab andmekaitse julgeoleku- ja õiguspoliitika valdkonda ning majandust, kommunikatsiooni-, haridus- ja tervishoiusektorit, haldust ja tarbijakaitset. Ka Euroopa piirkondade ja linnade jaoks Euroopa andmekaitse edasiarendamine on seetõttu keskse tähtsusega, et säilitada ja täiustada nende edaspidist võimekust oluliste tehnoloogiliste muutuste ajal ja globaalses konkurents.

neil olema sõnaõigus õigusaktide suhtes, mis mõjutavad nende pädevusala; määrus tekitab kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele täiendavat halduskoormust ja rahalisi kulutusi, mis komitee arvates ei anna kodanikele mingit kasutegurit;

3. toetab reformipaketi eesmärki tagada vastavalt põhiõiguste harta artiklile 8 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 16 üksikisikute kaitse ühtlustamine Euroopa tasandil seoses isikuandmete töötlemisega;

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab ettepanekuid Euroopa andmekaitse reformi kohta, kuna see oleks Euroopa Liidu panus globaalsesse debatti eraelu kaitse üle digitaliseerunud maailmas;

2. meenutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste määravat rolli Euroopa digitaalarengu tegevuskava soovitude rakendamisel. Nad on kohalikul ja piirkondlikul tasandil majanduskasvu liikumapanev jõud ning toodavad, kasutavad ja haldavad paljusid informaatikatooteid- ja teenuseid, mis toetuvad andmebaasidele, kus sisaldub teave avaliku sektori kohta. Seega peaks

4. viitab sellele, et andmekaitseõiguse sätete ühtlustamine üldiste kohustuslike eeskirjade kehtestamise teel viib selleni, et ettevõtete, haldusasutuste ja eraisikute andmetöötlusmenetlused alluvad vaatamata suuresti erinevatele riskitasemetele ja tegevuskeskkondadele ühtedele ja samadele nõuetele. Komitee arvates kahjustab määrus avaliku sektori asutusi ning tekitab ebaselgust nende pädevuses ning ja tööõiguse valdkonnas. Määrus hõlmab peale selle tervet rida kohustusi kohaliku ja piirkondliku tasandi asutustele (nt ulatuslikum dokumentatsioon, andmete ülekantavuse tagamise kohustus jne), mis ei anna mingit tuntavat kasutegurit asjaomaste isikute õiguste suhtes. Komitee viitab sellele, et määruse vormis vastu võetud õigusakt võib oma abstraktsuse taseme tõttu avada võimalusi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 väärkasutamiseks, mis annaks komisjonile volitusi isegi olulistes küsimustes vastu võtta täiendavaid sätteid ning oleks seega vastuolus subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Komitee kutsub seega üles isikuandmete töötlemist ametiasutuste poolt ja tööõiguse valdkonda määruse kohaldamisalast välja jätma, nii et isikuandmete töötlemine ametiasutuste poolt ja tööõiguse aspektid alluksid endiselt direktiivi sätetele.

5. rõhutab sõltumatute kontrolliasutuste kesket vastutust andmekaitse tagamise eest, sellegipoolest ei saa andmekaitse kõrget taset omavahel ühendatud maailmas, kus andmetöötlus toimub virtuaalselt kõikjal, tagada üksnes püüdlustega seadusjärgseid kohustusi karmistada, vaid siin on vaja ka töötajatele täiendavaid motiveerivaid vahendeid, millega premeerida püüdlusi andmekaitse alal, näiteks kergendades tõendamiskohustust töötajatel, kes võtavad endale kohustuseks iseregulatsiooni standardid või käitumisjuhendid või kehtestavad vabatahtlikud andmekaitse mõju hindamised;

6. peab hädavajalikuks teha isikuandmete kaitse kesksed küsimused selgeks korralise õigusloomemenetluse raames, mis tagab üldise läbipaistvuse ja demokraatliku õiguspärasuse tänu nõukogu ja Euroopa Parlamendi kaasatusele ning Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajate osalusele;

7. tunnistab põhimõttelist nõuet kehtestada politsei- ja õigus-alases koostöös siduvad sätted isikuandmete kaitseks riigiüleses andmevahetuses;

8. hoiatab selle eest, et püüdluste käigus kaitsta paremini isikuandmeid ei piirataks kodanikke liigselt nende informatsiooni enesemääramise õiguse kasutamisel, võttes neilt nii isikuandmete kaitse üldmääruse kui ka andmekaitse direktiivi reguleerimisalas võimaluse otsustada, kas anda iseäranis ametiasutuste puhul oma nõusolek;

9. peab eelnimetatud kaalutluste alusel vajalikuks arvestada edasise õigusloomemenetluse raames järgmisi küsimusi:

Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõte

10. on seisukohal, et erasektori majanduse küsimuses peaks katse Euroopa andmekaitseõigust määrusele ülemineku teel ühtlustada, olema väga hästi põhjendatud;

11. rõhutab siiski asjaolu, et pakett tervikuna, mis hõlmab andmekaitse üldmäärusest ja politsei- ning õigusvaldkonna direktiivi, samal ajal kui jäävad kehtima arvukad ELi ja riiklike andmekaitse sätted just telekommunikatsiooni valdkonnas, võib konsultatsiooniprotsessis viia ikka ja jälle põhjalike vastuväideteni seoses paketi ühilduvusega subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Vastuväiteid on tõstatatud järgmistes küsimustes:

— ELi õigusloomepädevuse ulatus vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 lõikele 2, mis seab piirid avaliku sektori andmetöötluse kavandatavale täielikule ühtlustamisele ja tekitab seoses politsei- ja õigusvaldkonna direktiivi ettepanekuga kahtlusi siseriiklikele küsimustele laiendamise osas;

— määruse abstraktsuse tase, mis on võrreldav ELi direktiiviga, kuid tagab liikmesriikide rakendusaktide puudumise tõttu liiga piiratud õiguskindluse; Euroopa Komisjoni volitus võtta vastu olulistest küsimustest delegeeritud õigusakte (vrd artikkel 86) on problemaatiline;

— selguse puudumine seoses riikide seaduste kohaldamisalaga (IX peatükk) neil juhtudel, kui kaasatud on rohkem kui üks liikmesriik;

— kooskõla puudumine tulevase määruse sätete ning eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlevate direktiivide (nagu näiteks 2002/58/EÜ) sätete vahel;

— tõhusa õiguskaitse puudulikkus põhiõiguste võimaliku rikkumise korral, kuna selleks puudub vahetult individuaalset õiguskaitset pakkuv hagimenetlus Euroopa Kohtu kaudu;

— andmekaitsehuvide ja teiste põhiseadusega kaitstud huvide, näiteks sõnavabaduse ja üldsuse juurdepääsu põhimõtte vahel tekkivate konfliktide puudulik lahendamine ja

— koos ebaselgete piiridega määruse ja direktiivi kohaldamisalade vahel.

12. rõhutab, et need küsimused peegeldavad arvukate Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kõhklusi kavandatavate sätete osas, mis välistavad näiteks riiklikud eripärad sotsiaalvaldkonna andmekaitse või koormavad avaliku halduse tegevust andmekaitseõuetega, näiteks õigus andmete ülekandmisele, mis võib osutuda asjakohaseks vaid majanduslikele andmetöötlusprotsessidele ja mis toovad kaasa märkimisväärselt suuri haldussanktsioone võrreldes kohalike omavalitsuste majanduslike ressurssidega;

13. leiab, et andmekaitsemääruse ettepanekus tuleks selgitada asjaolu, et artiklis 83 sätestatud piirangud seoses isikuandmete käsitlemisega ajaloolistel, statistilistel või teaduslikel eesmärkidel ei tohiks piirata riiklike organite võimalusi säilitada dokumente riikliku arhiiviseaduse ja valitsuse dokumentidele juurdepääsu sätestava seaduse alusel;

14. leiab seetõttu, et edasises õigusloomemenetluses on vaja senisest rohkem tähelepanu pöörata õigusakti liigi valiku küsimusele ning määruse ja direktiivi kohaldamisalade piiritlemisele, kaaludes võimalikke alternatiive, mille raames subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid paremini arvestaks kui praeguse paketi raames tervikuna. Nende alternatiivide hulka kuulub ka võimalus reguleerida isikuandmete töötlemist ametiasutuste poolt ja tööõiguse valdkonda endiselt direktiiviga, nii et

isikuandmete töötlemine ametiasutuste poolt ja tööõiguse valdkonda kuuluvate andmete töötlemine jääksid määruse kohaldamisalast välja;

Rahvusvaheline sidusus turustamiskoha põhimõtte asemel

15. toetab eesmärki teha Euroopa andmekaitsestandardid kohustuslikuks ka globaalsete pakujate teabeteenustele;

16. on seisukohal, et Ameerika Ühendriikide valitsuse poolt hiljuti esitatud õigusraamistiku alane algatus seoses eraelu kaitsega globaalses IT-majanduses pakub võimaluse koondada rahvusvahelise andmevahetuse kesksetes osades reformialgatusi ühisteks kaitsestandarditeks ja seega kehtestada mitte ainult tõhusaid andmekaitse-eeskirju, vaid ka vältida erinevaid konkurentsitingimusi tõhusamalt kui oma praktilises teostatavuses piiratud turustamiskoha põhimõtte abil;

Reformikontseptsiooni jätkusuutlikkus

17. viitab sellele, et andmekaitse üldmääruse ettepanek põhineb peamiselt andmekaitsedirektiivil 95/46 EÜ, mida arendatakse edasi üksikute aspektide osas, sealhulgas näiteks tehniliste meetmete kasutamise põhimõtte (*privacy by design*) andmekaitstes, muus osas aga lihtsalt muudetakse. Erinevalt olukorrast, mis valitses andmekaitsedirektiivi väljatöötamisel, ei kujuta endast ohud, mis seonduvad isikuandmete käsitlemisega teabeühiskonnas nii era- kui riigiasutuste poolt enam bipolaarseid kasutusviise. Digitaliseerumine ja võrgustumine loovad pigem süsteeme, kus andmete töötlemises osalevad mitu asutust, nt andmete täiendamisel või teabe vahetamisel asutuste vahel;

18. rõhutab, et seetõttu ei ole seoses isikuandmete kaitsega tekkivaid küsimusi võimalik lahendada selliste traditsiooniliste bipolaarsete kontseptsioonide abil nagu „vastutav töötleja” ja „õigus olla unustatud” või keelupõhimõttega suhtes riik-kodanik (määruse ettepaneku artiklid 6 ja 9). Üksikud muudatused direktiivi sätete osas, sealhulgas uued määratlused mõistetele „isikuandmed” ja „nõusolek”, suurendavad pigem juba olemasolevat õiguslikku ebakindlust kui selgitavad olukorda;

19. On seega seisukohal, et – kui komisjon jääb oma soovi juurde kehtestada määrus – määruks tuleks selgelt väljendada, et tööandja tohib andmeid töödelda töövõtja nõusolekul; sama kehtib avaliku sektori asutuste puhul nii isikuandmete kaitse üldmääruse kui ka andmekaitsedirektiivi reguleerimisalas. Määruse kohaselt võivad liikmesriigid reguleerida seadusega töötajate isikuandmete töötlemise töösuhte kontekstis;

20. peab seetõttu vajalikuks, kuna edasist õigusloomemenetlust ei saa enam kasutada põhimõttelisteks kontseptsioonilisteks

parandusteks, ümber kujundada täitemehhanismid, mis on senini keskendunud liialt regulatiivsetele, samavõrra bipolaarsetele õiguslikele vahenditele ja sanktsioonidele. Asjaosalistele kõige lähemal seisvate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seisukohast võivad siinkohal olla erilise tähtsusega:

- meetmed, andmekaitsealikesüsteemides teadlikkuse tõstmiseks, kõigi põlvkondade ja elanikkonnarühmade hulgas;
- mehhanismid, läbiproovitud ja tehnoloogiliselt edumeelsete andmekaitsekontseptsioonide vahetuseks, nt kvaliteedimärkide kaudu;
- standardne, kergesti mõistetav teave ja selgitused „valgusfoori põhimõttel”;
- eeskirjadega reguleeritud sertifitseerimismenetlused ja
- isereguleerimismenetlused.

21. rõhutab sellega seoses, et andmekaitse üldmääruse ettepanekus on nende peamiselt järelevalveasutuste poolt täidetavatele kohustustele siiani vähe tähelepanu pööratud, näiteks seoses teabe jagamisega artikli 52 lõikes 2 või toimimisjuhendiga artiklis 38.

Säilitada riikide seadusandjate mänguruum

22. viitab sellele, et lisaks lahendamata küsimustele määruse põhikontseptsiooni vastavuse osas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttele, seavad mõned üksikasjalikud sätted tarbetud piirid riikide eeskirjadele avaliku sektori asutuste andmetöötamise kohta;

23. on seega seisukohal, et isikuandmete töötlemine ametiasutuste poolt ja tööõiguse aspektid peaksid endiselt direktiivi sätetele alluma;

24. on seetõttu seisukohal, et kui komisjon jääb oma soovi juurde kehtestada määrus, mis kehtib ka avaliku sektori asutuste ja tööõiguse kohta:

- määruse ettepaneku artikli 6 lõikes 3 toodud liikmesriigi sätteid andmekaitsekohustuse loomiseks ei tohiks karmistada nende tegelikust kohaldamisalast kaugemale ulatuvate, põhiõiguste harta artiklis 52 toodud piiridega;
- sama kehtib komisjonile volituste andmise kohta delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks, mis seavad täiendavaid piire liikmesriikide pädevusse jäetud valdkondades, nagu näiteks tervishoiu ja tööhõive alased andmed, ajaloolistel, statistilistel või teaduslikel eesmärkidel kogutavad andmed;

- sõnaselgelt tuleb mainida võimalust nõusoleku andmiseks mõlemas valdkonnas; ametiasutuste puhul kehtib see ka andmekaitseidirektiivi reguleerimisalas;
- Vastavalt proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtetele peaks komisjonil olema kõigi delegeeritud aktide asjus (artikkel 86) kohustus teostada põhjalik mõju hindamine ja konsulteerida nõukogu, liikmesriikide parlamentide ning asjassepuutuva avalike ringkondadega ning komiteedega, keda vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule õigusaktide juures tuleb kaasata, samuti Euroopa Andmekaitse-nõukoguga. Samuti tuleb rakendusaktide jaoks valida menet-lused, millega tagatakse kõigi asjassepuutuvate rühmade õigeaegne ja põhjalik osalemine;
- lisaks liikmesriikidele tagatud õigusele teha erandeid artiklis 21 sätestatust, peaks määrus andma liikmesriikidele vähe-malt pädevuse ka siseriiklike sätete kehtestamiseks andme-tötluse kohta riigivõimu teostamisel erinevate kaitse-eeskir-jade raames, kooskõlas põhiõiguste harta artikliga 8, nagu kehtivas määruses on sätestatud;
- juba kohaldamisala määramisel tuleb selgitada, et määruse sätteid hõlmavad vaid „liidu õiguse reguleerimisala” selliseid tegevusi, mille osas Euroopa Liidul on pädevus kehtestada siduvaid õigusakte, aga mitte selliseid valdkondi, mis on kas endiselt liikmesriikide pädevuses või milles lepingud selgesõ-naliselt välistavad pädevuse õigus-ja haldussätete ühtlustami-seks (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 lõige 4);
- määruse artiklis 82 tuleb selgesti väljendada, et on võimalus kehtestada erisätteid kollektiivlepingutes isikuandmete tööt-lemise kohta töösuhte raames;
- määruses tuleb tagada, et korralduste andmise õigust ei piirata, nt vastutava töötaja töölevõtmise/vallandamise suhtes;
- tuleb tagada, andmekaitseõuete rikkumise sanktsioneerimise osas tuleb selget vahet teha eraõiguslike, kasumit taotlevate ettevõtete ja teiste asutuste, eelkõige avaliku halduse valdkonna asutuste vahel, mille puhul kasumit kärpivad trahvid ei ole asjakohased ja selle asemel pääsevad rohkem mõjule poliitilised kontrollmehhanismid.

Demokraatliku vastutuse tugevdamine

25. tunneb suurt muret selle üle, et kui määrus kehtima hakkab, siis teisevad täiendatud ja laiendatud andmekaitse nõuded menetlusteks, mis ei taga ei läbipaistvust ega piisavat demokraatlikku õiguspärasust, erinevalt liikmesriikide või

Euroopa Liidu õigusaktidest või riiklike ning ELi õigusaktide rakendamisest haldusasutuste poolt, mille üle liikmesriikide parlamendid järelevalvet teostavad.

26. põhjendab seda muret viitega määruse ettepaneku süga-valt abstraktsetele, kuid sellegipoolest siduvatele, standardiseeritud ja kohaldamisele kuuluvatele nõuetele valdkonnas, mis on otseselt seotud erinevate põhiõiguste tagamisega ja mida juba praegu iseloomustab üpris ebaülevaatlik hulk rakendusvaldkondi, alates aadresside nimistutest ja elanikeregistritest kuni sotsiaalvõrgustike ja interneti otsingumootorite pakkujate andmeteni välja. Sealjuures peaksid paratamatuid puudujääke õiguskindluses, reeglite selguses ja kohaldatavuses kompenseerima ühelt poolt arvukad volitused delegeeritud selliste õigusaktide väljaandmiseks, mis puudutavad reguleerimiskontseptsiooni paljusid olulisi aspekte, nagu näiteks artikli 6 lõikes 5 antud volitus. Teisest küljest saavad sõltumatud kontrollasutused klassikalistest järelevalveasutustest palju kaugemale ulatuvad volitused kehtestada praktilistelt samasuguseid abstraktseid ja üldisi sätteid andmekaitse määruse tõlgendamise üldiste suuniste vormis. Sealjuures alluvad nad komisjoni põhjendamatutele volitustele avaldada mõju nn ühtekuuluvusmehhanismi teel, mis seab kahtluse alla nende Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 lõike 2 lauses 2 tagatud sõltumatuse;

27. Peab seetõttu vajalikuks muuta põhjalikult komisjoni ühtekuuluvusmehhanismi kaudu toimuva osaluse raamistikku, et tagada andmekaitseasutuste sõltumatus, eelkõige nende pädevus vastavalt määruse ettepaneku artiklile 60 ja artikli 61 lõike 1 punktile a; samuti samades artiklites sätestatud „tõsiste kahtluste” korral, mille alusel komisjon sekkub;

28. leiab ka, et kavandatud määruses tuleks liikmesriikidele ja vajadusel piirkondadele anda rohkem otsustusvabadust, et nad saaksid kooskõlas liikmesriigi õigusega reguleerida järelevalveasutuste liikmetele kehtivaid üldtingimusi nii, et oma ülesannete täitmisel oleks tagatud nende sõltumatus;

29. on samuti seisukohal, et ka Euroopa Kohtu poolt tunnustatud vahendeid sõltumatute järelevalveasutuste juhtimiseks, näiteks aruannete ja teiste korrapäraste konsultatsioonimenetluste raames, tuleks tugevdada, et anda ka parlamendile, nõukogule ning Regioonide Komiteele tema osalemisõiguse raames korrapärane ülevaade Euroopa andmekaitseõiguse rakendamisest ja pakkuda võimalus teha algatusi selle edasiarendamiseks. Sealjuures tuleks kohtuliku ärakuulamise põhimõttele toetudes kehtestada täiendavaid menetluslikke sätteid, mis kohustaksid järelevalveasutusi ja Euroopa Andmekaitse-nõukogu kaasama otsustega sisuliselt seotud ühendusi ja huvigruppe, näiteks vastavalt artikli 58 lõikele 2 andmekaitseõiguse väljatöötamise ja täiustamise läbipaistvas menetluses, näiteks arutelude või konsultatsioonide vormis;

Politsei-ja õigussüsteemi andmekaitse ühtlustamise piirid

30. kahtleb, kas eranditult siseriikliku andmetöötluse reguleerimine politsei-ja õigussüsteemi puudutava direktiivi ettepanekus on kooskõlas Euroopa Liidu õigusloomepädevustega, pidades silmas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid. Peale terrorismivastase võitluse, organiseeritud kuritegevuse ja küberkuritegevuse on politsei- ja kriminaaljälitusasutustel endiselt suuri andmebaase, mida levitatakse ainult riiklikul tasandil ja mis ei nõua reguleerimist ELi õigusaktidega. Samuti tuleb arvesse võtta seda, et andmekaitse sätted mõjutavad vahetult ka muud politsei- ja kriminaalmenetlusõigust ning sunnivad kaudselt ka seda ühtlustama, kuigi Euroopa Liidul ei ole selleks piisavaid pädevusi;

31. väljendab imestust, et Euroopa institutsioonid ja organid, alustades Eurojusti ja Europoliga, on direktiivi kohaldamisalast välja jäetud;

32. palub vaatamata neile põhimõtetelisele küsimustele edasises õigusloomeprotsessis uurida

— mil määral võivad ulatuslikud protokoll- ja teatamiskohustused tingida viivitusi politseitoos ja kriminaalmenetluses;

— kas direktiivi ettepaneku artikli 7 punktide b, c ja d sätted on vastavuses artikli 1 lõikega 1, milles määratletakse direktiivi reguleerimise ja eesmärgid;

— võimalusi tagada, et samas kui end õigustanud andmevahetust kolmandate riikidega ei tohi alusetult piirata ega raskendada, tuleks kehtestada asjakohane kaitse rahvusvahelise andmeedastuse üksikjuhtudega seotud erandite puhul (artikkel 36) ja

— milliseid komisjoni delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide väljaandmise volitusi võiksid asendada liikmesriigid tavapärase seaduse spetsiifilisemate sätete või vastava avamisklausliga;

33. jätab endale õiguse esitada uus arvamus konkreetsemate muudatusettepanekutega niipea, kui Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlamendi seisukohad kõnealustes küsimustes järgneva õigusloomemenetluse käigus teatavaks saavad.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Artikkel 36

Komisjoni tekst	Muudatusettepanek
Erandina artiklitest 34 ja 35 sätestavad liikmesriigid, et kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile võib isikuandmeid edastada ainult tingimusel, et	Erandina artiklitest 34 ja 35 sätestavad liikmesriigid, et kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile võib isikuandmeid edastada ainult tingimusel, et
a) edastamine on vajalik andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks või	a) edastamine on vajalik andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks või
b) edastamine on vajalik andmesubjekti õigustatud huvi kaitsmiseks vastavalt andmeid edastava liikmesriigi õigusele või	b) edastamine on vajalik andmesubjekti õigustatud huvi kaitsmiseks vastavalt andmeid edastava liikmesriigi õigusele või
c) edastamine on äärmiselt vajalik liikmesriigi või kolmanda riigi avalikku julgeolekut ähvardava vahetu ja tõsise ohu vältimiseks või	c) edastamine on äärmiselt vajalik liikmesriigi või kolmanda riigi avalikku julgeolekut ähvardava vahetu ja tõsise ohu vältimiseks või
d) edastamine on vajalik konkreetsete kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks või kuritegude eest vastutusele võtmiseks või kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks või	d) edastamine on vajalik konkreetsete kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks või kuritegude eest vastutusele võtmiseks või kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks või
e) edastamine on vajalik konkreetsete kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või kuritegude eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramisega seotud konkreetsete õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks.	e) edastamine on vajalik konkreetsete kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või kuritegude eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramisega seotud konkreetsete õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks.
<u>Nimetatud erandite kasutamine peab olema nõuetekohaselt dokumenteeritud.</u>	

Motivatsioon

Väljend „on vajalik” on liiga ähmane ja võimaldab neid erandeid piiramatult kasutada, mis on vastuolus selle konkreetse artikli vaimuga.

Muudatusettepanek 2

Artikkel 86.6

Komisjoni tekst	Muudatusettepanek
	<u>Kõigi delegeeritud ja rakendusaktide puhul konsulteerib komisjon nõukogu, liikmesriikide parlamentide, komiteedega, keda vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule õigusaktide juures tuleb kaasata, ja Euroopa Andmekaitse­nõukoguga.</u>

Motivatsioon

Lisatav komisjoni kohustus konsulteerida seoses kõigi delegeeritud ja rakendusaktidega Euroopa Andmekaitse­nõukoguga kujutab endast olulist kaitset.

Brüssel, 10. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „Seadusliku majanduse kaitse pakett”

(2012/C 391/14)

REGIOONIDE KOMITEE

- tunneb heameelt Euroopa Komisjoni ettepanekutest, milles ühendatakse sidusalt seadusandlikud meetmed ja elluviidavad strateegiad, et tagada tõhusalt ja kiiresti seadusliku majanduse kaitse;
- toetab komisjoni algatusi, mille eesmärk on ennetada selliseid ebaterveid tavaid nagu näiteks huvide konflikt, soosimine ja korruptsioon, kriminaliseerides käitumisviise, mille eest mõned riigid ikka veel karistust ei määra ja mis takistavad vaba juurdepääsu riigihangetele;
- toetab seda, et kasutusele võetaks uus hindamismehhanism – tulevane ELi korruptsioonivastane aruanne, mida avaldatakse alates 2013. aastast iga kahe aasta tagant;
- peab positiivseks direktiivi ettepanekut kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta ELis, kuna need on vältimatud vahendid globaalse majanduse kaitsmiseks, tagades, et kuritegevus ei tasuks end ära ja et ebaausal teel omandatud varast ei saadaks kunagi tulu;
- kiidab heaks Stockholmi programmi loogika, mille kohaselt tasub pigem muuta ELi toimimise lepingu artiklil 83 põhinevad miinimumeeskirjad kohustuslikuks (sh laiendatud konfiskeerimisvolitused ja konfiskeerimine tulu väärtuse ulatuses, konfiskeerimine kolmandatelt isikutelt ja konfiskeerimine ilma süüdimõistva otsuseta) kui püüda parandada ELi praegust mehhanismi, millel puudub tegelik mõjuvõim;
- palub, et liikmesriigid näeksid ette osa kuritegelikelt organisatsioonidelt konfiskeeritud tulu tagastamise kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele (pärast seaduslike restitutsiooninõuete täitmist), kuna just omavalitsused on piirkondade sotsiaalset korda rikkuvate kuritegelike organisatsioonide esmased ohvrid. Samuti on nad parimal positsioonil selleks, et võtta kohalikke meetmeid kuritegevuse sügavate põhjuste väljajuurimiseks. See on üks viis näidata riigiasutuste tegevust positiivses valguses ja luua toetav süsteem, mis ühendab valitud esindajaid, kodanikuühiskonda ja perekondi;
- julgustab kohalikke valitud esindajaid allkirjastama oma ametiaja alguses eetikakoodeksi pealkirjaga „obliti privatorum, publica curate” („Unustage eraasjad, hoolitsege avalike asjade eest”), mis aitaks luua ja säilitada usalduslikku suhet kodanike ja nende valitsejate vahel;
- ärgitab valitud esindajaid esitama sõltumatule riigiasutusele deklaratsiooni oma vara ja kaubanduslike või ärihuvide kohta.

Pearaportöör

Christophe ROUILLON (FR/PES), Coulaines'i linnapea

Viitedokumendid

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus

COM(2012) 85 final

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa Liidu finantshuvide kaitse kriminaalõiguse ja haldusjuurdluste abil. Terviklik poliitika maksumaksjate raha kaitseks”

COM(2011) 293 final

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Võitlus korruptsiooniga Euroopa Liidus”

COM(2011) 308 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil

COM(2012) 363 final

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. täheldab, et korruptsioon, organiseeritud kuritegevus ja pettus tekitavad Euroopa Liidule tohutut kahju. Nende nähtuste tõttu kaotatakse valitsusvälise organisatsiooni Transparency International andmetel aastas 120 miljardit eurot ehk 1 % ELi SKP-st. Ebaseaduslik majandus viib riigid veel enam võlgadesse, pidurdab riigiasutuste tegevust kriisi vastu võitlemisel, vähendab investeeringute taset, soodustab kapitali väljavoolu ja kaotab kodanike usalduse oma esindajate ja institutsioonide vastu;

2. tuletab meelde, et Lissaboni leping andis ELile täiendavad vahendid piiriülese kuritegevuse vastu võitlemiseks: Eurojusti ülesannete määratlemine, võimalus luua Euroopa Prokuratuur (ELi toimimise lepingu artiklid 85 ja 86) ning sätted, mis on seotud ELi finantshuvide kaitsmisega pettuse ja mis tahes muu kuritegevuse eest (ELi toimimise lepingu artikli 310 lõige 6 ja artikkel 325);

3. märgib, et Eurobaromeetri hinnangul on 75 % eurooplastest arvamisel, et korruptsioon on liikmesriikide jaoks tõsine probleem;

4. täheldab, et kriminaaltulu konfiskeerimist ja arestimist peetakse tõhusateks vahenditeks võitluses organiseeritud kuritegevuse tõsiste vormide vastu ning need on tõstetud ELi tasandil strateegilisteks prioriteetideks;

5. leiab, et ELi huvide kaitse eeldab, et eelkõige ELi sotsiaalfondide, ühtekuuluvuspoliitika ja ühise põllumajanduspoliitika jaoks antud toetuste järelevalvet parandatakse, kuna pettused võivad seada kahtluse alla selliste integreeritud ELi tegevuspoliitikate õigustatuse, mis on mõeldud piirkondade toetuseks;

6. rõhutab, et kohalikul tasandil on organiseeritud kuritegevus võtnud sihikule kohalike omavalitsusüksuste otsustajad seoses riigihangete, avalike teenuste kontsessioonide, ehitusluba või kaubanduslitsentsidega;

7. täheldab, et organiseeritud kuritegevuse tüübid, nagu näiteks uimasti- ja inimkaubandus, seavad püsivalt ohtu avaliku korra, rahvatervise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse;

8. tuletab meelde, et rakendades ELi maksupoliitikat näiliselt seaduslikult ja kohati väga innovaatilisel viisil, nagu see oli süsinikdioksiidimaksu puhul, riisuvad ja nõrgestavad kuritegelikud organisatsioonid ELi liikmesriike ja samuti kohalikke või piirkondlikke omavalitsusi;

9. rõhutab, et eriti muret tekitav on korruptsioon spordis (kihilveopettused, altkäemaksud suurte võistluste korraldajate valikul, salajased komisjonitasud mängijate siirdumisel teise võistkonda jne), kuna see on vastuolus miljonite harrastajate ja vabatahtlike humanistlike väärtustega;

10. leiab, et kohalikud omavalitsused, kes edendavad kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat poliitikat, on seadusliku majanduse kaitsmisel kesksed toimijad;

11. juhib tähelepanu sellele, et ELi kehtivad õigusaktid seoses pettuste ja korruptsiooni vastu võitlemisega ning kriminaaltulu konfiskeerimisega on ebapiisavad;

Pettusevastane võitlus

12. võtab teadmiseks, et oma teises aruandes 1995. aasta ELi finantshuvide kaitse konventsiooni rakendamise kohta (COM(2008) 77) jõuab komisjon järeldusele, et ainult viis liikmesriiki on võtnud „kõik” konventsiooni „piisavaks” rakendamiseks vajalikud meetmed

Korruptsioonivastane võitlus

13. avaldab kahetsust, et raamotsust 2003/568/JSK, milles määratletakse nii altkäemaksu andmine kui ka võtmine erasektoris rikkumisenä ja milles kehtestatakse eeskirjad juriidiliste isikute vastutuse kohta, ei ole veel üle võetud;

14. taunib, et teatud liikmesriigid ei ole ikka veel ratifitseerinud Euroopa Nõukogu, ÜRO ja OECD rahvusvahelisi kriminaalõiguse konventsioone;

Kriminaaltulu arestimine ja konfiskeerimine

15. märgib vajakajäämisi selle valdkonna viie raamotsuse ülevõtmisel:

— raamotsus 2005/212/JSK, mis võimaldab konfiskeerimist tulu väärtuse ulatuses ja laiendatud konfiskeerimist, võeti enamikus liikmesriikides vastu vaid osaliselt;

— ehkki raamotsuses 2003/577/JSK kehtestatakse tulu arestimise otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõte, on komisjon saanud kahjuks väga vähe teavet selle rakendamise kohta;

— raamotsust 2006/783/JSK, milles kehtestatakse konfiskeerimisotsuste vastastikune tunnustamine, ei ole kohandatud vastavalt raamotsuses 2005/212/JSK sätestatud laiendatud konfiskeerimise vabatahtlikele eeskirjadele. Lisaks kehtib raamotsus 2006/783/JSK ainult sellistele konfiskeerimisotsustele, mis on tehtud kriminaalmenetlustes ja mitte tsiviilmenetlustes, mida kasutatakse aga üha rohkem;

— nõukogu otsust 2007/845/JSK, milles käsitletakse koostööd kriminaaltulu jälitamise talituste vahel ja kohustatakse liikmesriike selliste talituste looma, et võimaldada nendevahelist koostööd ja hõlbustada kriminaaltulu jälitamist, ei ole kõigis liikmesriikides ellu viidud;

16. tunneb heameelt Euroopa Komisjoni ettepanekutest, milles ühendatakse sidusalt seadusandlikud meetmed ja elluviidavad strateegiad, et tagada tõhusalt ja kiiresti seadusliku majanduse kaitse;

17. tuletab meelde, et selle valdkonna seadusandlike meetmete õiguslikud alused on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 82, 83, artikli 310 lõikes 6 ja artiklis 325;

18. peab väga tähtsaks ELi avalike vahendite kaitset pettuse ja omastamise vastu, ent samas juhib tähelepanu sellele, et subsidiaarsuse ja tõhususe põhjustel on ELi seadusandlikud aktid kriminaalõiguse valdkonnas mõttekad vaid niivõrd, kui nende abil on võimalik kõrvaldada konkreetseid tuvastatud puudusi liikmesriikide õiguskaitsealastes tavades;

19. kiidab heaks selliste süütegude nagu pettus ja avaliku sektori vahendite omastamine määratlemise *ELi tasandil*;

20. toetab komisjoni algatusi, mille eesmärk on ennetada selliseid ebaterveid tavasid nagu näiteks huvide konflikt, soosimine ja korruptsioon, kriminaliseerides käitumisviise, mille eest mõned riigid ikka veel karistust ei määra ja mis takistavad vaba juurdepääsu riigihangetele; ⁽¹⁾

21. kiidab heaks maksumaksjate raha kaitsmisele suunatud OLAFi reformi suunised:

— *de minimis* eeskiri, mille kohaselt peab OLAF seadma prioriteediks tõsiseid pettusi käsitlevad juurdlused;

— haldusjuurdluste järelevalve kohustus; siiani ei olnud liikmesriikidel siduvat kohustust võtta pärast OLAFi juurdlust järelmeetmeid, ent edaspidi peavad nad OLAFit nende toimikute osas võetud järelmeetmetest vähemalt teavitama;

22. on väga rahul korruptsioonivastasele võitlusele ELis antud poliitilise hooga ja komisjoni üldise lähenemisviisiga selles küsimuses;

23. toetab seda, et kasutusele võetakse uus hindamismehhanism – tulevane ELi korruptsioonivastane aruanne, mida avaldatakse alates 2013. aastast iga kahe aasta tagant;

24. toetab komisjoni ettepanekut kohandada juba olemasolevate mehhanismidega, näiteks OECD või Euroopa Nõukogu omadega;

25. juhib siiski komisjoni tähelepanu vajadusele õppida kiiresti sellest ülemaailmsest mehhanismist, mis põhineb vastastikusel usaldusel riikide vahel, ja tuletab meelde, et seadusandlus on vajalik positiivsete tegutsemisviiside kohustuslikuks muutmiseks kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 83;

26. on väga rahul komisjoni kõikehõlmava lähenemisviisiga, milles on pööratud tähelepanu ka ELi ettevõtete raamatupidamis- ja auditi standarditele;

⁽¹⁾ COM(2007) 328 final ja COM(2011) 309 final. Aruandes leiti, et vaid üheksa liikmesriiki (Belgia, Bulgaaria, Iirimaa, Küpros, Portugal, Prantsusmaa, Soome, Tšehhi Vabariik ja Ühendkuningriik) on üle võtnud kõik korruptsiooni süütekoosseisu tunnused, mis on määratletud 2003. aasta raamotsuses.

27. peab positiivseks direktiivi ettepanekut kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta ELis, kuna need on vältimatud vahendid globaalse majanduse kaitsmiseks, tagades, et kuritegevus ei tasuks end ära ja et ebaausal teel omandatud varast ei saadaks kunagi tulu;

28. kiidab heaks Stockholmi programmi loogika, mille kohaselt tasub pigem muuta ELi toimimise lepingu artiklil 83 põhinevad miinimumeeskirjad kohustuslikuks (sh laiendatud konfiskeerimisvõlutused ja konfiskeerimine tulu väärtuse ulatuses, konfiskeerimine kolmandatelt isikutelt ja konfiskeerimine ilma süüdimõistva otsuseta) kui püüda parandada ELi praegust mehhanismi, millel puudub tegelik mõjuvõim;

29. toetab direktiivi ettepanekut selles osas, et see põhineb varasemates raamotsustes juba määratletud õiguslikel sätetel ja kontseptsioonidel kriminaaltulu ja -vahendite konfiskeerimise kohta ja kriminaaltuluga võrdse väärtusega vara konfiskeerimise kohta;

30. peab positiivseks ka seda, et ettepanekusse on lisatud sätted, mis võimaldavad väga ulatuslikult laiendada kriminaaltulu mõistet (tulu uuestikasutamine õiguste või omandi kujul) ja konfiskeerida vara ajutiselt kuni otsuse langetamiseni;

31. **laiendatud konfiskeerimisvõlutuste** osas kiidab komitee heaks selle, et riikidele 2005. aasta raamotsuses jäetud võimalused kaotatakse, ja leiab, et seeläbi parandatakse kehtivaid laiendatud konfiskeerimisvõlutuste sätteid, ent peab vajalikuks parandada artikli 4 lõiget 1, mis on liiga ebatäpne. Laiendatud konfiskeerimisvõlutuste puhul on õigusakti eesmärk võimaldada konfiskeerimist suuremas ulatuses kui kuritegevuse otsene tulu just nimelt seetõttu, et kuriteo ja potentsiaalselt konfiskeeritava vara või õiguste vahel on eeldatavasti seos. Komitee soovib, et konkreetseid fakte, mille alusel kohus oma otsuse langetab, näitlikustataks näiteks vara väärtuse ja seaduslike sissetulekute ebaproportsionaalsuse abil. See on kõige sagedasem näide konkreetsetest faktidest ning väärib esiletõstmist ka seepärast, et kõnealuse isiku ülesanne on tõestada, et vara või õigused, mida soovitakse konfiskeerida, ei kujuta endast kuriteo otsest tulu, vaid on pärit muudest, seaduslikest allikatest.

32. tervitab võimalust **konfiskeerida kolmandatelt isikutelt**, kuna kurjategijad ei registreeri vara või õigusi kunagi enda nimele. Komitee tuleb meelde, et kolmandad isikud, kelle ülesanne on kriminaaltulu peita või taaskasutada, on väga sageli juriidilised isikud, kuna kuritegelikud organisatsioonid kasutavad juba ammu väga keerulisi õiguslikke viise vara konfiskeerimise vältimiseks. Sellest tulenevalt ärgitab komitee tungivalt laiendada juriidiliste isikute kriminaalvastutuse põhimõtet ja lisama mõiste „tegelik kasusaaja”.

33. soovib samuti lisada kõnealusesse ettepanekusse sätte, mis võimaldaks käsitleda kolmandat isikut käitumas tegeliku omaniku ja/või ainsa majandusliku kasusaajana. Tõendusmater-

jalina võiks kasutada näiteks järgmist: juriidilise isiku juhtimine isiklikel eesmärkidel kas õiguslikult või faktiliselt, vara rahastamine, vara kasutusse andmine ilma rahalise tasuta jne. See kontseptsioon, mis on väga tuntud näiteks Luksemburgis, võimaldab arreteerida ettevõtte tegeliku kasusaaja ja täiendab seega juriidilise isiku vastutuse põhimõtet;

34. väljendab kahtlusi seoses konfiskeerimisega ilma süüdimõistva otsuseta, kuna enamikus liikmesriikides on konfiskeerimine karistus, mis on seotud kriminaalkuriteos süüdimõistmisega. Lisaks põhineb konfiskeerimine ilma süüdimõistva otsuseta *tsiviilmenetlustel* ega kuulu viidatud õigusliku aluse alla: kõnealune ettepanek tugineb sõnaselgelt ELi toimimise lepingu artikli 82 lõikele 2, milles käsitletakse karistusi ainult *kriminaalmenetluste* puhul. Samuti õhnestab see õigustraditsioone teatud riikides, näiteks Prantsusmaal, kus omandiõigus tugineb põhi-seadusele;

35. märgib, et konfiskeerimine ilma süüdimõistva otsuseta ei ole kooskõlas ka ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikega 1, milles täpsustatakse, et Euroopa Parlament ja nõukogu võivad „kehtestada miinimumeeskirjad kuriteokoosseisude ja karistuste määratlemiseks eriti ohtlike, piiriülese mõõtmega kuriteoliikide puhul”;

36. teeb ettepaneku kasutada kriminaalõiguslikke lahendusi, et jõuda arestimise ja konfiskeerimise õiguses võrdväärse tõhususe tasemeni, tuginedes ennast juba tõestanud kriminaalõiguse sätetele;

37. tuleb sellega seoses meelde, et tsiviilkorras toimuv konfiskeerimine põhineb rahapesuvastase töökonna kolmandal soovitusel, millega ärgitatakse riike võtta konfiskeerimismeetmeid ilma kriminaalkorras süüdimõistmist nõudmata. Samas soovitusel lisatakse, et riigid võivad võtta ka meetmeid, mis kohustavad kuriteo oletatavat toimepanijat esitama tõendeid potentsiaalselt konfiskeerimisele kuuluva vara seadusliku päritolu kohta. Eesmärk tundub siinkohal olevat tagada ilma süüdimõistva kohtuotsuseta konfiskeerimise peamine eelis – tõendamiskoormise ülekandmine. Sama tulemuseni võidakse ka jõuda, kui nõ põhjendamata vara omanike või suutmatuse vara päritolu põhjendada muudetaks uueks kuriteoks. (Vt näiteks Prantsusmaa kriminaalkodeksi uue artikli 321 lõige 6, mille kohaselt on üldiselt karistatav see, kui isik ei suuda põhjendada oma eluviisile vastavat vara või tõendada vara päritolu juhul, kui see isik on korrapärastes suhetes kurjategijatega, kellele on määratud vähemalt viie aasta pikkune vangistus). Nii saavutatakse ka taotletav tõendamiskoormise ülekandmine;

38. vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele peab kõnealune ettepanek seega jätma riikidele valiku, kas kehtestada või mitte konfiskeerimine ilma süüdimõistva kohtuotsuseta, seda aga tingimusel, et nad suudavad tõestada, et nende õigusaktid on sama tõhusad ja et nad ei ole vastu vastastikuse tunnustamise põhimõttele;

39. vältib kergemaid kahtlusi seoses liiga üksikasjalike tagatiste andmisega kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise eri faasides, kuna see võib halvata vara arestimise ja konfiskeerimise uue õigusliku aluse ELis;

40. rõhutab sellegipoolest, et vaja on luua Euroopa Prokuratuur ja tugevdada kohe politsei- ja kohtustruktuure, mis tegelevad organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisega liikmesriikides;

41. on seisukohal, et Euroopa Prokuratuuri loomine võib aidata saavutada suurema tõhususe OLAFi reformimisel;

42. leiab, et korruptsiooni ja mõjukate finants- ja poliitiliste toimijate piiriülestes kriminaalvõrgustikes osalemist käsitlevad finantsjuurdlused oleksid tõhusamad ja kindlamad, kui neid teostaks Euroopa Prokuratuur;

43. märgib, et Eurojusti arendamine Euroopa Prokuratuuri alusena, andes talle volitused kriminaaljuurdluste algatamiseks vähemalt juhtudel, kui ELi huvid on tõsiselt ohus, ja võimaluse käivitada kohtulik uurimine, on tõhus vahend vältimaks sedalaadi olukordi, mis on välja toodud käesolevas arvamuses käsitleavas komisjoni teatises finantshuvide kaitse kohta (COM(2011) 29 final). Komitee soovib meelde tuletada, et ELi toimimise lepingu artiklites 85 ja 86 sätestatakse selline areng, mis on vajalik finantskriisi ja tõsiste kuritegude topeltväljakutsele vastamiseks;

44. leiab, et koos sellise kavaga peaks komisjon esmajärjekorras välja töötama ja ellu viima ELi ühtse finantsuurijate koolituse;

45. on seisukohal, et väärkäitumisest teatajate kaitsmine kättemaksu eest on korruptsioonivastase võitluse poliitika oluline koostisosa, niisamuti nagu organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse puhul. Selles osas on ELi õigusraamistik praegu aga ebavõrdne. Seepärast suhtubki komitee väga positiivselt komisjoni algatustesse, mille eesmärk on kaitsta väärkäitumisest teatajaid;

Kohalike omavalitsuste osatähtsuse suurendamine korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel

46. palub, et liikmesriigid näeksid ette osa kuritegelikelt organisatsioonidelt konfiskeeritud tulu tagastamise kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele (pärast seaduslike restitutsiooninõuete täitmist), kuna just omavalitsused on piirkondade sotsiaalset korda rikkuvate kuritegelike organisatsioonide esmased ohvrid. Samuti on nad parimal positsioonil selleks, et võtta kohalikke meetmeid kuritegevuse sügavate põhjuste väljajuurimiseks. Sellist põhimõtet rakendatakse juba Itaalias, kus kolmandik

12 000 konfiskeeritud hoonest kas loovutati või anti nende müügist saadud tulu kohalikele omavalitsustele sotsiaalmeetmete tarbeks. See on üks viis näidata riigiasutuste tegevust positiivses valguses ja luua toetav süsteem, mis ühendab valitud esindajaid, kodanikuühiskonda ja perekondi;

47. julgustab kohalikke valitud esindajaid allkirjastama oma ametiaja alguses eetikakoodeksi pealkirjaga „obliti privatorum, publica curate“ („Unustage eraasjad, hoolitsege avalike asjade eest“), mis aitaks luua ja säilitada usalduslikku suhet kodanike ja nende valitsejate vahel. Selles hartas määratletakse erapooletuse põhimõtted (mis tahes huvide konflikti keelustamine, erakutsete tagasilükkamine füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt, kelle tegevus on seotud omavalitsusega, üle 150 euro maksvate kingituste loovutamine riigile, mitte tegutsemine perekonnaliikmete nimel jne) ja aususe põhimõtted (omavalitsuse raha mitte kasutamine isiklikel eesmärkidel või valimiskampaaniateks, riigiteenistuja eeskirjade järgimine jne);

48. ärgitab valitud esindajaid esitama sõltumatule riigiasutusele deklaratsiooni oma vara ja kaubanduslike või ärihuvide kohta;

49. julgustab riike korraldama valimiskampaaniate avaliku rahastamise ja keelama juriidiliste isikute annetused ning kehtestama eeskirjad kohalikele valitud esindajatele, mis tagaksid nende majandusliku sõltumatuse;

50. kutsub üles võitlema tõhusalt korruptsioonist ja organiseeritud kuritegevusest saadud raha pesu vastu maksuparadiisides;

51. ärgitab riike looma aususe põhimõtte kuritarvitamise ennetamiseks ja avastamiseks tõeliseid vahendeid, nagu näiteks teenused korruptsioonivastaste mehhanismide hindamiseks ning riigihangete ja avalike teenuste allhangete järelevalve;

52. taotleb Euroopa platvormi loomist kohalike heade tavade tutvustamiseks seoses korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitlusega, konfiskeeritud kriminaaltulu tagastamisega ning korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse Euroopa foorumite loomist;

53. soovib kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel tagada, et nende toetused tippsportlastele ja professionaalsetele spordiklubidele juhinevad eetilistest kohustustest ja rangest finantsalastest läbipaistvusest;

54. teeb ettepaneku, et Regioonide Komitee määraks vaatleja Euroopa Parlamendi korruptsiooni tõkestavasse erikomisjoni ja Euroopa Nõukogu korruptsioonivastasesse riikide ühendusse (GRECO);

55. laiendab arutelu valitsemise ja halduse heade tavade üle, et lisada seadusliku majanduse kaitse naabruspoliitikasse partnerriikidega, kes on ARLEMi (Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee) ja CORLEAPi (idapartnerluse riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste konverents) liikmed.

Brüssel, 10. oktoober 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Tellimishinnad aastal 2012 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 310 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	840 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

ET